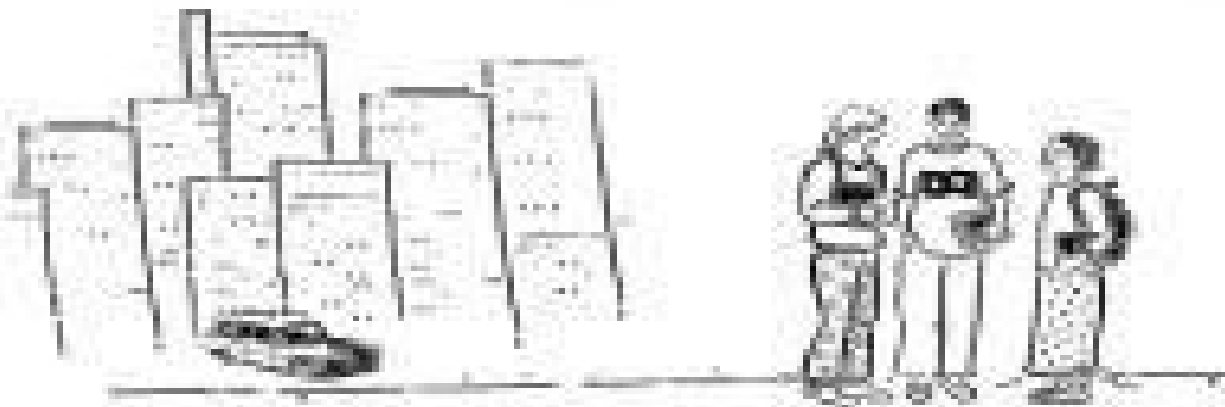




SITKI ASLANHAN

Duyarlı Gençin

Başarı
Rehberi



DUYARLI GENCİN BAŞARI REHBERİ

Hayat Yayınları: 404

Başarı Dizisi: 124

Kitabın Adı: Duyarlı Gencin Başarı Rehberi

Yazarı: Sıtkı Aslanhan

Yayın Editörü: Erol Şahnacı

Metin Editörü: Derya Aksu

© 2012, Hayat Yayıncılık, İletişim Yapım, Eğitim Hizmetleri ve Tic. Ltd. Şti.

Tüm yayın hakları anlaşmalı olarak Hayat Yayınları'na aittir.

Kaynak gösterilerek alıntı yapılabilir; izinsiz çoğaltılamaz, basılamaz.

ISBN: 978-605-5365-36-3

Sertifika No: 12451

Kapak Tasarım : Hüseyin Özkan

İç Tasarım: Gonca Özdemir

Hayat Yayın Grubu

Nişancı Mahallesi Davutağa Caddesi No:26/1

34050 Eyüp-İstanbul

Tel:0212 613 11 00 GSM:05302909978 Faks:0212 613 11 55

www.hayatayingrubu.com - editor@hayatyayinlari.com

twitter.com/hayatayingrubu - facebook.com/hayatayingrubu

DUYARLI GENCİN BAŞARI REHBERİ

SITKI ASLANHAN



Sıtkı Aslanhan

1976'da Malatya'da doğdu, Manisa'da büyüdü, Isparta'da okudu ve şu an İstanbul'da yaşıyor. 1998'den beri Türkiye'nin dört bir yanında ve Avrupa'da; belediyelere, kamu kurum ve kuruluşlarına, şirketlere, sivil toplum kuruluşlarına, üniversitelere, dersane ve okullara; moral, motivasyon, etkili iletişim, insan psikolojisi, aile içi iletişim, çocuğun başarısında anne-babanın rolü, hayata gülümse konularında seminerler vermektedir.

4 yıl Radyo 7'de program yaptıktan sonra şimdi de Akra FM'de program yapmaktadır.

Evli ve 3 çocuk babasıdır.

İthaf

Bu kitabı, 1996 yılında Isparta'da üniversitede okurken tanıştığım, bu eğitim alanında beni her zaman maddi ve manevi olarak destekleyen çok kıymetli ağabeylerim, Mehmet Dolmacı Bey'e, Selim Sözer Bey'e, Ümit Kürklü Bey'e, İbrahim Kutgi Bey'e, Ünal Sade Bey'e ve rahmetli Ömer Uluçol Bey'e, Nizamettin İntepe Bey'e, Yusuf Şener Bey'e, Fahrettin Başköylü Bey'e, Sefer Kutlu Bey'e, Mustafa Diler Bey'e ve İsmail Hakkı Uysal Bey'e ithaf ediyorum. Sizin gibi ağabeylerimin olması Allah'ın bir lütfudur...

Teşekkürler;

Öncelikle bu kitabın oluşumunun her safhasında bulunan, büyük emek harcayan editörüm Derya Aksu Hanım'a, yayın editörüm Erol Şahnacı Bey'e; 'Hayata Gülümse' kitabımızdan sonra bu kitap için beni sürekli teşvik eden, yönlendiren, her türlü desteği veren Sayın Hayati Bayrak Bey'e, Sayın Necati Bayrak Bey'e, Sayın Ali İhsan Bayrak Bey'e; bu kitabın temelini oluşturan Akra FM'deki 'Duyarlı Gençlik' programımın ilk bölümünden itibaren yanımda olan ve şu anda bütün eğitim programlarımı organize eden eğitim danışmanım sevgili kardeşim Muhammed İkbâl Erden'e; Akra FM Genel Müdürü Naim Güleç Bey ve tüm çalışanlarına ve tabi ki her zaman beni destekleyen, tüm zorluklara benimle birlikte katlanan sevgili eşime teşekkür ederim.

Bu kitabın insanlara faydalı olmasını Allah'tan diler, bu fırsatı verdiği için Rabbim'e şükrederim ve mahcup etmemesini dilerim.

Giriş

Deniz kenarında ıssız bir gece. Bir genç adam duruyor. Bağrında üzüntüler, başında şüphe. Gamlı dudaklarla dalgalara soruyor: "Çözün bana ne olur hayatın sırrını... Azap veren bu çok eski sırrı... Söyleyin, nedir insan? Nereden geldi? Gittiği yer neresi? Kimler yaşar yukarıda, altın yıldızlarda?" Dalgalar ebedi mırıltılarında, rüzgâr esiyor, bulutlar geçiyor. Kırpışan yıldızlar kayıtsız, soğuk ve bir genç durmuş cevap bekliyor...

HEINRICH HEINE

Duyarlı gençliği arıyoruz. Gençlerin duyarlı olması için elimizden gelen her şeyi yapacağız. Özellikle günümüzde gençleri yoldan çıkararak, gençleri hedeflerine, hayallerine kilitlenmekten alıkoyan, onlar, her gün hedeflerine doğru adımlarını atarken; o hedeflerine doğru attıkları adımları belki de boşa çıkarmak için çaba sarf eden çok ciddi organizasyonlar, sistemler, çok ciddi etkenler var.

Tek bir derdimiz olacak; o da bu yetmiş milyonluk toplum içerisinde ve özellikle on sekiz yaş altı yirmi yedi milyon gencin olduğu ülkemizde olabildiğince duyarlı genci yakalayabilmek. Olaylara, gidişata karşı geleceğiz, kendimizi sorgulayacağız, kimseden bir şey beklemeden içimizdeki muhteşem potansiyelin farkına varmaya çalışacağız.

I. Başarıya Doğru

“Dünyanın gördüğü her büyük başarı, önce bir hayaldi. En büyük bir çınar bir tohumda, en büyük kuş bir yumurtada gizliydi.”

JAMES ALLEN

Alkışlayan mı, Alkışlanan mı Olacağız?

Başarılı olmak ve ders çalışmak için yarını ya da bir başka günü beklemeyin. Pazartesiye, on beş tatilin ikinci yarım döneminin başlamasını beklemeyin. Hemen eyleme geçin. Bakın, biz hep zorlukları aşabilmek, içimizdeki korkuları yenebilmek için, cesaretin gelmesini bekleriz. “Şu işin üstesinden geleceğim. Benim içimde bir matematik korkusu var. Matematik korkusunu yenmek istiyorum ama bu korkuyu yenebilmem için matematikle baş edecek bir cesaretimin olması lazım. Benim şu korkum var ama korkumu aşabilmem için tek bir yol var; o da bu korkuyu yenecek cesareti içimde bulabilmem. Cesaretimi içimde bulundurduğum müddetçe korkumun üzerine gidebilir ve hedeflerime ulaşma noktasında ona engel sıfatından kaldırabilirim.”

‘Ben inanıyorum ki içimde şu işin üstesinden gelecek şu hayale ve hedefe ulaşmamı sağlayacak muhteşem bir potansiyel var. O potansiyelin içimde bir yerlerde olduğunu biliyorum ve bu potansiyeli kullanabilmem, açığa çıkarmam ve o hedef olarak belirlediğim yere gelebilmem için bir cesarete ihtiyacım var. O cesareti bir bulabilsem, hayatta yapamayacağım hiçbir şey yok.’ düşüncesi bilin ki yanlış bir düşüncedir.

Sizin zor ve imkânsız gördüğünüz, büyük engel olarak karşınızda duran engelleri aşabilmenin yolu içinize büyük bir cesaretin gelmesi değil, sizin onları başarabilmek için bir an önce eyleme geçmenizdir. Önce eylem gelir. Eyleme geçin ve o eylem sonucu ne olursa olsun, en kötü sonuç bile olsa; eyleme geçmek size cesaret getirecektir.

Benim bir ara çocukluk yıllarımda gece, karanlık korkum vardı. Gece dışarı çıkmak, karanlıkta yürümekten korkardım. Ve hep cesaretlenmeyi beklerdim. Bana gökyüzünden birileri bir cesaret verse, gece rüyama aksakallı dede gelse, “Evladım Sıtkı bundan sonra sen artık cesaretlisin ve gece karanlıkta yürüyebilirsin hiç korkmana gerek yok” dese de karanlıkta cesur olsam. Ama çok bekledim. Baktım ki bu cesaret gelmeyecek. Bir gece karanlıkta yürümek mecburiyetinde kaldım. Dedim ki; “Ben bu gece yürüyeceğim. Ne olursa olsun. En kötü ne olabilir? Başıma en kötü ne gelecekse gelsin. Ben bu gece bu yolu bu karanlıkta yürüyeceğim.” dedim.

Yürümeye başladığımda baktım ki içimdeki korkular yavaş yavaş gitmeye başlıyor. Her attığım adım, o karanlıklar içerisinde atılan her adımın bana daha bir cesaret ve özgüven getirdiğini gördüm.

O karanlığın içinden geçip varmam gereken yere vardığımda, aslında karanlıkta yürümenin hiç de korkunç olmadığını, benim gözümde büyüttüğüm bir korku olduğunu gördüm. Eyleme geçtim ve cesaret gelmeye başladı. Ne ile ilgili cesaret? Artık ben bundan sonra karanlıkta yürüyebilirim. İstediğim hedefe ulaşabilirim. Benim o hedeflere varabilmem için cesarete değil, eyleme ihtiyacım var.

Dünyada başarıyı yakalayan insanlar; cesur, başarısızlıklara rağmen eyleme geçmekten asla korkmayan; eylemci insanlardır. Ama doğru eylemleri yapan, hedeflerine ulaşmalarını sağlayacak eylemlerde bulunan kişilerdir.

Onun için siz de hemen şimdiden duyarlı gençlik olmak için eyleme geçin. Duyarlı gençlik olmanın ilk şartı; eyleme geçmektir. Karar almak, o kararı hemen uygulamaktır. Yoksa her gün milyonlarca insan binlerce karar alıyor. Her gün hepimiz geleceğimizle, okul hayatımızla, aile hayatımızla, kitap okumayla ve iş hayatımızla ilgili birçok kararlar alıyoruz. Eyleme geçmeyen hiçbir karar hiçbir anlam ifade etmiyor.

Ya gazete okuyarak pasif konumda ya da gazetelere hayırlı haberler olarak aktif konumda olacağız. Güzel işlerin peşinde koşacağız. Ya birilerini alkışlayacağız ya da hep alkışlayan olacağız. Alkışlamaktan hiçbir zaman gocunmayacağız ya da güzel işleri başarabilmek için adımlar atarak alkışlanan olacağız.

İyi Bir Başlangıç, Yarı Yarıya Başarı Demektir...

ANDRE GIDE

Kaybedeceğinizi düşünüyorsanız çoktan bilin ki zaten kaybetmişsinizdir. Başarı, ancak onu istediğiniz takdirde gelecektir. Hayatın içine girmeye başladığınız zaman, hayatla mücadele etmeye başladığınız zaman, kendi küçük hayatınızdan, dünyanızdan dışarıya çıkıp olaylara baktığınız zaman göreceksiniz ki, başarı ancak istendiği takdirde geliyor.

Her şey insanın kafasında bitiyor. Başarı, başarısızlık, mutluluk, mutsuzluk, galip gelme ve mağlup gelme... Bireysel sporla ilgilenen arkadaşlarım daha yakından bilirler. Maça çıkmadan önce maçı ya kazanırsınız, ya kaybedersiniz. Maç soyunma odasında kazanılır veya kaybedilir. Sınav; sınav tarihi, sınav salonu ya da sınav gününde değil daha öncesinden ya kazanılır ya kaybedilir. Eğer kazanamayacağınızı düşünürseniz, kazanamazsınız. Futbol takımında oynuyorsanız, okullar arası futbol maçı diyelim. Daha maça çıkmadan, soyunma odasında; “Falanca okulda falanca futbolcu var. Mümkün değil ağabey onlar çok güçlü. Müthiş kadroları var. Bizim onları yenmemiz mümkün değil. Fark yemesek iyi.” gibi bir düşünceniz varsa bilin ki siz kafada zaten yenilmişsinizdir çıkmanıza gerek yok. Kesin mağlup olacaksınız.

Onun için her şey önce beyinde kazanılıyor. Galibiyet de, başarı da, mutluluk da, hedeflere ulaşma da... Unutmayın bütün büyük başarılar da bir zamanlar hayaldi. Önce kafada başarılmıştı. Önce kafatasının içinde onu hayal etmişti. Başardığını, her anını, her saniyesini, başarıya gidecek olan her adımı tek tek görebilirdi. Görenler zaten başarıyı yakalıyor. Onu göremeyenlerin başarılı olma şansları yok. Görebiliyor musunuz? Kafanızda tasarlayabiliyor musunuz? O kazanmayı hayal ettiğiniz okulları, sizi o okula götürecek, o okulun bahçesinden içeriye alacak, o okula kayıt yapmanızı sağlayacak adımları, her adımı görebiliyor, hayal edebiliyorsanız, gecenin saat on ikisinde yatağa yatarak uyumaya çalıştığınız zaman daha uyuyamazken, hayallerinizin onunla hemhâl olduğunu görebiliyor musunuz? Sizi gece yatağa sokmuyor, uykuyu gözünüze sokmuyor, sabah daha güneş doğmadan sizi yataktan fırlatıyor mu hayalleriniz, idealleriniz?

Bilin ki o zaman o hayaller ve idealler gerçektir. Kafanızda o hayali gerçekleştirdiğinize inanmışsınızdır ve o hayalin sadece önümüzdeki günlerde, yıllarda gerçek olduğunu göreceksiniz. Gerçekleşmiş hâlini göreceksiniz. Ve o gerçekleştiği gün şunu söyleyeceksiniz. Ben bu filmi daha önce izlemiştim. Sanki ben bunu yaşadım. Evet, yaşadınız. Çünkü siz onu milyonlarca defa beyninizde, kalbinizde, yüreğinizde geçirdiniz.

Düşündüğünüz her şey gerçektir. Psikoterapiğin ilkesidir. Düşünülen her şey gerçek olur. İyi düşünürseniz de, kötü düşünürseniz de, kazanamayacağınızı düşünürseniz de gerçek olur. Bakın bu bizim inancımızda da var. Yüce Allah, bir kutsi hadisinde diyor ki; “Ben kulumun zannı üzereyim.” Kul neyi düşünüyor, neyi istiyor ve neyi arzuluyorsa o olacak. Neyi düşünür, neyi hayal eder, neyi beyninizden geçirirseniz bilin ki onların hepsi ama hepsi gerçek olacaktır. Onun için lütfen her şeyin beyinde başlayıp beyinde bittiğini göz ardı etmeyin.

Mutlu bir aileye sahip olduğunuzu hayal edin. Güzel bir anne, güzel bir baba, güzel bir eş olduğunuzu tasavvur edin. Bir bakacaksınız ki o düşünce sizi öyle yapmaya doğru götürüyor. Başarılı bir öğrenci olarak kendinizi görün. Ders çalıştığınızı görün, okulda birinci olduğunuzu, okulda birincilik madalyasının size verildiğini hayal edin. Sınav sonuçları açıklandığında, hayalinizdeki okulun adının yazılı olduğunu görün, hissedin, yaşayın. Bakın bu hissettikleriniz, yaşadıklarınız bir gün aynen gerçek olacak. Ahdedildiğinizi düşünüyorsanız bilin ki ahdedildiniz. “Bana zaten gelen vurdu giden vurdu, acıların çocuğuyum, zavallıyım, perişanım.” diyorsanız, bilin ki siz zavallısınız ve perişansınız. Çünkü kendinizi böyle konumlandırıyorsunuz. Kendinize bunu layık görüyorsanız başkaları zaten size onu yaşatacaktır. Kendinize güzellikleri, başarıyı, mutluluğu, huzuru, hayalleri uygun görüyorsanız başkaları da bu tacı sizin kafanıza takacaklardır.

Yükselmek mi istiyorsunuz, mevcut durumunuzdan memnun değil misiniz? Daha ileriye mi gitmek istiyorsunuz? O zaman yükselmek için yüksek düşünün. Kafanızdaki o zerre kadar küçük, basit düşüncelerle nasıl başarıyı yakalayabilirsiniz? Basit bir düşünceyle, küçük hayallerle, küçük ideallerle, nasıl başarıyı yakalamayı bekleyebilirsiniz ki? Onun için lütfen yüksek düşünün, yükseklerle ulaşırsınız. Bir ödülü kazanmadan önce kendinizden emin olmalısınız. Bir nevi bir mücadeledir. Kazananlar her zaman en güçlü ya da en hızlı olanlar değil er ya da geç kazanan kişi

kazanacağını önceden düşünebilen kişidir. Bakın hep aynı noktaya geliyoruz. Önceden kazandığını düşünmek. Başarı yakalayanlara bir bakıyorsunuz, Galatasaray UEFA kupasını aldığında bütün futbolcular ne diyordu. “Biz daha önceden bu maç oynanmadan, şampiyonluk maçı, final maçı oynanmadan defalarca rüyamızda bu kupayı kaldırmıştık.” Bakıyorsunuz bir iş adamı çok başarılı olmuş. Röportajda; “Ben defalarca rüyalarımda, hayallerimde bunu başardığımı görüyordum.” diyor. Bunu demeden bunu hayal etmeden maalesef olmuyor.

İsteddiğiniz, hayal ettiğiniz ve arzuladığınız zaman bilin ki hiçbir şeyin sizden kurtulma şansı yoktur. Başarılar, hayaller ve idealler sizi, duyarlı gençleri bekliyor. Bunlara lütfen duyarlı kalalım. Duyarlı olduğunuz zaman göreceksiniz ki gerçekten yapamayacağınız, başaramayacağınız hiçbir şey yok.

“Basit bir adamın elinden geleni yapmaya çalışması, zeki bir adamın tembelliğinden iyidir.”

‘G. Gracian’

nsur var ki; bir karıncaya bakarsınız, o karıncanın küçük cılız vücuduna rağmen hayatla nasıl mücadele ettiğini görürsünüz. Bir kelebeğin o muhteşem Yaratıcının yarattığı insan olarak bizim bile korktuğumuz bu hayatta doğayla, olaylarla, insanlarla, hayatla nasıl mücadele ettiğini, nasıl pes etmediğini görürsünüz. Bu size bir doping etkisi yapar. Dönersiniz hayatınıza sizde asla vazgeçmezsiniz devam edersiniz. Etrafınıza dikkatli baktığınız zaman gerçekten size doping etkisi olacak sizi başarıya doğru götürecek başarılı olmak için motive edecek çok unsur var. Diyorum ki, dışarıda motive beklemeyin. Motive sizin içinizde, yüreğinizde, kalbinizde. İçten motivasyon unsurlarını bulun yoksa birileri sizi motive ettiği zaman harika. Etmediği zaman Aman Allah’ım...

Mesela liseye giriş sınavına girecek olan bir öğrenci kendisini sınava nasıl motive etmeli? Önce niçin sınava girmesi gerektiğini, niçin Fen Lisesi, Anadolu Lisesi kazanması gerektiğini kendisine sorması lazım. “Ben bu sınava neden giriyorum? Bu sınavı gerçekten kazanmak zorunda mıyım? Kazanmalı mıyım? Kazanmak için ne yapmam lazım? Bu sınavı kazandığım takdirde hayatımda neler değişecek?” Bunun gibi soruları kendisine sorması lazım. Eğer gerçekten sınavı kazanmanız gerekiyorsa ve sınavı kazanarak hayatınızda ciddi değişiklikler olacağına inanıyorsanız bilin ki çalışırsınız.

Ben bazen gençlere diyorum ki; “Bir yıl içerisinde mükemmel derecede İngilizce konuşmayı öğrenirseniz falanca şirkette şu seviyede ve ayda on bin dolar ve yirmi bin dolar maaşla çalışacaksınız deseler ne yaparsınız?”

“Hocam bir yıl değil, altı ayda bile İngilizceyi yer, yutar, içer bitiririz.” İlla böyle bir teklifin yapılması mı gerekiyor? Böyle bir şeyin olmayacağını nereden biliyorsunuz? Buyurun, sınavı kazandığınız zaman önümüzdeki sene harika bir lisede okuduğunuzu hayal edebiliyor musunuz? İyi bir lise ne demektir? İyi bir üniversite demektir.

Gençlerimizin yaşadığı sıkıntılardan birisi de şöyle; hiç yenilgiyi düşünmemiş ve hiç yenilmemiş olmalarına rağmen tembelim deyip kenara çekiliyorlar. Bu gençlerimizin sadece biraz cesarete ihtiyaçları var. Yenilgiyi düşünmemek güzel. O önemli. Yenilgiyi siz kabul ettiğiniz zaman vardır. Eğer yenilgiyi kabul etmiyorsanız bilin ki yenilgi hayattır. Yenilmeyecek miyiz? Yenileceğiz. Bazen

bana diyorlar; “Hocam sen hayatında hiç düşmüyor musun? Kafan gözün yarılmıyor mu? Hiç hayallerin suya düşmüyor mu?” Düşmez mi... “Hiç yenilmiyor musun?” Yenilmez miyim? Ben de yeniliyorum ama şunu söylüyorum. Yere düşeceğiz, çukurlara düşeceğiz, kafamız gözümüz yarılacak, mağlup olacağız, kaybedeceğiz ama önemli olan hani derler ya yiğit düştüğü yerden kalkar. Düştüğümüz yerden tekrar ayağa kalkmalı, tekrar o hayallerin, ideallerin peşinde koşarak, vazgeçmemeliyiz.

Niçin düştüğümüzü bilmeli, o düşmemizden ders alabilmeli ve aldığımız dersleri hayatımıza geçirerek devam edebilmeliyiz. Yoksa yenilgi olacak, kötü sınavlarımız olacak, zayıf alacağız, bizi aşağıya alacaklar, hakaret edecekler, çelme takacaklar, barikatlar olacak, toslayacağız, kafamız gözümüz yarılacak, ağlayacağız, üzüleceğiz ama vazgeçmeyeceğiz. Bunların hepsini yaşayacağız. Bunların hepsini yaşayan biz, asla ama asla vazgeçmeyeceğiz.

Başarılı İnsanların Ortak Özellikleri

Yeryüzünde bakıyorsunuz ki kimileri başarılı, kimileri başarısız... Hangi mesleği, hangi alanı alırsanız alın, her alanda; eğitim, spor, siyaset, sanat dünyası, iş dünyası ve okul dünyası... Neyi alırsanız alın; birileri başarılı, birileri başarısız... Öğretmenlere bakıyorsunuz; bazı öğretmenler çok başarılıyken, bazıları çok vasat olabiliyorlar. İş hayatında birileri çok başarılı, çok iyi paralar alıp, çok büyük şirketler kurarken, birileri kuramayabiliyor. Spor hayatında da bu böyle, yüzlerce futbolcu var ama en iyi futbolcu kim deseniz iki ya da üç isim duyabiliriz. O zaman bu insanları diğerlerinden ayıran nedir?

Aynı okulda okumuş, aynı eğitim sisteminden geçmiş, aynı ülke toprakları üzerinde yaşamış olmalarına rağmen birileri daha başarılı olabilirken, birileri olmaları gereken yerde iken, diğer arkadaşları neden başarısızlar? Başarılı olmanın formülü var mı? Başarılı insanlar doğuştan mı başarılılar? Ya da bu başarılı insanların uyguladıkları taktikler mi var? Bu taktikleri uyguladıkları için mi başarıyı yakalıyorlar? Başarılı kişilerin ortak özelliklerini şöyle sıralayabiliriz:

1. İlk bakışta hayal gibi görünen hedeflerine belli bir plan dâhilinde yürürler.

Birileri başarılı ama arkadaş grubunun çoğunluğu başarısız. İşte o başarılı olan arkadaşlar, başarılı olmadan önce o başaracakları şeyin hayalini kurarken, oraya doğru adım adım ilerlerken başarısız olan arkadaşlar, o arkadaşlarının başarmak için yürüdükleri hedefi ve hayali sadece hayal olarak görürler. “Sen hayalperestsin! Bu imkânsız, bunu yapamazsın, mümkün değil. Bu işin üstesinden gelmen imkânsız” derler. Ama o işi sürdüren arkadaşlar, o işin mücadelesini verenler, o işi yapabileceklerini bilirler. Ve bir plan dâhilinde hedeflerine ulaşmak için yürümeye başlamışlardır. Çünkü tesadüfen ve kolay şekilde yaşama düşüncesinin akli ve şuuru yerinde bir insan için utanç verici olduğunu bilirler. Tesadüfî bir şey var mı? Kolay şekilde hayatı sürdürme gibi bir düşünce

olabilir mi? Bu ancak akli ve şuuru olmayan insanların işidir. “Allah büyük. Karşıma tesadüfen bir şey çıkarsa başarılı olurum. Birileri benim elimden tutarsa başarılı olurum. Kolay kolay hiç zora gelmeden, sıkıntılar çekmeden başarıyı yakalarım” düşüncesine sahip olan insanlar akli ve şuurunu kaybedenlerdir.

Ne utanç verici bir şeydir bir insan için. Başarılı insanlar bilirler ki; plansız kişinin; nimet içinde nimetin, zorluk içinde zorluğun farkına varmayacağına inanırlar. Onun için birçok insan, etrafında birçok avantaj varken bunun farkında değildir. Bakıyorsunuz; çok zor şartlarda okuyanlar, köy okullarında okuyanlar ya da imkânı yerinde olmayan insanlar; “Bir özel okulda okusam, güzel bir çalışma odam olsa, bilgisayarım olsa, kendime ait bir odam olsa, şu imkânlarım olsa var ya o zaman sen beni gör” derken, bir bakıyorsunuz en iyi özel okullarda okuyan, en güzel odası olan, özel odası en güzel şekilde dayatılıp döşenen ve her istediği alınabilen öğrenci arkadaşlarımızın çoğunun başarısız olduklarını görüyorsunuz. Ama bir planınız varsa o plan üzerine hayatınızı sürdürürsünüz.

2. Bir hedef sahibi olmayı ilkel ve medeni insan farkı şeklinde yorumlarlar.

Medeni ve ilkel bir insanı ayırmanın özelliklerinden bir tanesi de hedeflerinin olmamasıdır. Yaratıcı bizi yaratıp dünyaya göndermiş. Ama yeryüzüne gönderdiği insanoğlunun bir hedefi yok. Var mı böyle bir şey? Allah’ın yarattığı akbabanın, tavuğun, karıncanın ya da arının bir hedefi olacak ama yarattıkları içerisindeki en mükemmel ve en büyük hedef üzerine yarattığı insanın bir hedefi olmayacak öyle mi? İnsan hedefsiz bir hayat yaşayacaksa, bu insan ilkel bir insan. O zaman Eşfel-i Safilin... En aşağılık varlık...

Yüce Allah, bu hayatta insana bir hedef koymuş. İnsanı tesadüfen yaratmamış ki. Öylesine dünyaya göndermemiş ki. Yarattığı bütün varlıkların küçüğünden büyüğüne kadar hepsinin bir hedefi var. Ama bakıyorsunuz insan hedefsiz, amaçsız, gayesiz...

3. Daima ilerlemek ve yükselmek peşindedirler.

Çünkü ilerleyemeyen geri kalır ve geri kalışın doğuracağı zarar, yükselmeye çalışırken tüketilen güçten çok daha maliyetlidir. Geriye kaldığınız zaman az emek harcamıyorsunuz ki. İlerlemek için harcadığınız emek onsa, ilerlemediğinizde geriye düştüğünüz zaman bu geriye düşmenin size getireceği zarar yüzdür. Fatura daha ağır...

Bugün sınavlara hazırlanan genç arkadaşlarımız, iyi not almak, başarılı olmak için harcamanız gereken bir zaman var ama siz bunu yapmıyor, tembellik yapıyorsunuz. Oysaki harcadığınız zamanı koysanız teraziye ders çalışmamanın, isteksiz olmanın sonradan size getireceği fatura yükü ondan on kat daha fazla. Ama bunu göremiyor, göremediğiniz için de önemsemiyorsunuz. Fatura gelince de bir bakıyorsunuz yüz lira... “Ben o gün on lirayı çok gördüm, on liradan kaçtım ama bana daha da pahalıya mal oldu.” Yağmurdan kaçarken doluya tutuluyorsunuz.

4. Kısa ve uzun vadeli hedefleri vardır.

Kısa ve uzun vadeli hedeflerini belirlemeden başarıyı yakalamak var mı? Tesadüfen başarıyı yakalayan, plansız, programsız hedeflerine ulaşan var mı? Onun için başarılı insanların kısa, orta ve

uzun vadeli hedefleri vardır. Bilirler ki uzun vadeli hedeflere kısa vadeli hedeflerden gidilir. Önce kısa, sonra orta, sonra uzun vadeli hedefler...

5. Engeller karşısında teslim olmayıp zorlukların ne pahasına olursa olsun aşma azmini ve kararlılığını taşırlar.

Aslında şu madde bile yeterli. Şu maddenin ilkelerini uygularsalar başka güce ihtiyaçları kalmayacak. Bugün maalesef genç kardeşlerimiz küçük bir engel, küçük bir başarısızlık karşısında yıkılıyor, perişan oluyorlar. Adeta yerle bir oluyor ve bir daha toparlayamıyorlar. Küçük bir engelle, bir çelme takıldığı zaman hemen sendeledikleri gibi pes ediyorlar. Hayat engellerle dolu ve bize çelme takanlar mutlaka olacak, bazen yumruk yiyeceğiz sırt üstü yapışacağız yere. Ama kalkabiliyor muyuz? Önemli olan bu. Bazen ayaklarımız çamurların içine girecek. Bazen dikenlerin, çalıkların arasında yürüyeceğiz. Çalıklar kollarımızı, sağımızı solumuzu çizecek. Ama önemli olan başarı yolunda yılmadan yürümeye devam edebilmek.

Bu başarı ve hayatta mutlu olma yoluna çıkmaya karar verdiyseniz burada kırmızı halılar üzerinde yürümeyeceksiniz. Yoksa biri size öyle mi dedi? Yoksa birileri sizi kandırdı mı? Hayatın kendisi zor, hayat kelimesinin anlamı zaten zor. Hayat demek zorluk demek, engel demek, aşılması gereken sorunlar demek. Başarıyı yakalayanlar ne pahasına olursa olsun, o zorlukları, o engelleri aşma azmini ve kararlılığını gösteriyorlar. Sadece azim tek başına yetmiyor. ‘Ben bu engeli aşacağım’ azmi vardır ama kararlılık, onu sürdürebilme yetkisi yoksa maalesef işe yaramayacaktır.

6. Hayatta başarının da başarısızlığının da bulunmasını normal kabul ederler.

Başarısız oldun mu eyvallah... Hemen ayağa kalkar, tekrar başarılı olmak için mücadele etmeye başlarlar. Problemleri çözmek onlar için zevkli bir iştir. Bir problem, bir sorun varsa “Harika ben üstesinden gelirim” derler. Zevk duyarlar. Sorun çözmek tatlıdır. Her sorun insana zevk verir.

7. ‘Zorluk benden korksun kaçsın, ben ondan neden korkayım’ fikrine sahiptirler.

Hodri meydan! Zorluklardan nereye kadar kaçacaksınız. Zorluklar aşılacak için vardır. Allah bize taşıyamayacağımız yükü yüklediğine göre, Allah karşımıza aşamayacağımız bir zorluğu da vermez. “Ama hocam ben bu zorluğu aşamıyorum. Matematikle başım dertte. Siz dediniz ya Allah kimseye taşıyamayacağı yükü vermez ama benim karşımda aşamayacağım bir matematik var. Ben bu zorluğu aşamıyorum.” dediğinizi duyar gibiyim.

Hayır... Aşamayacağınızı düşünüyorsunuz, siz o zorluğu aşmak için, üstesinden gelmek için bir çaba sarf etmediniz ki. Doğru bir yol gütmediniz ki. Bir mücadele edin bakalım. Siz o zorluğun üstesinden gelebilirsiniz. Ama önce o zorluğu beyninizde yenmelisiniz.

Zorluklar, sıkıntılar, problemler önce beyinde çözülür. Ben bu işin üstesinden gelirim dediğiniz her işi yaparsınız. Ben bu sorunu çözerim dediğiniz an o sorunu çözersiniz. Böyle dediğiniz an bilin ki o zorluk yerle bir olmuştur. Bugün gençlerin aşamadıkları, üstesinden gelediklerini söyledikleri konulara zorluk kelimesini bile kullanmaya gerek yok. Yazık yani... Basit meseleler. Çok küçük, konuşmaya bile değmeyecek basit meseleleri gözlerinde o kadar büyütüyorlar ki, o kadar büyük bir

sorun olarak görüyorlar ki boğuluyorlar. Tabiri caizse bugünkü gençler bir bardak suda boğuluyorlar. Eskiden leğende yıkanılırmış. İşte bugünün gençleri leğende daha su topuklarına gelmişken bu suda boğuluyorlar.

8. Sıkıntılara teslim olmayı yaşarken ölmek ya da düşmana esir düşmekle bir sayarlar.

Sıkıntılara, zorluklara teslim olmakla yaşarken ölmek veya düşmana esir olmak arasında ne fark var? Başarılı insanlar sıkıntılara asla teslim olmazlar. Zorluklara asla teslim olmazlar.

9. Kararlıdırlar, çeşitli fikirler ve tavırlar arasında bocalamazlar.

İşte bugün gençlerin en büyük sıkıntularından bir tanesi. Maalesef kararsızlar. Bir türlü karar veremiyorlar. Akşam yatarken bir karar, sabah kalktıklarında kararlarını değiştirdikleri görülüyor.

10. Bir hedefe karar vermenin çoğu zaman hedefin kendisi olduğuna inanırlar.

Bir hedef koyduklarında onu ulaşılmış sayarlar.

11. Verdikleri kararın doğurabileceği sıkıntıları sürpriz saymazlar.

Ben bir hedef belirledim. İstanbul'dan Samsun'a yolculuğa çıkıyorum. Arada yolda araba bozulabilir. Sıkıntı yaşayabiliriz, yolda trafik olabilir, ufak tefek hasarlar, sıkıntılar olabilir. Bu normal çünkü benim bir hedefim var. Ve ben bu hedefe ulaşmak zorundayım.

12. Onun bunun dolduruşuna gelip ani kararlar vermezler. Vaktinden önce karar almazlar. Felaket içinde karar verebilmenin yarı kurtuluş olduğunu bilirler.

13. En kötü kararı bile kararsızlıktan iyi sayarlar. İyi düşünüp taşınarak karar verdikten sonra akılları diğer alternatiflerde kalmaz. Yaptıklarının en iyi seçim olduğunu düşünürler ve mutlaka o kararı uygularlar. Çünkü kesin bir karar onlar için gerçek bir mürşittir.

Lazer gibi, lazerin ışığı küçüktür. Ama bir hedefe odaklandığında deler geçer. Güneşin ışığını lazerle kıyaslamaya gerek yoktur. Ama maalesef o dünyanın her tarafına yayıldığı için bir hedefi delip geçemez. Küçük bir kibrit ateşini bir yere tutun, en yanmaz denileni yakarsınız. İmkânlarınız çok dar olabilir. Anadolu'nun en ücra köşelerinde olabilirsiniz, zengin bir anne ve babanız da olmayabilir, belki dershaneye de gidemiyorsunuz, kitap defter alacak parayı da bulamıyorsunuz ama bir hedefe kilitlendiyseniz o sorunların üstesinden gelecek gücünüz olacaktır.

14. Devamlı en iyinin, en güzelin, en kalitelinin, en idealin peşinde koşarlar.

“Hocam sınavlarda bu kadar net bana yetiyor.” Yetmez. “Ben günde on sayfa okuyorum.” Yetmez. En iyisine talip olacaksın. Mevkii, makam, kalite, iş, güç... Neden? Güzelliklerin en güzeline sahip olmaya çalışacaksın. Herkes bir şeyin peşinde koşuyor zaten. Kimi nefsin, kimi şeytanın, kimi şerrin, kimi hayrın, kimi güzelliğin, kimi başarının, kimi mutluluğun herkes bir şeyin peşinden koşuyor. Ama önemli olan en ideal olanın peşinde koşabilmektir.

15. Küçük bir başarı onları tembelliğe itmez.

“Başarılı insanlar bilirler ki plansız kişinin; nimet içinde nimetin, zorluk içinde zorluğun farkına varmayacağına inanırlar.”

“Üniversiteyi kazandım, bitti.” Hayır... Küçük bir başarı onları tembelliğe itmez. Bir dağa

tırmanınca bitti deyip bırakma. Şöyle bir arkana bak. Tırmanman gereken daha yüksek bir dağ var. Çünkü tırmanılan her tepe, tırmanılacak olan daha yüksek bir tepenin varlığını gösterir.

16. Başarılı olduklarında kendi kendilerine şımartıp, aldatmak şeklindeki züğürt tesellileriyle vakit öldürmezler.

Bazıları o tuzağa düşüyor. Bir başarının ardından üç gün sonra bir bakıyorsun tepetaklak gitmiş...

17. Her an yeni bir şeyler öğrenmek, bilgi sahibi olmak, başkalarından faydalanmayı bilmenin peşindedirler.

Hayatın her alanını, her dakikayı yeni bir şey öğrenmek için fırsat olarak benimserler. “Ben bugün ne öğrendim? Nelerle karşılaştım?” Başkalarından faydalanmanın derdinde, tabirin tam manasıyla iki günleri birbirine eşit değildir. Yenilemek ve yenilenmek yegâne prensipleridir. Yenileneceğiz ve yenileyeceğiz.

18. Bazen bir bilgiyi edinmek için neredeyse bir sermaye sarf ederler.

Bir bilgi edinmek için zaman harcarlar, alın teri, gözyaşı, dünyanın parasını dökerler.

19. Beyinlerini çok iyi dinlerler. Orada pek çok bilginin var olduğunu görürler. Okumakla ve kitapla çok iyi barışıktırlar. Bunun için zaman aramazlar, zaman ayırırlar.

Soruyorum gençlerimize; “Ne sıklıkta kitap okuyorsunuz, günde kaç saatinizi ayırıyorsunuz?” “Boş zamanlarımda okurum hocam” dediklerinde çıldırıyorum. Kitap boş zamanlarda okunacak kadar kıymetsiz bir varlık mı? Ya da kitap okunan zaman, boş zaman mı? Zamanlarının önemli bir bölümünü, her günün bir önemli zamanını ona ayırmalısınız.

20. Ne kadar tecrübeli ve bilgili olurlarsa olsunlar, bazen küçük bir çocuktan bile bilmedikleri şeyleri öğrenebileceklerini düşünürler.

21. Menfii durumlarda ibret ve ders çıkarmayı iyi bilirler.

Herhangi bir olumsuzlukla karşılaştığınızda hemen olmadı deyip karamsarlığa kapılmayın. İbret alın emin olun ki Allah size başka kapılar açacaktır.

Başarısızlık, En Düşük Azim Çizgisidir...

Başarısız olduğumu hissettiğimde;
Yaşam, bana bir şeyler mi anlatmak istiyorsun?
Çünkü...

Başarısızlık, ben bir başarısızım demek değildir;
Henüz başaramadım demektir.

Başarısızlık, ben hiçbir şey gerçekleştiremedim demek değildir;

Bir şeyler öğrendim demektir.
Başarısızlık, aptallaştım demek değildir;
Deneyerek yaşamak için gerekli inanca sahibim demektir.
Başarısızlık, ümitsizliğe kapıldım demek değildir;
Deneme cesaretini gösterdim demektir.
Başarısızlık, istediklerime sahip olamayacağım demek değildir;
Değişik tarzda bir şeyler yapmalıyım demektir.
Başarısızlık, ben aşağılığım demek değildir;
Mükemmel değilim demektir.
Başarısızlık, zamanımı boşa harcadım demek değildir;
Yeniden başlamak için bir nedenim var demektir.
Başarısızlık, vazgeçmeliyim demek değildir;
Daha sıkı çalışmalıyım demektir.
Başarısızlık, asla başaramayacağım demek değildir;
Daha sabırlı, daha sabırlı olmalıyım demektir.
Başarısızlık, benden ümidini kestini demek değildir;
Bir bildiğin var demektir.

John C. Maxwell

Başarısızlık diye bir şey yoktur. Sonuçlar vardır. Bizim başarısız gördüğümüz hadiseler, başarısız olduğunu düşündüğümüz olaylar, bize çok şey öğretiyordur, farkında değilizdir. İlerleyen hayatımızda, ilerleyen sürecimizde başarısızlık olarak gördüğümüz hadiselerin sonucu bizi başka işleri doğru yapmamıza sevk ediyor. Ümitsizliğe, kaygıya, cesaretsizliğe kapılmaya gerek yok. Elbette insanlar ettiklerinin karşılığını biçeceklerdir.

İlk seferde tam anlamıyla başarılan çok az şey var. Yinelenen başarısızlıklar; başarı yolundaki parmak izleridir. Başaramama hakkının, başarma hakkı kadar önemli olduğuna inandığımızda başarısızlığı olumlu olarak kabul etmek daha etkili olur. Nasıl ki başarma hakkımız varsa, başaramama hakkımız da var.

Bir işi yapmaya kalkıştığımızda, bir girişimde bulunduğumuzda herkes başarılı olmak için adım atar. Hepimizin hayali başarmaktır. Ama başarılı olmak kadar, o işi başaramama hakkının da saklı olduğunu bilirsek, o zaman o işi başarma ihtimalimiz de yüksek olur. Başarısızlığı amaçlarımıza ulaşma yolunda önemli bir süreç olarak kabul edebilirsek, sorunlarla karşılaşmak gelişme yolculuğumuzu daha zevkli hâle getirir.

Unutulmaması gereken bir gerçek var ki; acı çekmeden başarı gelmez. Acı çekmeden başarının gelmesi mümkün değildir. Eğer “Acı çekiyorum ama başarılı olamıyorum” diyorsanız bu çektiğiniz acı, yarın birileri başarılı olurken acı çekmeden başarıyı yakalamasının zemini demektir. Bosna Hersek’i gözünüzün önüne getirin. Aliye İzzetbegoviç müthiş bir acı çekti, zindan hayatı yaşadı. Ama o acının sonunda özgür bir ülke bıraktı. Elbette acı çekeceğiz, sıkıntı, dertler yaşayacağız. Ama o

dertlerin sonrasında, o sıkıntıların, acıların sonrasında başarı geldiğinde muhteşem olacaktır.

Saatlerimizi şöhret hırsıyla harcamayalım, onları başarıya arzusuyla dolduralım. Bilge insan; yaşamın ölümsüzlüğünü duyumsar, ahlaka değer verir. Şüphe ve korkularınızdan arının. Korkmayın. Size düşen bedelini ödemek, size düşen yapmanız gerekeni yapmak, elinizden geleni ardına koymamak.

Uzun süre anımsanacak olan kişi; kendi önemini unutmamalıdır. Eğer yüzyıllar boyu anımsanmak, önemsenmek istiyorsanız, kendi öneminizi unutacaksınız. Tarihe altın harflerle yazılan insanlar, yaşadıkları dönemde kendi önemlerini unutmuş, kendilerini önemli bir insan gibi lanse etmemişlerdir. Olabildiğince mütevazı bir hayat yaşamaya çalışmışlardır. Ama tarih onları önemsemiştir.

Başarısızlık korkusu insanların kendi içlerinde çok ciddi alanları kuşatıyor. Birçoğumuz dış dünyanın hakkımızda ne düşündüğü kaygısıyla büyüyor. Orta yaşlara geldiğimizde bu konu hakkında dünyanın bizim endişelendiğimiz kadar umurunda olmadığını anlıyoruz ama iş işten geçmiş oluyor.

Başarısızlığa uğrayan kişinin azmi; sağlıklı bir tutumun belirtisidir. Şampiyonlar vazgeçmezler. Başarısızlık biz vazgeçtiğimizde yıkıcı olur ve tutumumuzun kaza yapmasına neden olur. Başarısızlığı bir son olarak kabul etmek sonunda başarısız olmak demektir. Diyoruz ki; devam et... Azim ve kararlılıkla her şey başarılabilir.

Başarısızlık zamanlarında bizi asıl güdüleyen hayatla yüzleşin. Hayatın gerçekleriyle yüzleşin, azminizi ve kararlılığınızı hiç kaybetmeyin. Üniversite sınavını kazananlar hep zeki insanlar mı? Ya da kazanamayan insanlar zekâ problemi olan insanlar mı? Hayır, çok zeki ama azmi, heyecanı yok. Zeki olmak yetmiyor ki.

Başarısızlığın bizi yıkacağını mı, geliştireceğini mi gösterecek olan şey tutumdur. Bir iş yaptınız, istediğiniz sonucu elde edemediniz. Ya da denemelerde istediğiniz neti çıkaramadınız. Telaşa kapılmaya, umutsuzluğa kapılmaya gerek yok. Size düşen hemen çıktıktan sonra bu denemede yanlışlarınıza, eksiklerinize, hatalarınıza, kusurlarınıza bakarak hızlı bir şekilde eksiklerinizi tamamlamaya çalışmaktır. Bunu yaparsanız başarıyı yakalıyorsunuz.

Başarısızlık en düşük azim çizgisidir. Yani arabayla 10, 20 ile giderseniz başarısız olacaksınız. Otobandasınız, 100, 120 ile gitmeniz gerekiyor. Siz en sağ şeritte 20 ile gidiyorsanız hiç kusura bakmayın. Bu sizin azminizin en alt limiti demektir. Akıllı adam basar gider. İçinde muhteşem bir potansiyel, enerji var. Sen bu enerjiyi kullanmayı bırakmışsın alt seviyede gidiyorsun. O zaman problem yaşamaya devam edeceksin.

Başarısızlığı bir son olarak kabul etmek sonunda başarısız olmak demektir. Bitmedi her şey. Düştüğünüz yer; aslında yeni bir hedefin başlangıç noktasıdır. Başarısız olduğunuz an; yeni bir başarıya yelken açma anıdır. Başarısızlık bir son değil. Uhud savaşına baktığımızda; Müslüman sanki başarısız olmuş gibi geldi, ama Uhud savaşı Müslümanların tekrar dirilişidir. Onun için olaylara, gidişata bakış açımızı doğru yapmamız lazım.

Başarılar Zorlukların Arkasında Gizlidir...

Yüzü şişmiş vaziyette yaşlı bir insan geldi muayenehaneme. Gözleri hep beni süzüyordu. Muayene bitince ben reçete yazmak için yan odama geçtim, o da arkamdan geldi.

“Doktor bey, bana bir daha bakar mısın, yüzüme lütfen bir daha bakar mısın?” dedi.

Ben zannettim ki, dişimi bir daha muayene eder misin demek istiyor.

“Amcacığım, baktım, muayene ettim, şimdi ilaç yazacağım” dedim.

“Yok yavrum, muayene et demek istemedim, benim yüzüme, simâma iyice bir daha bak. Ben de sana zaten epeydir bakıyorum. Ben, sanki seni bir yerlerden tanıyorum, evet bana insanlığı hatırlatan sözlerin sahibi o ufacık çocuk sensin. Meleğim benim, nasıl unutabilirim seni, hatırladın mı beni” dedi.

Pek şaşırمامıştım bu sözlere, çünkü gelen binlerce hastadan bazıları, nadir de olsa, beş on kuruşu vermemek için öyle çok hikâyeler uydururlar ki, “İşte onlardan biri daha” dedim içimden.

“Hatırladın mı canım, benim güzel yavrum? Kar yağmıştı Yeşilhisar’a, öyle yağmıştı ki, sen yürürken beline kadar gömülüyordun. Havdıra dağı, Topal Ömer’in dağı Hele Erciyes daha bir heybetli görünüyordu. O gün ayrıca fırtına çıkmıştı birkaç saatlik. Karları alıp bir yerlerden başka bir yerlere üfürüyordu. Ve o karda senin ayakkabıların yoktu, okula öyle gelip gidiyordun. Sınıfımda altı öğrencim vardı ayakkabısı olmayan. Sonra onların beşi ayakkabıya kavuşmuş, ayakkabısız bir sen kalmıştın Abdülkerim’im, canım.”

“Başarılı insanlar kitap okumakla fevkalade barışıktırlar. Bunun için zaman aramazlar, zaman ayırırlar...”

Ben bir anda şaşkına dönmüştüm. 45 yıl aradan sonra bazen hatırlayıp kendisine dua ettiğim Kuddusi öğretmenim karşımdaydı. Aklımın ucundan geçmezdi onu böyle karşımda bulacağım. Her hatırlayışımda, “acaba nerede, belki de çoktan ölmüştür kim bilir” diye düşünürdüm. Hiç unutabilir miyim böylesi merhamet ve şefkat abidesi güzel öğretmenimi?

O’nu da lüzumsuz hikâyeler uyduran bazıları ile karıştırmam beni çok üzdü. Neden hep kötüye yorumluyordum, neden her gelene “bu da onlardan biridir mutlaka” mantığı ile bakıyordum. Beni böyle düşünmeye iten sebepler gözümün önünden geçti. Ben de çok iyi niyetliydim, bu iyi niyetimin faturasını çok pahalıya ödemiştim. Çok aldanmış, hatta bazen “Ya Rabbi, yarattığın bu kadar insan içinde bir tanesi iyi çıkmayacak mı ey güzel Allah’ım” diye Rabbimle dertleşmişim. Kuddusi öğretmenime de ilk etapta öyle bakmam normaldi.

O anlatmaya devam ederken dayanamayıp, “canım öğretmenim sizsiniz ha” deyip, bekleme salonunda bekleyenlerin önünde, gözlerimden yaşlar akarak, 5-6 yaşlarındaki bir çocuk gibi öyle sarıldım ki, bırakmak istemiyordum. O beni, ben onu sanki hiç bırakmamak üzere kucaklamış, öyle sıkı sarılmıştık ki birbirimize ayrılmak istemiyorduk.

Sonra benim odama geçtik. Bekleyen hastalarımın yarım saat müsaade istedim, onlarda

gördükleri tablo karşısında seve seve kabullendiler Allah razı olsun.

O karlı, fırtınalı günü benim gibi hiç unutmamış ve O, en ince teferruatına kadar hatırlıyormuş meğer. Benim hatırımda kalan sadece o soğuk günde öğretmenimin bana bir ayakkabı alarak beni sevindirmesi idi. O zor günü yeniden anlattı.

“Sınıfa girdim. Yine her zamanki gibi selamlaştık. Bizim meslekte oturmak yoktur bilirsin evladım, hakkını vermelisin aldığın paranın. Dersi ayakta anlattım, gözüm hep sendeydi, beni dinledin. Masum bir vaziyetin vardı. Dersi tekrar anlatman için seni tahtaya kaldırdım. Bu sefer her zamankinden farklıydın. “Kalkmak istemiyorum” dedin. Buna inanamadım küçüğüm! Sinirlendim, tekrar söyledim adını, “Tahtaya kalk!” Gözlerin doldu ama kalkmadın. Ne acı ki, gururuma yenildim. Her şeyi anladığımı zanneden bir öğretmen bilirdim kendimi. Yokluktan üşüyen onurunu anlayamadım, hissedemedim. Kalktın, evet kalktın; gözlerinden düşen damlalarla yanıma geldin, gözlerime baktın. İsrar etmesem konuşmayacaktın, biliyorum. Usulca yaklaştın, kulağıma fısıldadın. Hâlâ kulaklarımda o sözün; “Öğretmenim! Ayakkabım yok, tırnaklarım taşlara çarpmaktan kanlar içinde, üstelik ayağымda çok kirli, görüyorsunuz. Bu vaziyetimi arkadaşlarımdan görmesinden utanıyorum, o yüzden kalkmak istemedim...” Bilir misin kurşun insanı bir sefer öldürür, ben o an binlerce kez öldüm.

Bütün arkadaşların baktı sana, sen o kadar onurluyken. Herkes gördü senin kanayan çıplak ayaklarını.

Kaynayan bir aşın varsa evde, 3-5 kuruş paran da varsa cebinde, kralı oluyorsun dünyanın. Gözlerine perde iniyor ansızın, gözlerin ya görmüyor fakirin hâlini, ya da görmek istemiyor insanlıktan bir haber yüreğin.

Sen yine oturdun usulca yerine. Kolay mı ders anlatmak, o küçücük ayaklar kan revan içindeyken, donmuşken? O yalan bilmeyen dilin, yoksulluğa bel bükerken, ne kadar dinleyebilirdin anlattıklarımı, bunca emsal çocukların arasında ezik düşmüşken?

Teneffüste herkes dışarı çıktı. Kalmanı istedim, ağlıyordun. Öyle ağlıyordun ki, ancak nehirler dile gelirdi gözyaşlarında. Sarıldın sıkıca, biliyor musun, biraz evvel sarıldığın gibi? Bir daha hiç kimse sarılmadı bana. Bakıştık birbirimize, babayla oğul gibi. Sonra ağlayışımıza güldük. Cebimden para çıkarıp sana uzattım. Yeni bir ayakkabı al diye, öyle onurluydun ki almadın. Sonra bir hikâyeye anlattım, inandın bana. “Söz veriyorum öğretmenim!” diyerek parayı aldın.

Biliyor musun ben o gece hiç uyumadım. Defalarca sorguladım kendimi. Koluma çantayı takıp okul bahçesinde tur atmanın öğretmenlik olmadığını o gün anladım. Sıcacık evimin odasında şiirler, hikâyeler yazarken, öğretmenliğin tahta başında kalmadığını seninle öğrendim güzel çocuk. Ben hayatı yeniden seninle keşfettim.

Ertesi gün Cuma idi, hayatımda daha da büyük şoku o gün yaşadım. Gülümseyerek öğretmenler odasına girdin, beni çağırdın. Kısık bir sesle “Öğretmenim gelebilir misiniz?” Gözlerindeki o parıltı var ya, sanki yeniden doğdum o ışıltıyla. Ayakkabılarını gösterdin bana, ümitlerin kadar parlaktı ayakkabıların. Giderken elime bir miktar para tutuşturdu. “Bu ne?” dedim. Yeşilhisar da Cuma günleri pazardı ve sen, pahalı olmaması için ayakkabılarını pazardan aldığını söyledin. Artan parayı

da bana getirmiştin. Sen ne asıldın güzel çocuk, sen ne asıldın. Kim öğretmişti sana bu kadar asil olmayı, dik durmayı? Ben mi öğretemdim, yoksa bana insanlığı öğreten sen mi? “Ayakkabı almışın ama gördüm ki çorapların da yok, haydi onunla da çorap alırsın güzelim!” dedim.

Aradan 45 yıl geçmiş, seninle büyüdüm, olgunlaştım, yenilendim. Kim bilir şimdi o hangi yıldızlar ülkesindedir? Hâlâ o minik ellerini, gecenin soğuşunu kimlerle paylaştığını, yarım ekmeğini kimlerle bölüştüğünü düşünüp durmaktaydım. Allah bizi tekrar burada buluşturdu.

Anladım ki, kitaplardan öğrenilmiyor her şey. Sana binlerce teşekkür; bana içtenliği, onuru, paylaşmayı, her şeye rağmen dürüst ve ayakta kalmayı, kısaca insan olmayı öğretmiştin KARA GÖZLÜ MELEK...”

“Yinelenen başarısızlıklar; başarıya giden yoldaki parmak izleridir.”

Tekrar ikimiz de ağlıyorduk, Göz göze geldik gülümsemeye başladık. Dedim; “Öğretmenim, benim sizden ayakkabı parasını almamı sağlayan, anlattığınız hikâyeyi siz de hatırlıyorsunuz. O zaman bana hikâyenin gereğini yerine getirmem için bu fırsatı ver. Rabbimize hamd-ü senalar ediyorum. Beni o günlerde kardan, kıştan koruyacak ayakkabılarım yokken, siz bana ayakkabı, çorap aldınız. Sizin de ağzınızda ihtiyacınız olan besinleri parçalayıp, midenize gönderecek hiç dişiniz yok. Siz de müsaade ederseniz, bu gün sıra bende.

‘Abdülkerim Karaağaç’

“Hiç hata yapmamış olan kişi; hiçbir şey yapmamıştır.”

Abdülkerim Karaağaç ağabeyimizin 45 yıl önce öğretmeniyle yaşadığı, aradan geçen 45 yıl sonra muayenehanesinde bizzat öğretmeniyle karşılaşmasını anlatan bir hikâyeye. Gençlerimize, çocuklarımıza bunları anlattığımız zaman sanki yüzyıllar öncesinde yaşanmış hikâyeler gibi geliyor. Ya da bugün hayatta başarıyı yakalamış, hayatta bir yerlere gelmiş insanların sanki oralara paraşütle geldiklerini zannediyorlar. Sanki o konumların tombaladan çıkmış bir şans olduğunu düşünüyorlar. O insanların hayat yolculuğunda o noktalara gelene kadar yaşadıkları sıkıntıları, acıları, ızdırapları görmek istemiyorlar.

Ya da bugün gençlerimize bunları anlattığımızda, bunu hayal etmesi bile mümkün değil. Bir ilkokul öğrencisi karda çıplak ayakla karların içine bata çıka gidecek, ayakkabısı olmayacak, taşlardan turnakları kan revan içerisinde olacak. Verecekleri tepki; “Hadi canım hangi yüzyılda yaşıyoruz?” olur. Bunu tasavvur etmek bile zor olur. Böyle bir şeyin olabileceğini hayal etmek bile gençlerimize imkânsız gibi gelebiliyor. Ama emin olun bu ve buna benzer o kadar çok hikâyeye var ki...

“Üstün benliğini keşfetmek için gururun gölgesini kaldır.

Gerçek benliğini bulmak için önce kendini kaybetmelisin.”

Emin olun, belli bir konuma gelmiş insanların hayatında öylesine acılar, zorluklar, sıkıntılar var ki. Kolay mı zannediyorsunuz? Ama bakın o zorluklar içerisinde, o sıkıntılar içerisinde ayağına bir ayakkabı ve çorap bulmakta zorlanan, ancak öğretmenin aldıkları ayakkabı ve çorapla okula gelip giden bir insan bugün çok güzel bir meslek sahibi, iyi bir diş doktoru, çevresinde sevilen, sayılan bir insan olabiliyor.

Kolay olmuyor ki. Başarının üstesinden gelmek çok basit bir hadise mi? Dönüp başarıyı yakalayan insanlara baktığımızda, o başarının arkasında gelen, onun öncesinde o noktaya getirene kadar olan sıkıntıları görebiliyor musunuz? 90 dakikalık bir film izliyoruz, harika muhteşem. Ama o film 90 dakika olana kadar yüzlerce insanın hangi acı ve ızdırapları çektiğini görebiliyor muyuz? Bir şirket, bir kurum, bir insan başarıyı yakalıyor ama o başarıyı yakalayana kadar yıllar boyunca hangi ızdıraplara, sıkıntılara, dertlere, kederlere göğüs gerdiğini görebiliyor muyuz? Farkında mıyız?

Ancak bu sıkıntılar içerisinde başarı geldiği zaman, başarının tadı bir başka güzel oluyor. Eğer yüreğinizin bir yerinde böyle bir hikâyeniz varsa, yüreğinizin bir yerinde böyle bir acınız varsa, yutkunmakta zorlandığınız bir olay yaşadığınız o zaman hayatta başarılı olmak çok daha kolaydır.

Serada yetişen insanlarla, tarlada yetişen insan arasındaki fark budur. Serada yetişen insanlar görüntü olarak bugün çok güzeller, egoları şişmiş, muhteşem bir özgüveni varmış gibi görünüyorlar. Dışarıdan baktığımızda gerçekten bizden çok daha iyi görünüyorlar. Ama küçük bir olumsuzlukla karşılaştıkları an, havaları, ısıları, nemleri, ilaçları hafif derecede azaltıldığı anda işleri bitiyor. Kavanozun dışına çıktıkları an, ciddi sıkıntı yaşıyorlar.

Ama tarlada yetişen, sıkıntıları gören, acıları yaşayan, kışın karında, yağmurunda sırtında paltosu olmadan okula giden binlerce insanlar zirvedeyken çakılsalar bile tekrar zirveye çıkabilecek gücü kendilerinde bulabilirler. Onlar hiçbir zaman vazgeçmezler. Onlar hayatın gerçeklerini görebilen, yaşayabilen, farkına varabilen insanlardır.

Bugün durumu en kötü olan insanın bile en azından şuan ders çalışabilmesi için imkânları mevcut. Ders çalışma kitapları, çalışma masası olmayan kaç kişi var acaba? Eminim yüzde 5’i geçmeyecektir. Yüzde 95’i her türlü imkâna sahip. Hatta kışın 3, 4 tane montu var. Botu ayrı, spor ayakkabısı ayrı, kışlığı, baharlığı ayrı en kötü insanın 2, 3 tane ayakkabısı var bugün. Çoğunuz servisle okula gidip geliyorsunuz. Çoğunuza her türlü imkân sağlanıyor.

Daha gözünüzü kırpmadan istekleriniz aileniz tarafından önünüze sunuluyor. Suratınızı hafif ekşittiğiniz zaman anne baba, adeta bir hizmetçi gibi karşınızda hazır ol vaziyetinde durup; “Buyur evladım, emret ne istiyorsan hemen yapalım. Yeter ki sen şu gözlerini kırpma, suratını asma” diyorlar. Kendinize bağlamış durumdasınız. Anne babalar bütün işlerini bırakmışlar “Onlara daha iyi nasıl hizmet edebiliriz, daha güzel imkânlar nasıl sağlarız, onların daha mutlu olmaları için neler yapabiliriz?” düşüncesinin peşinde koşuyorlar.

Ama bu kadar imkâna ve güzel fırsatlara rağmen gerçekten başarılı olmamız gerektiği kadar başarılı mıyız? İlkokulda giyecek ayakkabısı olmayan, beline kadar karların içerisinde belki sırtında paltosu olmayan onlarca, yüzlerce öğrenci var. Ama bakın sonunda çok da başarılı olabiliyor.

Bu insanlar bu sıkıntılar içerisinde başarıyı yakalarken, bu insanlar bu imkânsızlıklar içerisinde vazgeçmeyip, mücadelelerini sürdürürken, ayağında ayakkabı yokken, ayakları adeta donmuşken gelecekle ilgili hayal kurarak bunu başarırken, siz sevgili gençler size ne oluyor?

Başarılı olmak, hayallerinize kavuşmak istiyorsanız o zaman şu rahat bölgenizi bir terk edin bakalım. Siz elinize başarı öykülerini alıp okurken, birileri bir sonraki başarı öyküsü kitabında yerini almak için her gün adım atmaya ve o kitaptaki yerini doldurmaya çalışıyor. Nasıl olsa birileri adlarını oraya yazdıracaklar. O birileri siz olabilirsiniz.

Başarıya Giden Yollar...

Başarı; hedeflenen bir şeye en iyi yollardan ulaşmanın kısa tarifidir. Başarılı olmak istiyorsanız; hayattan, ideallerinizden, sınavlardan korkmayın. Atın endişelerinizi, kaygılarınızı yüreğinizden, beyninizden. İdeallerinizden, planlarınızdan korkmayın. Korkuyorsanız, sonu kötü bitecek diye düşünüyorsanız, bilin ki bunların hepsi başınıza gelir. Düşündüğünüz her şey gerçek olur.

Bir şeyde başarılı olmak istiyorsanız kafanızda onu defalarca yapıyorken canlandırmanız lazım. Onun için derler ki bütün başarılar bir zamanlar hayaldi. Başarılı insanlara o yaptığı işler sorulduğu zaman, bir anda o işlerin olmadığını, o işi başarmadan önce defalarca beyinlerinde, gönüllerinde hayal ettiklerini söylerler.

Hayalinizde kendinizi zor olaylarla başa çıkarken canlandırın. Hayatta zorluklar var, sıkıntılar var. Kendinizi bununla mücadele ederken görün. Sabahın erken saatlerinde kalkıp konu tekrarı yaparken kendinizi görün. Herkes size o işi başaramayacağınızı söylerken siz kendinizi o zorluklarla boğuşurken görün. Hepsini atlatıyorsunuz, hepsinin üstesinden geliyorsunuz, sonuçlar açıklandığında da muhteşem bir zafere ulaşıyorsunuz. Hayalinizde canlandırın...

Birçok insan beynini kullanmayı bilmiyor. Oysa siz zihninizi boğucu, karamsar resimlerle, cesaret kırıcı düşüncelerle geçirirseniz, canınız sıkkın bir biçimde dolanırsanız, beyniniz hatalarınız, beceriksizlikleriniz üzerinde durmaya devam eder. Ve kendinizi güçsüz ve kötü hissedersiniz. Siz bunları hissederseniz, bunları düşünürseniz beyin bunları böyle algılar. Aslında düşüncelerimizi ve hayallerimizi değiştirebilir ve kontrol edebiliriz.

Kendinizin programcısı olabilir ve beyninizi kontrol edebilirsiniz. Siz yapmazsanız, birileri yapacak. Siz yapmazsanız birileri size format atacak. Birileri sizin beyninizi programlayacak. Onun için kendinizin ve beyninizin çalışmasını kontrol etmek sizin elinizdedir. Beyin yorulmaz. Beynin tembelliği yoktur. Ama çalışmadığınız zaman elbette başınıza iş açacaktır.

Başarıya Giden Yolda Uygulanması Gereken Adımlar...

Hayatta başarılı olanlar, kendilerine gereken bilgileri öğrenmekten bir an geri kalmazlar ve hadiselerin sebeplerini her zaman

1. Büyük düşünün

Önce büyük düşünceğiz. Düşüncelerimiz eylemlerimizi harekete geçirirler. Eylemlerimizin nasıl olacağını; iyi, kötü, doğru, yanlış, çirkin, güzel, nasıl bir eylemde bulunacağımızı bizim düşüncelerimiz belirliyor. Düşüncelerimizin belirlediği eylemler ise belli bir zaman sonra alışkanlıklara dönüşüyor. Alışkanlıklarımız da bizim karakterimizi ve kişiliğimizi belirliyor. Karakterimiz ise, geleceğimizi şekillendiren en büyük etken oluyor.

Yaratıcımız geleceğimizi belirleme gücünü aslında bize vermiş. Yürüdüğünüz yolun sonunu görebilirsiniz. Tırmandığınız yola bakarak sonunda nereye yükseleceğınızı anlayabilirsiniz. Dolayısıyla büyük sonuca giden yol; büyük düşünceden başlar. Küçük düşündüyseniz, o sizin küçük eylemlerde bulunmanıza sebep olur. O eylemler uygulandığında ister istemez alışkanlıklar hâline geliyor. Eylemleri değiştirebilirsiniz. Düşünceyi değiştiremediniz, eylemlere devam ettiniz. Eylemler güçlendi, alışkanlıklar hâline geldi. Sonra soruyoruz. “Oğlum neden not almıyorsun?” “Hocam ben böyleyim işte. Bu benim alışkanlığım.” Neden? Yapmaya yapmaya o eylemi artık alışkanlık hâline geliyor. Alışkanlıkları değiştirmek gerçekten zordur. Değiştirilebilir mi? Sadece biraz daha güç ve emek ister. Ama daha beteri var ki; alışkanlıklarımızı değiştirmedığımız zaman bir süre sonra bu alışkanlıklar artık bizim karakterimiz ve kişiliğimiz olmaya başlıyor.

Onun için herkes yürüdüğü yolun sonuna varır. Olana ulaşır. Mesela bir yola girdiniz. Mahmutbey’den Edirne yolunda ilerliyorsunuz. Edirne’ye geldiğinizde; “Ben Edirne’ye gelmek istemiyordum. Ankara’ya gitmek istiyordum” diyorsunuz. O zaman ne işiniz var Edirne yolunda? “Emek sarf ettim hocam. İki saat yolda gittim. Benzin gitti, alın teri döktüm, yolda bir sürü sıkıntıyla karşılaştım. Yani bunun sonucu bu mu olmalı?” Evet, o olmalı. Çünkü siz Ankara yoluna girdiniz. Girdiğiniz yol sizi sonunda olduğu yere götürür. Hayat kıvrımlı yollarla doludur. Bazı sapakların sizi inanılmaz güzelliklerle dolu ovalara götürdüğünü görürsünüz ama bazı yolların ucunda da sonu ölümle olan uçurumlar vardır. Tehlikenin başına geldiğinizde artık her şey bitmiş olur. Sona gelmeden önce yolunuzu değiştirebilirsiniz.

Tedbir almazsanız geleceğiniz öyle bir ölüm bataklığına saplanır ki, yeniden dirilmek için ne bir çaba gösterirsiniz ne de göstereceğiniz çaba geleceğinizi kurtarabilmek için yeterli olabilir.

Yapılan çeşitli araştırmalarda; gençlerimizin büyük bir kısmının bir şirkete iş başvurusunda bulunurken ayda 600, 700 lira maaş veren yerlere binlerce insan başvururken, 3000, 5000 maaş veren iş yerlerine çok az insanın başvurduğu görülüyor. İnsanların çoğu neden daha ucuz işlere başvuruyorlar? Bunun anlamı açık. Yola yüksekte başlamaya cesaret edemiyoruz. “Hocam ODTÜ’ye gerek yok, Anadolu’nun kıyılarında herhangi bir üniversite olsun da bana yeter” diyor gençlerimiz. Neden daha büyük yerlerden başlamıyorsunuz? Neden hedeflerinizi büyük tutmuyorsunuz?

Unutmayın hayatımız bizim tercihlerimizin sonucudur. Büyük işlere layık olmadığımızı

düşünüyorsanız bilin ki o büyük işler size gelmeyecektir. Çünkü kendinize güvenmiyorsunuz. Kader herkese istemeyi bildiği kadarını vermiştir. Düşünsenize niçin kaderin sahibi, Yaratıcı; “Dua edin, cevap vereyim. Dua etmezseniz ne öneminiz var” diyor. Sıradan bir iş istiyorsun Allah da sana sıradan bir iş veriyor. Neden şikâyet ediyorsun o zaman.

Nasıl bir psikolojiyle yetiştirilmişsek, nasıl kendimize güvensizlikle yetiştirilmişsek dualarımızda bile maalesef küçüklük var. Küçük, basit istekler var. Sokakta dilenciler bile Allah rızası için bir ekmek parası diyip günü kurtarıyor. Hayat felsefemiz bu. Bugünü kurtaralım. Kardeş! Köşedeki fırın seni bekliyor, neden fırına talip olmuyorsun? Köşede koca bir ekmek fırını seni beklerken Allah rızası için bir ekmeğe neden talipsin? Bazı dostlarımızın içinden “Hocam sen de amma açgözlüsün bize bir ekmek yeter” dediğini duyar gibiyim. Ama sen fırına talip ol da fırını al da, yine bir ekmek ye. 999 tanesini fakir fukaraya dağıt. Hepsini yemek zorunda değilsin. Ama senin talip olman gereken şey; küçük şeyler değil. Çünkü yaratıcı seni mükemmel, olağanüstü harika yaratmıştır.

2. Coşkunuzu geliştirin

Büyük düşünmekle iş bitmiyor. Sadece hamurla iş bitmiyor. Yağ koyacaksınız, yumurta koyacaksınız, ekmek yapmak için bir malzeme yetmiyor. Ekmek yapmak için sadece basit bir un yetmiyor. O ekmek, olana kadar geçtiği bir sürü safha var. Coşkunuzu güçlendirmek için önerdiğimiz yollardan belki de en önemlisi; güçlendirici kelimeler kullanmanız. Pozitif olan güçlendirici kelimeleri her kullandığımızda, ruhunuzun kuvvetlendiğini görürsünüz. Güçlendirici kelimeleri kullandıkça manevi gücünüzün, özgüveninizin, coşkunuzun arttığını göreceksiniz. Bu kelimeler onları her tekrar ettiğinizde sizi daha güçlü ve etkileyici gösterecektir.

Başarı yolunda cesarete ve özgüvene ihtiyacımız var. Küçük bir engelde hemen ümitsizliğe kapılmamalıyız. Olumlu kelimeler hayatımızın aniden değişmesine katkı sağlayabilir. Öyle ki en zayıf olduğu anda güçlendirici kelimeleri beş dakika tekrar etseniz tüm duygularınızın değiştiğini göreceksiniz. Duruşunuzu, yüz hatlarınızı bile değiştirecektir.

Bilinçaltınıza gönderdiğiniz kelimeler, sizin o anki ruh dünyanızı, düşüncelerinizi, duruşunuzu, perişan olmanızı ya da güçlü olmanızı belirler. Dinlediğiniz müzik neyi etkiliyor? Bir arabesk ya da duygusal fon dinlediğiniz zaman çöker gidersiniz. Ama coşku ve heyecanlı bir müzik dinlediğiniz zaman içinizde büyük coşkular meydana gelir. Enerji yükü en fazla olan kelimelerden birkaç tanesi; büyük, şimdi, fırsat, harika, kazançlı, yeni, kolay, heyecan verici, kesin, canlı, güzel, ilginç, muhteşem, başarı, zafer, yapmak, cesaret, önem, sevgi, saygı, barış, yardım vermek, yükselmek, coşmak, kahramanlık, şeref, dürüstlük... Bu kelimelerin hepsi insana heyecan veren kelimelerdir.

‘Kendimi harika hissediyorum.’ ‘İnanılmaz işler başardım.’ ‘Müthiş bir insanım.’ ‘Başarmak çok kolay.’ ‘Ne kadar zevkli işler yapmışım.’ ‘Heyecan kuşatıyor beni.’ ‘Gücün ruhuma dolduğunu görüyorum.’ Bu sözleri ve buna benzer kendinize uyan sözleri yüzlerce kez tekrar edin. Kanatlanıp uçmaya başladığınızı göreceksiniz.

Eğer coşuyorum dersiniz ve bunu sürekli tekrarlıyorsanız, idam sehpasında bile coşarsınız. Sıkıntudan içim patlıyor dersiniz de bilin ki padişah koltuğunda ölüm acısı yaşarsınız. Biz kendi

yalanlarımızın kurbanıyız. İnanığımız tek doğru vardır. O da mutlak olan doğru değil, kendimize ısrarla söylediklerimizdir. Hangi yalanı kendinize ısrarla söylerseniz tüm ruhunuz ona inanacaktır. Alt bilinciniz neyin doğru neyin yanlış olduğunu bilmez. Sadece ve sadece ona en çok söylediğiniz doğruları kabul eder. Bizim tek doğrumuz kendimize ısrarla söylemeye devam ettiğimiz cümleler, kelimelerdir. Kendinize kırk gün deli olduğunuzu söylerseniz bilin ki gerçekten deli olursunuz. Büyüklerimiz öyle demiş. Bilinçaltınıza ne olmak istediğinizi söyleyin. Beyniniz olmak istediğiniz gibi olmakta zorluk çekmeyecek.

İsmimizin anlamının bile karakterimizi değiştirebildiğini bilmemiz lazım. Çocukların anne babası üzerinde olduğu haklarından bir tanesidir. İsim çok önemli. İsmimiz bile insanın üzerinde etki ediyorsa peki kullandığınız kelimeleri ayıklamayı ihmal eder misiniz?

“Elmas nasıl yontulmadan mükemmelleşmezse, insan da acı çekmeden olgunlaşmaz.”

‘Konfüçyüs

Sinirli insanların yanında öfke kelimelerini duydukça onları kullanır hâle gelirsiniz. Bu kelimeler kendilerine bağlanan alanları bilincimize çağırırlar. Bu çağırma işlemi tekrar ettikçe öfkeyi bizzat yaşayan ve yaşatan insanlar oluruz. Farklı kültürlerden insanların konuşmaları ve duyguları arasındaki ilişkileri inceleyebilirsiniz. Ortak dili kullanımlar arasında duygu ve tutum benzerliği çok rahat bir şekilde fark edeceksiniz...

3. Hedefiniz olsun

Tam olarak ne istediğinizi bilerseniz çevrenizdeki güçler size nasıl yardımcı olacaklarını bilirler. Zihninize ne istediğinizi söylerseniz, onu yapmak için harekete geçecektir. Nereye gideceğini bilmeyen gemiye hiçbir rüzgâr fayda vermez. Bakıyorsunuz okyanusun ortasında nereye gideceğini bilmiyor. Dünyalar kadar rüzgâr esiyor. Rüzgârlar alıp diğer gemileri götürüyor ama nereye gideceğini bilmiyor, kararsız.

Şuan milyonlarca kararsız gencimiz var. Nereye gideceğini bilmiyor ama şikâyet ediyor. “Bu rüzgârlar bana yardım etmiyor. Ayşe’yi aldı götürdü falanca üniversiteye, Fatma’yı filanca liseye götürdü. Aldı onu falanca işyerinin tepesine koydu. O işte başarılı oldu ama bu rüzgâr ne hikmetse bana yardım etmiyor” diyor. Etmez. Siz rüzgâra nereye gitmek istediğinizi fısıldadınız mı? Rüzgâr için zor değil ki, yüzlercesini götüren rüzgâr sizi de alır götürür o başarıya. Ama gel gelelim maalesef biz nereye gideceğimizi bilmiyoruz.

Hedefiniz yoksa fırsatları nasıl kullanacağınızı, yelkenlerinizi ne şekilde ayarlayacağınızı bilemezsiniz. Kendilerini başarısızlığa mahkûm edenler hedefi zihninde dönen hayallerle karıştırıyorlar. İsteklerin, dileklerin hedef olduğunu zannediyorlar. İstemek, dilemek hedef değildir. Sonuçta hedefsizliklerini değil de talihsizliklerini suçluyorlar. Büyük işler başaranların hepsi sadece hedeflerine borçlular.

Hamuruna alın teri damlamayan bir bina bana gösteremezsiniz. Ağlamamışsanız bilin ki gülemeyeceksiniz. Uykularınız hiç kaçmamışsa bilin ki huzurlu uykulara kavuşamayacaksınız. Denizlerin derinliklerindeki inciye ulaşmak istiyorsanız, bilin ki derinliklerde dolaşmayı göze

almalısınız. Hedef belirleyebilmek için uykusuz kalmanız gerekiyorsa bunu göze alın. Konuşmalarınızı, ilginizi ve öğreniminizi hedefiniz belirleyecek. Böylece dikilen bir fidenin beslenerek büyüyerek ağaç olması gibi hedeflere sahip olmakla arzular içten içe inşa olmaya ve yeşermeye devam edecek.

Nasıl ki bir ağaç diktiğinizde onu besliyorsunuz, büyütme çalışıyorsunuz. Aynı şekilde zihinde yaşatılan arzular içten içe inşa olmaya, yeşermeye devam edecekler. Hedefsiz insan kökleri kesilmiş ağaç gibidir, yeşermez. Kökleriniz canlı mı bir bakın. Her gece uyumadan önce sulanmak isteyen büyük bir hedef kendisini size hatırlatıyor mu?

4. Arzularınızı güçlendirin

Başarmak; üretmektir. Üretmiyorsanız başarılı olamazsınız. Tüm başarıların ortak özelliği içlerinde güçlü arzuların bulunmasıdır. Başarı büyükse, ona yola açan arzu da büyük olmalıdır. Küçük arzuyla bir mektup, büyük arzuyla bir kitap yazarsınız. Bugününüz geçmişteki arzularınızın eseridir. Geleceğinizi de bugünkü arzularınız belirleyecektir. Ne istediğinize, nasıl ve ne kadar istediğinize veya istemediğinize bağlıdır. Herkeste var olan sıradan arzulardan söz etmiyorum. İstemekten, dilemekten, basitçe ümit etmekten söz etmiyorum.

Kâinattaki tüm güç ilişkileri arzu kanununa dayanır. Arzu; manevi gücün doğduğu kaynaktır. Ne kadar çok arzuya sahip olursanız, o kadar güçlü olursunuz. Yani arzu ne kadar şiddetliyse, sonuç ta o kadar güçlüdür. Arzularınız ne kadar güçlüyse başarınız o kadar büyük olacak.

Zor sanılan başarı aslında ummadığımız derecede kolay. Başaranlarla, başaramayanlar arasındaki harcadıkları çabalar açısından neredeyse hiç fark yok. Oysa onların dağlar ile taşlar kadar birbirlerinden farklı olduklarını zannedersiniz. Bir cümleyi yazmakla, yazmamak arasındaki fark çok küçüktür. Bir sigarayı içmekle içmemek arasındaki fark çok küçüktür. Ama bu iki küçük eylemin sonuçları arasında korkunç farklar olduğunu görüyoruz. Cümleyi yazarsanız kitap yazarsınız, sigara içerseniz ömrünüzü kısaltırsınız. Bu küçük fark bize büyük bir fırsat veriyor. Bu sayede biz de tüm başarılı insanlar gibi başarıyı yakalayabiliriz. Baş döndürücü bir başarıyı imza atmak için baş döndürücü işler yapmak zorunda değiliz. Büyük iş yapmak, çok iş yapmaktan ziyade farklı iş yapmakla elde edilir.

İş yapmanın iki boyutu vardır; biri miktar, diğeri içerik. Hiçbir milyarder iş adamı fakir köylü dede kadar yorucu çalışmaz. Çok çalıştığı hâlde fakir, az çalıştığı hâlde zengin olan insanların sırrını ne kadar yaptıklarında değil, ne yaptıklarında arayın. Bir tanesi akşama kadar kürekle kum dolduruyor kamyona, bir tanesi kömür dolduruyor, bir tanesi altın dolduruyor. Hatta kömür dolduran sekiz saat dolduruyor. Kum dolduran on sekiz saat dolduruyor. Öbürü sadece bir saat hatta bir sefer bir kürek altın dolduruyor.

“Kaygı; vadesi gelmemiş borcun faizini ödemektir.”

Bir damla suyu çok küçümsüyoruz oysa yumuşacık su ısrarla damladığın taşları deliyor, biriktiğinde gemileri yüzdürüyor. Sel olduğunda şehirleri yerle bir ediyor. Mağaralardaki heyecan verici sarkıtlar ve dikitler damlayan su zerreciklerinin birikimlerinin sonucudur. Tüm büyükler

küçüklerin birleşmesiyle oluşuyor. Bütün çabalarınızı arzuyla ateşlerseniz arzu damlaları biriktikçe arzu okyanusunu oluşturur. Sistem şöyle işler; ne kadar arzularsanız o kadar enerjiyi, o kadar gücü, o kadar emeği amacınız uğrunda feda etmeye hazır olursunuz. Hatta en üst düzeyde her şeyinizi en çok istediğiniz hedefe feda edersiniz. Hedefinizi öylesine arzularsınız ki ona adanırsınız. Kendinizi adarsınız o hedefe. Şiddetli istek, basit bir ümit, basit bir direk değildir. O kadar büyüktür ki yerine hiçbir şey geçemez. Onu öylesine arzularsınız ki onu elde etmeye çalışırken açlık hissetmezsiniz, uykularınız kaçar, rüyalarınızda onu görürsünüz. Hiçbir televizyon dizisi, hiçbir alışveriş merkezi, hiçbir arkadaş sizi ondan alıkoyamaz...

“Güçlükler, başarının değerini artıran süslerdir.”

‘Moliere’ 5. Yöntem belirleyin

Yöntem belirlerken önce yeterli veri toplamalıyız. Daha sonra; hedefi kesinleştirmek ve son olarak; hedefi planlamak. Hedefimiz kesin değilse tam olarak onu yapamayacağız. Belirsiz hedefler arasında dolaşıp durmak zorunda kalacağız. Hedeflerimizi planlayamamışsak; üst basamaklara çıkma şansımız olmayacaktır. Gittiğiniz yolu kontrol edememeye karşı karşıya kalacağız. Bir adımı ihmal etmek, tüm adımların boşa çıkmasına neden oluyor.

Kesin hedefin gerçekleşme ihtimali bulanık hedefe göre daha fazladır. Bir tarafta birinin kesin ve net bir hedefi var, öbür tarafta birinin hedefi biraz bulanık. Bir tanesi diyor ki; “Ben bu sene Allah nasip ederse falanca üniversitenin, falanca fakültenin, falanca bölümünü kazanacağım.” Çok net... Öbürü; “Aslında şu bölüm olabilir. Şu falanca üniversite de fena değil. Şu inşaatı aslında ben yapabilirim” gibi. Hedefler bulanıksa bilin ki başarıma şansı her zaman daha düşüktür. Kesin olmayan hedef; uğrundaki binlerce saatlik emeği boşuna çıkartır.

Hedefimizin kesin ve çok net olması lazım. Hedef kesin olmayınca, o hedef uğruna, gerçekleştirme uğruna dökülen bütün alın terleri boşuna gidiyor. Her sene o sınavı kazanamayan yüz binlerce insanın sırt üstü yattığını, çalışmadığını mı zannediyorsunuz? Elbette gerçekten sınavı kazanamayan, başarılı olamayan birçok insan sırt üstü yatan; başarısızlar, emek harcamayan insanlar ama bilin ki çalışmayan, sırt üstü yatan insanlar kadar başarısız olanlar içerisinde belki de başarılı olanlardan iki kat, üç kat daha fazla emek sar eden, daha çok alın teri döken, daha çok gözyaşı döken, başarılı olmak için daha çok çaba ve gayret sarf eden gençlerin, insanların olduğunu bizzat biliyorum. Sizler de etrafınızda bunları görmüşsünüzdür. Onun için hedef, ulaşılmak istenen yer çok kesin ve net bilinmediği zaman, menzil belli olmadığı zaman; o attığımız adımlar, o yaptığımız emekler boşa çıkabiliyor.

Çoğumuzun başaramama nedeni hedefsizliğimiz değil ama hedefimizin bulanıklığıdır. Kesinlik tam olarak neyi, nasıl, nerede, ne zaman ve ne kadar yapmak istediğinizi belirtmektir. İçinizdeki bu soruların cevaplarını bulmanız gerekiyor. Aksi takdirde hedefleriniz uğrunda boşuna ömrünüzü tüketirsiniz.

6. Cesaretinize sarılın

İnsanlar kendilerini uydurma korkularının esaretine kaptırıyorlar. Kendimize güvenimizi kendi

ellerimizle kaybediyoruz. İnanılmaz derecede utangaç kişilikler geliştiriyoruz. Edep noktasındaki utangaçlıktan bahsetmiyorum. Kendimizi ifade edememek, korkularımız. Çeşitli korkular uydurmuşuz. Ve bu uydurduğumuz korkuların esareti içerisinde yaşıyoruz. Var olmamız, cesaretimize bağlı. Cesaretiniz varsa; herkes sizin var olduğunuzu bilir. Sizi insanların dünyasına sadece cesaretiniz taşır. Cesaretiniz yoksa kendi iç dünyanıza hapis olmaya mahkûm olursunuz. O cesareti kendinizde bulamıyorsanız, diğer insanların dünyasına, gönlüne girme şansınız yok. Varlığınızı yaşadığınızı ispat etme şansınız yok. Kendinize küçük bir dünya çizersiniz. Ve o dünyanın içinde yok olursunuz, mahkûm olursunuz.

Korku; içinizdeki güzellikleri yok eder. Aslında içinizde çok güzellikler var. Ama siz müsaade ettiğiniz için korku, içinizdeki güzellikleri yok ediyor. Cesaret göstereceğiz ama cesaret göstermek kolay bir şey değil. Risk ve sorumluluk üstlenmeyen hiç kimse başarılı olamaz. Hem risk üstlenecek hem de o riskin sonucunda ortaya çıkacak sorumluluğu üstlenecek. Alışkın olduğunuz hayat size risksiz gelebilir. Aslında rahatlık içerisinde daha büyük riskler var ama çoğu insan bunun farkında değil. Çoğu insan sineğin ısırmasından kaçarken akreplere yem olur.

Ders çalışmak istememek sinekten kaçmaktır. Sineğin beni ısırmasını istemiyorum demektir. Ders çalışmayı istemiyor olabilirsiniz ama unutmayın bu davranışı sergilediğiniz zaman Haziran'ın sonunda kendinizi akrebe yem ediyorsunuz. Şuan azıcık bir emeği, azıcık bir uykusuzluğu, azıcık bir gayreti göstermiyorsunuz, ama Hazirandan sonra gece gündüz çalışsanız bilin ki hiçbir faydası olmayacak. Şuan atmanız gereken adımları atmadığınız zaman o iş geçtikten sonra yapacağınız bütün çalışmalar boşa giden çalışmalar olacaktır...

Kabul edelim ki gerektiği kadar cesarete sahip değiliz. Kolaylıkla kendimizi kürsüye taşıyamıyoruz. İnanmıyorsanız buyurun kendinizi test edin; televizyon ya da radyoda canlı yayına katılmayı deneyin, şiddetle heyecanlandığınızı göreceksiniz. Çoğu insan yaşayacağı sinir gerginliği nedeniyle telefon edemez. Katıldığınız seminerde ayağa kalkıp binlerce insanın içerisinde soru sormayı deneyin. Kalabalık bir insan topluluğunun karşısına geçip mesaj vermeye çalışın. İçinizdeki kalıpların sizi nasıl engellediğini göreceksiniz. Ama bu kalıpları yıkın. Bunları yıkmazsanız bilin ki ileride daha büyük sorunlarla karşı karşıya kalacaksınız.

7. Ertelemeyin, hemen yapın

Bir işi karşınıza çıktığı anda yapmaya başlamak, onun yüzde doksanını yapmışsınız demektir. Çünkü işi ertelendiğinizde en az on kat büyümüş oluyor.

Değişmek istiyorsanız hemen şimdi başlayın. Bilin ki bu akşam değişmek için adım atmayan yarın hiç atamaz. İniş çıkışlarla dolu bir hayatta yaşadığımızı bizde biliyoruz. Boğuştuğumuz sorunların biteceği bir günü bekleyerek ömrümüzü tüketebilirsek bilin ki hiçbir sorunu çözemeyiz.

Canınıza kast eden bir tehlike geldiğinde sinir sisteminiz hemen harekete geçer ve anında vücudunuzu savunur değil mi? Mesela eliniz yanlışlıkla ateşe temas etse, ayağınıza diken batsa, otonom sinir sisteminiz hemen tedbir almıyor mu? Vücudunuz üşüdüğünde hemen ısı üreterek vücudunuzu korumaya çalışmıyor mu? Aşırı sıcakta dışarıya verdiği ter sıvısıyla ısıyı dışarıya

vermeye çalışmıyor mu? Tabiatındaki tüm sistemler bir görevi tam olarak yapılması gerektiği anda yaparken, biz niçin erteliyoruz. Allah'ın yarattığı bütün varlıklar yapmaları gereken zamanda yapıyor. Çiçek açması gereken zamanda açıyor. Sistem çalışıyor. Peki, sen; akli olan, düşünme özgürlüğü olan, geçmişini geleceği görebilen, Allah'ın en mükemmel varlık olarak yarattığı Ey insan! Yapılması gerekeni neden yapman gereken zamanda yapmıyorsun?

Unutmayın geciken her iş; hem fazla zamanınızı alır hem de maddi kayıplara neden olur. Mutfakta musluğunuz bozulur, ertelersiniz. Fatura bir çıkar karşınıza, faturayı görürsünüz. Faturayı bugün yarın yatırırım diyorsunuz, tembellik yapıyorsunuz. Geliyorlar kesiyorlar suyunuzu elektriğinizi. Ondan sonra gidip günlerce uğraşıyorsunuz. Oraya git, şu parayı yatır, şuradan açtır derken zamanınız ve paranız kat kat fazla gidiyor. İşlerini gündemlerine girer girmez yapanlar ömürlerini kazanırlar. Ertelenen iş daha uzun zaman işgal eder. Yarım saatte bitireceğiniz işi ertelediğinizde ona yarım gününüzü vermeye mahkûm olursunuz. Ödenmeyen borcun faizle büyümesi gibi, yapılmayan iş de büyür, altında ezilirsiniz.

8. Bahanelerden sıyrılın

Son günlerde gençlerimizin en çok başına bela olan unsurlardan bir tanesi; bahane üretmektir. Başarılı insan her türlü engele rağmen çalışmaya devam edendir. İlerlerken karşınıza engeller çıkacak ama bilin ki başarılı insanlar bu engelleri ezip geçerler. Bu engelleri ortadan kaldırırlar. Ama ilerleme durmaya başladığında artık engeller de bahane olmaya başlar. Ama bir bakıyorsunuz başarı yavaşlamaya başlamış o an engeller bahaneler olmaya başlamış. Bir insanın kendisine yapabileceği en büyük kötülük karşılaştığı zorluklara teslim olmasıdır.

Dünya kar ve tipiyle karşılaşmak zorunda kalmadığı bir kış yaşamamıştır. Kış olacak; kar, tipi, yağmur, soğuk bir hava olmayacak. Bakın son yıllarda iklim değişmesine rağmen kış ayında kış olduğunu, o soğuklardan hissedebiliyoruz. Hayat engellerle doludur ve kim olursa olsun tüm insanlar mutlaka o engellerle yüzleşeceklerdir. Hayatın her alanında bu engeller var. Zengin veya fakir, meşhur veya unutulmuş bir insan olsun; herkes hayat yolunda aynı geçit vermez dağlarla yüzleşecek. Zengin ayrı bir engeli var, fakirin ayrı... Allah nefes verdiyse ve bu dünyada yaşıyorsak, hepimiz mutlaka o geçit vermez dağlarla yüzleşeceğiz.

Başarının bedelini ödemekten korktuğumuzda harika bahaneler buluruz. Her şeyin bir ücreti var. Bakkaldan bir ekmek almanın, sakız almanın ücreti var. Peki, başarının bir ücreti olmayacak mı? Elbette olacak. Markete gidiyorsunuz, herhangi bir ürün alacaksınız bir tanesinin üzerinde 7 lira yazıyor, öbüründe de 6 lira yazıyor. Paranıza göre olanı seçiyorsunuz. Başarının da bir bedeli vardır ve ödediğiniz bedel doğrultusunda bir başarıya sahip olursunuz.

Bir insana güzel bir işe kalkıştığında başaramazsın demek ona yapılabilecek en kötü uyarıdır. Düşmanın yapmadığı bu telkini bizim için hayırlı olacağını sanarak çoğu zaman çocukluğumuzda ailelerimiz bize karşı yapmışlardır. Yapmaya devam ediyorlar. "Hadi oradan sen yapamazsın. Sen bu sınavı kazanamazsın. Senin kafan çalışmaz, sen başaramazsın."

Etrafımızda o kadar çok negatif insan var ki, insanların motivasyonunu bitiren, bu en yakınımızdaki

anne babamızda olabiliyor. Akrabalarımız, öğretmenlerimiz, arkadaşlarımız ya da komşularımız da olabilir. Sizin amaçlarınıza ulaşma yolunda önünüze engel çıkaran insanların, sizi hayallerinizden uzaklaştırmasına fırsat vermeyin. Eğer siz kendinize inanıyorsanız, hiç kimsenin sizi o hayalden alıkoymasına müsaade etmeyin.

Şimdi dağlarda yuva yapan kartallar bir zamanlar oraya uçma zahmetine katlanmışlardı. Dağlara çıkmak için en azından taşların üzerinde yürümeye mahkûmuz. Başarılı olmak için yoğun çalışmaktan ziyade az da olsa sürekli çalışmaya ihtiyacımız var. İlerlemek yavaş da olsa sürekli yürümekle mümkün. Dinlenme dışında ara vermek, durmak yok. Hiçbir engel tanımayacağız. Bizi durdurmak isteyen her şeyle amansız şekilde mücadele edeceğiz. Sığınacağımız hiçbir bahane olamaz. Mazeret hiçbir başarısızlığı gizleyemez. Başkalarını kandırmak zorunda değiliz. Kendimizi kandırmak ise bize hiçbir şey kazandırmaz.

9. Maratonu tamamlayın

Birçok insan, hayatında devrim yapacak bir yükselişin tam ucuna gelir. Biraz daha sabretse kendisini zirvede bulacak ama pes ediyor. Bir adım daha atamamak atılan binlerce adımın yok olmasına neden oluyor. Uzunca bir yıl çalışmışsın, didinmişsin, ayağına taşlar takılmış, ayağına dikenler batmış, uçurumun kenarından geçmişsin ve öyle bir noktaya gelmişsin ki artık bir adım atsan, bir kere sıçrasan zirvede olacaksın ama tırmanmayı bırakıyorsun. Bu kadar emeğe yazık değil mi? Bu kadar gözyaşına yazık değil mi? Son bir sıçrayış kaldı. Bunu neden yapmayalım ki? Bu cesaret bizim kendi iç dünyamızda var. Başarının olmazsa olmaz kuralı; yapmaktır. Yapmayı anlamlı kılan bir kural vardır; bitirmek. Bitmeyen iş; yapılmamış iş gibidir.

Başarısızlıkların pek çok nedeni vardır. Ama en önemli nedeni budur. Burada sözünü ettiğimiz neden, sizinle savaştıracak olan en son düşmandır. Arzularsınız, hedeflerinizi planlarsınız, duygularınızı şiddetlendirirsiniz, çalışmaya başlarsınız, coşku ve heyecanınızı korursunuz ama bitiremediğinizde yenik düşersiniz. Tüm çabalarınızın bir anda sonuçsuz kaldığını görürsünüz.

Örneğin; bir futbol maçı 90 dakikadır. Mücadele ediyorsunuz, inanıyorsunuz. “Biz bu maçı alacağız” diyorsunuz. Çıkıyorsunuz sahaya, yüreğinizi koyuyorsunuz. Taktik, strateji, her şey mükemmel, orta sahada paslaşma süper, topu ceza sahasına harika indiriyorsunuz ama bir türlü gol atamıyorsunuz. Tam 90 dakika. Tek kale top oynuyorsunuz, adeta şov yapıyorsunuz. Futbol tarihinde bu kadar mükemmel oynayan bir takım, bu kadar harika organize edilmiş bir takım görülmemiş. İnsanlar adeta çılgınlarca sizi alkışlıyor. Ama rakip takıp 90. dakikada bir kontra atakla kalenize gol atıyor. Ve maçı 1-0 kaybediyorsunuz. Kimse sizin nasıl oynadığınıza bakmaz. 3 puan 90 dakika sonunda golü atan takıma yazılır. Önemli olan işi bitirmektir. Futbolda bitirmek; gol, baskette bitirmek; topun o çemberin içinden girmesidir. İş bitirmek önemli... Yoksa arzularınız, hedefleriniz, duygularınızı şiddetlendirmek, çalışmak bunların hepsi doğru ama bitiremediğiniz zaman yenik düşüyorsunuz. Yeniden başa dönmek zorunda kalırsınız.

“Nereye gittiğini bilen kişiye yol vermek için dünya bir yana çekilirdi.”

‘Starr Jordan

Milyonlarca insanın yaptığı şudur; bir eser inşa ederler, eser ortaya çıkar, harika bir çevre oluşur. Sonra da yaptıkları işin temeline bir bomba koyarlar, yaptıkları her şey yıkılır. “Olmadı, yapamıyorum” derler. Yeniden sıfırdan başlarlar. Her defasında başka bir işe sıfırdan başlarsanız, zirveye ne zaman çıkacaksınız? Zirve zaman ister.

Bu anlattıklarımızla çok güzel teyit eden Temel ile Cemal arasında anlatılan güzel bir fıkra hatırıma düşüyor; Temel ile Cemal yüzerek Amerika’ya gitmeye ve dünya rekoru kırmaya karar vermişler. Trabzon’dan yola çıkarlar. İstanbul ve Çanakkale Boğazlarını, Ege’yi, Akdeniz’i, Cebeli Tarık Boğazını aşip okyanusun azgın sularına dalarlar. Ve New York’un dev gökdelenleri, Amerika’nın meşhur ‘Hürriyet Anıtı’ belirir. Temel Cemal’e seslenir; “Cemal, Ula ben yorulduğum uşağum geri dönüyorum. Gerçekten de geri döner.” Bu fıkraya hepimiz güler geçeriz. Oysa çoğu zaman yaptıklarımızın Temel’in fıkrasından pek de farksız olmadığını görürüz.

Temel’in Hürriyet Anıtı’nı görüp geri dönmesiyle, bizim 11 yıllık emeğimizi son noktaya kadar getirip de sınava son bir ay kala çeşitli duygusal, ruhsal yıpranmaları ya da çeşitli mazeretleri üreterek pes etmeniz arasında ne fark var? Değişen bir şey yok ki. Böyle yaparak sizin de ondan bir farkınız kalmıyor. Sizde pes ediyorsunuz. Yazık değil mi bunca emeğe? Bir işe giriyorsunuz. Tam yükseleceksiniz; bırakıyorsunuz, başka işe geçiyorsunuz. Ne farkı var?

Ne kadar iyi yapılırsa yapılsın tamamlanmayan iş can damarı kesilmiş vücut gibidir. En son çarkı takılmamış olan saat, yok olan saatten farksızdır. Tam olarak bitmeyen iş; hiç bitmeyecekse yapılmayan işten daha kötüdür. Çünkü emeğinizi, sağlığınıza alıp götürür.

Amerikalılar araştırmışlar, dünya ticaretinin yüzde seksenini üç defadan fazla teşebbüs edenleri elinde bulunduruyorlar. Biz aynı yolda yürümeye kaç defa teşebbüs ediyoruz? Eserinizi çöpe atıyorsunuz, boynu bükük bırakıyorsunuz. Lütfen gelin kendimize gelelim. Ve maratону bütünüyle başından sonuna kadar olabildiğince yürekten, olabildiğince sevgiyle tamamlayalım. Ve bunu koyabilmek için de elimizden gelen her şeyi yapalım.

Başarının Sırları...

Hayat; yıllarca süren eğitim, kurulan hayaller, yaşanan hayal kırıklıklarıyla doludur. Daha sonra iş yaşamı, aile olma süreci ve emekliliğe yaklaşılacak yıllar hayatın içinde seyrederek. Pek çok insan bu sürecin sonuna yaklaşınca hiçbir şeyin hayal ettiği gibi olmamasından şikâyet ediyor.

Başlamak için hiçbir zaman çok geç olmadığını anlayarak, bizim için başarının ne olduğunu tanımlamak ilk adımımız olmalı. Başarılı olmak her zaman zengin olmak, ünlü olmak, filmlerdeki gibi bir hayata sahip olmak değildir. Başarı kişinin karakterine, ne istediğine bağlı olarak değişen bir kavramdır. Bazı insanlar başkalarının isteğini gerçekleştirdiğinde, bazıları ise onları boş verip kendi hayallerini, umut ettiği yaşam biçimini gerçekleştirdiğinde başarılı olur. Bu nedenle sizin için başarılı

olmanın ne demek olduğuna, neleri başarırınsanız geçen yıllardan mutlu olacağınıza karar verin.

Mahmud Esat Coşan Hoca Efendimizden başarının sırlarına erebilmemizde katkı sağlayacak altın değerindeki kurallarını inceleyelim;

1. Çalışmak için müsait gün, saat ve ilham bekleme. Bil ki her gün, her saat çalışmanın en müsait zamanıdır. Çalışmak için müsait yer ve köşe arama. Bil ki her yer ve her köşe, çalışmanın en müsait yeridir.

Hayatımıza baktığımızda, öğrenci kardeşlerim dönüp kendilerine şöyle bir baktıkları zaman eminim en büyük mazeretlerinin bu olduğunu görüyoruz. Tarlalarda bütün gün çalışmış gecenin on ikisinde dokuz kardeş bir odada yatarken eline ders kitabını almış ve kardeşleri “Kapat lambayı uyuyamıyoruz.” dediğinde odadan çıkıp sokak lambasının ışığı altında ders çalışan, üniversiteyi kazanan ve şuan üniversiteyi bitiren kardeşlerimizi biliyoruz. Otobüs duraklarında kimse rahatsız etmiyor diye ders çalışanları, parklarda, bahçelerde ders çalışanları biliyoruz. Öyle çalışma odası olmadığı için mazeret üretmiyor bu arkadaşlar. Ama çalışma odası, her imkânı olan arkadaşım; “Çalışacağım da, oturup soru çözeceğim de ilham gelmedi. Hele bir gelsin hemen başlayacağım.” diyorlar, şaşırıyorum. Ne ilhamı gelecek? Nereden gelecek? Bu ne ilhamdır arkadaşım?

Yapmanız gereken bir işi, bir sorumluluğu ertesi güne bırakmayın. Leonardo da Vinci'nin bana bu konuya değen bir sözü hatırıma düşüyor; “Bir işin bittiğini görmeden ölmek istiyorsanız yarın deyin. Çünkü yarın hiçbir zaman gelmeyecek” Yarının zaten kendi yükü var. Yarının zaten kendi işi var. Kendi derdi var. Sanki yarın bomboş bir gün mü? “Bugün çalışmayacağım yarın çalışacağım.” İyi de yarın Allah sana zaten bir sorumluluk verecek. Ertesi günün kendi içinde zaten bir yükü var. Onun kendi bir ağırlığı var. Bugün yirmi beş kiloyu kaldırmayan diyor ki; “Yarın elli kiloyu kaldırıyorum.” Bugün yirmi beş kaldırmayan, yarın elliyi nasıl kaldırsın? Arkadaşlar şu erteleme mazeretinden kurtulun. Ertelemekten vazgeçin artık. Ertelemeyin şu işlerinizi. Çünkü ertelersek geleceğimizi, hayallerimizi, ideallerimizi, aşkımızı, davamızı ertelediğimizi unutmayalım.

2. Bir zamanda yalnız bir tek iş yap. Yalnız bir ders, bir kitap hatta fasıl üzerinde çalış da, dikkatin ve kuvvetin dağılıp zayıflamasın.

Maalesef biz aynı anda birden fazla iş yapmaya çalışıyoruz. Oysaki insanın ruhsal yapısı, zihinsel yapısı, duyguları düşünceleri aynı anda birden fazla iş yapmaya müsait değildir. Ama benim gencim odasına girmiş, müziği açmış bir taraftan müzik dinliyor, bir taraftan da ders çalışıyor. Dersle müzik bir arada olmaz. Farkında olmadan beyniniz zaten oraya gider. Kontrol etme şansınız yok ki. Bilinçaltına o müzik eserinin melodileri gitmeye başlar. Onun için yalnız bir iş yapın.

Arkadaşlar yarım kalan işlerin altında da bu yatıyor. Bir işe kalbimizi, kendimizi tamamen vermiyoruz. Lütfen sadece bir işe odaklanın. Bugün gençlerimizin en büyük problemi; dikkat ve odaklanma değil mi? Bunun altında ne yer alıyor? Elinde kitap, bir taraftan da televizyon izliyor. Gözü bir televizyonda bir kitapta... Başarılı olma şansı, okuduğunu anlama şansı var mı? Ondan sonra “Hocam saatlerce ders çalışıyorum. Bir türlü öğrenemiyorum, başaramıyorum.” Başaramazsın! Üstesinden gelemezsin. Yalnızca tek bir iş yapacağız. Şuan ne yapıyorum? Matematik çalışıyorum.

Bütün hücreleriniz matematiği hissedecek. Bütün hücreleriniz matematik olacak. O zaman görün bakalım başarı geliyor mu gelmiyor mu?

3. Çalışmaya oturduğun zaman bütün ruhi ve bedeni kuvvetinle kendini o işe ver. Ateş hattında düşmanı gözetleyen bir asker gibi uyanık ol.

Arkadaşlar ÖSS düşmanınız değil ama sizi seven dostunuz da değil. Gözünüzün yaşına bakmıyor. Her sene bir milyon genci ezip geçiyor. Buğday tarlasına girmiş gibi bütün başakları kırıp geçiyor. Hiç umurunda da değil; “Falanca gencin dünyasını yıktım, filanca gencin hayalini yok ettim. Bundan sonra bu bir iş yapmayacak, depresyona girdi, hastaneye düştü, kafayı yedi.” Hiç umurunda değil! Eziyor geçiyor hepinizi arkadaşlar. O zaman uyanık olun. Geleceğinizi birilerinin avuçlarınızın arasından alıp götürmelerini engelleyin, müsaade etmeyin buna.

4. Çalıştığın bir iş üzerinde karşılaştığın bir güçlüğü yenmeden bir adım bile gerileme. Bil ki; yılgınlık maskeli bir tembelliktir. Yine bil ki; çalışma sevgisi güçlükleri yenmekten doğar ve kuvvetlenir. Güçlüğü yenmekten hâsıl olan manevi lezzet eşsiz bir zevktir.

Sorunlar, engeller, problemler otomatik kapılara benzer. Siz üzerine gittikçe açılır. Geriye giderseniz o kapı karşınızda devleşir, kapanır. “Bu kapı asla açılmaz” dersiniz. Bir yürüyün üstüne bakalım ne oluyor? Onun için yılgınlık yok, pes etmek yok. Güçlüğü yenin arkadaşlar. Yapamazsın, başaramazsın diyenlerin karşısına o işi yapıp da çıktığınızda öyle büyük haz alıyorsunuz ki.

5. İşinde rastladığın bir güçlüğü evvela parçala sonra her parçayı birer birer ve sırayla yenmeye çalış.

Parçalara bölmek lazım. Kendinize; “Bir ayda 30 puan alabilir miyim?” diye sorduğunuzda mümkün değil dersiniz. Ama 30 puanı böldüğünüz zaman günde 1 puan yapar. 15 puan almanız gerekiyorsa iki günde 1 puan almanız gerekiyor.

“Hocam ben Ankara’ya gideceğim ama Ankara 450 kilometre. 6 saat sürüyor mümkün değil.” Böyle görürseniz. Bir yere gidemezsiniz zaten. Ama önce ben bir İzmit’e gideyim. Adapazarı, oradan Bolu, Düzce derken parçalara ayırdığınız zaman işin azaldığını, yükünüzün hafiflediğini göreceksiniz. O imkânsız gibi görünen başarılar parçalandığı, sırayla yenmeye çalışıldığı zaman bilin ki o sorunların hepsi çözülecektir.

6. Bir iş üzerinde yorulursan, dinlenmek için işini değiştir veya çalışma hızını yavaşlat fakat dinlenme bahanesiyle asla boş oturma. Tatil aylarında bile yavaş ve az da olsa çalış.

Bakın bu çok önemli. Yorulduğunuzda işinizi değiştirin, hafif temponuzu düşürün. Ama biraz dinleneyim diye ara vermeye, boş oturmaya başladığınızda o rahatlık sizi işinizden soğutabilir. Ya da 10 dakika ara vereceğim dediğinizde 9:59 olur olmaz hemen kalkın işinizin başına geçin. Yoksa o 10 dakika; olur 20, 30 derken 1 saat. Çünkü rahatlık bölgesi sizi içine çeker. Nefis; mücadele etmenizi istemez, yorulmak istemez.

7. Verimli çalışmayı sakın iş üzerinde geçirdiğin zamanla ölçüp de “Bugün şu kadar saat çalıştım yetişir. Bu kadar yetti artık” deme! Çalışmanın sonucuna ve öğrendiğine bak. “Cesaret gösterebilenler risk almaya hazır olanlardır.”

Çok ders çalışmanız bir anlam ifade etmiyor. Önemli olan neler öğrendiğinizdir. Siz 6 saat

çalışıyorsunuz. Ama aklınız başka yerlerde. Ne aradığınızı bilmiyorsunuz, hangi soruların cevabını bulmanız gerektiğini bilmiyorsunuz. Bir başka arkadaşınız siz 6 saat çalışırken 2 saat oturuyor, konsantre oluyor, ne aradığını biliyor. O konudan çıkaracağı cevapları biliyor. O konudan neler çıkarabileceğini bilerek hazırlanıyor. Kısa kısa notlar alıyor. Bakın bu arkadaş başarılı oluyor.

8. Bir işe başladığın, bir dersi öğrenmeye koyulduğun zaman telaş edip sabırsızlanma. Yol al fakat acele etme. Sindirerek çalış ve öğren.

Bir konuya çalışmaya başladınız, o konuyu anlamadan başka bir konuya geçiyorsunuz, o da bitmeden bir diğerine derken acele ediyorsunuz, telaşlanıyorsunuz o konuyu da anlamadan geçiştiriyorsunuz sonra o konudan sorular çıkınca çözemiyorsunuz. Ne anlamı kaldı? Anlamadan yapacağınız, geçeceğiniz 10 konudansa bilerek 5 konuyu çalışın daha iyi. Hiç olmazsa o 5 konudan çıkan soruları doğru cevap verirsin. Ama anlamadan geçtiğiniz 10 konudan bir tane bile doğru cevaplama şansın yok. “Ben konuları bitirdim hocam” diyor öğrenciler. Soruyorum denemeler nasıl gidiyor? “Bir sürü yanlış çıkıyor. O zaman sen konuları bitirememişsin. Yüzeysel olarak geçmişsin öğrenmemişsin ki. Bunları göz ardı etmeyelim.

9. Gece yatağına uzandığın zaman, o gün ne yaptığını, ne sonuçlar aldığını düşünmeden, yarın ne yapacağını kendine sormadan uyuma.

10. Bir işe öfkeli ve sinirli iken karar verme. Belki öfken geçer.

Öfken geçsin, bekle ondan sonra karar ver. Bakın dikkat edelim başımıza gelen birçok problem, birçok sorunun altında öfkeli karar almamız, sinirli olmamızın yattığını görürsünüz.

11. Hayatın ve tutacağın yol hakkında tereddütte ve kararsızlığa düşüp de bir ışık aradığın zaman; fikrini ve reyini soracağın kimseyi iyi seç.

Arkadaşlar, etrafınızda danışabileceğiniz, sıkıntıya düştüğünüzde paylaşabileceğiniz, onlarla güzellikleri paylaşabileceğiniz, hatta siz onları aramadan onlar gönül dünyalarında sizin sıkıntıya düşüp düşmediğinizi görüp, fark edip sizi arayabilen dostlarınız olsun. Size yol gösterip, fikir söyleyebilecek insanlar olsun. Ama samimi dostlarınız olsun. Bakın bunlar yoksa hayatta başarı yoktur. Hayatta mutluluk yoktur. Belki çok iyi makam ve mevkilere gelebilirsiniz. Bugün neden iş adamları mide ağrılarında kıvranıyor? Psikolog, psikiyatristlere gidiyoruz. Çünkü dertleşecek kimse yok, hâlden anlayacak kimse yok. Var ama biz bunları göz ardı ediyoruz. Size akıl verecek, sizi doğru yola itecek insanlarla beraber olun. “Yolunuza devam edin ve hata yapın. Yapabildiğiniz kadar yapın çünkü başarıyı bu yol üzerinde bulacaksınız.”

‘Thomas J. Watson’

12. Başarına mağrur olma. Bil ki gurur; gelecekteki başarıların en büyük düşmanıdır.

Şeyh Edebalı'nın gönlüme hitaben söylediği söz; “Oğul, bir baş ol ki oğul, dimdik durasın. Çiğneyip ezilmeyesin. Bir göz ol ki oğul, iyiliği göresin peşinden yürüyesin. Bir dil ol ki oğul, zehre bal süresin. Bir el ol ki oğul, yoksulu giydiresin. Bir yürek ol ki oğul, her zaman hak diyesin. Ayak olursan oğul, karınca ezmeyesin. Vakit kıymetli oğul. Sakın boş gezmeyesin.” Tarihimize baktığımız zaman; sıkıntılar yaşamışız ama her zaman dimdik durmuşuz. Çiğneyip ezilmemiştiz. Başımız hep dik olmuş. Onurlu olmuşuz.

“Bir insan güzel bir işe kalkıştığında ‘Başaramazsın’ demek ona yapılabilecek en kötü uyarıdır.”

Hep anlatırlar; 1800 yıllarının başlarında Almanya ile Fransa'nın sınırında bir nehir akar.

Almanlar bahçeyi bostanı ekerlermiş. Fransızlar da o zaman biraz daha uyanık oldukları için, güçlü oldukları için; gece nehrin öbür tarafına geçerler, Almanların ektiği ne varsa bostan, her şeyi alır götürürlermiş. Osmanlı'nın da pek iyi olmadığı dönemde Almanlar bu işi çözse çözse Osmanlı çözer der ve dedelerimize mektup yazar. Cevap yazarlar bizimkiler; "Şuan bizim içinde bulunduğumuz sıkıntılardan dolayı size asker gönderme şansımız yok. Ama biz size iki çuval yeniçeri askeri kıyafeti gönderiyoruz. Bu yeniçerili askerlerin kıyafetlerini siz askerlerinize giydirin. Birkaç gün yarımşar saat nehrin kıyısında bir gezip gitsinler, dursunlar. Merak etmeyin." İki çuval yeniçeri askeri kıyafeti gelir. Almanlar bizim dedelerimizin dediğini yaparlar. Kendi askerlerine yeniçeri kıyafeti giydirirler. Birkaç gün yarımşar saat askerler sağdan soldan gidip geldikten sonra bir daha Fransızlar nehrin bu tarafına geçmezler. Ve şuan bu yeniçeri kıyafetleri müzede sergileniyor. Bakın dik durmanın, dik olmanın, onurlu olmanın kazanımları.

Yol Haritası...

Okulların açılmasıyla birlikte bir yolculuğa çıkmış oluyorsunuz. Ve bu yolculuğun sonunda bir yerlere varılacak. Bir netice alınacak. Emek harcayacaksınız, zamanınız gidecek, bilginiz gidecek, çaba sarf edeceksiniz. Bunların boşa gitmemesi için, bu yolculuğa çıkmadan önce hedef belirlememiz gerekiyor. Unutmayın ki doğru hedefe ateş etmezseniz on ikiden vurmak şöyle dursun, ıskalarsınız. Bu yolculuğa çıkmadan önce gözünüzün önüne çok net bir hedef koymamız gerekiyor. Çünkü bir insanın hedefi, ideali yoksa çalışmak için de bir nedeni yoktur. Nereye varmak istediğimizi çok net çizmek lazım.

Ne yapmak lazım? Önce nasıl bir gelecek istediğinizi düşünmeye başlayacaksınız. Nasıl bir gelecek istediğinizle ilgili bir çerçeve çizin kendinize. Çünkü beynin bir özelliğidir. Beyin; hayalle gerçeği ayırt edemez. Beyin; bir şeyin hayal ya da gerçek olduğunu fark edemez. Onun için siz nasıl bir gelecek istediğinizi hayal ettiğinizde, bunu zihinsel olarak beyninizde sürekli telkinler yoluyla, hayal yoluyla, seslerle, görüntülerle, şekillerle bu mesajları verdiğiniz zaman, çerçevesini çok net çizdiğiniz zaman; beyin bunun hayal mi gerçek mi olduğunu algılayamayacağı için sizin bu hayalinizin gerçekleşmesi için bütün vücut organlarından destek alacaktır.

Çünkü bütün vücudu yönlendiren, koordine eden beyindir. Her şeyi yönlendirecek o hayalinize göre. O hayale ulaşmak için gözleriniz, kulaklarınız, elleriniz, ayaklarınız, kalbiniz, idealleriniz, her şeyi beyin oraya doğru sevk etmeye başlayacak.

Nasıl bir gelecek istiyorsunuz? Fen lisesi, Anadolu lisesi, üniversite olarak neresi, hangi bölüm? O alanı bitirdiğiniz zaman hangi işle meşgul olacaksınız? Bunları hayal edemiyorsanız zor... Gözünüzün önüne getirin 10 yıl sonra nerede, neler yapıyor olacaksınız? Etrafınızda nasıl insanlar olacak? Nasıl bir kişilik, karakter kazanmış olacaksınız? Bunlar çok zor değil. Bizim sıkıntımız bu... Bilin ki on yıl

sonra bu dünyada neler olacağına bugün birileri karar veriyor. On yıl sonra dünyanın nasıl olacağını bugün birileri düşünüyor. Planlıyor, programlıyor ve dünya oraya doğru gidiyor.

Onun için bu plan ve programları şuan bizim yapmamız lazım. Nasıl bir gelecek istediğinizi çok net bir şekilde ortaya koymanız lazım. 10 yıl sonra gözlerinizi kapattığınızda nasıl bir hayat yaşadığınızı çok net bir şekilde görebiliyor, duyabiliyor, hissedebiliyor, yaşayabiliyor olmanız lazım. Sanki gözlerinizi açtığınızda tüylerinizin diken diken olup sanki ben hâlâ o hayatı yaşıyorum demeniz lazım ki; bundan sonra atacağımız her adım o hayalinizin gerçekleşmesine katkı sağlasın.

Negatif düşünen, olumsuz düşünen ve bilinçaltına sürekli karamsar mesajlar gönderen arkadaşım zannediyor ki çok fazla bir emek harcamıyor. Hâlbuki bu düşünceleri oluştururken, bu düşünceleri kurgularken, bu mesajları bilinçaltına verirken harcadığı enerjinin belki daha azını pozitif anlamda kullansa farklı bir yere gelecek.

Nereyi kazanmak istediğinizi çok net belirleyin. Mesleğiniz ne olacak? Hangi mesleği seçeceksiniz? Bunları şimdiden belirleyin. Çevre, anne baba sizin doktor olmanızı istediği için doktor olmayın. “Senin ağzın çok iyi laf yapıyor, senden çok iyi avukat olur.” Hep öyle derler. Ağzı çok iyi laf yapanların çok iyi avukat olduğu söylenir. Size uygun olan meslek, size uygun olan yapı, ilkeler neler? Neyi yaparsanız, hangi meslekle uğraşırsanız mutlu olursunuz? Çünkü bir insan işiyle mutlu değilse, evde eşiyle mutlu olma şansı yok. Sosyal hayatında mutlu olma şansı yok. Çünkü günün en fazla zamanını işine harcıyor. Bir insan işte mutlu değilse evden çıkarken evden mutsuz çıkacak, akşam eve döndüğünde mutsuz dönecek. O insanın evde eşiyle, çocuklarıyla mutlu olma şansı olmayacak, olamayacak.

Bu ülkede maalesef binlerce, belki milyonlarca sevmediği işi yapan insan var. Üniversitelere gittiğimiz zaman bölümlere veya genel üniversite seminerlerine gittiğimiz zaman soruyorum; “Şuan içinizde hayalindeki mesleğe severek gelen kaç tane öğrenci var?” Bin kişilik salonda bakıyorsunuz üç tane, beş tane parmak ya kalkıyor, ya kalkmıyor. En iyi üniversitelerde bile durum bu. Bu çok üzücü bir durum. Bu yüzden çevrenizin söylemlerini dikkate alın ama bir kenara bırakın mesleğinizi, nereyi kazanmak istediğinizi, gelecekte nasıl bir hayat yaşamak istediğinizi şimdiden belirleyin. Tabii bu arada hayallerinizi gerçekleştirebilmeniz için aşmanız gereken engelleri bilip bilmediğinizi de kontrol edin.

Önünüze bir hayal koydunuz, önünüze kazanılacak bir okul koydunuz, ulaşmak istediğiniz bir puan koydunuz. Bu çok güzel ama bu puanı alabilmek için, bu hayalinizdeki üniversiteyi kazanmak için, bu hayalinizdeki mesleğe ulaşabilmek için harcamanız gereken enerjiyi nerede harcayacağınız ve bu enerjinizin en çok gideceği engeller neler? Hangi engellerle karşılaşacaksınız? Bu tuzakları, bu engelleri bilmezseniz, düşmanlarınızı bilmezseniz bilin ki en beklenmedik anda, en zayıf olduğunuz anda sizin işinizi bitirirler. Yürürken, yolda giderken Ankara’ya giderken bileceksiniz ki Bolu denilen bir yer var. Bileceksiniz ki Gebze’den, İzmit’ten geçeceksiniz. Sisli olma ihtimali var, oraya gelene kadar şu kadar kilometre hızla gitmem lazım, orada şuna dikkat etmem lazım. Dinlenmek için on beş dakika süre var. Onu şurada değerlendirsem daha verimli olur. Benzininiz bitiyorsa, nerede benzin

almanız gerektiğini, nerelerde benzin istasyonu olması gerektiğini ve nerelerde olmadığını bilmeniz gerekiyor. Bu haritayı alarak yola çıkmanız lazım.

Adımlarınızı bu dikkatle atabilerseniz ne zaman, nerede, ne ile karşılaşabileceğinizi bilerseniz o karşılaşacağınız olumsuzluklara karşı hazırlıklarınızı yaparsanız bilin ki sizin başarılı olmamanız için hiçbir neden yoktur.

Sevgili genç kardeşlerim haklısınız bugün sizler için kurulan tuzaklar tarihin hiçbir döneminde kurulmadı; idealist, hayalci, inançlı, azimli gençleri hayallerine ulaştırmaktan alıkoymak için bu kadar süslü oyuncaklar olmadı. Ama unutmayın ki mertlik, yiğitlik, kahramanlık bunların üstesinden gelmekte. Kolayın üstesinden herkes geliyor. Olması gerekenin üstesinden herkes geliyor. Yapılması gerekeni zaten herkes yapıyor.

Önemli olan zoru başarmak, imkânsız gibi görüneni başarabilmek, önemli olan şu kirin içerisinde temiz kalabilmek. Her gün sizi düşürmek için birileri ayaklarını uzatıp çelme takmaya çalışırken o uzatılan ayakların üstünden zıplayabilmek. Önemli olan altın tepsiler içerisinde en süslü, en şık şekilde size sunulan seçenekleri geleceğiniz, ahiretiniz, karakteriniz, kişiliğiniz için elinizin tersiyle itebilmek. İtebiliyorsanız, üstesinden gelebiliyorsanız, hazırlıklıysanız bilin ki sizden daha iyi yiğit yok. Yoksa tarih bir yığın gençle dolu. Adı sanı bilinmeyen, ne yaptığı ne ettiği bilinmeyen bir yığın genç...

Hamsi Tarifi...

Sene 1967, yer bir öğrenci yurdu. Kursta Cuma günleri yemekte balık çıkıyor. Kimi hafta hamsi, kimi hafta da palamut geliyor sofralara. Yine bir Cuma günü öğrenciler iştahla yemeği bekliyor. Ama umdukları olmuyor. Yemekte hamsi yok. Ya o günlerde balık bulunamamış ya da gerekli para temin edilememişti. Öğrenciler balık yiyememenin hüznü ile derse girdiklerinde hamsinin muhabbeti hâlâ devam ediyordu. O yıl kursa yeni katılan hocaları onlara bir sürpriz yaptı.

“Çocuklar bugün hamsi yiyemediniz. Ben size bir ömür boyu her istediğinizde yapabileceğiniz bir hamsi tarifi yapayım” dedi. Hocaları tahtaya kocaman bir H-A-M-S-İ yazıp başladı anlatmaya.

Hamsinin H’si ‘HEDEF’ tir. Bir insanda, bir toplumda, bir nesilde hedef yoksa başarı da yoktur. Hangi dalda olursa olsun, hangi milletten olursa olsun başarmış insan görürseniz, o başarının sonundaki sır mutlaka ilk önce hedefte kaynaklıdır. Tabi ki hedef tek başına bir şey ifade etmez.

Bunun için hamsinin ikinci harfi olan A’ya ihtiyacımız var. Hamsinin A’sı ‘AZİM’ i oluşturuyor. Hedefe varabilmek için azim ve gayretli olmak gerekir. Azim ve gayret olmadan hedefe varacaklarını düşünenlerin ömürleri kuru bir hayalin peşinden koşmakla geçer.

“Çalışmaya oturduğun zaman bütün ruhi ve bedeni kuvvetinle kendini o işe ver. Ateş hattında düşmanı gözetleyen bir asker gibi uyanık ol”.

Hamsinin M'si 'MÜCADELE'dir. Ortadan engelleri kaldırır. Yani azmetmek yetmez. Bir de donanımlı olmak ve mücadele etmek gerekir.

Dördüncü vazgeçilmez maddemiz S'dir. S'nin dilimizdeki ve tarifimizdeki yeri; 'SEBAT'tır. Sebat yani sabır... Bütün bunlar bir bir gerçekleşse bile bütün ruhi ve kalbi dinamikleriyle geleceğe kilitlenmiş ideal insanda sebat yoksa en zayıf anda emek ve gayretlerin boşa çıkabileceği acemi, hırs ve kin dolu yanlış hamlelere, o güne kadar yapılanları kumdan bir kale gibi negatif dalgalarla karşı karşıya maalesef getirir.

İ harfi bu tarif içerisinde 'İSTİKRAR'ı temsil ediyor. Ama merak etmeyin bütün bunlar varsa ortada istikrar var demektir. Bütün bunlardan sonra istikrar, işin ipinin Allah'ın kudret elinde olduğunun da deklaresidir.

'Alıntıdır. Yazarı bilinmiyor.'

Bu tarif; hayat için, hayatta yaşayan ve beklentisi olan, nefes alıp veren bütün insanlar için geçerli olan bir formüldür.

H-Hedef

A-Azim

M-Mücadele

S-Sebat

İ-İstikrar

Hamsinin ilk harfi yani hedefi olmayan bir insanın başarıyı yakalaması mümkün değildir. Sene başında Eylül ayından itibaren hatta çok öncesinden eğer sene sonunda gireceği sınavla ilgili bir hedefi yoksa bir gencin, sene sonunda başarıyı yakalaması mümkün mü? Eğer bir insanın gelecekle ilgili hedefleri yoksa iş hayatıyla, sosyal hayatıyla, aile hayatıyla ilgili, manevi dünyasıyla ilgili, kişisel ve zihinsel gelişimiyle ilgili hayalleri, hedefleri yoksa bu insanın başarılı olma şansı var mı?

Attığı adımların doğru olup olmadığını nasıl algılayacak? Her gün insanlar adım atıyorlar. Eğer bir hedefiniz yoksa 2 adım sağa, 3 adım sola, 5 adım ileri, 4 adım geri bir dairenin içerisinde dönüp dolaşmaya devam edersiniz. Hedefiniz yoksa gün içerisinde belki 1000 adım atarsınız ama attığınız 1000 adım bir dairenin dışına sizi çıkarmaz. Ama hedefi olan bir genç, bir insan; siz 1000 adım atıp dairenin dışına çıkamazken, belki onun imkânsızlıkları, sıkıntıları, dertleri vardır; 100 adım atabiliyordur. Ama önünde çok net bir hedefi olduğu için 100 adım atar ve sizden kilometrelerce ileride olur. Siz dairenin içinde dönüp dolaşmaya devam ederken, o hedeflerine yaklaşmaktadır.

İşte bu yüzden bir hedefiniz olmalıdır. Annenin de, babanın da, iş adamının da, öğrencinin de bir hedefi olmalı. Yaşayan ve nefes alan her insanın hem dünyalık, hem ahiretlik hedefleri olmalıdır.

Hedeflere ulaşabilmek için azim lazım. Aşk, heyecan, coşku lazım. Azim ve gayret yoksa hedefe nasıl varacaksınız? Hedefe varabilmeniz için içinizde o coşkuyu, heyecanı ve azmi hissetmeniz

gerekiyor.

Hedefiniz belirgin ve azme de sahipseniz başarıya ulaşmada üçüncü maddeye de ihtiyacınız var; Mücadele... Bu yolculukta karşınızda engeller olacak. Hedefinize varmak isterken, hedefinize doğru yürürken azimle, şevkle ve aşkla yürürken karşınıza engeller çıkacaktır. İşte o engelleri ortadan kaldırmak için mücadeleye, cesarete ihtiyacınız var.

Eğer o engelleri ortadan kaldıracak bir mücadele ruhuna sahip değilseniz, o engellerle mücadele etmeyi göze alamıyorsanız, küçük bir engelle karşılaştığınızda pes ederseniz, küçük bir başarısızlıkta yıkılıp kalacaksınız, denizde giderken küçük bir dalga sizin rotanızı değiştirmenize sebep olarsa o zaman bu da bir anlam ifade etmiyor.

Onun için hedefiniz var, azimlisiniz ve mücadele ruhunuz da var. Mücadele edeceksiniz. Hedeflerinize ulaşmaya kadar mücadele etme ruhunu asla kaybetmeyeceksiniz. Başarıyı yakalayan gençler de engellerle karşılaşmış, mücadele etmiş ve bu engellere aldırış etmemişlerdir.

Bir işe başladığın, bir dersi öğrenmeye koyulduğun zaman telaş edip sabırsızlanma. Yol al fakat acele etme. Sindirerek çalış ve öğren.

'Prof. Dr. Mahmud Esat Coşan'

Bir diğer maddemiz sebat... Yani sabır... Hedefinize giderken, hedeflerinizi tek tek gerçekleştirirken sebat etmeniz, sabırlı olmanız lazım. Her şeyin bittiğini zannettiğiniz, yolun sonunun olduğunu, bundan sonra hayatın her daim karanlık olduğunu düşündüğünüz anlar geldiğinde vazgeçmemenin, mücadelenizi sürdürmenin, hedefinize ulaşmanın önemli basamaklarından bir tanesi sabretmek ve sonuna kadar devam edebilmektir. Sebat edin, sabredin, mücadelenizi sürdürmeye devam edin. Vazgeçmeyin, pes etmeyin.

Tabi bunları yaparken istikrarı da unutmayın. Bir gün büyük bir aşk ve şevkle hedeflerine ulaşmak için sarılıyor, bir hafta yatıyor. Bir gün inanılmaz manevi bir hayat yaşıyor, beş vakit namazını camide cemaatle kılıyor, ertesi gün namazı bırakıyor.

Başarının önemli anahtarlarından bir tanesi de istikrarlı olmaktır. Az ama devamlı olan. İstikrarlı olun, vazgeçmeyin. Hayallerinize ulaşana kadar azimle, aşkla, şevkle mücadelelere sabırlı ve istikrarlı bir şekilde yürümeye devam edin. Göreceksiniz, bu başarıyı siz yakalayacaksınız.

Umutsuzluğa, heyecansızlığa, idealsizliğe kapılmayın. Esip gürlemeniz gereken, Karadeniz'in suları gibi coşmanız gereken şu gençlik döneminde büyük işleri başarmak için çaba ve gayret sarf etmeniz gerekirken rehavete, tembelliğe kapılmayın. Asla vazgeçmeyin...

Neyi Başarırsanız Başarın,

Size Yardım Eden Biri Mutlaka Vardır.

Hayatımızda olumsuzluklar, yanlışlıklar var. Ama onlarla birlikte olumlular da var. Çirkinlikler olacak ki güzelliklerin kıymeti anlaşılın. Olumsuzluklar olacak ki olumlunun kıymeti bilinsin. Ama bu olumsuzluklar karşısında umutsuzluğa kapılmaya gerek yok. İmkânsızlıklar içerisinde, büyük sıkıntılar içerisinde öylesine güzel başarı hikâyeleri var ki; bazen imkânlar içerisindeki başarıyla, imkânsızlıklar içerisinde, ondan daha düşük görünen bir başarı arasında da bir fark vardır.

Onun için umutsuzluğa düşmüyoruz. Gençlerimizin içerisindeki o güzellikleri görüyoruz. Bu ülke hâlâ ayakta duruyorsa, bu ülkeyi hâlâ zirveye taşıyacak insanların varlığını bilmek bizi mutlu ediyor. Bu gençleri ideallerinden, hedeflerinden, ana köklerinden koparmaya çalışan onca oyuna, onca tuzağa rağmen, nefsin istek ve arzuları o kadar kabarmışken, bütün her şey nefse oynarken elinin tersiyle bunu iten gençlerimizin varlığını bilmek; hem üniversitede, hem lise çağlarında var olduğunu bilmek bize büyük bir mutluluk veriyor.

Önce büyük insan olmayı hedeflemeliyiz. Büyük adam olmayı istemeliyiz. Büyük düşünmeli, büyük hayaller kurmalı ve büyük hedefler seçmeliyiz. İdealimizin küçük olmaması lazım. Büyük insan olma hedefi ve ideali peşinde koşmamız lazım. Büyük düşünmemiz, büyük hayaller kurmamız, büyük hedefler seçmemiz lazım. Bir işi yapıp yapmamakta kararsızlığa düştüğün vakit, iki şıktan birinin fayda ve zararlarını iyice hesapla, faydası çok, zararı az olan şıkkı tercih et.

‘Prof. Dr. Mahmud Esat Coşan’

Sizin bir hedefiniz yoksa okuldaki öğretmenleriniz, gittiğiniz dershanelerdeki öğretmenleriniz, evde anne ve babanız, çevrenizdeki insanlar size yardımcı olmazlar. Ama sizin büyük bir idealiniz varsa, akrabalarınız, komşularınız dâhil bindiğiniz servisin şoförü bile size ayrıcalıklı davranır. Emin olun herkes size yardımcı olur. Herkes sizin başarınızı elde etme noktasında, başarıınıza başarı katma noktasında, üzerine düşenin fazlasıyla yapılması noktasında gayret sarf eder.

Büyük insan olmanın, büyük insan olma gayreti ve çabası içerisinde olmanın, büyük düşünmenin, büyük hedef belirlemenin en büyük avantajı; etrafınızdaki bütün etkenlerden olumlu, pozitif anlamda etkilenmeye başlıyorsunuz. Herkes size yardım etmeye başlıyor.

Sıradan bir insan olma hayaliniz varsa kim, size neden zaman harcasın ki. İnsanlar neden tecrübelerini, bilgilerini size aktarsınlar ki. Onun için büyük ideallerimiz olması lazım. Şimdi, hemen, bugün kendinize karar verin.

Allah’a ve kendimize güvenmenin yanı sıra başarıyı elde etme noktasında ödeyeceğimiz bedelleri de sırtımıza yüklememiz lazım. Başarı bedel ister. Başarılı olmak istiyorsanız; bedel ödemeye ve ter dökmeye hazır olacaksınız. Her şeyin bir bedeli var. Cennetin de, cehennemin de bir bedeli var. Allah’a sevgili kul olmanın da bir bedeli var. Herkes istiyor Allah’a layık kul olmayı. İyi insan olmanın da, başarılı bir öğrenci olmanın da, iyi bir anne baba olmanın da bedeli var. Bu bedelleri öderseniz başarılı olabiliyorsunuz. Bedel ödemedi, sıkıntı çekmeden başarıyı kazanmak mümkün değildir.

İnanırsam Görürüm...

Neden acele ediyoruz? Bugün maalesef gençlerimizin büyük çoğunluğu; “Görürsem inanırım” diyor... Oysaki başarılı olan insanların hayat felsefesi; “İnanırsam görürüm.” “Üniversiteyi kazandığımı görürsem inanırım. Şu işin üstesinden geleceğimi görürsem inanırım, yaparım.” Sevgili dostlar hiçbir zaman onu başardığınızı göremeyeceksiniz. Çünkü gördüğünüzde inanmak bir anlam ifade etmiyor. Bu başarıyı yakalayamayan, başarısız olan insanların hayalleri ve idealleridir. Onların sözleridir. Başarıyı yakalayan insanların ise, hayatlarının felsefesi şudur; “İnanırsam görürüm..”

Eğer üniversiteyi kazanacağıma inanıyorsam, biliyorum ki bir gün üniversiteyi kazanacağım. Şu işin üstesinden geleceğime inanıyorsam, hayallerimde şunu gerçekleştireceğime inanıyorsam, bir gün onun gerçekleştiğini göreceğim. Çünkü bütün büyük başarılar, bir zaman hayaldi. Şuan siyasette, ekonomide, sanatta, kültürde, sağlıkta, sporda, eğitimde hangi alanda kim başarıyı yakaladıysa, hiçbiri tesadüf olmamıştır. Hepsisi bir zamanlar bu başarıları yakalayacaklarına inanıyorlardı. Bir zamanlar o zihinlerinde hayaldi. Ama o hayalin bir gün gerçek olacağına bütün vücut hücreleriyle inanmışlardı ve Allah onlara o inandıkları hayallerinin gerçek olduğunu görmelerini sağladı.

Oysaki biz “Görürsem inanırım” felsefesiyle hareket ettiğimiz zaman bilin ki hiçbir zaman göremeyeceksiniz. Göremediğiniz zaman da onun gerçekleşme şansı olmayacaktır. Biz inancımızı maalesef kaybetmiş durumdayız. İnancınız yoksa hiçbir zaman başaramazsınız. Biz bir kiremidi kıramazken, elli kiloyu kaldıramazken, bizden kilo olarak az, kırk sekiz kiloda, elli kiloda, atmış kiloda biri kendisinden üç kat ağırlığı çok rahat kaldırabiliyor.

Naim Süleymanoğlu’nu bir hatırlayın. Halil Mutlu’yu bir düşünün. O küçük boyuyla kendisinin üç katı ağırlığı adeta tüy gibi alıp kaldırabiliyor. Bırakın yüz elli kiloyu, yüz atmış kiloyu kaldırmayı biz elli kiloluk bir çuvalı kaldıramıyoruz, yirmi beş kiloluk bir torbayı kaldırmaktan aciziz. Ya da biz bir kiremidi kıralım derken, elimizi kırarız. Bir tekvandocu bir karateci on beş, yirmi, otuz tane konulan tuğlayı ya da üst üste konulan keresteyi tahta parçasını bir hareketle kırabiliyor. Rahat bir şekilde... Ve hiçbir yeri acımıyor. Hiçbir yerinde bir sıkıntı yok ya da o yüz elli kiloyu kaldırdığı zaman herhangi bir rahatsızlık hissetmiyor. Günlerce yataklarda yatmıyor.

Hayatın ne olduğunu, onun güzelliğinde aramak ve bunu güzel hedeflere doğru yönlendirmek gerekir.

‘Maksim Gorki’

Çünkü o insanlar o işleri başarmadan önce o işleri başaracaklarına inanıyorlar. Saatlerce her gün yüzlerce defa sadece podyumda bir kere kaldıracakları o yüz elli kiloyu kaldırmak için antrenmanlar yapıyorlar. Ve o podyuma çıktıklarında en iyi odaklanan, zihinsel, ruhsal olarak, fiziksel olarak her şeyiyle dört dörtlük tam olarak hedeflerine odaklanabilenlerin başarabildiklerini görüyorsunuz. O podyuma çıkan ve kaldıramayanlar ise büyük bir bölümü daha önce antrenmanlarda defalarca o kiloları aslında kaldırmışlardır. Ama o an hedeflerine odaklanamadıkları için kaldıramadıklarını görüyoruz. Onun için biz de zihinsel, ruhsal ve fiziksel olarak tamamen o işi başarmaya odaklanmamız gerekiyor.

Başaramayanlarda ise acaba vardır. Acaba... İncancınız ne kadar yüksekse başarma oranınız da o kadar yüksektir. Maalesef bizim başarısızlıklarımız incancımızın kaybolmasına sebebiyet vermekte ve biz de buna maalesef müsaade etmekteyiz. Bir sınavdan kötü not alıyor genç kardeşim. Bir denemeden düşük not alıyor. İsteddiği netleri çıkaramıyor. Hemen pes ettiğini görüyoruz. İlla ki üniversite değil, bir yerleri kazanmak değil. İş hayatınızla ilgili de bu böyledir. Gidersiniz bir kişinin kapısını çalarsınız; Olmadı. İkinci kapı; olmadı. Üçüncü kapı... Bugün benim rızkım yok diyerek satış elemanlarının geri döndüğünü görüyorsunuz. Nereden biliyorsunuz yirminci, otuzuncu, ellinci, yüzüncü kapıda hayalinizin, hayatınızın en büyük satışını yapamayacağınızı?

Bir iş için müracaat ettiniz olmadı, iki olmadı, üç olmadı. Nereden biliyorsunuz sekizinci, yüzüncü, iki yüzüncü, beş yüzüncü çaldığınız, yüzünüze açılacak olan kapıda hayatınızın en büyük teklifinin sizi beklemediğini? Neden hemen pes ediyorsunuz? Neden çabuk vazgeçiyorsunuz? Küçük başarısızlıkların sizi yıkmasına neden engel oluyorsunuz? Başarısızlıklar insanlar için vardır sevgili dostlar. Size düşen; eğer hedefiniz idealiniz doğruysa, incancınızla örtüşüyorsa, insanlığa faydalı olacaksa onu gerçekleştirecek adımları atmak, yapmanız gerekenleri yapmaktır.

Sizin işiniz sefere çıkmaktır. Zafer Allah'ın takdiridir. Siz o zaferi elde etmek için donanmanız gereken gerekli donanmaları donanırsınız. Size lazım olacak araç ve gereçleri alırsınız yanınıza. Ve o savaşı kazanabilmek için elinizden gelen her şeyi yaparsınız hatta elinizden geleni değil yapmanız gereken her şeyi yaparsınız ama Rabbim kaderinize zaferi yazmadıysa ne yaparsanız yapın olmaz. Ama bilin ki gönlünüz mutmaindir.

Oysaki üniversite sınavında, üniversitede ve hayatta başarılı olamayan birçok kişinin hep şunu söylediklerine şahit oluyoruz; “Keşke şunu daha iyi yapsaydım. Keşke o günlerde arkadaşlarıma takılıp gezip dolaşacağıma soru çözsedydim, çalışsaydım. Keşke saatlerce yatıp bunalım takılma ayaklarına yatacağıma hayallerimin peşinde koşsaydım. Keşke oturup saatlerce dizi izleyeceğime, üniversitede okurken arkadaşlarımla sabaha kadar çene çalacağıma, o kütüphanede beni bekleyen, okumam gereken kitapları okusaydım, dil kursuna devam etseydim, bilgisayarımı geliştirseydim, hayallerimi ve ufkumu geliştirecek işlerle uğraşsaydım.” Ama unutmayın ki o zaman geçtikten sonra keşkeler hiçbir anlam ifade etmiyor sevgili dostlar. O ‘keşke’lerin yerini bugün hayatımızda inşallah ‘İyi ki’ler alır.

Azimli insanlar dağa benzerler. Onlara yaklaştıkça büyüdüklerini görürüz. Buna karşılık azimsiz insanlar seraba benzerler. Yaklaştıkça kaybolurlar. Azimliyseniz dağa benzersiniz. Karşılığında sorunlar zaten kendiliğinden kenara kaçarlar. Önünüze halılar serilir. Ve o halıların üzerine güller dökülüp sizin hedeflerinize ulaşmanız için bütün insanlar herkes size katkı sağlar. Ama azminiz, heyecanınız, coşkunuz yoksa bilin ki seraba benzersiniz ve yaklaştıkça kaybolursunuz.

Bir devlet başkanı şu analizi yapıyor. Dünyada hiçbir şey azimli olmanın yerini tutamaz. Yetenek tutamaz. Çünkü dünyada yetenekli başarısızlardan daha bol bir şey yoktur. Bakın yetenekli ama başarısız... Bir sürü yetenekli insan var ama hiçbir işi başaramadıklarını görüyorsunuz. Deha tutamaz çünkü dahi olmakla bir ödül alınmadığını herkes bilir. Eğitim tutamaz çünkü dünya eğitilmiş

zavallılarla doludur. Her şeye gücünüzün yetmesini sağlayan sadece azimli ve kararlı olmaktır.

Yazılan Tarihi Okumak mı,

İleride Okunacak Tarih Yazmak mı?

Ne zaman yeni bir işe kalkışırsanız, başarının yollarında yürümek isterseniz, ne zaman aşılması imkânsız gibi görünen yolları aşmak için bir çaba sarf etmeye kalkarsanız ya da etrafınızdaki en yakınlarınıza bile ben şu işi yapmaya karar verdim gibi ifadeler kullanmaya başlarsanız bilin ki hemen etrafınızda bazı insanlar size bunları yapamayacağınızı söyleyeceklerdir.

Bunun bir hayal olduğunu, asla üstesinden gelemeyeceğiniz gibi ifadeler kullanacaklardır. Hatta bazen işin uzmanları bile sizin o işin üstesinden gelebilecek güce, enerjiye ve potansiyele sahip olmadığınızı, onun bir imkânsızlık içerisinde imkânsız olduğunu asla başarılı olamayacağınızı söyleyeceklerdir. Ama unutmayın ki, yürekte arzulamak her başarının başlangıç noktasıdır.

Herkesin bir şeyleri başarmakla ilgili duygu ve düşünceleri var ama bilin ki istemek dil ucuyla ve kalpten geçirmekle değildir. Sadece onu arzulamak, istemek yetmiyor. Yürekte arzulamak gerekiyor. Eğer gerçekten yürekte arzuladıklarınız varsa, başka hiçbir şeye ihtiyacınız yok. Bilmiyorsanız öğrenirsiniz. Yürekte arzuladınız, ben üniversitede falanca fakülteyi falanca bölümü mutlaka kazanmalıyım. Belki korkutucu belki zor bir yol. Aşılması çok zor engeller görülür. Ama hiç merak etmeyin cesurca ilerlersiniz.

Engeller varsa parçalarsınız. Yürekte arzuluyorsanız, yürekte istedikleriniz varsa o karşınıza çıkan engellerin hepsini parçalarsınız. Çıkmazlarsa yıkar geçersiniz. Arzu imkânsızı mümkün yapar. Arzu imkânsız diye bir şey tanımaz ki. İmkânsız diye bir şey yoktur onun için. Arzu imkânsızlığı kabul etmez. Bir doping etkisi yapar. Size inanılmaz enerji, inanılmaz heyecan ve inanılmaz bir güç verir, gözünüzden yaş getirir. Arzu sizi kalabalığın arasından çıkarır yükseltir ve istediğiniz yere çok kısa bir sürede ulaştırır. İsteme duysusunu, o yürekte istemeyi güçlendirir. Bilin ki o her türlü engeli aşacaktır.

Bakın, üç bin kişiye karşı atmış yedi kişi... Çanakkale'de tabur komutanı şehit olunca görev yirmi sekiz yaşındaki Yahya Çavuşa kalıyor. Ve kendisiyle beraber atmış altı arkadaşıyla düşmanla tam kırk sekiz saat çarpışıyor. Buldukları nokta çok önemli ve burada düşmanı bir saniye oyalamak bile yüzlerce askerin ölmesini, şehit olmasını önleyebiliyor. Düşman mevzileri o kadar yakın ki düşmanların yerlerini tespit etmemeleri için yaralandıklarında bacakları koptuğunda bağırmalara bile izin yok. Yaralananların ağızlarına keçe veriliyor. Dayanılması imkânsız acıyı onları ısırarak

geçiriyorlar. Atmış yedi kişi, üç bin kişiye karşı tam kırk sekiz saat direniyor. Teker teker hepsi şehit olana kadar. Yahya Çavuş'un bedeni, kopan bacağına silahına sarılmış şekilde bulunuyor. Düşman büyük bir ordunun olduğunu sanıyor o cephede ama o son askerde şehit olup tepeye çıktıklarında atmış yedi kişiyi görünce büyük bir şok yaşıyorlar. Üç bin kişi onların üzerine geldiğinde onlar da pes edebilirlerdi. Ama bunu yapmıyorlar. Onlar zor olanı seçiyorlar.

Çünkü kahraman olmak zor olanı seçmek demektir. Destanları yazdıran şey imkânsızlıklardır. Onun içindir ki hâlâ biz bu destanları, Çanakkale kahramanlarını burada anıyoruz. Tarih yazmak ya da yazılan tarihi okumak... Bu size kalmış. Sizin tercihiniz hangisi? Yazılan tarihleri okumak mı, ileride okunacak bir tarihi yazmak mı? İnsanların yapamazsın dedikleri, kimseden destek görmediğiniz, mücadelenizde yalnız kaldığınız, dayanmanın sonuç getiremeyeceğini düşündüğünüz zamanlar elbette olacak. Tükendiğinizi hissettiğiniz, canınızın yandığı günler ve gözyaşları içerisinde uyuduğunuz geceler de olacak. Ama unutmayın ki hayatın yükünü omuzlarınızda hissettiğiniz iyi bir anne ya da baba olamamaktan korktuğunuz zamanlar da gelecek. Hatalar yapacaksınız Güvendiğiniz dağlara karlar yağacak. Bütün veriler aleyhinizdeyken ve elinizde durumun daha iyiye gideceği yönünde hiçbir kanıt yokken siz ilerlemeye devam edeceksiniz.

İşte bu kadar imkânsızlıklar, sıkıntılar, engeller varken, her şey kötü görünürken hâlâ ilerleyebiliyor, pes etmiyor ve geri adım atmıyorsanız, karanlığın içinde yürürken, karanlık gittikçe daha da derinleşiyorsa ve siz bir saat sonra güneşin doğacağını biliyorsanız, o en karanlık, en zifiri anında bile karanlığı değil doğacak olan güneşi hissedebiliyorsanız, önünüze engeller çıktığında, düşüp kafanızı gözünüzü yarmayı bile göze alıp yolunuza devam ediyorsanız bilin ki o yolun sonunda güneş sizi bekliyor.

Üstelemek başarının temel unsurudur. Kapıyı yeterince uzun süre ve yüksek sesle çalarsanız, birilerini uyandıracağınızdan emin olabilirsiniz.

'Henry Wadsworth Longfellow'

II. Hedef Belirleme

“Hedefi olmayan gemiye hiçbir rüzgâr yardım edemez.”

MONTAIGNE

Varılmak İstenen Yolda

Hedef Belirlemenin Önemi...

İnsanın sahip olduğu güç, ancak bir hedefe yöneltildiğinde görevini yapar. Sizin ne kadar güçlü olduğunuz bir anlam ifade etmiyor. Çünkü işlenmeyen bir madenden fayda sağlanmaz. Yerin altında şu kadar çok maden var. Ama o madenleri toprağın altından çıkarıp işlemedikten sonra bir anlam ifade etmiyor.

O yüzden bu ülkede başarısız olan insanlar, yeteneksiz insanlar değil; içlerinde müthiş bir heyecan olan, zekâsı üst seviyede olan ama üstü tonlarca toprakla, kumla, çakılla kapalı olan, bu potansiyellerini keşfetme, ortaya çıkarma, işleme noktasında acizlik gösteren insanlardır.

Hedefiniz olduğu zaman o sahip olduğunuz gücü, potansiyeli o hedefi gerçekleştirme adına kullanmaya başlarsınız. Bir hedefinizin olması çalışmanızı mümkün kılar. Gücünüzü eğitir, artırır. Engellerinize karşı akıllı, sabırlı, kararlı olmanızı sağlar. Size faydalı olabilecek araçları, karşınıza çıkacak fırsatları ancak bir hedefiniz olduğunda kullanabilirsiniz.

Hedefiniz ne olabilir? Bu sorunun cevabı hayatı hangi renkle yaşamak istediğinize, hayata nasıl bir katkıda bulunmayı tercih ettiğinize bağlıdır. Hayat ve insanlar üzerinde etkili olmanın birçok yolu vardır. Bu yollardan siz hangisini seçiyorsunuz? Cevap; hedefinizin tanımı olacaktır.

Kişi, hedefine ulaşmak için bir de vasıta seçecektir. O da meslektir. Hedefiniz büyüdükçe araçlarınızı iyi kullanmayı istemeniz muhakkaktır. Hedefiniz ne kadar büyük ve gerçekçi olursa o araca o kadar sıkı sarılırsınız. Ülkenizin sağlık problemlerini çözme yolunda bir hedefiniz varsa, iyi bir doktor; iyi bir doktor olabilmek için iyi bir tıp fakültesi, tıp fakültesini kazandığınızda orada okuyan öğrenciler gibi değil, daha üst seviyeye gelebilmek için ekstra çalışmalar gerekir.

Hedefiniz sizin için anlamlı ise seçtiğiniz mesleğe sahip olabilmek için var gücünüzle çalışmalısınız. Tabi planlı çalıştığımızda da dinlenmek ve eğlenmek için de zamanımız olur. Üstelik planlı çalıştığımız zaman görevinizi yapmış olmanın huzuru ve çalışmış olmanın rahatlığı içinde gerçek anlamda dinlenebilirsiniz.

Çalışması gerektiğini bildiği hâlde bir planı uygulayacak iradeyi göstermediği için bir türlü çalışmayan bir öğrenci dinlenme ve eğlenme adına yaptığı hiç bir şeyden zevk almayacaktır. Yorulmayı göze alamadığı için kaçak geçirdiği zamanlar onu daha çok yoracaktır. Çünkü emek sarf etmesi gerekiyordu yapmadı, tembellik yapıyor ama rahatsız. Çünkü vicdan dediğimiz kavram rahat bırakmaz.

İnsanlar üç çeşittir;

1.Gayesiz yaşayanlar

2.Bir gaye için yaşanması gerektiğini bilip konuşanlar ama bunu sadece dile getirenler

3.Hayatta bir gaye için yaşayanlar

Gayesiz yaşayanlar; belki de ülkemizdeki insanların büyük bir bölümünü kapsayan madde. Gayesiz... Hayatta hiçbir gayesi, hiçbir amacı olmayan, ne için yaratıldığını bilmeyen, hayatta değiştirebileceği ya da yaratıcının Hz. Âdem'den günümüze kadar yarattığı ve ahirete kadar yaratacağı milyarlarca insan içerisinde sadece ona bu dünyada verdiği özel görevin farkında olmayan, niçin yaratılmış olacağını farkında olmayan; boş, amaçsız, gayesiz, sadece yiyen, içen, yatan gayesiz bir grup.

İkinci bir grup var ki; bir gaye için yaşanması gerektiğini bilip konuşanlar ama bunu sadece dile getirenler. Belki birincinin biraz daha üstündeler. Bilinçliler. “Evet, bu hayata ben boşuna gelmedim. Bu hayata gelmiş olmanın bir gayesi olmalı. Yaşıyorsam yaratıcı beni insan olarak yarattıysa ve hayatımı sürdürmemi sağlıyorsa; o zaman bunun bir anlamı olmalı. Benim bir görevim, bir sorumluluğum, bir amacım olmalı. Hayatın kendisinin bir amacı var.” Bunu bilen, boş yaşanmaması gerektiğini bilen. Okula süklüm püklüm gitmemesi gerektiğini bilen, önünde onu bekleyen büyük başarının olduğunu bilen ama bu hedefleri, hayalleri, gayeleri sadece diliyle dile getiren, gerçekleştirmek için hiçbir adım atmayan bir gruptur.

Üçüncü grup ise belki de çok az yüzde beş, yüzde on... Bir istatistik yok ama herhalde az olduğuna hepimiz olumlu cevap veririz diye düşünüyorum. Gerçekten hayatta bir gaye için yaşayan insanlar. Hayatının amacı olduğunu bilen, eğer yaşıyorsa bunun bir sebebi olduğunu bilen, bir gayesi olan ve bütün yaptıklarını, bütün adımlarını, her nefes alışımı, bu hayali, bu gayeyi gerçekleştirmek için çalışan insanlar.

Peki, biz hangi gruba giriyoruz?

Mümin kişinin durumu ne kadar şaşırtıcıdır! Zira her işi onun için bir hayırdır. Bu durum sadece mümine hastır, başkasına değil; Ona memnun olacağı bir şey gelse şükreder, bu ise hayırdır: bir zarar gelse sabreder bu da hayırdır.

‘Hadis-i Şerif’

Birçoğumuz bakın can sıkıntısından bahsediyoruz. Zamanın geçmemesinden şikâyet ediyoruz. Ama can sıkıntımızın en temel etkenlerinden bir tanesinin de uğruna yaşanılacak bir şeylerin olmaması, uğruna yaşanılacak, belki de uğruna her şeyi feda edebileceğimiz bir amacımızın olmaması gerektiğini görmüyoruz değil mi? Bizim acaba gecemizi gündüzümüze katacak, akşam yatağa girdiğimiz zaman gözümüze uykuyu getirmeyecek, sabah daha güneş doğmadan bizi yataktan

fırlatacak, yatakta kıvrınmamızı dönmemizi sağlayacak, her an bilinçli bir vaziyette bulunmamızı sağlayacak bir hedefimiz, bir amacımız var mı?

Yeri geldiği zaman feda etmekten kaçınmayacağımız, hiçbir şeyi kaçınmayacağımız bir hayal, geceleri rüyalarımıza giren yatağa uzandığımızda karşımızda duvarda, her tarafta onu gördüğümüz, gözlerimizi kapattığımız an; o başardığımız anı, o hayalimizi gerçekleştirdiğimiz anı hayal edebildiğimiz bir hayal, bir gaye, bir amacımız olmalı. Ve bu hedef doğrultusunda yaşamımızı sürdürmeliyiz.

Ölümüne Taraftar...

Hayatımız boyunca model aldığımız, kıskandığımız ya da imrendiğimiz kişiler, gruplar vardır. Bazıları uçtur. Biliyorsunuz; olumsuzluklardan da kendimize bizim ders çıkarmamız lazım. Mesela; Türkiye’de ölümüne taraftar dediğimiz bir taraftar kitlesi vardır değil mi? Kimdir ölümüne taraftar? Tuttuğu futbol takımı için cebindeki son ekmek parasını götürür ve maç biletine verir. Karda, yağmurda, çamurda, hiç fark etmez. En uzak deplasmanlara gider. Yiyecek ekmek parası yoktur, işten atılmayı göze alır. Der ki patronu; “Eğer yarın işe gelmezsen, ertesi gün de gelmene gerek yok” ama o tuttuğu futbol takımı aşkına işe gitmez. İşten atılmayı göze alır. Evden atılmayı göze alır. Annesi babası izin vermemiştir. Ama o her şeye rağmen bulmuş, buluşturmuştur, elbisesini, ayakkabısını satmış, bir şekilde maç biletini parasını bularak maça gitmiştir. Takımını desteklemiştir. Takımı yenildiği zaman; ağlayarak günlerce komaya girmiştir. Üzüntüden adeta perişan olmuştur. Takımı yenildiği zaman ondan daha mutlu olmuş, en büyük zaferi kazanmıştır. Tuttuğu takım için hiçbir fedakârlıktan kaçınmaz. Çünkü o ölümüne taraftardır. Takımına sevdalıdır. Ve her şeyini takımına feda etmeye hazırdır.

Soruyorum kendime. Acaba bu kadar olmasa da buna yakın hatta bunun onda biri oranında zamanımı, enerjimi, bilgimi, düşüncelerimi, bedenimi ve duygularımı feda edebileceğim bir hayalim ya da bir idealim var mı? Geçin bunların hepsini. Uykumdan şöyle birkaç saat feda edebileceğim bir hayal. Sekiz saat yerine altı saat yatsam ama şu iki saat içerisinde de şu hayalimi gerçekleştirmek için şunları yapsam diyebileceğimiz bir hayal, bir gaye bir amacımız var mı?

Bir dostumun, bir akrabamın spor mağazasındayız. Bir futbol takımının meşhur amigolarından bir tanesi hatıralarını anlattı benim de eğitimci olduğumu duyunca. Heyecanlı heyecanlı “Hocam” dedi. “Bir gün Bursa’ya deplasmana gittik. Ama nasıl kar yağıyor. İnanılmaz bir soğuk hava. Cebimdeki para beni ancak Bursa’ya götürdü. Maça gireceğim; cebimde para yok. Baktım çok güzel bir köse ayakkabım var. Ayakkabımı sattım aldım maç biletini girdim.” Dedim; “Yahu o karın üstünde...” “Hocam” dedi cümlemi bitirmeme fırsat vermeden; “Saatlerce üç saat, dört saat o karın üstünde takımını destekledim” dedi. “Üç saat, dört saat o karın üstünde ayakların donmadı mı?” dedim.

“Hocam” dedi takımın adını söyledi. “Bu takımın aşkı adama soğuşu hissettirir mi?” dedi.

Şu hayale bakabilir misiniz? Şu aşka bakabilir misiniz? Şu takımına olan muhabbetine bakabilir misiniz? Hem dünyasını, hem ahiretini mahvetme uğruna maddi ve manevi dünyasını yıkma uğruna şu yaptığı fedakârlığa bakabilir misiniz? Saatlerce karın üstünde tuttuğu takımını destekliyor ve soğuşa aldırış etmeden, soğuşu hissetmeyebiliyor.

Ama benim öğrencim; Akşam bir fedakârlık yapsan ya da sabah. Soruyorum; “Kaçta kalkıyorsun?”
“7:00 de kalkıyorum.”

“Peki, 6:30 da kalksan, 6:00 da kalksan, şu uykundan bir saat fedakârlık yapsan, elli, altmış tane daha soru çözsün, şu kadarlık konuyu daha çalışsan, günde bir saat fedakârlık yaptığında beş ayda ne yapar? Nereden baksan yüz elli saat yapar bu da seni inanılmaz bir noktaya getirir. Sabah bir yarım saat erken kalksan, günde yirmi, otuz sayfa kitap okusan, ayda beş yüz, altı yüz sayfa kitap yapar bu da yılda şu kadar yapar. Her gün yarım saat falanca konu üzerinde çalışsan, beş yılda şu noktaya gelersin.” dediğimiz zaman;

“Ama hocam yani şimdi sabah 7:00 de kalkmak varken 6:30 yarım saat uyku. Az uyuduğum zaman dengemi kaybediyorum.” diyebiliyorsak; bilgisayarı, televizyonu, eğlenceyi bırakamıyorsak, gezmekten, tozmaktan küçük fedakârlıkta bulunmaktan kaçırıyorsak, bunu bile kendimizde bulamıyorsak; o zaman biz bu insanlara ne söyleyeceğiz?

“Sizin işiniz sefere çıkmaktır. Zafer Allah’ın takdiridir.”

‘Celaleddin Harzemşah’

Biz içimde yarım saatlik aşkı, heyecanı bulamazken, biz içimizde hayallerimizi gerçekleştirmek, dünyamızı ve ahiretimizi kazandıracak şeyleri başarabilmek için küçük fedakârlıklarda bulunmazken, kaçarken; bir başkası hem dünyasını hem ahiretini feda etmek için neler, neler, neler yapıyor? Peki, bizde neden yok bu? Neden bu motivasyonu bulamıyoruz? Neden bu aşkı, heyecanı kendimizde bulamıyoruz? Sorun nerede sevgili dostlar? Martin Luther’ın çok güzel bir sözü var; ‘Ölmeye değer bir gayesi olmayan insanların, yaşamaya değer bir gayesi olmaz...’ Müthiş bir söz... Önce insanların ölmeye değer bir gayesi olması lazım. Ölmeye değer bir gaye... Eğer uğruna ölmeye degecek bir gayeniz, amacınız yoksa o zaman yaşamamızın da bir gayesi yoktur. Niçin yaşıyoruz ki? Yaşamamızın bir anlamı var mı? Sevgili dostlar; büyük davalar, büyük adamlar ister. Büyük fetihler, Sultan Fatihler ister...

Bugün benim ülkemde en çok üzüldüğüm, gençlere en çok kızdığım, en çok sitem ettiğim ya da en çok uyardıma çalıştığım hadiselerden bir tanesi; on dört, on beş, on altı, on yedi yaşında benim pırıl pırıl gençlerim bunalım takılıyorlar. Depresyondalar. Arabesk takılıyorlar. Bunların hepsinin temelinde; hedefsizlik, gayesizlik, idealsizlik yatıyor. İdealsizlik sizin ruhunuzu öldürür. İnsan bedenini bir başka varlığın bedeninden ayıran en önemli özellik; içimizdeki ruhtur. Yoksa falanca yaratığın da bedeni öldüğünde çürüyor. Bizi de toprağın altına koyduklarında biz de birkaç ay içerisinde çürüyüp gideceğiz.

Eğer bizim bedenimiz bir anlam ifade ediyorsa olsaydı bizim bedenimizin çürümemesi lazımdı. İşte

bizi, insanı diğer bütün canlılardan ayırt eden en önemli özellik; içinde var olan ruh... İşte idealsizlik bizim ruhumuzu öldürüyor sevgili dostlar. O ruh olmayınca beden de çöküyor. O içerdeki ruh beslenmeyince, dışarıdaki görüntü de çöküntü hâlinde oluyor. Üç-beş gün yemek yemediğiniz zaman; halsizlik, yürüyememezlik, kollar, baş, gövde, her şey bitmiş vaziyette bir görüntü sergilersiniz. İşte içimizdeki ruhunuzu da ideallerle, hayallerle, amaçlarla, gayelerle, uğruna ölümü göze alabilecek kadar büyük ideallerle beslemezsek; bir süre sonra ruhumuzun öldüğünü hissederiz. İçimizdeki ruh öldüğü zaman, işte bugün belki de sayıları milyonlarla ifade edilecek kadar çok olan yaşayan ölümlere döneriz. Yaşiyor... Ama aslında ölü... Varlığıyla yokluğu, yaşamasıyla ölmesi arasında hiçbir fark olmayan insanlara döneriz.

Eflatun; “Gövdeyi öldüren çok ruhu öldüren korkun. Ölümün en korkuncu; ruhun ölümüdür” diyor. Bakın; gövdeyi bir şeyler öldürür korkmayın. Yani bir şekilde hepimiz öleceğiz. Ölmekten, gövdemizi bir şeylerin ortadan kaldırmasından asla korkmayın. Korkacağınız tek şey ruhunuzu öldürmeleri olsun.

Ve işin kötü tarafı; üzerinize bir şey geldiği zaman; bir araba geldiği zaman, ölümden korkarız hemen kenara çekiliriz. Biri elinde bir taşla koşsa kaçarız. Yani birinin bedenimizi öldürmesinden kurtulmak için elimizden gelen her şeyi yaparız. Peki, bunu yaparken bizim içimizde bizi ayakta tutan ve yaşamamızın temel gayesi olan ruhumuzu öldürmek için birileri her gün peşimizden koşarken, bizi kovalarken, her gün ruhumuzun boğazını sıkarken, onu ortadan kaldırmak için, onu parçalamak, yok etmek için her gün adımlar atarken biz ne yapıyoruz?

Neden buna bir dur demiyoruz? “Dur kardeşim! Bedenime zarar verebilirsin. Ayağımı kırabilirsin, kolumu kırabilirsin, kafamı yarabilirsin, burnumu kanatabilirsin. Ama bunların hepsi düzelir. Düzelmese de önemli değil. Ama benim ruhuma zarar verme...” Kolunuz kırılır bir şekilde yerine gelir, ayağınız kırılır bir şekilde yerine gelir, burnunuz kırılır gidersiz estetik yaptırırınız, düzeltirsiniz burnunuzu ama ruhunuz giderse, ruhunuz yok edilirse, ruhunuz ölürse o ruhu tekrar canlandırmak, o ruhu tekrar hayata döndürmek, işte o ciddi bir emek, ciddi bir zaman, ciddi bir süreç isteyecektir. O ruhu tekrar ayağa kaldıracak cesareti kendinizde bulamazsanız, bilin ki hiçbir zaman olmayacaktır.

Açık düşmanlardan korkmayın, gizli düşmanlardan korkun. Açık düşman bellidir; elinde kılıç üzerinize yürür. Bilirsiniz ki; savaşıyorsunuz yani; basit sizi yok etmek için uğraşan açık ve net düşmanlarınız var. Bunları saymaya gerek yok. Bunlar bellidir. Bunun için önlem alırsınız. Ama kılık değiştirmiş, size şirin görünen, sizin tarafınızdaymış, sizin arkadaşınızmış gibi görünen, hatta sizi hedeflerinize ulaştırmak için gecelerini gündüzlerine kattıklarını gösteren, size sevimli görünen düşmanlardan korkun.

Kılık değiştirmişlerdir, size şirinlik, şaklabanlıklar yapıyorlar, sizi eğlendiriyorlardır. Sizde hoşunuza gidiyordur. Ama aslında sizi yok ediyorlardır. Yüzünüze gülerken, alt tarafınıza darbeyi vuruyorlar. Fark etmiyorsunuz. Yanaklarınızı okşarken; “Canım benim, tatlım benim ne kadar güzelsin sen çok başarılısın maşallah. İnternette de çok mahirsin yani nedir bu chat te ben senin üzerine

tanımıyorum.” “Ağabey senin televizyon izlemene hayranım. Sen televizyonda muhteşem program seçiyorsun.” Sizi çok güzel okşarken aslında ruhunuza darbe üstüne darbe vurduklarını görmemiz gerekiyor.

Ruhunuzu onlara teslim etmeyin. Ruhunuzu zedeleyecek, ruhunuza zarar verecek olan kişilerden, olaylardan, etkenlerden uzak durun.

“Destanları yazdıran şey; imkânsızlıklardır.”

Açık Adres...

Hedefinizin, daima berrak, açık ve net bir şekilde ifade edilebilir olması lazım. Hedefinizin net olması kadar önemli olan bir şey daha var ki; bu berraklık daima korunmalıdır. Bulduğunuz her noktadan onu iyice seçebilmelisiniz.

Zaman zaman görüntü bulanıyorsa problemler var demektir. Ya fark etmediğiniz bir engelin önüne düştünüz ya da geçici de olsa sizde bir isteksizlik, geriye dönme eğilimi ortaya çıktı. Onu hiç göremiyorsanız tamamen sırtınızı dönmüş olabilirsiniz.

Hedefinizle aranızdaki mesafenin kilometre cinsinden bir ölçüsü yoktur. Tek ölçü kararlılığınızdadır. Ne kadar kararlıysanız hedefinize o kadar yakınsınız. Onu açıkça görebilmenin ruhsal konumunuzla da ilgisi vardır, duygusal bağlarınızla da. Görüntü titriyor, bulanıyor, kayıyorsa ruhsal ve duygusal bağlarınızı, davranışlarınızın konumunu acilen gözden geçirin. Şüphesiz problem sizden kaynaklanıyor. Onu artık sevmiyor musunuz? Değerli bulmuyor musunuz? Yoksa kendinize olan inancınızı mı kaybettiniz?

Mektubun çok güzel yazılması, yerine ulaşması için yeterli değildir. Mektubunuzu altın yaldızlı bir kâğıda, gümüşten mürekkeple en güzel bir yazı ile de yazsanız yerine ulaşması için adresin eksiksiz ve açık olması gerekir... Üzerinde hiçbir şey yazmayan zarfı nereye götürecekler? Adresten bir şeyler eksildikçe o güzel mektubun yerine ulaşma ihtimali azalır.

Adres, ulaşmak istediğiniz hedeftir, nereye varmak istediğinizi tam olarak bilmenizdir. Eğer bir hedefe bağlanmamışsanız, işinizi en güzel yapmanızın da sizi ileriye taşımak bakımından ulaştırıcı bir etkisi olmayacaktır. Doğru yerde bulunmak için bir taraftan işinizi en güzel şekilde yaparken, bir taraftan da güzel işlerinizi bir hedefe doğru yönlendirmelisiniz. Bu yönlendirme bütün imkânların ve fırsatların tamamen ve hemen kullanılabilmesi için de gereklidir. Bunların başında, insan ilişkilerinden doğan avantajların değerlendirilmesi gelir. Bu açıdan “Güzel iş kavramı içinde mutlaka bir hedef yer alır” diyebiliriz.

Ulaşmak istediğiniz bir hedef var mı? Bu hedefin ismini hemen söyleyebilir misiniz? Hedefinizi bize net bir şekilde tanımlayabilir misiniz? Cevabınız evetse ve bir tanımda bulunuyorsanız ikinci bir sorum var size; Bu gerçek bir hedef mi? Üzerinde hiç düşündünüz mü?

Bu soruları sormamızın sebebi şudur; Çoğumuzun bir hedefi yoktur ya da bir hedefimizin olduğunu zannederiz. Gençlerin de, insanların da hatalarının başında bu geliyor. Ya hedefi yok, ya da hedefi olduğunu zannediyor. Onu tanımlamamız istendiğinde hayatımızın tabii basamaklarından birinin adını veririz. Üniversite öğrencilerinin çoğunun “Hedefiniz?” sorusuna “Okulumu bitirmek..” cevabını verdiklerini görüyorsunuz. Bu, aynı soruya verilecek “40 yaşına gelmek” cevabından çok farklı bir cevap değil. “Okulu bitirmek..” bir öğrencinin hayatındaki tabii basamaklardan biridir.

Nasıl ki 40 yaşına gelmek bir hedef olamıyorsa, okulu bitirmek, evlenmek, çocuk sahibi olmak da bir hedef değildir. Biz onun hedef olduğunu zannederiz.

Her gün evimizden çıkarız ve işimize, okulumuza doğru yola koyuluruz. O gün bazı taşıtlara binmek bir hedef olabilir mi? Hâlbuki çoğumuzun hedef zannettiği şeyler, günlük yaşantımızın ayrıntılarından, hayatımızın tabii basamaklarından ibarettir.

Bir hedefe sahip olmamanız, sizde mevcut olan cephaneliği havaya uçurmanız anlamına gelir. Hedefi olmayan ya da hedefi bir zandan ibaret olan insanlar, karşılıklarına çıkacak imkânları ve fırsatları doğru değerlendiremezler. Onları isabetle kıymetlendiremezler. Onlardan tam olarak faydalanamazlar. Güçlerini eksiksiz kullanamazlar. Hedefsizlerin kuvvetleri kontrolsüzdür. Topları bir yana, tüfekleri bir yana gider. Sonunda hepsi değersiz olur. Hedefsizler iyi göremezler, iyi duyamazlar. Çünkü ihtiyaç hissetmezler.

Okulunu bitirebilmeyi hedef zanneden bir kimya öğrencisi, okulun en seçkin hocasından, kimyada çığır açacak bir yerde olmayı hedefleyen bir kimya öğrencisi kadar faydalanamayacaktır. Ders notları ilkine belki sıkıcı bir metin olarak gelirken, ikincisi aynı notlara engelleri imha planı gibi bakacaktır. Okulda beraberce kullandıkları laboratuvarlar, ilkine içinde kaybolacağı bir labirent, ikincisine kendini bulduğu bir yer olarak görünecektir. Bakın ikisi de aynı bölümde okuyor. İkisi de aynı dersleri görüyor ve aynı ortamda bulunuyorlar. Birinin hedefi var; laboratuvar, onun kendini bulduğu yer oluyor. Öbürüne adeta bir işkence.

Gerçekten bir hedefi olanlar, meselâ kendi hayatlarında kimlerin etkili olabileceğini sezerler. Bazen daha ilk karşılaşmada onları teşhis ederler ve öyleleri ile ilişkilerini ustalıkla düzenleyip hiçbir aksamaya müsaade etmezler. Hedefi olmayanlar yalnız kendi hayatlarında etkili olabilecek insanların değil, kendilerine önemli faydalar sağlayacak her imkânın yanından geçip giderler. Hedefsizler en kıymetli silahları bir tahta parçasına dönüştürürken; hedefi olanlar, derme çatma silahları bile birer zafer aracına çevirebilirler.

Büyük hedefler uzun yolculuklar gerektirir. Uzun yolculuğa hazırlananlar suyun değerini daha doğru takdir edecekler, lâzım olan her şeyin yanlarında bulunması için daha dikkatli davranacaklar, nelerin lâzım olabileceğini de daha iyi tespit edeceklerdir.

Hedefiniz büyüdükçe kullanabileceğiniz güç de artar. Gücünüzün tamamını kullanabilmeniz için, kaldırmayı hedeflediğiniz ağırlığın sizi zorlaması gerekir. Kolay kaldırabileceğiniz ağırlıklara razı olmanız, büyük ağırlıklara yetebilecek gücünüzü yok edecektir. Kaslarınız, tekniğiniz, nefesiniz en iyi duruma, ancak başa güreştiğinizde gelir.

Hayatlarının ileri bir döneminde, buldukları yeri tatmin edici görmeyen insanlar, geçmişe dönerek hayıflanırlar. Başa gūreşebilecek bir kapasiteye sahip olduklarını anlamışlardır ama işte ömürleri başaltında geçmiştir. Güçlerinin büyük bölümünü kullanmamış olduklarının farkına varmaları onları sarsar. Hatta perişan eder. İnsanın ileri yaşlarda tadabileceği acılardan belki en önemlisi işte bu fark ediştir.

Hedefiniz varsa dünyanın bütün ışıkları sizin için yanacaktır. Hedefi olmayanlar karanlığa razı demektir. Bir hedefiniz olduğuna inanıyor ama etrafı iyi seçemiyorsanız, hedefiniz üzerinde düşünün. O, bir zandan ibaret olabilir.

Tanıdığınız tanımadığınız bütün insanların, kurumların, insan hayatını çevreleyen bütün varlık ve oluşumların, etrafınızda gördüğünüz her şeyin, hatta bir mektup kâğıdı, bir zarf, bir kalemin bile eğer hedefiniz varsa sizin için destek değeri vardır. Bu desteklerin harekete geçmesi sizin bir şeyler yapmaya karar vermenize bağlıdır.

Başlangıçta size yardım edemeyecek olsa bile, birisine ulaşmak için göstereceğiniz gayretin mükâfatı, size yardımcı olabilecek birisine ulaşmanız olacaktır. Her konuda yeter ki siz gerekli çabayı gösterin, yılmadan elde etmeye çalışın, bu kararlılık karşılıksız kalmayacaktır hiç merak etmeyin.

Destek değeri olan bütün her şey birbirine bağlıdır. Siz tek bir desteği kımlıdattığınızda o anda hissedemeseniz bile, diğer bütün destekler de kımlıdır. Her teşebbüs için gerekli bütün destekler hazırdır. Yeter ki siz harekete geçin.

Bir köy romanına hazırlanan romancının gezdiği köylerdeki insanlardan, araçlardan ve tabiattan süzdüğü anlamlar, o köyde yaşayanlara bile yabancıdır. Bir manzara resmi yapmak isteyen birisinin çıktığı tepeden gördükleri ona türlü renkler fısıldar. Bir başkasının aynı yerden gördüğü, tek renktir. Bir iş başarmaya bir hedefe ulaşmaya niyetiniz yoksa hiçbir şey size yönelmez, size bir şeyler söylemez. Dünyanın bir ucundaki fırsatların, imkânların dahi sizin için hareketlenmesi mümkündür ve bunun için oraya doğru bir adım atmanız yeterlidir. Kararlı, sağlam bir adım...

Çiçekler bir dağa hiçbir şey söylemezler. Onların bütün güzel sözleri küçük bir arıyadır. Arıda hayat vardır. Bundan dolayı o küçücük arı “Bu arz benim bahçemdir, benim ticaret yerimdir” dese hangimiz bu sözü yadırgayabiliriz?

Unutmayın! Siz durduğunuzda dünya da durur.

Hedefinizi, Hayalinizi Yüksek Tutun...

Karşınızdaki engel eğer büyük, aşılamayacak gibi, oldukça boyunuzdan yüksek görünüyorsa, o yüksek görünen engelleri aşmanın sadece bir tane yolu vardır. Hedefinizi, hayalinizi daha da yüksek

tutmak. Eğer hedefinizi hayalinizi daha yüksek tutarsanız bilin ki; siz o yüksek görünen engelleri aşıp geçersiniz.

Ama bugün benim gençliğimin en büyük sıkıntularından bir tanesi, gençliğimin hedeflerinin olmaması. Hedef adamı diyoruz değil mi? Dava adamı diyoruz. Bir defa duyarlı gençlik olmanın birinci prensiplerinden bir tanesi; benim duyarlı gencimin mutlaka bir hedefi olması lazım. Yaratıcının kendisine bahsettiği saniyelerin bile boşa harcanmaması lazım. Eğer bir hedefiniz ve idealiniz yoksa attığınız adımlar boşa gidiyor. Arabaya binmişsiniz, basıyorsunuz gaza gidiyorsunuz, ama nereye gittiğinizi bilmiyorsunuz. Bir saat sonra bakıyorsunuz bir yerlere gelmişsiniz. “Ama ben buraya gelmek istemiyordum.” İyi de benzin harcadınız, emek harcadınız, alın teri döktünüz, arabayı kullandınız, zaman geçti ama bakıyorsunuz ki; istediğiniz yer değil. Onun içindir ki hedefi olanların özelliği; nereye gideceklerse, hangi adımı atacaklarsa; dakikalarının, saniyelerinin hesabını kitabını yapan, planını programını yapanlardır.

Hedef adamı ne demektir? Hedef adamının, hedef gencinin özellikleri nelerdir? Bir defa hedef genci, duyarlı genç; müthiş bir enerjiye sahiptir. Oysaki bakıyorsunuz; on altı, on yedi, on sekiz yaşında benim ülkemdeki pırıl pırıl gençler bunalım takılıyorlar, arabesk takılıyorlar, umutsuzluğa düşmüşler. Yolda yürüyüşlerinde hayır yok. Kendilerine hayır yok ki bir başkasına hayırları olsun. Ölmüş, bitmiş, mahvolmuş on yedi yaşındaki gencim, adeta kabristandan, mezarlıktan kalkmış yürüyen, hâli olmayan, doksan yaşındaki dedemden beter bir konumda. Genç kızlarımıza bakıyoruz; ninesiyle beraber yarışa tabi tutsan doksan yaşındaki ninesi onu geçecek. Ninesi daha heyecanlı, ninesi daha hareketli, daha coşkulu ama benim genç kızım bütün heyecanını ve coşkusunu kaybetmiş.

Enerjimizi kaybetmememiz lazım. Enerji var. Gençlikteki enerji hiç kimsede yok. Ama Yaratıcının size verdiği o gençlik enerjisini doğru kullanmazsanız, o müthiş enerjiyi hayırlı işler için, hayra hizmet olsun diye kullanmazsanız, doğru hedeflere kanalize etmez, geleceğiniz için değerlendirmezseniz, sahip olduğunuz madenler hiçbir anlam ifade etmiyor. Kömürlüğünüzde on ton kömür var ama siz o kömürü sobaya koyup yakmadıktan sonra evinizin içinde üşümeye devam edersiniz. Evinizde kombiniz var, doğalgaz bağlı ama fişi takıp kombiyi çalıştırmadıktan sonra sizin doğalgazınızın bağlı olması hiçbir anlam ifade etmez. Başarılı olmak için Yaratıcının size verdiği potansiyeli, enerjiyi kullanmanız lazım. Bir defa dava adamı, hedef adamı, duyarlı gençlik müthiş bir enerjiye sahiptir. Yerinde duramaz, heyecanlıdır. Geceleri gözlerine uyku girmez. Hayalleri vardır. O hayalleri gerçekleştirecek enerjiye de sahiptir. Hani üstadın da dediği gibi; “Kim var dendiğinde sağına soluna bakmadan ben varım diyebilecek bir enerjiye sahiptir bu genç.”

Bir diğer özelliği nedir? Aksiyonerliği ve güzel ahlakı birleştirmiştir. Bu çok önemli. Aksiyoner; enerji dolu, hareketli, bir şeyler yapmak istiyor, atılım içerisinde. Ama bu aksiyonerliği, bu hareketliliği içerisinde güzel ahlak da var. Güzel ahlakla birleştirmiştir. Yoksa ahlaksız bir aksiyonerlik hiçbir anlam ifade etmiyor. Onun içindir ki duyarlı gençlik aksiyonerdir. Ama aksiyonerliğini güzel ahlakla birleştirmiştir...

Hedef adamının duyarlı gençliğin bir diğer özelliği nedir? İdealisttir, azimlidir, sabırlıdır. İdealist;

öyle boş hayat yaşamaz bir ideali vardır. Nedir? Azimlidir. Hırsla azmi karıştırmayın. Hırslı değildir, azimlidir. Hırs insanın gözünü kapatır. Yanlış yapmasına sebep olur. Ama azim doğru olan işi başarıma gücü verir ona. Sabırlıdır, bilir ki sabrettiği zaman kazanacaktır.

Hedef adamı ihtiyatta hareket eder, risk almayı sever. En büyük risk risksizliktir. Böyle bir risk var mı? Risk almamak var mı? Hayatın kendisi risk! Hayatın bir başka anlamı da risktir. Rızıkla aynı köktendir. Rızık ve risk... Onun için Allah Resulü “Rızkın onda dokuzu ticarete.” demiştir. Ticaretin de onda dokuzu risktir. Riskiniz, riski göze alırsanız başarılıdır. Riski göze alacağız fakat ihtiyatla da hareket edeceğiz. Yani risk alacağız diye hesaplamadan atılmayacağız. İhtiyatlı olacağız. Hayatınızın her döneminde risk almaktan kaçmayın. Bir duyarlı gençlik, bir hedef adamı, idealist bir genç; nerede, ne zaman, nasıl hareket edeceğini bilir. Zamanlamayı çok iyi yapar. Duyarlı gençlik keşke yerine bir dahaki sefere der. Keşke’lerin literatürlerinde yeri yoktur. Keşke diye bir kelime yok. Ne var; ‘iyi ki yaptım’ var. Eğer yapmadıysak, bir dahaki sefere.

Duyarlı gençlik tenkitlere açıktır, sorumluluk alır. Bakıyorum gençlere, maşallah hiç eleştirilmeye gelmiyorlar. Bu sadece gençler mi, hayır koca koca insanlar. Koca yöneticiler... Bakıyorsunuz kendisini eleştiren, tenkit eden, kendisini doğruluğa yaklaşması için katkı sağlayacak insanların eleştirilerine kapalıdır. Hemen itiraz ediyorlar. Ve o insanları uzak tutuyorlar kendilerinden. Hâlbuki sizin eksik yönlerinizi, sizin yanlışlarınızı, sizin hatalarınızı söyleyen dost, gerçek dosttur. Sizi pohpohlayan, sizi şişiren, size hep tatlı cümle söyleyenler sizi kandırıyorlar. Bugün hoşunuza gidiyor, nefsinizin hoşuna gidiyor. Tenkitlere açık olacağız ve sorumluluk alacağız. “Buyur kardeşim benimle ilgili bir eleştirin var mı? Benimle ilgili bir sıkıntın var mı?” bunları söyleyeceksiniz.

Hedef adamı, dünyayı bir imtihan yeri olarak görüyor. Dünya imtihandır. İnanan bir gençlik için, duyarlı bir genç için dünya hayatı bir imtihandır ama bu imtihana kaybetmek için girilmez. Biz dünyaya bu imtihanı kaybetmek için gelmedik ki. Kazanmak için başarmalıyım demek lazım.

Yüce Allah İnşirah suresinde; “Zorlukla beraber kolaylık vardır. Muhakkak ki zorlukla beraber kolaylık vardır.”[Kur’an-ı Kerim 94-5/6] diyor. Olur da bu kafalar anlamaz diye bir daha vuruyor bakın zorlukla beraber kolaylık vardır deyip geçip gitmiyor. Tekrar vurguluyor.

“Ölmeye değer bir gayesi olmayan insanların, yaşamaya değer bir gayesi olmaz...”

‘Martin Luther’

Allah Zorluklarını Artırsın...

Gençlerimizin ders çalışmayı sıkıcı olarak görüp, pes ederek hedeflerinden yavaş yavaş uzaklaşması okulla ilgili, meslek edinmeyle ilgili en büyük problemlerden biridir. Özellikle üniversite sınavının temposunda çoğu öğrencimiz istedikleri performansı gösteremiyorlar. Gençlerimiz sıkıntıya gelemiyor. Sıkılmak olacak. Çünkü zor bir sınav. Bir milyon üç yüz bin

öğrencinin girdiği üniversiteye giriş sınavında başarılı olmak kolay değil. Ama şuan Türkiye'nin çok değişik yerlerinde ben biliyorum ki on bir kardeş bir odanın içerisinde yatıyorlar. İmkânsızlıklar içerisinde. Sabahın köründen kalkıp geç saatlere kadar evin ihtiyaçlarını ya da geçim sıkıntılarını karşılamak için çalışmak zorunda kalan gençlerimiz var ve bunlar günde üç yüz, dört yüz soru çözüyorlar. Üniversiteyi kazanmak için gayret gösteriyorlar ve o üniversiteyi kazanan gençlerle konuştuğumuz zaman içlerinde hiç de böyle babası fabrikatör olan bilmem şu, bu imkânlara sahip olan kişiler olmadıklarını görüyoruz. Hepsinin ayrı bir başarı öyküsü var. Hepsi çok büyük zorluklar içerisinde, sıkıntılar içerisinde başarıyı yakalamışlar. Yeter ki vazgeçmeyin.

Ne kadar çok zorluklar varsa bilin ki o kadar güzel başarılar var. Mevlevilerin dediği gibi; iki Mevlevi karşılaşıncaya birbirlerine; "Allah zorluklarını artırsın." diyorlar. Şu başarı yolcuğunda ne kadar zorluk çıkarsa, ne kadar engel çıkarsa bilin ki o engelleri, o zorlukları aştıkça başarı sizin için çok daha kolay olacaktır.

Gövdeyi öldüren çok ruhu öldüren korkun. Ölümün en korkuncu; ruhun ölümüdür.

'Eflatun' Hayallerle başarılar nasıl doğru orantılı oluyor?

Hayal olmadan başarı olmuyor. Önce hayal kurmak zorundayız. Ama hayal kurarken ayakları yerden kesen hayaller değil. Sağlam, ayakları yere basan, gerçekten başaracağımıza inandığımız hayaller olacak. Yoksa benim de çok büyük hayallerim var. Ama bir bakıyorum; bunları başarabilir miyim? Başaramam. O zaman bilin ki bu bir hayal değildir. Buna da çok dikkat etmemiz gerekiyor. Bazı arkadaşlarımız güzel hayaller kuruyor. Ama bu hayaller, olmayacak hayaller oluyor.

Bir de geçmişimizi saplantı hâline getirmeyelim lütfen. Geçmişte bir başarısızlık var. Örneğin; liseye giriş sınavında bir başarısızlık var. Ama şimdi önünüzde üniversiteye giriş sınavı var. Ve geçmişteki başarısızlığınızı telafi etme imkânlarınız var. Bence geçmişteki başarısızlıklarınızı değil, geçmişteki başarısızlıklarınızdan çıkardığımız dersleri alın, o derslerden yola çıkın. Ve lütfen kafanızdaki başarısızlığı silip atın. Silmezseniz üniversite sınavı da sizin tarihinize başarısızlık olarak geçecektir. Hemen bu akşam geçmiş başarısızlıklarınızı silip atın.

Başlangıçta iyi bir derece yapıp en ufak bir başarısızlıkla kendinizden, hayallerinizden vazgeçmeyin. Bakıyorsunuz okula dereceyle girmiş. Ama bir başarısızlık gördüğünde hemen pes ediyor. Kendinize güvenin. Eğer geçmişte başarılarınız olduysa, demek ki muhteşem bir potansiyeliniz var. Demek ki istediğiniz zaman yapamayacağımız hiçbir şey yok. Ama bu süreçte sizin motivasyonunuzu, hedeflerinizi, aşkınızı, heyecanınızı kıran dış etkenler, bazı olumsuzlar olabilir. Sizi umutsuzluğa götüren duygu ve düşüncelerinizi bir düşünün. Bir gözden geçirin. Hani odanızı temizlemek için odanıza giriyorsunuz ya, kirlenen, çöpe atılması gerekenleri çöpe atıyorsunuz, silinmesi gerekenleri siliyorsunuz, tamir edilmesi gerekenleri tamir ediyorsunuz. Şöyle düşünce odanıza girin. Düşünce odanızda toz alınması gereken düşüncelerinizin tozunu alın, tamir edilmesi gerekenleri tamir edin. Artık bugüne kadar sizin mutsuz, başarısız olmanıza sebep olan kirli artık ne kadar varsa sağda solda, o olumsuz bütün düşünceleri, kirli düşünceleri, sizi başarısızlığa götüren bütün negatif düşünceleri gelin bu akşam çöpe atın. Düşünce odanızı kirden, tozdan arındırın...

Suya Düşen Hayallerinize

Yüzme Öğretin ki Kıyıya Çıkabilsinler...

İnsanlar bazen çabuk pes edebiliyorlar. Ve kendi değerlerini fark edemeyebiliyorlar. Beyin cerrahı olmak isteyip Fen lisesini kazanmış bir öğrencim vardı. Birinci sınıftayken zor olduğunu görünce doktorluktan vazgeçmiş ve benden bu konuda yardım istemişti. Bir kere Fen lisesini kazanmak çok güzel. Çünkü öyle her önüne gelen kazanamıyor. Çok kolay bir şey değil Fen lisesini kazanmak. Tıp fakültesinin, Fen lisesinin zor olmasından daha doğal bir şey yok. Öncelikle kendinize güveninizin gelmesi lazım. Kendinize olan güveninizi kaybettiğiniz an bitersiniz. Bir milyon gencin hayalini kurduğu liseyi kazanıp daha sonra birkaç derste sıkıntı yaşayıp da böyle güzel imkânlardan vazgeçmemek lazım. Eğer beyin cerrahı olmak, kişiliğinize müsait değilse zaten onu silin gitsin. Ama zorluğundan dolayı reddetmek, vazgeçmek gibi bir hayaliniz varsa asla vazgeçmeyin.

Bir okuyucumuzun örnek tutumunu sizinle paylaşmak istiyorum. 28 yaşında bir kardeşimiz var ki; şuan makinecide çalışıyor. Lise bir den başlayarak dört yıldır dışarıdan okuyor. İşyerinin karşısında üniversite var. Ve gündüz çalışıp gece okuyacağını belirtmiş. Ve söylediği çok güzel bir söz var ki; "Yapacağıma inanıyorum." İşte bu... Hemen şunu belirtmek istiyorum; benim üniversitede okurken sıra arkadaşım 48 yaşındaydı. Sevgili Mustafa ağabeyim 48 yaşında üniversiteye başladı. 52 yaşında üniversiteyi birincilikle bitirdi. Şuan da o görev aldığı kamu kurumunda üst düzey yönetici. Bunun gibi onlarca örnek var. Daha 28 ne ki, millet 30 yaşlarında KPSS'yi bitirecek, iş sahibi olacak. Olmaması için hiçbir neden yok.

Siz hayallerinizden vazgeçmeyin. Göreceksiniz ki bir gün gelecek gerçek olacaklar. Hayal kırıklığına kapılmayın. Hayalleriniz suya düşebilir. Benim de hayallerim suya düşüyor. Ama hayallerimiz suya düşmeden onlara yüzmeyi öğreteceğiz. Onlar yüzecekler, tekrar kıyıya çıkacaklar. İş başarılarına kadar devam edecekler. Hayırlı bir iş ise mücadele edince başarısızlık olur mu? Sizin işiniz mücadele etmek, başarılı olmak, iyi öğrenci olmak, sorumluluğunu yerine getirmek. Allah takdir eder, etmez. Sizin işiniz başarılı olmak için gayret göstermek, Allah neyi nasip eder biz karışmayız.

Gençlerimizin yaşadığı bir başka sorun da şu ki; çevreden, dış etkenlerden çok etkileniyorlar. Gittiğim seminerlerde şöyle bir şey oluyor. Soruyorlar bana; "Üniversiteye hazırlanıyorum. Şu kadar net yapıyorum. Tıp fakültesinde okuyabilir miyim?" Benim başarabilirsin ya da başaramazsın dememden ziyade sizin buna inanıp inanmamanızla ilgili bir durum. "Evet, bunu kesinlikle yaparsın"

demem ya da “Hadi oradan senin Tıp fakültesini kazanman mümkün değil” demem sonucu değiştirmez. Çünkü her ikisini de söyledikten sonra sizin yapacağınız çalışma bunu belirleyecek. Neticede bu çalışmayı siz yapacaksınız. Onun için biz gençler genelde dışarıdaki olumsuz mesajlardan çok çabuk etkileniyoruz. “Sen mi başaracaksın?” neden olmasın. Bu ülkede birileri tıp fakültesine gidecekler. Bu gidenlerden bir tanesi de siz olmuşsunuz çok mu yani. Neden siz olmayasınız ama önemli olan bunun bedelini ödemekten kaçınmamanız. Yapmanız gerekeni yapmanızdır...

Alta Kalanın Canı Çıksın!

Gençlerimizin hayatlarında, geleceğe dair adımlarında dayatılan bir sistem var. Böyle bir atmosferin, böyle bir hadisenin, böyle bir ortamın içinde bulunmak, mecburiyette kalmak yani istesenez de istemesenez de tercih etme hakkınız yok. Farklı bir seçenek seçme hakkınız fazlasıyla yok. Bu yarışın içerisine bir şekilde itiliyorsunuz. Tabiri caizse birileri sizi havuza itiyor, ister yüz, ister yüzme. Ama ben suyu sevmiyorum deme hakkınız yok, ben yüzmek istemiyorum deme hakkınız yok. Boğulursunuz. Çok da kimsenin umurunda değil.

Neticede milyonlarca insan bu havuzun içine atılmış durumda. Birileri nasıl olsa hararetle kulaçlarını atarak bu yarışa bitirecekler. Zaten onlar da bu yarışa bitirecek çok fazla adam istemiyorlar. Bir miktarı bitirsin, bir miktar öğrenci dereceye girsin, bir miktar öğrenci iyi yerleri kazansın geriye kalanlar da hani halk deyimiyle, sokakta oynayan çocukların deyimiyle; alta kalanın canı çıksın, boğulanın canı zaten çıkmıştır. Başlayıp sürdüremeyen, nefesi yetmeyen ya da o havuzda bulunmak istemeyenlerin canı çıksın felsefesi maalesef bugün geçerli.

Bunu anne babalar da destekliyor. Anne babalar da havuzun kenarında, bakıyorlar ki çocuk yüzüyor, ilerlemiyor, hareket etmesi için önce sözlü söylüyorlar; “Hadi yavrum yüzsene, bak falanca seni geçti. Ha gayret hadi göreyim seni.” Bakıyor ki çocuk da hiç hareket yok. Eline çocuğa ulaşabilecek bir sopa almaya başlıyor. Sırtına vuruyor, sağdan soldan taşlar, cevizler, elma, portakal ne varsa kafasına gönderiyor. “Hadi baksana falanca kaç metre ilerledi sen hâlâ buralardasın. Tembellik yapıyorsun.”

Tamam, ama bir sor bakalım, o burada olmak istiyor mu? Bu havuz onu mutlu ediyor mu? Bu yarışa bitirmek onu mutlu edecek mi? Bu yarışın, bu yüzmenin sonrasında geleceği yer onu mutlu edecek mi? Onun hayalleri, onun idealleriyle bu örtüşüyor mu? Bunlar çok da önemli değil neticede biz anne babaların ya da bu sistemin sürmesi için çaba sarf edenlerin çok da umurunda değil. Onlar için önemli olan; sene sonu geldiğinde bu havuzdaki yarışa bitirenleri alkışlamak.

“Bir hedefe sahip olmamanız, sizde mevcut olan cephaneliği havaya uçurmanız anlamına gelir.”

Bu yüzden hangi havuzda bulunmayı istiyorsanız, o havuza yönelin. Olmak istediğiniz yerin

çabasını verirseniz hedefleriniz doğrultusunda kendinizden emin ve severek kulaç atarsınız.

Davanı Büyük Tut ki, Sen de Büyüyesin...

*Görmez misin milleti, umut sende, göz sende,
Herkes bir şey söyledi, kürsü sende, söz sende,
Ufukta güneş dursun zamana bir düğüm at,
İşte senin altında Fatih'te gördüğüm at,
Kalemimi hazırla, kılıcı çekme kından,
Gönülleri fethetmek gaye bu son akından...
Nefer mi istiyorsun, sahralar kadar dolu,
Duada evliyalar, secdede Anadolu.
Anadolu tetikte, Anadolu ayakta,
Diriler kahkahada, ölüler ağlamakta...*

DENİLİRSE İNANMA, "DAHA DUR, AZ DAHA DUR"... KAYBEDECEK ANIN YOK, ZAMAN HIZLI BAHADIR...

*Şimdi dünya avucunda, nefes alsan duyan var,
Yazık! Batan gemide yan gelip uyuyan var.
Uzay gemilerini fezada yürüt artık,
Sana dar bu hudutlar, hedefi büyüt artık.
Her damla yaş bir dua, her dua bin bir füze,
Beklenen hesaplaşma, geldik işte yüz yüze...
Yarın belki yok yiğit, sanki bu an son andır,
Zaferi umuyorsan hem inan, hem inandır.
Biz ki; çağlara mühür vuran nesillerdeniz,
İstanbul'da sur söyler, Çanakkale'de deniz.*

NE MADALYA, NE ÜNVAN, HESAP SIRF ALLAH'ADIR. SIRTINA DÜNYA KONSA ŞİKÂYET YOK BAHADIR...

*Anlayacaksın beni tarihi düşününce,
Davanı kadar büyüksün, hedefin kadar yüce,
Borcun var bu vatana, hem kan hem de ter borcu,
Bahadır, belki yarın bu toprak ister borcu.
Şükür gerek bedeninin her bir azası için.
Doğrul be BAHADIR'ım, Allah rızası için.*

KARANLIĞI TÜKETTİK, YÖNÜMÜZ SABAHADIR. BİR KEMENT AT GÜNEŞE, ÇABUK GETİR BAHADIR.

AHMET MAHİR PEKŞEN

Sevgili gençler, milletin umudu, gözü, her şeyi gençlerimizin üzerinde. Gelecek bizim, gelecek; siz sevgili gençlerin. Onun için 'Kalemimi hazırla, kılıcı çekme kından. Gönülleri fethetmek gaye bu son akından' diyor. Şuan kalemle, sözle, dille, yürekle gönülleri fethetme zamanıdır. Şuan Yunus'un, Mevlana'nın ve o tasavvuf büyüklerimizin yaptığı gibi, insanların gönlüne hitap etme zamanıdır.

İnsanları gönüllerinden yakalama, gönüllerini keşfetme, gönüllerini fethetme zamanıdır. Bu son akında gönüller fethedilecek. Gönülleri fethettiğiniz zaman zaten geriye başka bir şey kalmıyor.

‘Denilirse inanma, ‘daha dur, az daha dur’ kaybedecek anın yok zaman hızlı Bahadır.’ Bize zaten hep bunu söylediler. Siz daha çocuksunuz, siz daha gençsiniz. Durun daha ergenlik bitmedi derken bir baktık yirmi beş yaşındayız. Bir de ergenlik diye bir kavram çıkardılar. Askere gitmeyi, askerliğini yapmayı adam yerine koymadılar. Sünnet olmayı erkek yerine koymadılar. Peki, o yaştan sonra ne yapılabilir ki? Şimdi dünya avucunda, nefes alsan duyan var. Sanki biri bizi gözetliyor. Evlerimizin içi gözetleniyor gibi birileri tarafından. Siz buradan nefes aldığınızda Amerika’daki vatandaş ne kadar nefes aldığınızı bilir konuma geldi. Yazık!

‘Batan gemide yan gelip uyuyan var.’ Ülkemizin manevi hâli ortada. Gidişat ortada. Dünyayla kıyaslandığı zaman memleketimizin hâli ortadayken batan gemiye doğru giderken yan gelip bu gemide uyuyanlar var. Sevgili gençler, geleceğiniz sizin önünüzde. Daha uzun yıllar var. Bu ülke, gelecek sizin için daha çok önemli. Gelecek size daha çok lazım. Önünüzde daha yaşayacağınız elli altmış yıl var. Onun için şuan yan gelip uyuma zamanı değil...

‘Sana dar bu hudutlar hedefi büyüt artık’ diyor. Gençlerimizin hedeflerini, hayallerini sorduğumuzda; hayalleri o kadar küçük ki, o kadar dar ki. “Neden büyük düşünmüyorsunuz?” diyorum. “Hocam hele bu olsun...” Oysaki hedeflerinizi değil bulunduğunuz il, değil Türkiye sınırlarıyla neden sınırlıyorsunuz ki? Olmayan bir sınır var, tel örgüsü var. “Geçsene sınırı!” “Geçmem hocam, tel örgüsü var, batar.” Batmaz korkma! Hayali bir tel örgüsü, hayali bir sınır. Bir sınır yok. Avrupa’ya gittiğiniz zaman Avrupa Birliği ülkelerinde sınır yok. Biniyorsunuz Hollanda’dan Almanya, oradan Avusturya’yı geçiyorsunuz, oradan istediğiniz yere geçiyorsunuz. Dedelerimize bu hedefler dardı. Dedelerimizin derdi neydi yani Bursa’da, Bilecik’te küçük bir devletçik, küçük bir beyler kurup kalamazlar mıydı? Kalamadılar, duramadılar. Çünkü onların hedefleri ve hayallerine hudut dayanmıyordu...

‘Ne madalya ne unvan hesap sırf Allah’adır.’ Peki, biz bunları neden yapacağız? Dedelerimiz bunu neden yaptı? Viyana’ya kadar neden gitti? Ne dertleri vardı? Madalya, mevki, para, şan, şöhret... Bunun için mi yaptılar? Onların hesabı sırf Allah’a idi. ‘La ilahe illallah Muhammedun Resulullah’ sözünü bütün dünyaya yayabilmek... Olabildiğince uzak noktalara ulaştırabilmek, güzelliği insanlara yayabilmek ve diğer insanların da o güzellikle tanışmalarını sağlayabilmek...

‘Sırtına dünya konsa şikâyet yok Bahadır.’ Ama şimdi bakıyorsunuz gençlerimiz en küçük problem en küçük sorun ve çok basit hadiseleri hemen dert ediyorlar, hemen sıkıntı yapıyorlar, yük olarak algılıyorlar, problem olarak algılıyorlar. Yük yok, engel yok...

‘Davan kadar büyüksün hedefin kadar yüce...’ Soruyoruz gençlere; “Hedefin ne, davan ne?” “Okulu bitirip şu olmak.” Tamam, işte sen bu kadarlık bir adamsın. Basit bir adamsın. İnsanlar, davaları kadar büyüktür. Fatih’in büyüklüğü, Fatih’in davasının büyüklüğünden dolayı geliyor. “Kim var dendiğinde sağına soluna bakmadan ben varım diyebilecek bir enerjiye sahiptir bu genç.”

‘Necip Fazıl Kısakürek’Fatih’in yüce bir insan olması, hedefinin yüceliğinden dolayı geliyor. Fatih’in hedefi, ideali, davası büyük olmasa, yüce olmasa Fatih neden büyük ve yüce olsun? Yavuz

Sultan Selim'in, Abdülhamit Han Hazretlerinin, Mevlana'nın hayalleri, davası, idealleri o kadar büyük olmasa neden büyük ve yüce olsun? Neden bugün dünya Mevlana'yı anıyor? Mevlana'yı konuşuyor? Mevlana'nın davası küçük olsa, hedefi sadece Konya olsaydı bu kadar yüce, bu kadar konuşulan, anılan, bu kadar üzerinde yorumlar yapılan, feyiz alınan bir insan olabilir miydi? Tarihe baktığımız zaman, tarihe adını yazan insanların özelliklerine baktığımızda örneğin Uhud'da o yetmiş Uhud şehidini büyük yapan yüce yapan; davalarıydı. Yaşları küçüktü, davaları büyüktü. Boyları küçüktü, davaları büyüktü. İmkânları küçüktü, azdı, sınırlıydı ama davaları büyüktü, hedefleri büyüktü.

Her anlamda hedefiniz, hayaliniz, idealiniz ve davanızın büyüklüğü sizin büyüklüğünüzü, yüceliğinizi gösterir. Hedefiniz ne kadar yüceyse siz de o kadar yücesiniz. Hedefiniz ne kadar alçaklarda ise siz de o kadarsınız. Allah sizi özel, pırıl pırıl, muhteşem olarak yaratmış. İnanılmaz bir enerji vermiş, inanılmaz bir potansiyel vermiş, inanılmaz imkânlar vermiş sevgili genç kardeşim lütfen Rabbin sana verdiği bu yeteneklerin, bu güzelliklerin farkında ol. Büyük hedef koy, büyük idealler belirle. Uğruna ölümü göze alabileceğin kadar önemli bir davan olsun. Dönüp arkana bakmayacak kadar inandığın bir dava. Önce kendin inanacaksın, sonra da insanları inandıracaksın. İnanıyorsanız hiç korkmayın kimse sizi tutamaz.

“Hedef adamı; dünyayı bir imtihan yeri olarak görür ve imtihana kaybetmek için girilmez, kazanmak için başarmalıym der.”

III. Başarılı Olma Yolunda Zamanın Önemi

*Nedir zaman, nedir?
Bir su mu, bir kuş mu?
Nedir zaman, nedir?
İniş mi, yokuş mu?
...
Kime kaçsam ondan;
Ha yakın, ha ırak?
Kime kaçsam ondan;
Ya sema, ya toprak...*

NECİP FAZIL KISAKÜREK

Zaman Kavramı

Zaman... Zaman... Zaman... Avucumuzun içerisinden bir kelebek gibi uçup giden; bir nehrin akıp gitmesi gibi yakalayamadığımız, ona sahip olmak ve onu en iyi şekilde kullanmak için hiçbir çaba sarf etmediğimiz zaman... Biz mi zamanı kullanıyoruz, zaman mı bizi kullanıyor? Biz mi zamanı kontrolümüz altında tutabiliyoruz yoksa zaman mı bizi kontrol ediyor ve istediği gibi hayatımızı sorgulayarak hayatımızı paramparça edebiliyor?

Büyük yemekler ve yüksek fiyatlarla ele geçen bir nimetin değerini eminim herkes takdir eder. Fakat hiçbir fiyat ödemeksizin doğuştan sahip olduğumuz nimetler dünyadaki her şeyden daha değerli olmalarına rağmen maalesef bizim tarafımızdan layık oldukları değerleri, itina göstermezler. Böyle nimetleri mirasyediler gibi harcamaktan birbirimizle adeta yarış ediyoruz. İşin en garip tarafı da bu nimetlerin en değerlisi olan zamanın, en hoyrat bir şekilde israf ediliyor olmasıdır. Bu nimet sayılıdır, sınırlıdır. Her an hızlanan bir tüketişle eriyip gitmektedir ve bir daha geri gelmeyecektir. “İdealist genç zorluklardan sonra bir kolaylık geleceğini bilir. “

Zaman tünellerine belki filmlerde, hikâyelerde veya rüyalarda girebilirsiniz ama gerçek hayatta asla giremeyiz. Bir hastalık sonrası sağlığın geri dönüşü gibi kayıp zamanlar da hiçbir zaman maalesef elimize geçmiyorlar. Zaman avucumuzun içinden uçup giden bir serçe kuşu gibi gitmekte ve biz hiçbir şey yapamamaktayız. Hayattaki en büyük arzumuz başarılı ve mutlu olmaktır. Başarılı ve mutlu olmak için bir gayret sarf ediyorsak, zamanımızı kontrol altına alarak, doğru kullanmazsak, başarıyı ve mutluluğu nasıl bekliyoruz?

Dostoyevski; “Eğer bir gün yeniden dünyaya gelseydim, saniyelerin nabzını tutardım.” diyor. Aman Allah’ım... Hayatımızda günlerin bile önemi kalmadı. Haftalar, aylar... Aylar bir anlam ifade etmemeye başladı.

Zaman bu kadar önemli. Bir saniye, bir dakika, hayatınızda o kadar önemli ki. Belki biz bunun

farkında değiliz. Ama sınav, ama yüz metre, bin metre, beş yüz metre yarışında önemlidir değil mi? Yüz metre yarışında bakıyorsunuz bir tanesi dokuz saniye otuz iki salise, öbürü; dokuz saniye otuz salise, otuz bir salise. Biri altın madalya alıyor. Adını altın harflerle dünya tarihine yazıyor, öbürü gümüş madalya alıyor ikinci oluyor. Bakın salise... Saniye değil. Birkaç saliseyle dünya rekoru kırabiliyorsunuz. Birkaç saliseyle bir insanın hayatını kurtarabiliyorsunuz.

Birkaç saniyenin ne kadar önemli olduğunu trafik kazası yapan insanlar herhalde çok daha iyi yaşıyorlardır. Trafik kazalarının hepsi birkaç saniyelik hadiselerle gerçekleşiyor. Allah korusun ama bir saniyelik bir dikkatsizlik, bir anlık hayal dünyasına dalmamız direksiyon hâkimiyeti, frene bir saniye geç basmamız, bir saniye gaza hızlı basmamız, az basmamızın sebebiyetlerini, kaza sonuçlarına baktığımızda görüyoruz.

Bizler saatleri, dakikaları, yılları nasıl olsa parayla almadığımız için herhangi bir kimse bir bedel talep etmiyor. Herhangi bir şey de söylemiyorlar. İstedığınız gibi kullanabiliyorsunuz. Zamanı güzel mi geçirdiniz, boş mu geçirdiniz? Hayırlı işlerle mi yoksa hayırsız işlerle mi harcadınız? Ya da bugün şu zaman içerisinde yapmamız gereken bir sürü iş, bir sürü güzellik dururken, biz bu zamanımızı o yapmamız gereken güzellikleri yaparak mı yoksa boşuna mı geçirdik? Bunlarla ilgili herhangi bir çalışma, herhangi bir gayret içerisinde olmadığımız için, işte bugün geldiğimiz sonuç, bugün geldiğimiz durum ortada.

Maalesef zamanımızın kıymetini bilmiyoruz. Ve maalesef gençlerimiz, büyüklerimiz, annelerimiz ve babalarımız, iş adamlarımız, A'dan Z'ye hepimiz o çok kıymetli olan yaratıcının bize karşılıksız verdiği en önemli olan zamanı çar çur ediyoruz. Belki de o zaman, adeta bugün, telefon kontörü gibi ya da akbil gibi gişelerde satılıyor olsaydı daha fazla kıymetli olurdu. Hayal edin; Gişeye gidip; "Bana bir ay verir misiniz? Ya da bana üç yüz saat verir misiniz?" ve onun karşılığında da ciddi bir para veriyor olsaydık; o satın aldığımız dakikaların, saniyelerin eminim ki kıymetini daha çok bilirdik. İlla ağır bir bedel mi ödememiz gerekiyor zamanın kıymetini anlayabilmek için?

"Hiç kimse başarı merdivenine elleri cebinde tırmanmamıştır. "

'Moorhead'

Zamanı Doğru Kullanma

Zaman problemimiz var. Zamana ihtiyacımız var. Ve yaratıcı da bize günde yirmi dört saat vermiş. Bu yirmi dört saatin dışında bir zaman vermeyecek ve sınav günü de uzamayacak. Zamanımızı doğru, verimli kullanmalıyız. Zamanımızı kaybettiren, zamanımızı verimli kullanmamıza engel olan unsurlar var. Bu unsurları tanıyalım;

1. Önemsiz meselelerin zihni oyalaması ve zihnin dağınıklığı.

Önemsiz meseleler zihni oyalıyor. Çok basit bir mesele. Spora ilgi duyanlar; "Acaba ne oldu? Kim

şampiyon olacak?” ya da zihninizi beğenmiş olduğunuz bir objeye kaptrabilirsiniz; “Ahmet’teki cep telefonu ne kadar güzeldi. Biraz param olsa da ondan alabilsem.”

Bütün beyin ve vücut hücrelerinizi, bütün duygu ve düşüncelerinizi kilitlemenizde tek bir hedef olması gerekirken siz ne yapıyorsunuz? Bakıyorsunuz darmadağınık...

Bir hedefiniz var şuan ve bu hedefiniz sizin için çok önemli. Kazanmanız, başarmanız, üstesinden gelmeniz lazım. Bugüne kadar emek harcadınız. Neden zihninizi dağıtıyorsunuz? Zihin dağınıklığı çok önemli. Gençlerimiz derse oturuyor saatlerce çalışıyor ve sonra şikâyet ediyor; “Hocam çok ders çalışıyorum ama başarılı olamıyorum. Günde beş saat ders çalışıyorum.” Masanın başında oturmuş ve beş saat ders çalışıyor görünüyorsunuz ama o dersi okurken, konuyu çalışırken ve soru çözerken zihniniz başka yerlerde. Zihniniz gezmede tozmada, alışverişte, bilgisayarda ya da başkasında... Böyle olduğu zaman beş saat değil on beş saat ders çalışsanız yine başarılı olma şansınız yok.

Başarılı olmak istiyorsanız; Allah’ın size bahşettiği zekâyı, akli hedefiniz için kullanın. Zihin dağınıklığına izin vermeyin. Bir hedef belirleyin ve o hedefe odaklanmak için bütün gücünüzü ortaya koyun.

2. Ergenlik döneminin getirdiği bazı hissi problemler...

Ergenlik döneminin getirdiği bazı hissi problemler, duygular olabilir. Çabuk kırılmalar olabilir. Bunlar zamanımızı boşa geçirmemize neden olur. Tam derse odaklanmışken gencimiz bir sebepten dolayı bir sorun yaşadığında zihnini o sorun üzerinde fazla yorarak o sorunun, o duygunun zamanını doğru kullanmamasına sebep olabilir.

3. Gençlere fayda sağlayan egzersizler dışında sporlar özellikle gençlerin futbola olan düşkünlükleri...

Bedensel sporlar, bazı hareket ve vücudumuzun zinde kalması için yapılan egzersizler yapılmalıdır. Ancak oturup saatlerce futbol yorumu yapmanın bir anlamı yok. Bırakın takımları teknik direktörleri, kurum başkanları düşünsün. Size ne!

4. Çalışırken ayrıntılara dalmak...

Çalışıyorsunuz ama okuyup geçmeniz gereken konuda öyle bir dalıyorsunuz ki ayrıntılara. O saatte daha çok iş yapmanız gerekirken çok da lüzumlu olmayan bir ayrıntıya dalıp çıkamadığınız için bir bakıyorsunuz ki 3 saat geçmiş ve hâlâ aynı konudasınız. Lüzumsuz ayrıntılara dalmayın. Size lazım olan bilgileri seri bir şekilde alın.

5. Çalışma ortamında olumsuz uyarıcıların bulunması.

Örneğin odalarda poster bulunması, sevdiğiniz sanatçıların, takımın posterleri dikkatinizi dağıtır. Ders çalışma masanızın yanında müzik seti, televizyon ya da bilgisayar var. Ve ders çalışırken onları gördüğünüz zaman bu sizin televizyon izlemeyi, müzik dinlemeyi istemenize neden olabilir. Ya da masanızın yanında mp4 var diyelim; “Aman çok yorulduğum zaten, azıcık müzik dinleyeyim” demenize sebep olabilir.

6. Düzensiz ve dağınık çalışmak...

Mutlaka belli çalışma planlarınız olsun ve dağınık çalışmayın.

7. Ailenin davranışları, ev içindeki ortam...

Ailenin ikide bir karışması, tartışmaları, ev içindeki tutumları çok önemli bunlar gençlerimizi olumsuz yönde etkileyebilirler.

8. Sürprizlere hazır olmamak...

Bazen hayatımızda hiç beklemediğimiz sürprizler olabilir. Bu sürprizlere bizim hazır olmamız lazım. Yoksa o karşımıza çıkan ani durumlar bizi derinden etkileyebilir ve kendimize gelene kadar da zamanımızın büyük bir kısmına engel olabilir.

Zamanınızı verimli kullanmanıza engel olan bu unsurların sizin hayatınıza müdahale etmesine, sizi çalışmanızdan alıkoymasına ve çok değerli kaybettiğimizde geri gelmeyecek olan zamanınızı yönetmesine müsaade etmeyin...

“Hayal gücü, bilgiden daha önemlidir.”

‘Albert Einstein’

Zamanımızı Çalan Canavarlar...

Maalesef bugün gençlerimizin zamanını çalan ciddi canavarlar var. Bu canavarlar nelerdir? Bu canavarları nasıl yok edeceğiz? Neler yapmamız gerekiyor?

Televizyonun Hayatımızda Kaybettirdikleri

Yirmi birinci yüzyılda gençlerimizin kendilerini keşfetmelerinin önünde büyük engeller var. Kendimizi keşfetmemiz, bulmamız ve sorular sormamız lazım. Ama kendimizi keşfetmemiz adına kendimizi sorgulayabilmemiz için de kendimizle baş başa kalabilmemiz lazım. Ama maalesef gençlerimizin kendilerini keşfetme yolunda soracakları soruların önünü kesen bazı engeller var. Bunların en başında da bugün televizyon geliyor. Düşünmemizi öldüren, düşünmemizin önünde en büyük engel olan televizyondur. Yapmamız gereken birçok şey varken, gençler televizyon izliyor hem de oldukça çok. Öyle ki televizyonlu odadan televizyonsuz odaya geçmek bu devirde hicrettir, babayiğitlikdir.

Neden televizyon izleniyor? Televizyondaki renkler, imgeler, şekiller çok hızlı bir şekilde değişiyor. Bu görüntülerin değişmesi de beyindeki bazı devreleri çok uyarıyor. Ve gençler hayatta her şeyin böyle hızlı gelişmesini istiyorlar. Her şeyin canlı, kıpır kıpır, heyecanlı olmasını istiyorlar. Ama hayat böyle değil. Çok durağan, sıkıntılı, sorunların yaşandığı zamanlar da oluyor. Bu zamanlarda da hemen televizyon başına geçip, sıkıntısız o dünyaya geçmek istiyorlar. Televizyon başına oturulunca da müthiş bir rahatlama duygusu oluyor. Dinlendiklerini zannediyorlar ama dinlenmiyorlar sadece rahatlıyorlar. Böyle olunca da bir sorunla karşılaştıkları zaman hemen

televizyonun başına geçip rahatlamayı istiyorlar. O dünyaya girdikleri zaman da bütün her şeyin hallolduğunu zannediyorlar. Oradaki sorunlar çok küçük, çok basit. Yani normal hayattaki gibi değil. Hemen halloluyor, hemen bitiyor ve çok kısa sürüyor. Ve gençlerimiz de hep böyle olmasını istedikleri için zaman geçtikçe tekrar bağlanıyorlar. Ve bağımlı hâle geliyorlar.

Gençler hız arıyor, hareketlilik arıyor. Normal hayatın akışı istediği hızda olmayınca da bu hızı televizyonda buluyorlar. Ve onu bir rahatlama alanı olarak görüyorlar. Televizyonun karşısına geçince bir taraftan hız var, bir taraftan heyecan var. Ellerinde kumanda binlerce kanalda mutlaka aradıkları bir programı bulabiliyorlar ve rahatladıklarını düşünüyorlar. Aslında televizyon sadece gevşetiyor. Ama aynı zamanda enerji kaybına yol açıyor. Tuzağa düşüyoruz; rahatlama tuzağına, gevşeme tuzağına. Saatlerce oturup televizyon izleyerek rahatladığımızı düşünüyoruz. Oysa tam tersi yoruluyoruz.

Televizyonun bir başka zarar verdiği konu da iletişimi zayıflatıyor. Yalnızlaştırmaya başlıyor. Arkadaş, dost ihtiyacımızı televizyondan karşıladığımızdan dolayı insanlarla ilişkilerimiz bozuluyor. Çünkü bunaldığımız zamanlarda, sıkıntılı zamanlarınızda televizyonun karşısında vakit geçiriyorsunuz. Aileler, dostlar başka bir kenara itiliyor. Televizyon, arkadaşlık bağlarını, sohbetleri de yok ediyor. Ahlaki değerler yok oluyor. Her gün cinayet izleyerek, her gün hoş olmayan sahneleri izleyerek normal hayatta da gördüğümüzde çok da anormal gelmemeye başlıyor. Birçok genç bu kadar olumsuzlukların farkında ama hâlâ izlemeye devam ediyorlar. Ve bu soruyu sorduğumuzda aldığımız cevap şöyle; “Yapacak bir şey yok.” Yok mu? Bir gencin yapacak bir şeyi olmaz mı? Hem izlediğiniz zaman bilinçaltınıza ister istemez bazı şeyler geliyor. Her ne kadar “Etkilenmeyiz, ne olacak.” deseniz de zaman sonra izlenen ahlaksız şeyler, cinayet ve daha fazlası belli bir zaman sonra maalesef normal geliyor.

Televizyonun en önemli engel olduğu konulardan biri de; televizyon izlendiği zaman, kitap okumaktan tat alamamaya başlıyorlar. Kitap okumak artık onlara sıkıcı gelmeye başlıyor. Bir sporla ilgilendiklerini düşünürsek, bir yürüyüşe çıktıklarında tat alamıyorlar. Erkekler çoğunlukla futbol oynar, artık futbol oynamaktan çok, izlemek onlara spor gibi gelmeye başlıyor. Ve televizyon izlerken birçok yapacağımız işi, ibadetlerimizi aksatıyoruz. Hızlı hızlı kılıp, sünnetle farzın arasında gözüyle televizyona bakıp geçip gidiyor günler. Hatta zaman zaman dört rekât sünneti bile terk edebiliyoruz. Ya da dizi izlerken hemen reklam aralarında namazı kılmak gibi.

Televizyon izlediğimiz zaman çok fazla saatimiz geçiyor. Ne hikmetse televizyon izlerken saatlerce zaman geçiyor da, ders çalışırken zaman bir türlü geçmek bilmiyor. Günde üç buçuk saat televizyon izlese, bu haftada bir günümüze tekabül ediyor. Yedi de bir günü aslında biz yaşamıyoruz sadece televizyona ayırıyoruz. Yetmiş beş yaşına kadar yaşadığımızı düşünürsek; on, on beş yılımız sadece televizyonla geçiyor. Bununla tekrar öğrenim görülür. Tekrar üniversite okunur, uzmanlık yapılır. On beş yıla yakın bir zamanımız gidiyor. Eğitim hayatımız zaten o kadar. Bir de en önemlisi amaçlarımızı televizyon yok ediyor. Hayatımızı önemli kılan aslında yaşamamızın nedeni olan amaçlarımız televizyon izledikçe kayboluyor. Bizi pasif konuma getiriyor.

Önce herkesin kendi ilgi alanını keşfetmesi lazım. Resme ilgisi varsa resme ya da müzikle ilgileniyorsa müziğe yönelmesi, kendisini iyi analiz etmesi lazım. Resim yapmak mı, ya da kitap okumak mı hangisi heyecanlandırıyor o konuda kendisini geliştirmesi lazım. Mesela kitap okumak desek, televizyon seyretmek yerine kitap okuyarak kendini geliştirebilir.

Televizyonun ömrümüze maliyetini hiç hesapladınız mı? Gelin beraber hesaplayalım. Mesela birinci soru; Günde kaç saatiniz televizyon başında geçiyor? Ben çok iyimser davranacağım. Üç saat diyelim. Yani daha fazla da, üç saat bir dizi. Herkesin mutlaka her gün izlediği diziler, haberler, yarışma, tartışma, kadın programları var. Özellikle bayanlar için üç saat dediğimiz ne ki! Sabah üç saat, öğleden sonra üç saat, akşam bir başka üç saat ama ben çok iyimser davranacağım. Güzel insanlarımı çok fazla incitmeyeceğim. Üç saat diyorum. İlk başta pek ürkütücü gelmiyor değil mi? “Yani ne var hocam günde üç saat, günde sekiz saat, on saat çalışıyoruz. Üç saat de televizyon izleyelim.” diyebilirsiniz.

Bakın o ilk başta ürkütücü gelmeyen saatler gün olur; günler damlaya damlaya hafta olur, ay olur, yıl olur, sonunda da bir ömür olur ve biter. Eğer günde üç saatlik televizyonun bir yılda yiyip bitirdiği zamanı hesaplarsak, ortaya tam tamına bin doksan beş saat çıkıyor. Aman Allah’ım... “Günde üç saat canım ne var?” Üç saat çok küçük, çok basit, etkisiz, önemsiz gibi görünüyor, küçük bir ayrıntı olarak görünüyor. Ama bakın topu topu bir yıl içerisinde hesapladığımız zaman tam bir yıl içerisinde bin doksan beş saatimizi televizyonun başında geçirdiğimizi görüyoruz. Bu da gecesiyle gündüzüyle beraber tam tamına kırk beş gün demek... Aman Allah’ım... Gece gündüz. Sadece gündüzleri saymıyoruz. Sayarsak doksan gün yapıyor. Gecesiyle gündüzüyle beraber tam kırk beş gün ve kırk beş gece...

Peki, bu kırk beş gün ve kırk beş gecemizi yiyip bitirmekle yetiniyor mu? Maalesef yetinmiyor. Arta kalanı ise dizilerin gevezelikleri daha bir yığın lehviyat yani günahlı eğlence ve fuhuşun günah izleri belki araya tesadüfen bir iki bilgi kırıntısı da sıkışmış olabilir. Ona da söyleyecek sözüm yok. Ama bunun da fiyatı bin doksan beş saatlik insan ömrü değildir diye düşünüyorum. “Ama hocam çok faydalı programlar var. Çok güzel diziler var. Şu programı izliyorum. O programda bana şu, şu gibi önemli mesajlar, bilgiler de veriliyor.” Doğru, veriliyor ama o birkaç kırıntının karşılığı bin doksan beş saatlik insan ömrü olmamalıdır.

Tamam, günde üç saatten yılda yaklaşık bin doksan beş saatimizi, kırk beş gün ve kırk beş gecemizi televizyona teslim ediyoruz. “Al benim fazladan zamanım var. Zaten benim öyle çok fazla da yapacak bir işim yok bu dünyada. Ne olacak canım yani üç yüz atmış beş günün kırk beş gününü sana vermişim çok mu!” diye verdik diyelim. Peki, ikinci bir soru; Televizyon canavarının pençesinde can veren bu bin doksan beş saat, bize neler kazandırabilirdi? Yani bu bin doksan beş saati biz televizyon canavarına vermezsek, biz kullanmaya kalkarsak, neler olabilir? Neler kazanabiliriz? Bakın bu rakam bir öğrencinin bütün bir öğretim yılı boyunca gördüğü ders saatlerinden daha büyük yekûndur. İnanılmaz bir şey. Bir öğrencinin bir öğretim yılı boyunca gördüğü yani Eylül’den başlayıp Haziran’ın sonuna kadar iki dönem dâhil olmak üzere okulda gördüğü ders saatinden daha büyük bir yekûn

çıkıyor ortaya. Dershaneler 500, 600 saatlik bir ders veriyor. Diyor ki; “Biz 500 saat veriyoruz.” Öbürü hava atıyor; “Biz çocuğunuza bu sene 600 saat eğitim vereceğiz.” Bakın en fazla 600 ile 650 saat veriyor dershaneler. Bir yıl boyunca üniversiteler bile en fazla altı yüz saat eğitim verebilirken biz elimizle onun iki katını, bin doksan beş saatini televizyona teslim edebiliyoruz.

Demek ki, en azından kayıp bir öğretim yılı var orta yerde. Koca bir öğretim yılını kaybedebiliyoruz. Peki, bu kadar mı? Başka ne yapabiliriz? Bin doksan beş saat içerisinde bir yabancı dili iyi seviyede öğrenmek mümkün. Şimdi yabancı dil kursuna giden arkadaşlarımız lütfen söylesinler. İyi bir seviyeye gelene kadar kaç saat İngilizce dersi görüyorlar? Hesap etsinler bin doksan beş saatlik bir eğitim sisteminde ya da bir dil öğrenme sistemine kayıt olurlarsa eminim herhalde bir Amerikalıdan daha iyi İngilizce konuşabilecek seviyeye gelebilir insanlar. Demek ki, televizyon her yıl bize bir yabancı dil kaybettiriyor. Düşünebiliyor musunuz günde üç saat televizyon izleyeceğimize, günde üç saat bir çalışmayla biz her yıl çok iyi bir derecede konuşabilecek bir yabancı dil öğrenebiliyoruz. Aman Allah'ım...

Biraz daha farklı bir şey söyleyelim; kitap okumayı tercih ederseniz, hani oldu ya “Benim yabancı dille işim yok. Yabancı dilin şu an bana ihtiyacı yok ya da ben zaten yeterince güzel İngilizce okuyorum, konuşuyorum, yazıyorum.” diyorsanız, kitap okumayı tercih ederseniz; ağır bir okuyuşla yirmi beş bin sayfalık kitabı bu müddet içerisinde bitirmeniz mümkün. Hızlı okuyanlar ise bu rakamı yüz binlere çıkarabilirler. Bende diyorum ki bırakın yüz binleri bırakın on binleri, senede birkaç bin sayfa okuyabilenler, aydınlarımız dâhil toplumumuzda acaba yüzde kaçlık bir kesimi teşkil ediyor? Bin doksan beş saat... Günde üç saat kitap, bir yıl içerisinde en ağır okuyan öğrenci, yirmi beş bin sayfa kitap okuyor. Bu ne demek sevgili dostlar? İki yüz elli sayfalık bir kitap olarak düşünürsek, yüz kitap. Muhteşem bir şey. Yüz kitap... Biraz daha hızlı okuyorsa elli bin olsa, iki yüz kitap... Müthiş bir şey... Haftada iki ya da üç kitap...

Ama diyoruz ki, bırakın yüz bini, bırakın on bini acaba gerçekten senede birkaç bin sayfa kitap okuyabilen kaç tane insan var? Demek ki her sene bin doksan beş saatimizi televizyon başında geçirerek yüzlerce kitaptaki binlerce bilgileri, yüzlerce kitabı okumanın güzelliğini kaybediyoruz. Eğer her bir harfi en az on ölümsüz sevap meyvesi veren Kur'an'ı okuyacak olsanız, bu bin doksan beş saat on tane hatim eder. Eğer ağır okuyanlar varsa içinizde üzülmesinler, onlara çift sevap müjdesi var zaten. Veya bu müddetin sadece üçte birini kaza namazını ayırmakla üç yıllık borcu defterden silebiliyorlar. Bakın istiyorsanız senede bir yabancı dil öğrenebiliyorsunuz ya da senede iki yüze yakın kitap okuyabiliyorsunuz bu zaman diliminde. Eğer kendinizi İslami ilme veriyorsanız, senede on tane hatim ya da namaz kılarak üç yüz elli saatle üç yıllık borcu defterden silebiliyorsunuz.

Bunlar benim size söylediğim birkaç tane mesajdan, misalden ibaret. Artık herkes kendi tercihi göre bir liste yaparak maliyet hesaplarına girişebilir. Yapacak çok iş var. Boşa harcanacak hiç zaman yok. Oturalım şöyle bir yirmi dört saatimizi nasıl geçirdiğimize bir bakalım sevgili dostlar. Bir haftamızı, bir ayımızı, bir yılımızı nasıl geçirdiğimize lütfen bakalım. Şöyle dönüp bir geçen yılı bir gözden geçirelim.

Lütfen dönelim ve kendimize gelelim, kendimize bir bakalım. Zamanımızı o muhteşem yaratıcının bize bağışladığı zamanı en güzel şekilde geçirmeye çalışalım. İnşirah suresinde Allah der ki; “İşlerinden boş kaldığın zaman, tekrar çalış ve yorul.” Boş kalma... Biliyor ki, boş kaldığı zaman beyin, nefis hemen devreye girecek. Biliyor ki boş kaldığımız zaman nefsimiz devreye girerek, bize hoş olmayan, başarılı olmaktan alıkoyacak, iyi bir kul, iyi bir genç olmaktan alıkoyacak işler yaptıracak.

Bırakın günde saniyelerin, birkaç saatin boş geçtiğini düşünebiliyor musunuz? O birkaç saatlik boşlukta, nefis boş durur mu, şeytan boş durur mu sevgili dostum? Sizi hemen kandıracaktır. Ve o muhteşem enerjinizi doğruluğa, güzelliğe, ahlaka, insanlara hizmete, insanlığa güzelliğe, kendinizi geliştirmeye, geleceğe daha iyi adım atmaya kullanmanız gerekirken maalesef o şeytanın vesvesesiyle o nefsinizin de bunu desteklemesiyle zamanınızı ve sizi mahvedecektir.

Duyarlı gençlik, duyarlı olmamız gerekiyor. En çok duyarlı olmamız gereken olayların başında zaman olduğunu düşünüyorum. Zamana duyarlı olmayan bir gencin, başka hiçbir şeye duyarlı olması beklenemez. Çünkü yapmayı planladığı, bütün hedefleri, bütün hayalleri, bütün idealleri zamandan geçiyor. Bir genç zamana karşı duyarlı olacak, o zamanı çok iyi kullanacak, zamanın kıymetini bilecek ki, başarıyı yakalayabilsin. Çünkü başarılı olmak için adım atması gerekiyor. Başarılı olabilmesi için yapması gereken onca yığın iş varken ve bunları yapabilmek için zamana ihtiyacı varken, zamanı kontrol etmeyi, zamanı doğru kullanmayı, zamanı dolu dolu geçirmeyi öğrenmeyen bir gencin o başarı merdivenlerini tırmanmasını bekleyemeyiz.

Bedava Bakıcı...

Gençlerin başarılı olma noktasında zamanlarının önündeki en büyük engellerden bir tanesi de bilgisayar ve internettir. Maalesef gençlerimizin zamanını en çok öldüren etkenlerden bir tanesi bilgisayardır. Belki televizyondan bile daha tehlikeli, daha sinsisi. Çünkü televizyonu oturup izledikleri zaman, anne kızıyor. Ama bilgisayarın başındayken anne baba kızınca; “Anne öğretmen zaten bilgisayardan ders verdi.” diyerek aileleri ikna edebiliyorlar. Bu çok daha ciddi bir tehlike olarak görülüyor.

Gençler neden internete bu kadar bağımlı oluyorlar? Neden saatlerce internetin başından kalkmıyorlar. Yarım saat ders çalışmayan, iki kitap okumayan, iki soru çözmekten aciz olan, üfleyen, dikkat problemi olduğunu söyleyen bir genç; beş, altı saat ya da cumartesi sabah başlayıp gece geç saatlere kadar neredeyse bilgisayarın başında nasıl kalabiliyorlar?

Bilgisayara bağlı olmanın önünde iki tane temel etken var. Birincisi; aile. Aile çocuğuyla yeterince ilgilendiğini zannediyor ve ona daha çok ders hakkında sorular soruyor; “Matematik sınavına çalıştın mı? Bugün ödevlerin vardı yaptın mı?” çocuk da internetin başına oturdu mu yaptım diyebiliyor. Aile böyle davranınca da çocuk, ailesinden soğumaya başlıyor. Sadece konuştuğu konunun ders olduğunu ve ailesinin onu anlamadığını düşünüyor. Bir sorunu olduğunda ailesiyle konuşmayı istemiyor. Bu sefer araya arkadaşlar giriyor. Arkadaşlarla konuşmaya başlıyor. Arkadaşlarıyla konuştuğu muhabbet de chat oluyor. Chat, oyun derken saatlerce internetin başında kalıyor. Ve bu şekilde internete bağımlı

hâle geliyorlar.

Gençlerin bu kadar internet bağımlısı olmasında ailenin çok büyük etkisi var demiştik. Anne babanın da işine geliyor. Çocuk odasında saatlerce bilgisayarın başında, anne bir odada istediği diziyi izliyor, baba öbür tarafta istediği diziyi izliyor. Çocuk çıkmıyor odadan, sorun getirmiyor. İşte ne iyi ediyor. Bedava bakıcı. Ayakaltında dolaşmıyor. Böyle olmaz. Olmamalı... Çocuklarımızla ilgilenmemiz lazım. Dikkat etmemiz, dertlerini gerçekten paylaşmamız lazım. Artık öyle bir duruma gelir ki zaten internete gereksinim duymazlar. Anne ve babası ona yeterli gelir.

Temel etken; eskiden evde anne babayla konuşulurken, sohbet edilirken, neşeli hareketler yapılırken, şimdi çocuk aileyle konuşmıyor. Anneyle konuşamayınca, paylaşamayınca odasına çekiliyor. Odasında da anne babasının masa üstüne koyduğu bilgisayar var ve orada kim olduğunu gerçek anlamıyla bilmediği insanlarla daha rahat anlaşıyor, onların kendisini anladığını söylüyor. Maalesef bu chat çok ciddi bir sorun.

Boşanmak üzere olan on aileyle bir görüşmemiz olmuştu. Boşanmalarının yedi tanesinin nedeni; kadın ya da erkeğin kendini bekâr göstererek bir başkasıyla chat yaparken eşleri tarafından yakalanmış. Soruyorsun; “Evlisin sen. Neden?” “Hocam, eşimle oturuyorum iki kelime konuşuyorum. Üçüncüsü kavga oluyor, anlaşamıyoruz. Beni dinlemiyor, beni anlamıyor. Bende canım sıkıldı işte girerken bir sohbet odasına biriyle karşılaştım, dertleşmeye başladık. Baktım beni çok güzel anlıyor. Saatlerce sohbet ediyoruz derken kendimi bir kaptırdım bir daha kurtulamadım.” Gençler de kendilerini böyle kaptırıyorlar. Tuzaklar hazır zaten.

Öğretmenin biri öğrencilerine der; “Haftaya sizi sınav yapacağım.” Öğrenciler telaş içerisinde ne yapacaklarını düşünürken, öğretmen; “Merak etmeyin soracağım soruyu şimdiden söylüyorum. Sultan Ahmet’i soracağım” der. Tabi hemen gençler internette, sitelerden Sultan Ahmet’le ilgili ne kadar bilgi varsa hepsini indiriyorlar. Soru 1: Sultanahmet’e hangi otobüsle gidilir? “Hocam nereden çıktı bu soru?” derken, tabi öğretmenin orada çocuklara vermek istediği bir mesaj var diyor ki; “Sevgili evlatlarım ben size Sultanahmet’i soracağım derken istedim ki gidin, orası tarihi bir şaheser. Gidin gözlerinizle görün. Elinizle duvarlara dokunun. İçine girin, oranın havasını teneffüs edin istedim. Siz ise işin kolayına kaçtınız.”

Eskiden bizi öğretmenlerimiz kütüphanelere gönderirdi. Ciltler dolusu kitabın içine girerdik, konuları araştırırdık. O kitap kokusunu duymak bile güzel. Şimdi gir internete, bilgi doğru mu yanlış mı öyle bir süzgeç de yok. Bugün hangi konuyu yazıyorsan binlerce sayfa çıkıyor ama bu sayfalar doğru mu? Bu verilen mesajlar doğru mu, yanlış mı? Böyle bir süzgeçten geçmiyor bunlar.

İnternetin, bilgisayarın zararları nelerdir? Hiçbir zararı olmadığını düşünsek, sadece zaman kaybı bile büyük bir zarar. Hafta sonları sabah kalkıp akşama, gecelere kadar. Geceleri on iki de girenler, sabahlara kadar internette geziyor. Bu büyük bir zaman kaybı. Ömrümüzün yarısı televizyon ve bilgisayarla geçiyor. Bu ne demek? Ne yaptın ki, neden yaşıyorsun o zaman? Sadece zaman açısından değil, çok fazla zararı var. Öncelikle kafa meşguliyeti oluyor. Chatle tanışılan kişilerle sohbet ederek vakit geçiriyorlar. Sadece chatle de kalmıyor birbirlerine telefonlar veriliyor. Telefonlarla

görüşmeler başlıyor. Buluşmalar başlıyor. Hatta buluşmalar da çok kötü sonuçlara sebep olabiliyor. Sohbetle başlarken o insanlarla diyalog kurarken gün içerisindeki bütün her şeylerini tanımadıkları insanlarla paylaşıyorlar. Bay, bayan, erkek, kız, genç, iş adamı fark etmiyor. Güvenilir de değil. Yüz yüze olsanız gitseniz biriyle konuşsanız en azından adamın tipini görürsünüz. Ama böyle bir şey de yok. Oraya ne yazarsa ona inanmak zorundasınız.

Uzun bir süre bizim evde bilgisayar yoktu. Televizyon zaten yok da, bilgisayar da yoktu. “Siz mağarada falan mı yaşıyorsunuz?” diyorlardı. Bütün hayat bilgisayar. Koca koca adamlar bile bilgisayar oyunlarına bağımlı hâle gelmişler. Bir de parayla oynanan oyunlar da var. Adam internetten köy kuruyor. Para da verilerek daha da geliştiriliyor. Adam o kadar bağımlı olmuş ki şuan üç bine internetteki köyünü satmaya karşı. İstemiyor satmam ben diyor. O köye internetten istila gibi bir şey olunca adam bir hafta üzgün dolaşüyor. Sanal âlemde gerçek gibi bir şey. Soruyoruz; “Neden bu kadar üzgünsün?” diye “Köyüm gitti.” Gitti köy eyvah!

Hayatları tamamen bununla şekilleniyor. Mutlu olamıyor insan. Ondan sonra insanlar neden mutsuz deniliyor. Mesela Türkiye’de kumar oynamak yasak. Gençlerin kumar oynaması yasak. Ama internet üzerinde beş yaşındaki bir çocuk da girerek kumar oynayabiliyor. Sadece gençler üzerinde değil büyükler üzerinde de ciddi etkisi var bağımlılık yapıyor. Biz sadece uyuşturucu bağımlısı, alkol bağımlısı diye algılıyoruz ama demek ki internet bağımlılığı da var. Bir hastalık... İki gün boyunca adam bilgisayarın başından kalkmamış bağımlı olduğu için adam ölmüş. O kadar bağımlı olan var.

“Zaman öyle bir kılıçtır ki sen onu hayırlı meşguliyetlerde kullanmazsan, o seni hayırsız işler yaptırarak yaralamaya başlar.”

İnternetin zararlarını kesinlikle anlamak, internetin zararlarını ve yararlarını bilerek internete girmek gerekiyor. Her şeyin azı karar çoğu zarar. Her şey kararında olmalı. Amacına uygun şekilde girdiğiniz zaman ancak faydalı olabiliyor. Eğer böyle olmazsanız zaten hayatınız bitmiş demektir. Bağımlılıktan kurtulmaya başladığınız, gerçek hayata döndüğünüz zaman hayat o kadar tatlı geliyor ki, çorap söküğü gibi geliyor zaten.

Bazı hastalıklar vardır mesela; çocuk ateşlenir 40 dereceye çıkar ateşi anlarsınız. Bir de bir başka çeşidi vardır iç ateş adında. Bakarsınız ateşi yok gibi gelir size oysa içten ateşi vardır. Ve dikkat edilmezse çok ciddi sonuçlara sebep olabilir. Ben interneti böyle görüyorum. Televizyonun zararlarını, sıkıntılarını fark edebiliyorsunuz. Ama onu fark edemiyorsunuz. Sevgili gençler duyarlı olmak istiyorsanız, hayaliniz idealiniz olmasını istiyorsanız, hayatı hayat gibi yaşamak istiyorsanız internetin zararlarından koruyun kendinizi...

Yemi Değil, Tuzağı Görelim...

*İşlerin ters gittiğinde,
Zaman zaman olabileceği gibi yürüdüğü yol dikleşmeye başladığında
Cebindeki para az, borçların çok olduğunda*

*Ve gülümsemek istemene karşın iç çekmek zorunda kaldığında,
Sıkıntıların seni biraz bunalttığında
Dinlen biraz istersen ama sakın yılma...
İniş çıkışlarıyla yaşam biraz tuhaftır.
Hep bildiğimiz gibi biraz dirense başaracak çoğu insan.
Oysa bir anda yitirir her şeyini.
Çok ağır yol aldığını düşünsen de sakın yılma.
Bir dahaki sefere kazanırsın kim bilir.
Başarı; başarısızlığın ters yüz edilmesidir.
Şüphe bulutlarının gümüş rengidir
Ve asla bilemezsin başarıya ne denli yakın olduğunu.
Çok uzak görünür kimi zaman oysa çok yakındır.
Son yumruğu vurana kadar dövüşmekten kaçma.
Sakın yılma çünkü başarı her şeyin en kötüye gittiğine inandığında
Tam karşındadır...*

‘ALINTIDIR, YAZARI BİLİNMIYOR.’

Bizim gençlerimizin içinde muhteşem bir potansiyel, müthiş bir enerji var. Çok zeki bir milletin evlatlarıyız. Bunu bildikleri için zaten gençlerimizin enerjisini, bilgisini, zekâsını başka yerlerde harcamaları için her gün yeni oyunlar, yeni aletler, yeni gidişatlar, yeni yollar çiziyorlar çocuklarımıza. Çünkü biliyorlar gerçekten müthiş yeteneklere sahip bizim çocuklarımız. Genç bir hedef belirlediği zaman içindeki muhteşem enerjiyle o hedefi gerçekleştirmemesi mümkün değil. Biliyorlar ki bu ülkenin evlatları kafaya bir şey koydukları zaman ya ölürler, ya yaparlar. Bilirler ki, o işi başarmadan, bitirmeden asla pes etmezler. Bunu çok iyi bildikleri için de gençlerimizin hem kendileri, hem de vatanı için hayırlı hedefler belirlemesini engellemek ve lüzumsuz, boş işlerle zaman harcamalarını sağlıyorlar sevgili dostlar.

Her gün bilgisayarda yeni oyunlar çıkartıyorlar. Çocuk ağlıyor; “Anne ver bilgisayarımı tarlamı hasat yapmam lazım mahsullerim çürüyecek.” Bir oyun varmış; ekip biçiyorsun çiftçilik yapıyorsun. Her gün sulamak gerekiyor, sulamazsa mahsul çürüyecek... Sanal âlemdeki meyve, sebze çürüse ne olur, çürümese ne olur?

Ya da günde bin mesaj bedava, günde şu kadar saat telefonda konuşmak bedava. “Ne kadar güzel böyle kampanyalar yaparak bize konuşma fırsatı tanıyorlar” diyoruz. Oysaki şunun farkında değiliz; bunlarla bizim içimizde var olan o enerjiyi nasıl da boşaltıyorlar.

Futbol maçlarıyla, “Şu takım şampiyon oldu!” bağırma, çağırma. Şampiyon olduğundaki o sevinçle içimizde aslında bizi daha hayırlı işler yapmaya sevk edecek ve o işi başarmayı sağlayacak içimizdeki o enerjiyi, potansiyeli işe yaramaz yerlerde boşalttıklarının farkına varamıyoruz.

Hadi güzel gencim kendine gel, farkında ol. Bu oyun senin için oynanıyor. Bu oyun senin yüzünden oynanıyor. Çünkü adamlar seni senden daha iyi tanıyorlar. Sen sahip olduğun yeteneklerin farkında değilsin. Sen sahip olduğun enerjinin, zekânın farkında değilsin. Sen sahip olduğun tarihin, kültürün,

geleneklerinin farkında değilsin. Genlerinin farkında değilsin. Ama adamlar senin binlerce yıllık tarihini biliyor. Sen zannediyorsun ki on yedi yıldır dünyadayım. Anneni, babanı ve belki dedeni biliyorsun ama o adam senin yedi sülaleni biliyor. Selçuklunu, Osmanlı'nı biliyor. Senin ta peygamberini biliyor. Senin peygamberinin hangi imkânsızlıklar içerisinde neler başardığını biliyor. Senin dedelerinin o küçük bir beylikten nasıl koca cihana hükmeden bir devlet olduğunu çok iyi biliyor. İmkânsız gibi görüneni, İstanbul'u nasıl fethettiğini, hangi ruhla, inançla, hangi değerlerle fethettiğini çok iyi biliyor.

“Bir insanın başarısı ile başarısızlığı arasındaki ayırıcı çizgi, zamanını ne kadar iyi yönettiği konusunda ortaya çıkar.”

Ve biliyor ki bugün onların torunları da eğer o gün dedelerinin duygu, düşünce, ruh hâline bürünürlerse, eğer onlarda onlar gibi olmaya başarlarsa, o gün yakalanan ruhu, bugün de gençler yakalayabilirse tekrar bunlar başımıza bela olurlar. Tekrar dünyaya hükmederler. Ama bizim dünyaya hükmetmek gibi bir niyetimiz yok. Bizim dünyaya hakkı, adaleti, inancı götürmek gibi hayalimiz var. Biliyorlar ki bunlar dünyaya hükmederse adaleti getirirler. Neden istiyoruz bunu? Biz gittiğimiz yere adaleti, sevgiyi, hoşgörüyü, insanlığı, ahlakı ancak bunları götürürüz. Bunu da benim inancım emrediyor zaten.

Onun için sevgili gençler her gün önünüze çıkan tuzakları artık bırakın. Üniversite sınavıymış, liseye giriş sınavıymış, KPSS imiş ne bunlar? Bunlar sizi yıkmak için o kadar güçlü unsurlar mı? Bakıyorum at gözlüğü takmış gibi sadece bir yere odaklanıyorlar. On sekiz yaşındaki gencim üniversite sınavıyla boğuşuyor, dünyanın sonu zannediyor. Denemede kötü bir sonuç aldığı anda yıkılıyor. On sekiz yaşındaki Fatih, İstanbul'un fethinin hayallerini kuruyor. Farkın ne? O senin deden...

Lütfen kendimize gelelim, nasıl bir tarihe, nasıl bir kültüre sahip olduğumuzu bilelim. Bizi motive edecek, bize yol gösterecek, model olacak tarihimizi okuyalım. Ve bize kurulan bu tuzakların farkına varalım. Zamanımızı en iyi şekilde değerlendirerek dedelerimiz gibi büyük hedeflerin adamı olalım.

Elimizden Geleni Ardımızda Bırakıp,

Yapmamız Gerekenleri Yapalım...

Zaman hızlı geçiyor. Zamanın bir kıymeti yok arkadaşlar. Zamanı içinde bulunduğunuz an itibariyle değerlendirmeniz, zamanında yapmanız gereken sorumlulukları yapmalısınız. Sınava hazırlanan gençlerimizin sınava son bir ay kala derslerine asılmaları bir anlam ifade etmiyordur. İstedığınız hedeflere ulaşmak istiyorsanız zamanınızı verimli bir şekilde kullanarak sınava hazırlık sürecini geçirmelisiniz.

Eğer çalışmayı baştan beri sıkı tutarsanız, baştan beri atması gereken adımları atarsanız, Haziran ayı geldiğinde üniversiteye giriş sınavı ve lise sınavı her geçen gün gözünüzde daha da küçülür. Sınav günü geldiğinde adeta ayağının altındaki bir karınca gibi, bir kum tanesi gibi görünür. Ne üniversite sınavı, Ne liseye giriş sınavı, ne KPSS ne de bir başka sınav psikolojinizi bozar. Çünkü hazırlanmış, alın teri dökmüş, emek harcamışsınızdır. Arkadaşlarınız gezip, tozup eğlenirken, televizyon başından kalkmazken, cep telefonlarıyla binlerce mesajı atmak için uğraşırken, internette arkadaşlarıyla sohbet ederken siz, elinizden geleni değil, yapmanız gerekeni yapmışsınızdır.

Çok kızdığım sözlerden bir tanesi de budur. Bir şey söylediğimizde; “İnşallah hocam, elimden geleceğini yapacağım.” Ben ne bileyim senin elinden ne gelir, ne gelmez... Belki senin elinden hiç bir şey gelmez. Elinden geleni yapma, yapman gerekeni yap...

Mesela; karşında bir iş var, aşılması gereken bir engel var. Bulduğunuz ortam ve konum içerisinde yapmanız gerekenler var. Size düşen yapmanız gerekenleri yapmak. Ne yapmanız gerekiyor? Şu an oturup televizyon mu izlemeniz gerekiyor? Şuan internetin başında oturup saatlerce kalkmamanız mı gerekiyor? Şuan arkadaşlarınızla saatlerce telefonda konuşmanız mı gerekiyor? Yoksa oturup ders çalışıp, soru çözmeyeniz mi gerekiyor? Eksik konuları tespit etmeniz mi gerekiyor? Eksik konuları gidermeniz gerekiyorsa bunları yapacaksınız, bunlar için gayret sarf edeceksiniz. Bulduğunuz zaman ve ortam içerisinde size faydası olacak iş ne ise onu yapın.

Elbette insanların hayatta yapmak istediği şeyler vardır. Her insanın vardır. Şuan eminim birçok öğrencinin canının yapmak istediği şeyler var. Şuan canınız gezmek isteyebilir ya da şuan canınız arkadaşlarınızla sohbet etmek isteyebilir. Tamam, ama bir de şuan yapmanız gerekenler var. Onun için bazen canımızın istediği şeyleri erteleyip, o an yapmamız gerekenleri yapıp sonra canımızın yapmayı istediği şeyleri bir ödül olarak kendinize sunabilirsiniz.

Sevgili gençler, nefsin ve şeytanın tuzaklarına düşmeyin. Zamanı doğru kullanmayı öğrenin. Kaybedecek bir anınız yok.

Mesele; sınavlar, dersler değil. Mesele; vazgeçmeyen bir genç, mesele; idealleri peşinde koşan bir genç... Mesele; dünyada dönen dolapları ve oyunları görebilen, dünyanın neresinde olursa olsun bir Müslüman kardeşinin derdiyle dertlenebilecek duygu, akıl dünyasına sahip, vicdan sahibi bir genç... Mesele; duyarlı bir genç...

Zaman gelip geçecek, sınavlar gelip geçecek, üniversitede bitecek. Hayat bitiyor mu? Bitmiyor... Zorluklar devam ediyor. Her gün mücadele edilmesi gereken bir şeyler var hayatımızda.

Onun için bugün küçük sınav kaygılarını ve streslerini aşamayanlar, bu küçük engeller karşısında yıkılanlar, yere yuvarlananlar, yere düştüğünde bir daha ayağa kalkacak cesareti içinde bulamayan gençler, yarın hayatta hep tokat yiyen, darbe yiyen, ayaklar altında ezilen kişiler olacaktır...

Sadece iri şeyler değil, bir üzüm tanesi, bir incir bile bir anda olgunlaşmaz. Eğer bana hemen şimdi bir incir istiyorum desen sana; “Dostum, bunun için zaman gerek. Bekle de tane olsun, büyüsün ve sonunda olgunlaşsın” diye cevap veririm. Oysa sen ruhların bir çırpıda meyvelerini tamamen olgunlaştırmalarını istiyorsun. Bu doğru mudur?

İçinde bulunduğumuz durumu ne kadar da güzel ifade ediyor. Bir üzüm tanesinin, bir incir tanesinin bile olgunlaşması, tatlı olması, yenilebilecek bir konuma gelmesi için bir zaman gerekiyor. Tane oluyor, büyüyor ve sonra olgunlaşıyor. Bir incirin bile olgunlaşması için neredeyse bir yıllık bir süre gerekiyorsa, hedeflerine ve hayallerine ulaşmak için de zaman gerekmeyecek mi? Gerekecek de bu acelecilik ne diye? Şuan istediğiniz seviyede, istediğiniz yerde olmadığınız için moralinizi bozmanıza gerek yok ki, eğer böyle yapıyorsanız diyorsunuz ki; “Bu incir neden acı? Bu üzüm neden ekşi?” Hâlbuki daha üzümün olgunlaşması için zaman var. Acele etmenin anlamı yok. Siz bu üzümü, bu inciri Haziran ayında yiyeceksiniz. Hazirana kadar bu olgunlaşacak, ama bu olgunlaşacak olan sizsiniz.

“İşlerinden boş kaldığın zaman, tekrar çalış ve yorul. “

[Kur'an-ı Kerim 94-7]

Siz vazgeçmeden devam eder, vazgeçmeden sular, merhametinizi, sabrınızı, özgüveninizi verirseniz, hayal kurabilerseniz, o üzüm ekşiyken onun olgunlaşmış hâlini şimdiden hayal edebiliyorsanız, gözlerinizi kapattığınızda bu emeğin karşılığında, bu sabrın sonunda o güzel meyveleri yiyebileceğinizi hayal edebiliyorsanız, yiyebileceğinize inanıyorsanız emin olun ki o gün gelecek sevgili kardeşim.

Ama bugün inanmıyorsanız yatırım yapmazsınız. İnsanlar kaybedeceklerini bildikleri bir hisse senedine yatırım yaparlar mı? İnsanoğlu inandığı şeye yatırım yapar. Şuan sınavlara hazırlanmayan, ders çalışmayı bırakmış, test çözmeyi bırakan arkadaşlar bu sınavla ilgili umutlarını, hayallerini kaybedenler, umutlarını rafa kaldıranlar inansalar, umut etseler, sebat etseler görecekler ki o zaman istedikleri hedefe ulaşacaklar...

IV. Duyarlı Gencin İrade Gücü

‘İnsanı büyük veya küçük yapan kendi iradesidir.’

Schiller

İç Disiplin ve İrade...

İrade, kişinin eylemlerini, arzusu, niyet ve amaçlarına göre kontrol altında tutabilme ve belirleme gücüdür. İrademiz bizim için en önemli unsurlardan biridir. Ünlü bir yazara soruyorlar; “Hayatta muvaffak olmak için ne lazım? Sağlık mı, para mı, zekâ mı, yüksek bir ilgi mi?” “Hayır, hayatta muvaffak olmak için her bakımdan beslenmiş, büyütülmüş irade kuvveti lazım. Bu irade kuvvetine biz fizikteki tabiriyle enerji diyoruz. Sıhhati de, refahı da, kültürü de o oluşturuyor. Bir baba öldü. Uğraş, didin, ara, bul, atıl, bağır, durmak zamanı geçti çalışmak zamanıdır.” diyor.

Siz başarılı, mutlu olmak istiyorsunuz ama iradeniz sizi destekliyor mu? Eğer beraber hareket etmiyorsanız bu çok zor olacaktır. Hayaliniz var, hayal kurduğunuz üniversiteler, işler var. İradenizin de bu hayalinizi desteklemesi gerekir. Bir gün Mecnun Leyla’nın köyüne gitmek için bir deve edinmiş yol almaya başlamışlar. Mecnun’un bütün derdi bir an önce Leyla’nın köyüne ulaşmaktır. Fakat devenin derdi ise başka. O da geriye kalan yavrusunu düşünmekte. Onun hasretiyle yanmaktadır. Mecnun kendindeyken deveyi Leyla’nın köyüne doğru sürmekte. Fakat birazcık dalınca deve geri dönüp yavrusunun olduğu yere doğru koşmakta. Mecnun kendisine geldiğinde biraz önce geldikleri yerden fersahlarca geriye gittiklerini görmekte. Mecnun ve deve bu şekilde tam üç gün boyunca yol almışlar. En nihayet Mecnun bu işin böyle sürüp gidemeyeceğini anlar ve deveye “A devecik ikimizde aşığız. Fakat gideceğimiz yerler birbirine zıt. Onun için seninle arkadaşlık edemeyiz. Eğer bu beraberliği sürdüreceksanız hiçbir zaman hedefe ulaşamayız” deyip, deveyi serbest bırakır.

Siz başarılı olmak istiyorsunuz, mutlu olmak istiyorsunuz. Hayalinizdeki üniversiteyi kurmak, hayalinizdeki işe sahip olmak, iç dünyanızla barışık olmak istiyorsunuz, zirveye çıkmak istiyorsunuz, zirveye tırmanmaya başlıyorsunuz. Ama arzu ve istekleriniz başka yola doğru gidiyor. Rahatınızın bozulmasını istemiyor, bol bol uyumak istiyor, sıcak evinden çıkmak istemiyor, yürümek istemiyor, koşmak istemiyor. Eğer bu sorunu çözmezseniz, iradenizi güçlendirmez, onu da yanımıza katmazsanız başarıyı yakalamamız zor olacak. Onun için Arap atı koşarak iki saat gider. Deve ise ağır ağır gider ama gece gündüz yol alır. İnanıyorum ki yavaş yavaş ama gece gündüz giderek başarıyı yakalamamız daha kolay olacaktır.

Nefsimiz, irademiz, iç dünyamızda bizim başarısızlığımızı isteyen başka şeyler istiyor. Oturmak istiyor, sırt üstü yatmak istiyor, müzik dinlemek istiyor. Ama bunlar bizi başarısızlığa götürüyorsa ki

götürdüğü ortada. O zaman bizim önce irademize bir ket vurmamız lazım. Önce irademizin farkına varalım.

Tabi nefis dediğimiz kavram da burada çok devreye giriyor. Mesela insanoğlu; keyfi, rahatı, zevki, eğlenmeyi, dinlenmeyi sever. Şuan gençlerin en büyük sorunu o değil mi? Çünkü insanın içinde egosu var, nefsi var. Vücudun yani insanın maddi varlığının menfaatlerini sağlamaya çalışıyor. İyi ki de var yoksa insan acıktığını, susadığını, dinlenmesi gerektiğini bilmez. Fakat vücudun kendisini yönetecek bir müdüre ihtiyacı var. Bu müdür de nefis...

Nefis; insanın içinde bir varlık olarak tarif edilebilir. İçimizde var olan bu nefis; çok hırçın bir varlıktır. Şiddetli arzuları olan bir şeyi tutturdu mu onu isteyen, inat eden, ille de bunu ver bana, bunu al diyen adeta yaramaz bir çocuk gibidir. Laf dinlemez, sözden anlamaz. İsterim de isterim... Küçükken yemek yemek, bakkaldan bir şeyler almak; çikolata, şeker, dondurma, kola gibi şeyler ister. Artık ilkokul, ortaokul, lise derken gençlik yıllarında bedeninin ve nefsin arzuları farklıdır. Sonra üniversiteyi kazanmak ister. Üniversite de nefsin beklentileri değişir. Okul bittiğinde evlenmek ister. Evlilik hayatından sonra iş, makam, mevki, şan, şöhret, para, hırs... Nefsin sürekli istekleri ve arzuları vardır. Bizler genelde düşmanı dışarıda arıyoruz. Fakat dışarıda da düşmanlarımız çok ama bizim en büyük düşmanımız içimizde. Nefsimiz, egomuz...

Egomuz; insanlarla sürekli bir çatışma ve mücadele içindedir. Dünyayı bir savaş alanı olarak gösterir bize. Birilerini yarışta geçmemiz, birilerinden daha iyi giyinmemiz, daha iyi konuşmamız, daha güzel yiyecekler yememiz, daha güzel evlerde oturmamız gerekir. Sürekli bizi bir şeylere sevk eder. Daha rahat olma ve daha büyük zevkler peşinde koşturmaya çalışır bizi. Egomuz; her şeyin bizim karşımızda olduğunu, düşmanımız olduğunu söyler. Cevaplandırmamız gereken bir soru var. Dışarıdaki hayat bize karşı mı, bizim yanımızda mı?

Bir gazeteci Einstein'a "İnsanoğlunun yanıtlaması gereken çok önemli bir soru var mı?" diye sorduğunda, Einstein; "Evet, o da şu; Evren dost mu, değil mi?" Evren bizim dostumuz mu? Buna karar vermemiz lazım. Başarısız olan insanlara baktığımız zaman hayatı, dünyayı, evreni kendilerine bir düşman olarak görüyorlar. Yaratıcı dünyayı sana düşman olarak yaratmadı ki. Yaratıcı dünyayı, evreni senin için yarattı. Kâinatı yaratma nedeni sensin. Hep hayatın, insanların bize karşı olduğunu söyleriz ve nefsimiz her şeyi ikiye böler. Ben ve başkaları. Benim gibi olanlar ve benim gibi olmayanlar. Bana benzeyenler, benim gibi düşünenler, bana benzemeyen ve benim gibi düşünmeyenler... Hoşuma giden şeyler, hoşuma gitmeyenler...

Güzel çirkinden, çirkin güzelden hoşlanmaz. Zengin fakirden, fakir zenginden hoşlanmaz. Akıllı adam aptaldan, aptal da akıllıdan nefret eder. Bize benzemeyen kötüdür, düzeltilmelidir, yontulmalıdır ya da yok edilmelidir. Nefsimiz bize bunları söyler. Oysaki insanın özü bir tarlaya benzer. Ve o tarlaya iyilik ve kötülük tohumlarını birlikte ekeriz. İş hangi tohumu büyüttüğümüze bakar. Eğer biz iyilik tohumlarını büyütür, sular, gübreler, zamanı gelince ilaçlar, budanması gerektiği zaman budarsak, onları yetiştirir beslersek mahiyet itibariyle iyi bir insan; nefsini terbiye etmiş, kontrol altına almış bir insan olur.

Nefis; bir canavardır. Eğer o canavarı dizginlemezsek o canavar sonunda bizi de yutacaktır. Nefsini ıslah etmeyen ferah bulamaz, huzur bulamaz, mutluluk bulamaz. Nefsini dizginlemeyen başarıyı bulamaz. Yakalasa bile o başarıdan zevk alamaz. Çünkü sürekli yeni şeyler çıkarır karşımıza. Bir işe girmemizi ister, bir işe girerseniz; şef olmanızı ister, şef olursunuz; müdür yardımcısı olmanızı ister, müdür yardımcısı olursunuz; müdür olmanızı ister, müdür olursunuz; genel müdür olmanızı ister. Yani sürekli sizden bir şeyler ister ve sahip olduklarınızın tadını çıkartamazsınız. Haz duyamaz, mutlu olamazsınız. Nefis; bir bebek gibidir. Süt emen bir bebek gibidir. Eğer onu zamanı gelince süttten kesmezseniz; onun bırakmaya hiç niyeti yoktur. Ve her emdiği süt onun daha da güçlenmesine ve bizi daha da mutsuz etmesine neden olur.

Nefis; bir akarsudur. Eğer onun önüne baraj kurmazsanız; ondan faydalanma şansınız yoktur. Nefsin sahip olduğu özellikleri hedeflerimize ve hayallerimize kanalize edebilirsek o zaman başarılı oluruz. Ders çalışırken, bir işle uğraşırken, hayallerimizi gerçekleştirmek için yorulduğumuz zaman nefsimiz dinlenmeyi arzu ettiğinde onun hırslı olma, inat etme, başarma arzusunu kullanırsak işte o zaman nefsimiz bizim yanımızda olur. Aylarca gece gündüz çalışmış, tarlanıza buğdayınızı, arpanızı ekmişsiniz. Harman günü gelmiş, günlerce o güneşin altında terler dökerek harmanınızı biriktirmişsiniz ve artık kış sizin için rahat geçecek çünkü siz emeğini vermişsiniz ama bir anlık gafletinizden küçük bir kıvılcım bütün sermayenizin yok olmasına neden olabiliyor.

İşte başarısız olan insanların, başarısızlığın altındaki en büyük etken bu. Onlar iyi çalışıyorlar, inanıyorlar, gecelerini gündüzlerine katıyorlar. Ama öyle bir an geliyor ki küçük bir kıvılcım, nefislerine uymaları, yaptıkları bütün çalışmaların boşa gitmesine neden oluyor.

Nefsin mertebeleri vardır. İlk mertebesinde sürekli isteklerde bulunur. Bizim mutsuz olacağımız, başarısız olacağımız şeyleri ister. Sürekli emirler yağdırır bize. Şeytani istekler de bulunur. Hırsızlık yaptırır, katil olmamıza sebep olur. Yeter ki istediği yapılsın. Birinci mertebedeki nefis her türlü kötülüğü ister. “Git şu kişiye eziyet et, parasını gasp et, ben şu makamı istiyorum.” Her kötü şeyi ister. Şeytani çünkü. İyi bir şey istemez.

Bu gibi sözlerle kötülüğe, başarısızlığa, mutsuzluğa götürür ve istediği yanlışı yaptırır. Ders çalışmak istiyorsunuz. Nefis hemen başlıyor; “Bırak dersi şimdi en sevdiğin dizi başlıyor.” Mücadele ediyorsunuz onunla “Hayır ders çalışmam lazım” diyerek. Bu defa; “Yarın sekiz de kalkacaksın ya altı da kalkarsın o iki saatte çalışırsın” “Evet, aslında sabah iki saat erken kalkarsam olur” diyorsunuz ve sabah da altıyı bırakın sekiz de bile değil siz onda kalkıyorsunuz. Nefsin tek bir işi var; o an size isteğini yaptırmak. O an o istediğini yaptırmak için her türlü şeyi söyler. Yaptırdı mı, sonrası onu ilgilendirmiyor geçer karşınıza kahkahalarla güler. Dalga geçiyor sizinle. Nefsin sizinle dalga geçmesine, alay etmesine nasıl müsaade ediyorsunuz?

Onu yaptıran kadar isteklere devam eder. Ama ikinci mertebeye geldiğinizde; yaptığınızda içinizde bir pişmanlık olur. “Nasıl böyle bir şey yaptın? Sınavları kazanman gerekirken senin için bunca imkân önüne serilirken, sen nasıl böyle bir şeyi yaptın? İşte bu nefsin ikinci mertebesidir. Ama bu çok önemli hassas bir mertebedir. Ama burada dikkatli olmak lazım. Çünkü ilk mertebeye yan

yanadır. Bir an gaflete düşerseniz tekrar eski yerine yuvarlanıverir. Önce dağa tırmanmak istemez, sonra tırmanmaya başlar, ama zorlanır. Zorlanmasına aldıriş etmeden yola devam ederseniz zirveye doğru çıkarsınız. Eğer sese kulak verirsiniz, düşersiniz. Yani ikinci merteye pişman olma mertebesidir. Pişman olursunuz ama bakın bu ikinci merteye sınavlar bittikten sonra bir anlam ifade etmiyor.

Üçüncü basamağa çıktığınızda artık önünüz açıktır dostlar. Çünkü üçüncü basamakta; ikinci basamakta yapmış olduğunuz şeyleri sürekli yaparak, onları destekleyerek, iyi bir insan olma yolunda hareket ederek, gıybet etmeyi bırakarak, insanlara tebessüm ederek, insanlara iyilik eli uzattığınızda, insanların kötü taraflarını değil güzel taraflarını görmeye başladığınızda, büyükler için eşinizle tartışmayı, kavga etmeyi, evliliğinizi cehenneme dönüştürmeyi bırakıp birlikte paylaşabileceğiniz güzel şeyleri görmeye başlayarak paylaştığınızda artık üçüncü mertebeye sağlam bir noktada olursunuz.

Yanınızda en güzel diziler oynanıp birileri seyrederken, teneffüslerde, gece geç saatlerde, sabahın erken saatlerinde kalkıp ders çalışıyor olmanız, dışarıda arkadaşlarınız sizi telefonla arayıp, eğlenceye davet ederken, bir yerlere çağırırken, tuzaklara, çukurlara doğru çekerken siz onlara ‘hayır’ kelimesini kullanabiliyorsanız artık üçüncü mertebedesiniz. Dağa tırmanmak için sürekli tırmanmak lazım. Bisiklete binerken, bir sefer pedal çevirdiğinizde bir adım atarsınız çevirmezseniz düşersiniz. Bisikleti sürebilmek, ilerleyebilmek için sürekli pedal çevirmeniz gerekir. Bir işi sürekli yapmak lazım. Onun için güzellikleri, doğruluğu, çalışkanlığı hayallere gidecek olan yolun adımlarını, her gün atmaya başladığınızda göreceksiniz ki hedeflerinize doğru hızla ulaşacaksınız. Ama bu üçüncü basamakta da şımarıp tekrar eski hâlimize dönmememiz lazım. Yani şımarmaya zaman yok. Her an küçük bir hata, her an küçük bir yanlış sizi mahvedebilir. Tekrar eski tembelliğe doğru götürebilir.

İç Disiplini Nasıl Geliştireceğiz?

Yapmak istediklerinizi reddetmeyin, erteleyin. Yapmanız gereken önemli bir görev sırasında canınızın istediği şeyleri kendinize ödül olarak koyun. Yapmanız gerekeni bitirdikten sonra ödül olarak koyduğunuz şeyi yapabilirsiniz. Ders çalışıyorsunuz canınız müzik dinlemek istiyor. “Şu denemeyi bitirirsem yarım saat müzik dinleyebilirim.” Gidip dışarıdan bir dondurma almak istiyorsunuz. “İki saat Türkçe çalışırsam, gidip dondurma alabilirim.” Yani şuan yapmanız gereken şeyler var. Bir de canınızın yapmak istediği şeyler var. Canınızın istediklerine değil, yapmanız gerekenlere öncelik verin.

Bedeninizi ve ruhunuzu pozitif pozisyonda tutun. Bedeninizin dik pozisyonu; omurganız düz, başınız dik olduğu durumlardır. Psikolojik durumunuzu pozitif konuma getirmeniz için kendinizi mutlu, güçlü ve sevinçli hissettiğiniz zamanları düşünün. Kendinizi pozitif konumda düşünmek ve bunu hissetmek

en iyisini yapmanız için bir adım olacak.

Sloganların gücünü kullanın. İnsan beyni sloganlardan çok çabuk etkilenir. Uzun bir konuşmanın yapamadığı bir etkiyi bir tek slogan yapabilir. Beyninizin bu özelliğinden yararlanarak kendinizi en kararlı, en iradeli, en çalışkan hissedeceğiniz ruhsal duruma getirebilirsiniz. Sınav hazırlık sürecinde kendinize bir slogan, özdeyiş, şiir, şarkı bulun ve bunu ders çalışırken görebileceğiniz bir yere asın. Ayrıca bu sloganı sık sık hem de yüksek sesle tekrarlayın. Bu durum sizin sonuca ulaşmak istediğinizi körükleyecektir.

Alternatiflerin sayısını azaltın. Yani Tarık bin Ziyad'ın Endülüs'ü fethetmek için İspanya'ya asker çıkardığında askerlerin kazanmadan dönüş ihtimalleri kafalarından silmek için bütün gemileri yakması gibi sizde kendinize tek bir yol seçin ve bu yolda yürümek için çaba harcayın.

İç disiplininizi azaltan kişi ve durumlardan uzaklaşın. Sizin iç disiplininizi azaltan durum ne ise öncelikle bunu tespit edin. Bu tür kontrolleri elinizden alabilen unsurlardan uzaklaşmak için aranıza aşılmaz engeller koyun. Örneğin televizyon sizin için sorun teşkil ediyorsa odanızdaki televizyonu kaldırın.

Hayalinizdeki başarıya ulaştığınızda ne hissedeceğinizi düşünün. Üniversiteyi kazandığınızda sizi hangi mutlulukların beklediğini hayal edin. Bunlar sizi mutlu edecek, coşturacaktır. Eylül, ekim ayında hayalinizi kurduğunuz okulun bahçesinde düşünün kendinizi. Kampüste dolaştığınızı düşünün. İşi neden yapmanız gerektiğini netleştirin.

Yapmak zorunda olduğunuz işler için mantıksal, duygusal ya da ekonomik gerçekleriniz varsa o işi istekli olarak ve hatta kısa sürede yaparsınız. Bu yüzden neden ders çalışmanız gerektiği hakkında tutarlı, iyi düşünülmüş ve gerçekçi nedenler bulun.

İrade Nefse Karşı...

Nefis her zaman rahatlık ister. Hiçbir zaman yorulmak, yükün altına girmek istemez. Ders çalışmak, yorulmak, kitap okumak, soru çözmek, herhangi bir teknik konu üzerinde çalışmak, bir yeni iş öğrenme ve gayreti içerisinde olmak, bunların hepsi nefse ağır gelen işlerdir. Nefis hiçbir tanesini istemeyecektir.

Bir öğrencinin başarılı olmasının en güzel yolu nefis ne istiyorsa tersini yapmaktır. Nefis televizyon mu izlemek istiyor? Kalkın, televizyonu bırakarak ders çalışın bakın nasıl başarılı oluyorsunuz. Siz 100 soru çözeyim dediniz. Nefis; "Aman şimdi 100 soruyu çözme yarın 200 soru çözersin" mi diyor? Hemen bugün 100 soru çözecekseniz 200 soru çözün, o nefsi terbiye edin.

Eğer bunu yapabilirseniz, nefsinize ve sizin önünüze çıkabilecek engel ve tuzaklara karşı bir güç kazanmaya başlarsınız ki, bu da zaman ilerledikçe sizin onu çok daha kolay yenmeniz anlamına gelir.

Şöyle düşünelim; okulların açılmasıyla birlikte nefsiniz ile aynı kiloda bir yarışa, mücadeleye başladınız. Mesela 50 kiloda müsabakaya başladınız. Siz de, nefsiniz de 50 kiloda. Ve bu süreç içerisinde siz de, nefsiniz de besleneceksiniz. Nefsiniz televizyon izlemek, internette oynamak, kafelere gitmek, arkadaşlarla çene çalmak, cep telefonu ile saatlerce konuşmak isterken kendi beslenmesini düşünmektedir. Bunlar onun gıdalarıdır ve nefsin güçlenmesini sağlar. Her televizyon, bilgisayar başında geçen dakikalar ve saniyeler, her sokakta boş gezintiler ve cep telefonu ile konuştuğunuz dakikalar; 50 kiloda başlayan nefsinizin kilo almasına, kaslarının daha da güçlenmesine sebep verirken, sizin ise gıdalarınızın daha da azalmasına ve sizin daha da düşmenize sebep oluyor.

Eğer o televizyon izlemek isterken siz kalkıp dersin başına oturarak o gün işlediğiniz konuların tekrarını yapabiliyor, özetler çıkartıp, çözmeniz gereken soruları çözebiliyorsanız, yemek tabağını onun önünden alıyor ve siz kendi karnınızı doyurmuş oluyorsunuz. Güçlü olmanızı sağlayacak besinleri, gıdaları alarak kendi kaslarınızın güçlenmesini ve nefsinizin zayıflamasını sağlamış oluyorsunuz.

Elinizden geleni değil, yapmanız gerekeni yapın...

Bu böyle Haziran ayına kadar devam edecektir. Nefis çok hızlı başlar maça. Hani maçın ilk dakikalarında bazen futbol takımları bakarsınız bütün oyunu rakip takımın sahasına yığarlar ya, onun gibi nefiste çok hızlı başlar maça ve hiç pes etmez. 90. dakika gelse bile olur ya 90 artı 1 de golü atarım diye hiç vazgeçmeden temposunu artırarak sizinle mücadele etmeye devam eder. Ama biz bir, iki gol atınca sanki maçı kazanmış, şampiyon olmuş gibi işi bırakabiliyoruz. Bu da nefsin tuzaklarından biridir.

Nefsin güçlenmesi ve sizin güçlenmeniz başarıyla orantılıdır. Sizin güçlenmeniz için, televizyonun, bilgisayarın başında otururken kalkıp ders çalışmanızda size katkı sağlayabilmesi için sizin bazı argümanlara ihtiyacınız var. Bunun en başında da sizin kendinize belirlediğiniz hedefdir. İdeallerinizin büyüklüğü, sizin onun başından kalkmanıza ya da oturup devam etmenize sebep olacaktır.

Mücadele...

Birbirine zıt yaratmış Yaradan... Biri artı biri eksi; gönül ile nefsin mücadelesi... İnsanoğlu bedeninde taşır ikisini de ne elle tutulur ne gözle görülür. İkisinin emrindedir akıl. Anahtar ne tarafa dönerse insan o tarafa yönelir.

Gönül çırpınır durur kulun hayırda yürümesi için. Geldiği yeri verdiği sözleri gideceği zamanı bilir. Bu yolun sabır yolu olduğunu çileli olduğunu canının yanacağını bilincindedir. Hep fısıldar gönül haydi gayret pes etme! Sakın örtme üstümü benliklerinle. Dikenlerin içinden gül dermeyi öğreneceksin sonunda başaracaksın der demesine de,

Nefs bırakır mı meydanı gönüle?

Acımasızdır ki sarar da sarar insanoğlunu. Başlar fısıldamaya dünya güzel yaşamak güzel hazlar arzular var. Yaşamak için geldin dünyaya gez eğlen ne işin olur senin maneviyatla. Boş ver fırsat elindeyken kaçır mı hiç. Yaşamana eğlenmene bak der de der bıkmadan usanmadan...

Akıl şaşırılmış bir durumda hür irade elinde iki yol var önünde.

İkisi de gel diyor.

Dünyaya bakıyor bütün cazibesini kullanmış madde gel bana kul ol ben buradayım elle tutulur gözle görünürüm. Gel bana hayatını yaşa diyor. Yöneliyor kişi ona doğru.

Ama ya öteki yol ona da bakmalıyım sonra karar vermeliyim diyerek dönüyor yönünü Hakk yoluna. Gönül sevgiyle sesleniyor akıla... “Bende hayırlar var bende sevgi var bende şükür var. Rahmet bende sabır bende aşk bende. Yolum dikenli yolum taşlı. Yolum zor ama bu yolda iman var, inanç var. Sonunda okyanusa ulaşmak, Yaradana kavuşmak var.

Seç yolunu insanoğlu akıl denen anahtarı hayra doğru döndür. İradeni hayırda kullan ki Yüce Yaradan senden razı olsun. Yalan olan dünyaya aldanma hepsi emanet. Sen bile senin değilsin daha ne düşünürsün.

Kır nefsinin zincirini aç gönül kapısını gir çiçek bahçesine güllerden bir demet yap. Öylesine güzel çiçekler yetiştir ki her birisi diğerinden güzel olsun. Ne bakmaya doy ne de koklamaya. Eline aldığı çiçek demetini Yüce Yaradanın huzurunda; “Rabbim senin rızanı kazanmak için yetiştirdim. Çileli yollardan sabrederek şükrederek yetiştirip getirdim. İstedğim senin sevgin Ya Rabbim istediğim senin rızanı kazanmak.”

Yüce Yaradan kapısından döndürür mü kulunu döndürmez elbet. Kazanmıştır gönül çünkü akıl Hakk yolunda sevgi yolunda. Başarı onundur artık sevgi sarmış her bir yanını yok olmuş engin denizde mutlu mu mutlu, umutlu mu umutlu...

‘Alıntıdır. Yazarı bilinmiyor.’

Hayatın her alanında mücadele ediyoruz. Ama içimizde de bir mücadele var ki; Gönül ile nefis... Hayır ile şer... Artı ile eksi... İyinin ve kötünün mücadelesi var. Ve ikisinin emrinde de bir akıl var. Anahtar ne tarafa dönerse insan o tarafa yöneliyor. Gönül çırpınıp duruyor içimizde. Gönül kulun hayrını, hayırda yürümesini istiyor. Ona güzellikleri hatırlatıyor. Bu yolda sabretmesi gerektiğini, sabretmeden bu işin olmayacağını söylüyor. Bu yolun çileli olduğunu, kafasının gözünün yarılabileceğini, kendisini açlığın, sefaletin bekleyebileceğini, canının yanacağını, tuzakların olduğunu söylüyor. Bunu bizim kulağımıza fısıldıyor;

“Evet, zor. Evet, herkes yanlışa gidiyor. Bugün genç arkadaşlar şer peşinde, dünyalık peşinde koşuyor. İnternetin başında, hedefleri, hayalleri yok. Zor, mücadele isteyen bir yol, belki elleri cebinde yürüyemeyeceksin bu yolda ama hadi devam et, gayret et, pes etme, dikenlerin içinden gül dermeyi öğreneceksin. Ama bil ki sonunda başaracaksın. Sonunu gör. Karanlığın içinde yürüyorsun. Ama gün ışığının ortaya çıkmasına çok az kaldı. Gün ışığının yollarını aydınlatmasına, içini

ısıtmasına az kaldı pes etme” diyor.

Ama akıl sadece gönlü dinlemiyor. Oradan hemen nefis; “Dur bakalım sen çok konuşuyorsun” diyor. “Sen neden bahsediyorsun. Çileymiş, sıkıntıymış, dertmiş, hayalmış, mücadele edecekmişiz de, nefse uymayacakmışız da... Ne bu ya zaten üç günlük dünya. Rabbim bir ömür vermiş. Bu ömrü acı ve sıkıntı çekerek, milletin derdiyle dertlenerek mi geçireceğim? Bana ne milletin derdinden! Bir daha dünyaya mı geleceksin. Eğlen, hayattan zevk al. Fırsat elindeyken kaçırma. Yaşamana, eğlenmene bak. Güzelim haz duygularını canlandırırsana!” diyor.

Akıl şaşırıyor. Bir taraftan gönül; “Sen bir öğrencisin, öğrenci gibi davran. Vazgeçmemen, mücadele etmen, öğrenene kadar alın teri dökmen lazım. Hayatta başarılı olmak istiyorsan, kısa yoldan köşeyi dönmek yok. Gözyaşı ve alın teri var. Seni hayallerinden uzaklaştıracak şeylerden uzak durman lazım. Dünyanın dört bir tarafında Müslüman kardeşlerin zulüm altındayken, senin de bir şeyler yapman lazım. Sana da düşen görevler var. Hadi göreyim insanlık seni bekliyor. İnsanlık senin onlara uzatacağın eli bekliyor. İnsanlık senin yüreğini bekliyor” diyor. Sorumluluk, heyecan, aşk, coşku yüklüyor.

Ama öbür tarafta nefis onu hemen yoldan çıkarmaya çalışıyor. “Gel!” diyerek bütün cazibesini kullanıyor. “Dünya güzel, dünya nimetleri, dünya zevkleri, dünya eğlencesi güzel...” Her türlü cazibesıyla yoldan çıkarmaya uğraşılıyor.

Gönlün boynu bükük, mahzun, hüznü. Çünkü yolu zor. Tercih edenin canı sıkılacak, canı yanacak ama nefesine uyan; o anını belki zevk içinde geçirecek ama ya sonra... Onun için gönül sevgiyle sesleniyor akla, “Ey akıl, ne yapıyorsun? Nefisine doğru dönüyorsun ama sakın uyma. Ben de hayırlar var, sevgi var, şükür var. Rahmet bende, sabır bende, aşk bende...” diyor. “Evet, yolun dikenli, yolun zor ama yolun sonunda da okyanusa ulaşmak, Yaradana ulaşmak var...”

Nefsin zincirini kırmamız gerekiyor. Sevgili gençler, birileri nefesine uydu, birileri yapmaları gerekeni yapmadı, birileri vazgeçti, pes etti. Ama siz nefsinize yenilmeyin gönlünüzün sesine kulak verin, başarıyı ancak bu şekilde elde edebilirsiniz.

İrade Gücünün Başarıya Etkisi...

Aynı potansiyele sahip iki insandan birinin başarılı, birinin de başarısız olmasının tabii ki tek bir sebebi yok ama bütün sebeplerin en önemlisi ve belki de hepsini kuşatan sebep; irade eksikliğidir. Zeki, akıllı ama başarısız olan, istediği sonuçları alamayan insanların en büyük problemi irade eksikliğidir. Bu aslında manevi anlamda da böyledir.

Hedefe ulaşabilmemiz için yapmamız gereken potansiyelimizi mevcut olan, içimizde var olan potansiyelimize örgütleyebilmek... Kim potansiyelini örgütleyebilirse bu örgütlemeyi sağlayamayanların üzerine geçer. Herkeste potansiyel, yetenek var. Ama bu potansiyeli

örgütleyebilenler başarılı olur. İradeniz yoksa potansiyel durgunlaşır, paslanır ve çürür. Kendisine inanmayan, güvenmeyen ve bunun için de iradesini kullanmayan bir insan geçici heveslerin, yanlış arzuların girdabına kapılıp potansiyelini tahrip etmeye başlar.

Başarı için temel şartlar; birinci sırada çok yetenekli olmak, ikinci sırada çok sevmek ve üçüncü sırada da çok çalışmak gerekiyor.

Fakat sadece yetenekli olmamız bizi bir müddet ilgi çekici yapar. Ama esas önem verilen bir tohumun meyve olabilecek gücü göstermesidir. Meyveye dönüşmeyen tohum ilgiyi kaybeder. Sadece ikinci özelliğe sahip olan insana saygıyla bakarız. Ama bir işi sadece sevmenin dikkat çekeceği tek yönü durgunluğudur. Sevgi duymadan çalışma daha çok sırf maddi kaygılarla söz konusu olabilir. Ve böylesine bir çalışma herkesi ilgilendirebilecek kalıcı çalışma elde edemez. Olağanüstü bir yetenekten yoksun sevgi ve çalışmanın birlikteliği ise uğraşılan konunun evrensel sınırlara ulaşmasına yetmez. Bunlarla birlikte yalnız çalışma sonuçları kısıtlı da olsa tek başına bir mesafe kat etme gücüne sahiptir. Ve bu 3 özellik arasında diğerlerini belirleyen çalışmadır.

Malzememiz ne kadar kaliteli ve bol olursa olsun ateş yoksa yemeği pişiremezsiniz. Bu ateşe sahip olmadığınızda her şeyi soğuk ve çiğ yemek zorunda kalırsınız. Mecbursunuzdur çiğ yemeye, bununla yetinirsiniz. Ama yetinmeseniz bile bu yemeği sunduğunuz insanlar bunu reddedecektir. Sahip olduklarınız bir anlam ifade etmiyor. İdeal var, hayal var, istek var, çalışma yok. Çalışmak bir ateştir.

Güzel olan en yetenekli olduğunuz bir konuda o konuyu çok severek çok çalışmak... Böyle bir durumda yalnız kendinizle ilgili değil, hepimizle ilgili sonuçlar elde edebilirsiniz. Dünya çapında olursunuz. Bulduğunuz ülke, sınırlar kalmaz. Dünyada o işi en iyi yapan, ilk akla gelen siz olursunuz.

Hayat sahası olarak en yetenekli olduğunuz yönünüzü seçmeniz sizin için hayat kolaylığı ve büyük bir başarı fırsatı sağlayacaktır.

İrade; mekanik bir araç parçaları birleştirip kuracağınız bir mekanizma değildir. Onu bir yerden alıp kullanmanız mümkün olmaz. O kendinize duyduğunuz inançtır. Elinizde olanlarla, elinizden geleni yapma gücüdür. Bunu belirleyen de düşüncelerimizdir. Düşüncelerinizi değiştirmedikçe iradeniz harekete geçmeyecektir. İrade dediğimiz güç aslında düşüncelerimizin gücüdür.

Öyleyse şimdi düşüncelerimizi gözden geçirelim ve başarabileceğimize dair tertemiz bir inanç elde edelim. Unutmayın ki, düşüncelerinizde başarılmamış hiçbir iş, girişim sırasında da başarılmaz. Düşünceniz ne ise elde edeceğiniz de odur...

“Başkalarına karşı zafer kazanan kuvvetlidir, kendi nefesine karşı zafer kazanan ise kudretlidir”.

‘Lao Tzu’

V. Başarı Literatürlerinde Kaygıya Yer Yok...

‘Kaygı, vadesi gelmemiş bir borcun faizini şimdiden ödemektir...’

‘ALINTIDIR’

Kaygıya Son...

Kaygı; psikolojik ve çevresel olaylara karşı gösterilen duygusal bir reaksiyondur. Bu bazen kendimiz ve bazen de çevreyle ilgilidir. Kaygı kötü bir şey midir? Hayır, belli sınırlar içerisinde olduğunda normal karşılanan gayet güzel bir duygudur. İnsanoğlunun yaşadığı her duygu gibi faydaları da olan bir duygudur bu. Ancak burada dozunun fazlaya kaçmamasıyla faydalıdır. Zira insanın harekete geçmesi için bazen tetikleyicilere ihtiyaç vardır. Bu tetikçileri bulamazsanız, harekete geçmezsiniz.

Kaygının yeterli miktarda bir tetikleyici rolü vardır. Çünkü insan bir şeyden kaygılanıyorsa onu önemseydiği anlamına gelir. Sınavla hiçbir ilgisi olmayan, beklentisi olmayan, sınava öylesine giren bir öğrencinin kaygı duyması mümkün değil ki. Eğer bir konuyla ilgili kaygı duyuyorsanız, bu o konuyu önemseydiğiniz anlamına geliyor. Ve bu önemseme de beraberinde harekete geçmeyi getirir.

Üstad Necip Fazıl’ın çok güzel bir beyiti var;

Ey düşmanım, sen benim ifadem ve hızımsın;

Gündüz geceye muhtaç, bana da sen lazımsın!

Düşmanına iyi ki varsın diyor. Doğru, düşmanım olmasa ben ne yaparım. Düşmanım olmasa ben kendimi geliştirmem. Düşmanım olmasa ifademi güçlendirmem, hızım artmaz. Rakip olmasa koşar mısınız? Liseye giriş sınavlarında bir rekabet olmasa, o puan sıralamasına göre bir yerlere gidilmese acaba daha başarılı olayım da arkadaşlarımdan önüne geçeyim kaygısına, duygusuna kapılabilir mi? Tabi ki kapılmaz.

Onun için kaygı aslında kötü değil. Ancak kaygının beraberinde getirdiği olumsuz duygular kaygının kötü olarak anılmasına neden oluyor. Tabi ki kaygı tüm diğer duygu ve davranışımız gibi kontrol altına alabileceğimiz bir duygudur. Öncelikle kaygının nedenlerine değinmemiz gerekiyor.

Kaygının nedenleri nelerdir?

İnsanın doğasında her zaman başarılı olma duygusu vardır. “Ben ders çalışmak istemiyorum, başarılı olmak istemiyorum” diyen bir kişinin bile doğasında başarılı olma duygusu vardır. Herhangi bir durumda başarılı olamama korkusu kaygıyı da beraberinde getiriyor. Bu sadece sınavlar için de geçerli değil. Mesela toplumda küçük düşme korkusu, yanlış anlaşılma korkusu. Bakıyorum çocuk çok

iyi biliyor. Soruyorum “Oğlum neden parmak kaldırmıyorsun?” “Ya yanlış söylersem, arkadaşlarım beni küçük düşürürse, alay konusu olursam.” Kısacası ön korkular kaygıya neden oluyor.

Sadece bazı durumlarda yaşanan kaygılar olduğu gibi sürekli yaşanan kaygılar da vardır. Sürekli bir şeylerin korkusunu duyma, sürekli kaygılanmaya sebep olur. Bunun temelinde özgüven eksikliği yatmaktadır. Kendine karşı öz cesareti olan bir kimsede kaygı düzeyi en alt düzeydedir. Yapabileceğinize de inansanız, yapamayacağınıza da inansanız her ikisinde de haklı çıkacaksınız. Başaracağım diyen de haklı çıkacak, başaramayacağım diyen de haklı çıkacak. Hangisine inanıyorsanız o olacaktır.

Kaygının belirtileri nelerdir?

Uyumakta zorlanma, korkulu düşler görme, kalp atışlarında hızlanma, hızlı nefes alıp verme, soğuk terleme, titreme, baş ve mide ağrısı, endişe, huzursuzluk, motive olamama, her şeyden şikâyetçi olma, kendini küçük görme, başarı düzeyinde düşme, yeme alışkanlıklarında değişme, sınav ve dersle ilgili konulardan kaçınma, bir konuya adapte olamama, anlamama, suçluluk hissetme diye sayabiliriz arkadaşlar.

Bunun birkaç tanesi varsa, bunları yaşıyorsanız çok ciddi bir sınav kaygınız var demektir. Derhal tedbir almak gerekiyor.

Kaygıdan kurtulma yolları nelerdir?

Zihinsel uygulamalar var. Öncelikle zihinde oluşan olumsuz düşünceleri silmeye çalışılmalı. “Yapamazsam, edemezsem,” bu olumsuz düşünceleri konuşmayın. Bir olumsuz düşüncüyü bilinçaltınıza atığınızda, tabiri caizse yerde bir delik açtığınız andan itibaren delik büyümeye başlar. Surda bir delik açtınız mı artık o kale fethedilmiştir. Olumsuz kelimeler bilinçaltınızda geçmişteki başarısızlıkları da gündeme getirerek, her geçen gün destekçi bularak sizi mahvedecektir.

Unutmayın sınavlar sadece bir yoldur. Mutlu olmak için başka yollar da vardır. Hayatınızda karşılaşacağınız binlerce yoldan bir tanesidir. Üniversiteye giriş sınavı ya da liseye giriş sınavını kazanamamış ancak başarılı olan binlerce insan var. Şuan Türkiye'nin en saygın iş adamları, Türkiye'de çok önemli konumlarda olan birçok insan baktığımızda üniversiteyi kazanamamış, üniversiteyi okumamış ya da üniversitede sıradan bir yere gitmiş. Ama iyi yerlerde. Bunu da göz önünde bulundurun. Bu kadar kaygı yapıp da dünyanın sonu olarak görmeyin.

‘-meliyim, -malıyım’ kipinden kurtulmak gerekiyor. “Kazanmalıyım, başarmalıyım, şu kadar puan almalıyım.” Bu tip ifadeler sizin düşüncelerinizi yasa hâline getirir. Oysa sınavları kazanmak bir istek ve seçim meselesidir. Biz zannediyoruz ki, bu ifadeyi kullandığımda daha başarılı olacağım. Oysa böyle dediğinizde beyin hücrelerinizi kilitliyorsunuz, beynin olumlu düşünme kanallarını kilitliyorsunuz, sağlıklı düşünemiyorsunuz ve daha kötü sonuçlar alıyorsunuz. Onun yerine; “Başaracağım inşallah, üstesinden geleceğim Allah'ın izniyle, başarmamam için bir neden yok. Ben elimden geleni yaptım. Neden olmasın.” Bakın bilinçaltınıza sert emir veren kipler değil, daha yumuşak kipler.

“Nefis, durgun su gibidir... Dıştan bakılınca pakdır. Ama biraz karıştırılınca bulanır ve altındaki kirler üste çıkar. İşte nefis

“Kazanamazsam mahvolurum, rezil olurum” gibi düşünceler zihinden silinmeli, çünkü sınavı kazanmak bizim istek ve tercihimiz. Hayat sizin hayatınız. Başkalarına endeksli yaşamak başarısızlığı beraberinde getirir. Geçmişte yapılan güzel davranışlar ve kazanılan başarılar bol bol zihninizde geçmeli ve düşünmelisiniz.

Sınav sadece bir sınavdır. Bilgiler sınanır. Bir kişilik değerlendirmesi değildir. Kazanırsam iyi, kazanamazsam kötü diye düşünceler silinmeli, sınav daha özele indirgenerek düşünmelidir. Bu sınav benim bilgilerimi sınıyor, kişiliğimi ve karakterimi değil. Kişiliğinizi ortaya koymayın. Hayatınızı sınava endekslemeyin. Kendinize mutlaka bir B planı hazırlayın.

Geçekçi olmalı, kapasiteler iyi tanınmalıdır. 410 puan alacak biri 450, 460 puan beklentisiyle girerse hayal kırıklığına uğrar. Anadolu’da bir üniversiteyi kazanacak biri kalkar da önüne çok büyük bir başarı koyarsa sorun yaşar.

Ümitli olunmalı, ümit kırıcı olacak kişilerden uzak durulmalıdır. Sizi umutsuzluğa düşürecek kişi ve düşüncelerden uzak durun. Yüce yaratıcı Allah Yusuf suresinde; “Allah’ın rahmetinden ümit kesmeyin. Zira kâfir kavimden başkası Allah’ın rahmetinden ümit kesmez!” [Kur’an-ı Kerim 12-87] diye buyuruyor. Allah’a hakikaten inanıyorsak ki şüphemiz yok. O zaman Allah’ın rahmetinden ümidimizi kesmeyeceğiz. Çünkü sadece Allah’ın rahmetinden kâfirler ümidini keserler.

Umudumuzu Kaybetmeyelim...

İnsanla beraber yaratılmıştır umut, hep var olmuş da, katık olmuş fakirin ekmeğine.

En zor anlarında, kulların sarıldığı dal olmuş İnsan umuda yolculuk etmiş, nelerin kendisini beklediğini bilmeden,

Azim ve arzu ile dayanmış, hiç umudunu yitirmeden.

Hep sabretmiş, bir gün bu hasretlik biter diye iğne ile işlemiş hasret dolu gergefi, bitecek olan sevgiliye hasreti.

Ayakta tutmuştur onu, yaşatmıştır özlemleri, tutkusu var ya birde umutları

Oysa şeytan misali umutsuzluk karartır yarınları.

Umutsuzluk girdap gibidir, alır içine de yok eder inancını, imanını

Kararır da her yanın, kaybedersin yolunu aydınlığını.

Yaşananlar hayal olur birer, birer sahnede oysa tüm gerçekler saklıdır küçücük bir zerrede

Yaradan vermede, kul istemede umut; postacı olmuş kapıda beklemede.

Üşürsen seni örter, yetmeyi yetirir, boş gönüllere güller eker, dost meclislerinde inciler döker.

Umut, onun lütfudur, umut onun aş

Karamsar olma artık sil gözündeki yaş.

Korkma dünyadan, olumsuz bakma, ihlâsla yap her işi

O zaman tutar sevgi elinden unutma umut her şeyin başı. Yaradan bilir her hâlinden, yeter ki sen unutma O’na olan kavlini

Umutsuz olma, varsın bilmesinler derdini,

*Yaradan bilsin yeter ki hâlini,
Artık yerden yere vurma kendini
Kimin ne umudu varsa, ona o verilir,
En büyük umudu da yüreğine Allah verir
Mevlana'nın dediği gibi; "Bizim kapımız ümitsizlik kapısı değil, yeter ki gel...
Yeter ki sen umutla Hakka yönel...*

'ALINTIDIR, YAZARI BİLİNMIYOR.'

İnsanla beraber umutta yaratılmış. Umut olmasa, umudumuzu kaybettiğimiz zaman başımıza neler geldiğini hep beraber görüyoruz. Küçük bir bebek bile umudunu kaybettiğinde nasıl sorunlar yaşıyor. Bir öğrenci sınava hazırlık sürecinde umudunu kaybettiğinde nelerle karşılaşılıyor, bir anne baba evladıyla ilgili umudunu kaybettiği zaman neler yaşıyor? Ve daha neler neler...

Yeter ki umudumuzu kaybetmeyelim. İnsanların hayatta birçok şeylerini kaybettikleri anlar vardır. Ama eğer umudunuzu kaybetmediyseniz birçok şeyi tekrar kazanma şansınız olur. Umudunuzu, heyecanınızı, Rabbinize olan güveninizi kaybetmediğiniz zaman, hakla olan diyalogunuzu kaybetmediğiniz zaman merak etmeyin düştüğünüz yerden kalkmayı bilirsiniz. Hani derler ya 'Yiğit düştüğü yerden kalkar.' Yere düşen yiğidin düştüğü yerden kalkabilmesi için umudunu kaybetmemesi lazım. Tekrar kalkabileceğini bilmesi ve umut etmesi lazım. Tekrar kalkıp, eskisinden daha güçlü, daha başarılı, daha azimli, daha coşkulu, daha iyi olabileceğine umut etmesi, inanması lazım.

Umut aslında inanmaktır. "Umut ediyorum bu işi başaracağım" derken inanıyorsunuzdur. İnandığınız oranda umut edersiniz. Umut ettiğiniz oranda inanırsınız. Onun için asla umutsuzluk girdabına girmememiz lazım. Eğer o girdaba düşerseniz, alır sizi içine yok eder, perişan eder. İncancınızı, imanınızı, coşkunuzu, hayallerinizi, geleceğinizi yok eder. O girdaba girdiğiniz an artık çıkma şansınız yoktur. Sizi alır, mutsuzluk ve başarısızlık denizine doğru götürür.

Her şeyin başı umuttur. İnsanoğlu aç olarak 40 gün, susuz olarak 4 gün, havasız olarak 4 dakika yaşar en fazla. İnsanoğlu umutsuz olarak sadece ve sadece 4 saniye yaşar. İntihar eden, hayatına son veren insanlar o işi yapmadan 4 saniye önce umutlarını kaybettikleri için yapıyorlar.

Oysaki inanan olmanın farkı burada devreye giriyor. Çünkü Allah, umutsuzluğu asla tasvip etmiyor. Umudunuzu kaybetmeyin. Umutsuzluğa düştüğümüz an imanımızdan şüphe etmemiz gerektiğini söylüyor. Çünkü bir kapıyı kapatan Mevla yanında yenisini açıyor.

"Nefsine dizgin vur ve bin, aksi hâlde o sana yüklenir."

'Abdulkadir Geylani'

Ümitsizlik Korkusu...

Hayal kırıklığına ve ümitsizliğe kapılmakla ilgili aklımızda tutmamız gereken 4 tane çok önemli

nokta var.

1. Benlik imajımızı zedeler. Kendimizi düşük görmemize yol açar.

Bu gerçek özellikle kendimizi algılayışımızla tutarsız olan bir tarzda tutarlı davranamayacağımızı kavradığımızdan, daha anlamlı hâle gelir. Yani kendinizi hayal kırıklığı ve ümitsizliğe kapıldığınızı düşündüğünüz an, bu sizin kişilik imajınızı çok ciddi bir şekilde zedeleyecektir.

2. Sorumluluktan kaçmamıza neden olur.

Bizim tam tersi sorumluluklar almamız gerekiyor, bizim tam tersi üzerimize olabildiğince yükün binmesinden kaçmamamız gerekiyor. Sorumluluktan almaktan kaçan insanların hayatta başarılı olması mümkün değil.

3. Başkalarını suçlamamıza yol açar.

“Öğretmenim yüzünden başarısızım, beni başka dershaneye yollasalardı başarırdım.” Gibi suçlamalar yapıyorsunuz. Başkalarını suçlamayın. Eğer ortada bir başarısızlık varsa; sorumlusu sizsiniz.

4. Gerçekleri bulandırmamıza neden olur.

Çünkü gerçek bir neden var, gerçek bir sebep var. Bunu düşünsek sorunu çözeceğiz. Ama biz ne yapıyoruz? Bunu düşünmeyi bırakıp, gerçekleri bulandırmaya başlıyoruz.

Hayal kırıklığı ve ümitsizlik maalesef bulaşıcıdır. Gripten ve nezleden daha beterdir. En salgın hastalıklardan bir tanesidir. Bu duruma, çok güzel örnek gösterilebilecek bir hikâye var; Adamın bir tanesi köprüden atlamak üzeredir. Yanına polis yaklaşıyor. Önce tatlı, güzel konuşmalarla olabildiğince temkinli davranarak adamın çok yakınına kadar sokuluyor; “Derdin ne? Sıkıntın ne? Hayırdır neden böyle bir şey yapıyorsun? Anlat seni dinleyeyim” diyor. Adam da başlıyor derdini anlatmaya; karısının ve bütün sevdiği dostlarının kendisini terk ettiğini, iflas ettiğini, en çok güvendiği insanların kendisini arkadan hançerlediğini, hayatta nasıl başarısız olduğunu, hayatın zorluklarını yarım saat anlattıktan sonra ikisi elele tutuşup köprüden beraber atlıyorlar.

Hepimiz bizleri tehlike çemberine sokabilecek ümitsizlik akımlarının etkisindeyiz. Özellikle toplumumuzda kendi ümidini kaybettiği gibi etrafındaki insanların da umutlarını yok etmeye, umut avcılığına soyunmuş çok sayıda insan var.

Gençler, umutlarınızı, hayallerinizi, ideallerinizi çaldırmayın. Paranızı da çaldırmayın ama paranızı çaldırsanız da geriye gelebilir. Umudunuzu, heyecanınızı, hayallerinizi çaldırdıysanız işte onu geri getirmek çok zordur.

Onun için ümitsizliğinizin nedenlerini bilerseniz, ondan daha kolay kaçınabilirsiniz. Ümitsizliğinizin nedenleri nedir? Başarılı bir genç olmanıza engel olan şeyler nelerdir? Bunlardan kaçıyoruz. Sadece ifade ediyoruz. Gençlerimiz sadece şunu söylüyor; “Benim üniversiteyi kazanma ümidim yok” diyor ve işin içinden çıkıyor, sıyrılıyor. Neden hemen pes ediyorsun? İkinci soruyu sor bakalım kendine. Nedir sana bu duyguyu hissettiren? Başaramama duygusunu, ümitsizliği sana aşıl原因 şey nedir? Bunlar üzerinde kafa yormuyoruz.

Onun için ümitlerinizi kaybetmeyin. Ümitsizliğe düşmeyin. Peki, ümitsizlik hangi durumlarda karşımıza çıkıyor? Genelde başarı fırsatını kaçırdığımızda, bencilleştüğümüzde karşımıza çıkıyor. Ümitsizliğe kapılan ve hayal kırıklığına uğrayan kişiler, genellikle tek bir şeyi düşünüyorlar; kendilerini.

Girişimlerimizde, birden başarılı olamadığımızda umutsuzluğa kapılıyoruz. Oysa bir girişimde bulunduğumuzda; birincisinde başarılı olmak zorunda değiliz ki...

“Mumundur karanlık veren sana. Anlatırdım bunu ama gönlünün beli kırılır. Gönül şişesini kırarsan artık, yaşamak fayda vermez.”
‘Mevlâna’

Ulusal perakende satış derneğinin yaptığı bir araştırmada; başarıya ulaşmayan ilk girişimlerin satıcıların neredeyse yarısının tümünden başarısızlığa sürüklediğini ortaya koyuyor. Satıcıların yüzde 48’i bir girişimden sonra vazgeçiyorlar. Bu da; neredeyse her iki kişiden biri birinci girişimden sonra vazgeçtiğini gösteriyor. Satıcıların yüzde 25’i iki girişimden sonra vazgeçiyor. Satıcıların yüzde 15’i üç girişimden sonra vazgeçiyor. Satıcıların yüzde 12’si geri dönerek, yeniden deniyorlar.

Ve pes etmeyenler tüm satışlarının yüzde 80’ini gerçekleştirmiş oluyorlar. Yüzde 12’si vazgeçmiyor, ısrarcı, devam ediyor ve satışlarının da yüzde 80’ini yapıyor. Bu bir gerçektir.

Birçok başarılı, iyi satış yapan pazarlama firmasına baktığımızda, bu özelliklere sahip olduğunu görüyoruz. Vazgeçmiyorlar. Kafalarına koyduklarını yapıyorlar. Kapıdan kovulurlarsa, camdan, bacadan giriyorlar. Ama asla vazgeçmiyorlar. Günlük kendilerine bir hedef koyuyorlar ve o hedefe ulaşana kadar asla vazgeçmiyorlar. İsterse yüz birinci, isterse bin birinci kapı olsun.

Asla vazgeçmeyeceğiz. Hayallerimiz olacak ve o hayallerimize ulaşmak için ne yapmamız gerekiyorsa yapacağız. Düşeceğiz, kafamız gözümüz yarılacak, dizimiz kanayacak, dirseklerimiz soyulacak, acıyacak, ağlayacağız, gözyaşı döküleceğiz ama bir şeyi çok iyi yapacağız; Asla vazgeçmeyeceğiz. Asla...

Amacımızdan ve planlarımızdan uzaklaşırsak; ümitsizliğe kapılırız. Ümitsizliğe kapılmanın başka bir niteliği de durgunluktur. Ümitsizliğe uğramış, cesaretini yitirmiş birinin aktif olduğunu, koşturup başkalarına yardım ettiğini gördünüz mü hiç? Ümitsizliğe kapıldığınızda geri çekilme, olaylardan elimizi, ayağımızı çekme eğiliminde oluruz.

Ümitsizlik Korkusunu Nasıl Yenebiliriz?

Olumlu Düşünme

Ümitsizlik korkusunu yenebilmemiz için öncelikle olumlu düşünmeyi öğrenmemiz lazım. Thomas Edison’un biyografisini yazan oğlu, babasıyla ilgili çok enteresan bir hatırasından bahseder. 1914’te dondurucu bir Aralık gecesini anımsatır. Der ki; “10 yıllık bir proje olan, nikel demir alkali piliyle

İlgili başarısız deneyler, babamı ekonomik sıkıntıya sokmuş, sinema ve plak kayıtlarıyla elde ettiği gelirler sayesinde ayakta duruyordu. O aralık gecesinde atölyede ‘Yangın!’ diye bir çığlık yankılandı. Film odasında kendiliğinden yangın başlamış, birkaç dakika içerisinde tüm paketler, plaklar ve film için gereken selüloit ve yanabilecek tüm diğer araç gereçler tutuşmuştu. Çevredeki sekiz şehirden itfaiyeler geliyor. Ama ateş o kadar yoğun ve suyun basıncı da o kadar yetersizdi ki, alevleri söndürme çabası işe yaramadı. Her şey yok olmak üzereydi.”

Oğlu babasını bulamayınca endişeleniyor. Güvende miydi? Tüm araçları yok olunca canlılığı, şevki de kırılacak mıydı? Çok geçmeden babasını atölyede kendisine doğru koşarken gördü. “Annen nerede?” diye bağırdı bilgin. “Git onu getir evlat! Ona acele etmesini ve arkadaşlarını da getirmesini söyle. Bir daha asla böyle bir yangın göremeyecek.”

Ertesi sabah daha gün doğmadan yangın kontrol altına alındıktan sonra, Edison işçilerini topladı ve olağanüstü bir duyuru yaptı. “Atölyeyi yeniden inşa ediyoruz.” Adamlardan birine bölgedeki tüm makine dükkânlarını kiralamasını, bir başkasına da demiryolu şirketinden enkazı kaldırmak için bir vinç getirmesini söyledi. Sonra da sanki tüm bunlardan sonra aklına gelmiş gibi şöyle dedi; “Bu arada nereden para bulabileceğimizi bilen var mı?” Sonra açıklar; “Bir felaketten sonra her zaman sermaye bulabiliriz. Bir sürü eski süprütüyü temizledik, harabenin üstüne daha büyük ve daha iyi bir yapı kuracağız.” Kısa bir süre sonra esnemeye başlar, ceketini katlayıp, bir yastık hâline getirerek bir masanın üstüne kıvrılır ve ansızın uykuya dalar.

Sadece Edison’da değil, adını tarihe altın harflerle yazan birçok büyük insanın, hayatının önemli bölümünde zorluklar, sıkıntılar, başarısızlıklar vardır. Normal insanların başına gelse, her şey bitti diye düşünecekken, işte bu insanları ön plana çıkartan herkesin “Bittim” dediği anda “Ben yeniden doğdum” diyebilenler... En zor anımızda bile, en sıkıntılı anımızda bile bunu diyebiliyorsak işte o zaman biz başarılı olmayı hak edenlerdeniz.

Olumlu Eylem

Çözümüne yönelik eyleme geçin. Hayal kırıklığının kaynağını anladığınızda, bizi hayal kırıklığından kurtaran şey; sorumu çözmek için olumlu adımlar atmaktır. Bir ozan, bahçesinde dolaşırken, yerde gördüğü bir kuş yuvasından söz eder. Fırtına ağacın üzerindeki yuvayı dağıtmış. Ozan, yıkılan kuş yuvasına üzülürken, yukarıya bakar ve kuşlar, ağacın dalları üzerinde yeni bir yuva yapmaktadırlar. Ozan üzülüyor ama kafasını kaldırıp baktığında gördüğü tablo; kuşlar yeni yuva yapmaya başlamışlar bile.

Bizler de eyleme geçeceğiz. Hayallerimiz yıkıldığında, ümitsizliğe kapıldığımızda, duvara tosladığımızda pes etmeyeceğiz, hemen tekrar inşaya başlayacağız. Bize, eşrefi mahlûk olan insana düşen budur, vazgeçmemektir. Birkaç umutsuz hareket, birkaç tane ümidimizi kıran olay; bizi yerle bir etmemeli, hayallerimize, ideallerimize gitmenin önünde set olmamalı. Bizim hayallerimiz, ideallerimiz, insan olmamız, ahseni takvim üzere yaratılan bir mahlûk olmamız; karşımıza bir güç, engel çıktığında, birkaç problem yaşadığımızda o büyük ideallerimizden vazgeçmemize mi sebep olacak? Birkaç tane ümit kırıcı davranış, bize hayallerimize ulaşmada engel mi olacak? Hayır,

eyleme geçmeye devam edeceğiz. Sonucunun ne kadar güzel olduğunu ancak bu şekilde pes etmemek kaydıyla göreceğiz.

“Kendisine inanmayan, güvenmeyen ve bunun için de iradesini kullanmayan bir insan geçici heveslerin, yanlış arzuların girdabına kapılıp potansiyelini tahrip etmeye başlar.”

Olumlu Örnek

Başarısızlık, ümitsizlik bulaşıcıdır. Eğer olumlu örnekleri görürsek başarıyı yakalarız.

14. Yüzyılda Güneybatı Asya İmparatoru Timur-Lenk'in ordusu güçlü bir düşman tarafından bozguna uğratılmış ve düşman askerleri bölgeyi tararken Timur terk edilmiş bir ahırda yatarak saklanıyor. Orada ümitsiz bir şekilde yatarken bir mısır tanesini dik bir duvarda taşımaya çalışan karıncayı görüyor. Mısır tanesi karıncanın kendisinden daha büyük. İmparator karıncanın o taneyi atmış dokuz kez taşımaya çalıştığını sayıyor ve o karıncanın atmış dokuz kez geri düştüğünü görüyor. Karınca yetmişinci denemesinde mısırı duvarın üzerine nihayet çıkarabiliyor. Karıncanın bu çabasına şahit olan Timur birden yerinden fırlayarak kendisinin de sonunda kazanabileceğini, zafere ulaşabileceğini fark ediyor. Ve nitekim ordusunu yeniden düzenleyerek ve düşmanı kovarak bunu başarıyor.

Bir karınca, bir mısır tanesini atmış dokuz defa denediği hâlde, duvarı aşamadığı zaman vazgeçmiyor, yetmişincisini deneyebiliyor. Eminim ki yetmişte başarmasa, yetmiş biri denemeye devam edecek. Bir karınca bunu yapabiliyorsa, bir karıncanın içinde bu duygu varsa, bize ne oluyor? Biz neden pes ediyoruz, gayret göstermiyoruz?

Olumlu azim

İki kurbağa bir krema tenekesine düşmüş. Tenekenin kenarları parlak ve keskin. “Eyvah ne yapacağız?” demiş birinci kurbağa. “Çevreden hiç yardım gelmiyor. Buradan ölmeye mahkûmuz. Elveda dostum, elveda kötü dünya” diyor. Ve ağlaya ağlaya boğuluyor. Ama ikincisi daha güçlü, kremalı yüzünü ve gözlerini siliyor. “En azından bir süre yüzeceğim” diyor. Bir kurbağanın daha ölmesi dünyaya bir şey kazandırmazdı. Bir iki saat çırpınıyor, yüzüyor. Bir kez bile yakınmak için durmuyor. Sonra oluşan margarinin üzerinden dışarı sıçrayarak kurtuluyor.

Hayat hep böyle. İki insan, iki karınca, iki kurbağa, iki böcek, iki arı fark etmez. Olumlu düşünen, olumlu eyleme geçen, olumlu örnekler alan, olumlu azme sahip olanlar ve bunun tersine sahip olanlar... Siz hangi gruptansınız? Siz kendinizi hangi gruptan görüyorsunuz? Buna karar verin, ondan sonra bakın olaylar, kendiliğinden nasıl kolay oluyor...

Düşünmenin Geleceğimizi

Şekillendirmedeki Yeri

Zihninizin bakabildiği yer kadar görebilir, yüreğinizin yettiği yere kadar gidebilirsiniz. Zihniniz, ufkunuz nereye kadar bakabiliyorsa, beyniniz sizi ne kadar ileri götürebiliyorsa bilin ki oraya kadar görebilirsiniz. Eğer zihniniz küçük yerlere, hemen ayakuçlarınıza bakıyorsa sadece o kadar ilerleyebilirsiniz. Gittiğiniz yolu gözden kaçırmıyorsanız merak etmeyin varacağınız yeri görürsünüz. Sınav stresi yaşayanların en büyük nedeni; gittiği yolu kaybetmeleridir.

Unutmayın her düşünceniz gelecekteki sarayınızın bir tuğlasıdır. Eğer siz sarayınızın tuğlalarını sağlam koymazsanız, yanlış düşünceler, yanlış fikirler, zararlı düşünceler, ısırgan otlarından oluşturursanız, o saray çöker. Karamsar, umutsuz, heyecansız, coşkusuz, beceriksiz, bir işe yarayamayacağımızla ilgili düşünceler, sürekli bu tarz olumsuz düşüncelerin her biri bir tuğladır. Siz tuğla üretme fabrikasısınız. Olumsuz bir düşünceden oluşan tuğlanın o sarayı ayakta tutması mümkün mü? Kafanıza yıkılacaktır.

Tam tersi olumlu düşünceler, hedefler, kendi iç dünyanıza yolladığınız pozitif değerler ise olumlu tuğlalar üretir. Olumlu tuğlalardan oluşan saray da göz kamaştıracaktır. Düşünmek; sizin hayat tarlanıza tohum ekmeniz demektir. Her ekilen tohum da yeşerecektir. Gül, sümbül, lale ya da meyve ağaçları ekerseniz ona göre yeşerecektir. Ektiğiniz tohumlara dikkat edin.

Karamsar kalp, ruh ya da beyin çözümleri düşünmeye fırsat bulamaz. Çözümler; ortam arar, uygun zemin arar, berrak bir zihin, tertemiz bir kalp, güzel bir gönül, harika bir yürek arar. Bunları bulursa hemen gelir ve çözer sorunları. Ama karamsar bir hava estirirseniz çözüm yolları kaçar.

Başarısız insan, yapamayan, edemeyen değil; yapamayacağını, başaramayacağını sanandır. Bir insan başaracağına inanır, başaracağını düşünür, elinden geleni de yaparsa, sonuç istediği gibi olmazsa o adama başarısız denmez. Tecrübe edindi, öğrendi. Ama bir adam daha işe başlarken başaramayacağını düşünüyorsa, başaramayacağını sanıyorsa; o adam baştan kaybetmiştir. Çünkü karamsar insan kaybetmeye mahkûmdur.

Düşünmek önemlidir... Düşünmek sormaktır. Kaliteli soru, kaliteli cevap ve kaliteli hayat... Bizim hayatımızı, gidişatımızı sorular belirliyor. Bugün birçok arkadaşımız kendisine yanlış, karamsar sorular soruyor. Kendilerini demir parmaklıklar arkasına atıp, zincir üstüne zincir vuracak düşünceler üretiyor. Kaliteli soru soracağız. "Hayalim şurası. Orayı kazanmam için neler yapmam lazım? Bu işi başarmam için kimlerden destek almam lazım?" Kaliteli sorular sormaya başladığımız zaman, kaliteli düşünceler ortaya çıkacaktır. Bunun yanı sıra bir bakarsız ki birçok çözüm yolları gelmiştir.

Kendimizi Kabullenelim...

Kendimizi yeterince seviyor muyuz? Maalesef bizler kendimizi yeterince sevmiyoruz, barışık değiliz. Özellikle sınavlara çok az bir süre kalınca gençler, denemelerde istedikleri sonuçları alamadıkları zaman hemen kendilerine hakaret etmeye başlıyorlar, kendileriyle barışık olmayan bir

gencin başarılı olma şansı yok. Önce kendinizi seveceksiniz, kendinize değer vereceksiniz. Siz kendinizi sevip değer vereceksiniz ki dışarıdaki insanlar da sizi sevip değer versinler. Siz kendinize değer vermediğiniz zaman ÖSYM'nin size değer vermesini beklemeyin lütfen.

İnsanoğlunun mükemmel olmadığını ve buna sizin de dâhil olduğunuzu unutmayın. Allah, insanı Ahsen-i takvim olarak yarattı, mükemmel olarak yaratmıştır. Ama o mükemmel yarattığı insan bir süreç yaşar ve bazıları Esfel-i safinin aşağılığın en aşağı konumuna kadar gelebilir. İnsanoğlu mükemmel değildir. Mükemmel olmaz. Her insanın hataları, eksiklikleri olur. Yüzde yüz doğru, iyi, yetenekli ya da güçlü birinin olması söz konusu değildir. Var mı böyle bir kimse Allah Resulü ve peygamberler dışında?

Eğer hayatınızı mükemmelliğin var olduğuna inanarak geçirirseniz her zaman hayal kırıklığına uğrarsınız. Mutsuz ve stresli olursunuz. Ve her zaman depresyona girme tehlikesiyle karşı karşıya kalırsınız. Bir şeyleri doğru yapmaya çalışmanızda iyi bir çalışan öğrenci, aile, eş ya da arkadaş olmayı istemenizde bir gariplik yok. “İyi bir eş olmak istiyorum, iyi bir arkadaş olmak istiyorum, iyi bir öğrenci olmak istiyorum.” Bunları olmak için çaba sarf etmekte bir gariplik yok. Kendinize gerçekçi bir şekilde yüksek standartlar koyabilirsiniz. Ama gerçekleşmesi mümkün olmayan mükemmeliyetçi standartları seçmemelisiniz. Bu sizi depresyona gönderiyor. Okul birinciliği, denemelerde şu kadar net çıkartan yüksek standartlar koyabilirsiniz kendinize. Ama gerçekleşmesi mümkün olmayan, mükemmeliyetçi standartları seçerseniz buna ulaşmanız mümkün olmadığı için, ulaşma yolunda sarf edeceğiniz çabalar da boşa gideceği için, bir süre sonra gerçekleştiremediğiniz zaman depresyona girersiniz.

Diyelim ki liseye geçiş sınavına girecek arkadaşım şu an normalde otuz tane net yapıyor. Bu arkadaşım kalkar da “Doksan beş tane net yapacağım” derse kısa bir süre içerisinde gerçekleşmesi mümkün değil. Diyelim ki hayatında elli soru çözmeyen birisi kalkıp da ben yarından itibaren beş yüz soru çözeceğim gibi mükemmel bir sonuç koyarsa bunu gerçekleştiremediği zaman hayal kırıklığına uğrar, depresyona girer, sıkıntılar yaşar. Hayatınıza yüksek standartlar koyabilirsiniz ama ulaşılması mümkün olmayan mükemmeliyetçi standartları koymayın. Unutmayın ki her insan hata yapabilir. En mükemmel insanların bile kusurları olabilir.

Yeteneklerine bakılmaksızın herkesin eşit olduğu düşüncesini kafanızda şekillendirin. Birilerinin sizden daha üstün yeteneklerinin ya da daha üstün becerilerinin olması mümkün. Ama bu onu daha iyi biri yapmaz. Sınıfta 40 kişisiniz. Herkes aynı mı? Hayır değil. Kimi müzikte çok yetenekli, kimi resimde çok yetenekli, kimi sporda, kimi matematikte, kimi Türkçede, kimi şu alanda, kimi bu alanda yetenekli. Birilerinin sizden daha üstün yeteneklerinin olması mümkün ama bu, onu daha iyi biri yapmaz. Kendinizi başkalarıyla kıyaslamaktan vazgeçin artık. Bu yalnızca kırgınlık, hüsrân ve hayal kırıklığı meydana getirecektir. Eğer birine yaptığı bir şey için hayranlık duyuyorsanız ne kadar kaliteli olduğunu ya da bu işi nasıl yaptığını düşünmeniz anahtar bileşenleri çözümlenmeye çalışıp bunları kendinize örnek almanız ve karşınızdakinin yaptığı şeylerden de ders çıkarmanız normal. Ama birini örnek almanız, kendinizi onunla kıyaslamanızla aynı şey değildir. Kendinize örnek alabilirsiniz.

Ama “O şunu yapıyor ben neden yapamadım? O başardı ben neden başarmadım? Göstereceğim ben ona.” Bu şekilde düşündüğünüzde bunlar sizi bunalıma götürür. İnsanların yapabildikleri şeyler arasında farklılıklar olabilir.

Kendinizi kendinizle kıyaslayın. Sizin rakibiniz sizsiniz. “İki günü birbirini eşit olan ziyadadır” diyor Peygamber Efendimiz (sav.) hadisi şerifinde. Yani bugün bir adım önde miyiz? Daha hayırlı bir iş yaptık mı? Daha iyi şeyler yapma noktasında olumlu anlamda, doğruluk anlamında, başarı anlamında önde olmamız lazım.

Kendinizi kabullenmenin zor bir iş olduğunu unutmayın gerçekleşmesi için enerji, kesin kararlılık ve tutarlı bir çaba gereklidir. Önce enerjiyi bulacaksınız kendinizi kabullenmeniz için, kendinizi ortaya koyabilmeniz için, müthiş bir enerji olacak içinizde. Başarılı olabilmenin belki de en önemli yollarından bir tanesi; heyecanı, enerjisi, coşkusu olmayan, içinde alev alev ateşi yanmayan birinin başarılı olma şansı var mı? Önce bir heyecan. Bana diyebilir misiniz ki; “Falanca kişi üniversiteye giriş sınavında Türkiye birincisi olmuş, başarılı olmuş ama hiç de heyecanlı değildi, hiç de bir enerjisi yoktu, aşkı yoktu, ölü gibiydi.” Böyle bir şey yok.

Kendinize saygı duymayı öğrenin. Sizde herkes kadar değerlisiniz. Sağlığınıza yararlı bir hayat tarzı benimseyin. Çok çalışarak kendinizi hasta etmeyin. Bedeninizi hor kullanmanın bir anlamı yok. Eğer böyle yaparsanız güveninizi kaybedersiniz ve olasılıkla ömrünüzü kısaltırsınız.

Değişimin bir gecede gerçekleşmeyeceğini ve olumsuz tutumlarımızı aşmak için sürekli çalışmanız gerektiğini unutmayın. Çok fazla beklenti içine girip çok hızlı bir değişim uman ve değişimin zaman getirdiğini unutarak gelişimi zedeleyen birçok insanlar gördük. Birçok seminere katılarak, radyoda güzel programlar dinleyerek, kitap okuyarak hemen değişebileceğiniz zannediyor insanlar. Değişimin çok kolay olduğunu, hemen kararlar alıp; “Bugünden sonra şöyle yapacağım, böyle yapacağım.” diyerek hemen değişimin olacağını sanıyorlar. Ertesi gün, iki gün, üç gün sonra duvara toslayınca “Bu neden böyle oldu?” diye soruyorlar.

Kendi hayatınız için sorumluluk almanız gerektiğini unutmayın. Olaylar için başkalarını ya da kötü şahsı suçlamak kolay. Bununla birlikte durum ne kadar kötü olursa olsun seçenekleriniz vardır. İşler yolunda gitmediği zaman ne hissettiğinizi düşünmeniz, duygularınızı en iyi şekilde ifade etmeniz, başkalarından yardım istemeniz yararlı olabilir. Kendinize acıyarak zaman harcamanızın size bir faydası dokunmayacaktır. Kendinize ilgi göstermekle, kendinize acımak arasında çok büyük bir fark vardır. Kendi hayatınızdan sorumlu olduğunuzu unutmayın. Başınıza gelen bütün olumsuzluklarda kötü şans, kötü hadiseleri, kötü insanları suçlamayın. Öğretmenleri, sistemi suçlamayı bırakın. Hayatınızın kontrolünü elinize almayı çalışın.

“Bizim kapımız ümitsizlik kapısı değil, yeter ki gel... Yeter ki sen umutla Hakka yönel... “

‘Mevlana’

Kendimizi Nasıl Motive Edebiliriz?

Gençlerimizin sorun diye gördüğü motivasyon problemi var ki; ne zaman ders çalış desek konsantre olamıyorum diyorlar. Bir defa konsantre olmayı beklemek hata. Bazı arkadaşlar diyorlar; “Hocam ders çalışacağım havamda değilim.” Havan batsın senin. Ders çalışmak için hava beklenmez ki, ne havası gelecek? Ders çalışmak için konsantre olmak beklenmez. Oturacaksın dört saat mi çalışman gerekiyor. Dört saat çalışacaksın. İki yüz soru mu çözen gerekiyor, oturup çözeceksin.

Bir de özgüvenini yitirenler var ki; her şey yolunda, açık öğretimden lise okuyor, derslerinde başarılı, dört yıllık üniversite düşünüyor, ama kendisine özgüveni yok. Açık lise okuyup derslerinde başarılı olmak demek bu çok güzel bir şey. Üniversiteyi düşünmek güzel ama sadece düşünmek yetmiyor. Her şeyinizle, on beş milyar beyin hücrenizle inanmanız gerekiyor. Birileri yapıyor mu? Birileri kazanıyor mu? Birileri üstesinden geliyor mu? Yapmanız gereken kazanmış olduğunuz başarıları aynı şekilde sürdürmek. O zaman düşündüğünüz her şey gerçek olur.

Eğer kazanamayacağınızı, başaramayacağınızı düşünüyorsanız bilin ki başaramayacaksınız. Neden başarısızlık için bu kadar zaman harcarken, bu kadar kafa yorarken, tam tersine o zamanda kazandığınızı, dört yıllık bölümünüzü bitirdiğinizi, insanlara hizmet ettiğinizi, hayatınızla örnek olduğunuzu neden hayal etmiyorsunuz?

Neden biz özgüven sahibi değiliz ki? “Özgüvenim yok” Ne oldu, kim aldı sizin özgüveninizi? Birileri şırıngayla çekti mi? Lütfen arkadaşlar özgüveninizi yok etmelerine asla müsaade etmeyiniz. İzin verirsiniz sizin özgüveninizi yok ederler. Siz müsaade ederseniz sizin canınıza okurlar. Siz müsaade ederseniz sizin hayallerinizi avuçlarınızın içinden çalarlar. Hayaller avucun içindedir, yüreğinizin, kalbinizin içindedir. Kapıyı açarsanız gelen geçen alır götürür. Bunlara müsaade etmeyin.

Denizlerde yelkenli gemileri motorlu gemiler yok etmiştir. Neden? Çünkü yelkenli gemi rüzgâr varsa hareket eder. Rüzgâr olmadığı zaman hareket edemiyor. Bakmışlar hareket edemiyorlar. Kendinden içeriden motorlu gemiler üretilmiş. Rüzgâr olsa da olmasa da, rüzgâr arkada da olsa, önde de olsa fark etmez, motorlar çalışır ve ilerler. Kendi iç motivasyonunuzu kendiniz sağlayın.

Birilerinin sizi motive etmesi için beklemeyin. Kendi iç dünyanızdaki motivasyonu bulun. Bu hayatta yaşıyor olmanız, Rabbimin sizi mükemmel olarak yaratmış olması, insan olarak yaratmış olması, şuurlu olmanız, yani bu kadar güzellik varken şükredecek çok şey var. Başka bir motivasyona gerek yok. Elinize kâğıt kalem alın ve bunun üzerinde bir çalışma yapın. Yüce yaratıcı beni boşuna yaratmış olmaz. Beni yarattıysa, bana bu zekâyı verdiyse o zaman bana yüklediği bir misyon, bir görev, bir sorumluluk olmalı. Ben boşuna yaşamıyorum. Şuan kaçırdığım, kaybettiğim, kendimi bunalıma iterek, kendimi stres içerisine atarak, kendimle barışık olmayarak geçirdiğim her saniyenin hesabını Rabbim bir gün bana soracak.

Onun için hemen kendimizi toparlamamız lazım. Değil Türkiye'nin, dünyanın bana ihtiyacı var. Benim bir an önce çalışmam lazım. O motivasyonu sağlarsak, hedeflerimizi belirlersek inanıyorum ki yapamayacağımız hiç bir şey yok...

Elimizde Kalanlarla...

18 Kasım 1995 günü keman sanatçısı Itzhak Perlman, New York'ta, Lincoln Center'daki Fisher Salonu'nda bir konser vermek üzere sahneye çıktı. Eğer herhangi bir Perlman konserinde bulunmuşsanız bilirsiniz ki; onun için sahneye çıkmak hiç de küçümsenecek bir başarı değildir.

Çocukluk yıllarında çocuk felcine yakalanmış olan sanatçı her iki bacağında da destekleyici ateller vardır ve ancak kol değneği yardımıyla yürüyebilmektedir. Onu sahne üzerinde her defasında sadece bir adım atabilmek suretiyle, acı içinde ve yavaş yavaş yürürken görmek unutulmayacak bir görüntüdür. Ağrılar içinde ama ihtişamla yürümektedir. Sonra oturur; yavaşça koltuk değneklerini yere koyar, bacaklarındaki atellerin klipslerini açar, bir ayağını geriye iter, ötekini öne uzatır. Daha sonra yere eğilerek kemanını alır, çenesinin altına koyar, orkestra şefine başıyla işaret verir ve çalmaya başlar.

Bu zamana değin, izleyicileri bu ritüele alışmışlardır. O, sahnenin bir ucundan sandalyesine doğru ilerlerken sessizce otururlar. Bacaklarındaki klipsleri açarken inanılmaz bir sessizlikle beklemektedirler. Çalmaya hazır olana dek beklerler.

Ancak o konserde bir şeyler ters gitti. Daha ilk bir kaç satırı çalmıştı ki kemanın tellerinden bir tanesi koptu. Telin kopma sesini duyabilmek mümkündü, salonun bir ucuna tabancadan fırlayan kurşun gibi gitmişti ses. O sesin ne anlama geldiği konusunda yanılmak imkânsızdı. Ve bunun akabinde ne yapılması gerektiği konusunda da...

O gece orada olan insanlar kendi kendilerine şöyle düşündüler: “Anlamıştık ki, yeniden ayağa kalkması, atelleri yeniden takması, koltuk değneklerini alması, yavaş yavaş sahne arkasına gitmesi ve ya yeni bir keman bulması ya da yeni bir tel takması gerekecekti...”

Ama o öyle yapmadı. Bunun yerine bir dakika kadar bekledi, gözlerini kapadı ve sonra şefe yeniden başlaması için işaret verdi. Orkestra başladı ve o kaldığı yerden devam etti. Ve daha evvel hiç görülmemiş bir tutku, güç ve saflıkla çaldı. Elbette herkes bilmektedir ki senfonik bir eseri sadece üç telle çalmak imkânsızdır. Bunu ben de bilirim, sen de bilirsin, herkes bilir...

Ama o gece o bilmeyi reddetmişti. Onu parçayı kafasında kurgularken, değiştirirken ve yeniden bestelerken görebilirsiniz. Bir noktada, telleri nerdeyse yeniden tonlamışçasına sesler çıkarmaktaydı kemandan, daha evvel hiç vermedikleri sesi vermelerini sağlamak için...

Bitirdiğinde salonu olağanüstü bir sessizlik kapladı. Ve akabinde seyirciler ayağa kalktı ve tezahürata başladılar. Oditoryumun her yanından inanılmaz bir alkış patladı. Hepimiz ayaktaydık bağıriyor, ıslık çalıyor, alkışlıyor, yaptığını ne kadar takdir ettiğimizi, beğendiğimizi anlatacak her türlü hareketi yapıyorduk Gülümsedi, yüzünden akan terleri sildi, yayını kaldırarak bizi susturdu ve böbürlenerek değil ama sessiz, güçlü, dingin bir tonla şöyle dedi : “Bilirsiniz, bazen de sanatçının görevidir, elinde kalanlarla ne kadar daha müzik

yapabileceğini bulmak...”

Bu ne güçlü bir cümledir. Duyduğumdan beri aklımdan çıkmıyor. Ve kim bilir? Belki de bu bir yaşam tarzıdır; sadece sanatçılar için değil hepimiz için.

Burada, tüm yaşamını bir kemanın dört teli ile müzik yapmak üstüne kuran ve birden bire, bir konserin ortasında kendini sadece üç tel ile bulan bir adam vardır. O da üç tel ile müzik yapmayı seçer ve o gece yaptığı, sadece üç telle yaptığı müzik, daha evvel yaptığı, dört teli varken yaptığı her şeyden daha güzel, daha kutsal, daha unutulmazdır...

O zaman belki de bizim görevimiz, yaşadığımız bu sallantılı, hızla değişen, ürkütücü dünyada kendi müziğimizi yapmaktır; önce elimizde olan her şey ile ve daha sonra bu artık imkânsız olduğunda, sadece elimizde kalanlarla...

Jack Riemer

Houston Chronicle’ dan alınmıştır.

Hayatımızın değişik alanlarında değişik dönemlerinde karşılaştığımız sorunlar vardır. Hepimiz sahnedeyiz, sahnede rol icabı bir görev yapıyoruz, bir hayat yaşıyoruz. Elimize dört telli bir keman verilir ve konser başlar. Ve konserin ilerleyen dakikalarında o teller kopabilir. Bu evlilikte de böyledir, öğrencilik hayatında da böyledir. Üniversiteye ya da liseye giriş sınavına hazırlandığınız o sene başındaki dönemlerde de böyledir. Elinize dört telli keman verilmiştir fakat süreç içerisinde o teller kopmaya başlar. Hatta keman ustası kadar şanslı olmayabilirsiniz. Onun bir tane teli kopmuş. Bizim birkaç tane telimiz de kopabilir.

Bazen öğretmenleriniz, bazen arkadaşlarınız, bazen anneniz ya da çevrenizdeki olumsuzluklar o telleri koparabilir. İmkânsızlıklar, sıkıntılar, duygusal olarak problemler olabilir. Sınava hazırlanan gençlerde ailevi çok ciddi sıkıntılar yaşayan birçok arkadaşımız var. Ama siz eğer gerçekten isterseniz, siz gerçekten yürekte arzuluyorsanız; merak etmeyin birilerinin elinde dört telli keman ve buna rağmen çalamazken, güzelliği ortaya koyamazken; siz elinizdeki iki telle ortaya bir şaheser koyabilirsiniz, ortaya yüreğinizi koyabilirsiniz en azından. Bunu göz ardı etmeyin.

Hayatta sıkıntılar olacak, hayatta engeller olacak, hayatta problemler olacak. Birileri sizi durdurmaya çalışacak, birileri sizin o ahengi yakalamanızı engelleyecek. Bu bazen en yakınınızdaki insanlar da olabilir. Ama her şeyin sizin elinizde olduğunu bilin. Siz önce Allah’a sonra kendinize güvenirsiniz, gerçekten başaracağınıza inanırsanız; elinizdeki imkânsızlıklar hiçbir anlam ifade etmez. Çok daha büyük imkânlara sahip birçok kişiden daha iyi başarılar elde edebilirsiniz.

Üniversite sınavlarında, liseye giriş sınavlarında şöyle bir etrafa baktığımızda medyaya yansıyan boyutuyla dereceye giren, birincilikler elde eden genç kardeşlerimize baktığımız zaman gerçekten Anadolu’nun ücra köşelerinde, çok zor imkânlar dâhilinde okuyan kardeşlerimiz olduğunu görüyorsunuz. Gelin arkadaşlar, siz de şuan sahip olduğunuz imkânsızlıkları bir kenara bırakın. Birçoğumuzun belki elinde gerçekten imkân yoktur. Belki önlerinde aşılması çok zor engeller var. Ama unutmayın siz istedikten sonra, siz inandıktan sonra, Mevla’ya da güvenerek O’nun gücünü

aldıktan sonra bilin ki hiçbir şey sizi durduramaz. Ama siz işin mazeretlerini üretmeye başlarsanız, başaramayacağınızı, yapamayacağınızı, bu işin çok zor olduğunu, eğer bunları söylemeye başlarsanız, zamanınızı birilerine kızarak geçirirseniz hiçbir başarı elde edemezsiniz.

Problem Kılığında Fırsatlar...

Hayat demek; sorun demek, insan demek problem demektir. İnsanın olduğu yerde sorun yoksa o zaman insan da orada yok demektir. İnsan bir yerde varsa, sorun da hemen yanındadır. Hatta sorun, insanın gideceği yere insandan önce varır. Ama burada önemli olan; bizim soruna bakış açımız, sorunu algılamada problem var. Sorun kelimesine yüklediğimiz anlamda bir problem var.

Sorunlar; önceden belirleyicidir. Geleceğimizi kalıplamaya çalışırlar. Mesela; “Senden adam olmaz. Senin kafan çalışmaz.” Bakın sorun yaşıyorsunuz ve bu sorunlar sizin önceden geleceğinizi belirliyor, önceden geleceğinizi kalıplandırıyorlar. Şuan yaşadığımız bir sorunun bizim 2 yıl sonramıza, 5 yıl sonramıza tesir etmesine neden müsaade edelim ki? O sorunun şimdiden geleceğimizi şekillendirmesine nasıl müsaade ederiz?

Sorunlar anımsatıcıdır. Bizim kendi kendimize yetmeyeceğimizi anımsatırlar. Başımıza bir sorun geldiği zaman kendi kendimize yetemediğimizi fark ederiz. Yüce yaratıcı ve başkalarının yardımına gereksinim duyarız. Başımıza bir sıkıntı geldiğinde ilk müracaatı Rabbimize yaparız. Hemen ellerimizi açarak dualar ederiz, namazlar kılarız, tespihler çekeriz. Demek ki sorun olması güzel.

Sorunlar fırsattırlar. Bizi rahatlık çemberimizden çıkarıp farklı düşünmemizi sağlarlar. Eğer sorun varsa rahat rahat yatamazsınız. Üniversite ile ilgili Anadolu ve Fen liseleriyle ilgili büyük idealleri olan arkadaşlarımız varsa ve denemelerden istedikleri netleri çıkartamıyor, istedikleri puanları alamıyorlarsa bu arkadaşlar için bir sorun var demektir. Gerçekten bunu istiyorlarsa ve bunu şuan elde edebilecek imkânlarla sahip değilse bu bir sorundur. Bu sorun onu rahat uyutmaz. Bu sorun ona 2, 3 saat televizyon izlettirmez. Bu sorun varsa, genç oturup da 3 saat bilgisayarın başında saçma sapan bilgisayar oyunları ile oynamaz. Ne yapar? Rahatlık bölgesinden çıkar. Farklı düşünmeye başlar; “Hayalimdeki okulu kazanmam için 20 tane daha net yapmam lazım. 15 puan daha almam lazım. Günde şu kadar soru çözmem lazım. Zamanımı daha iyi kullanayım” derler.

Sorunları fırsata çevirenler, başarılı olmak isteyenler, hedefleri idealleri olanlar bu şekilde düşünerek zamanı en iyi şekilde kullanmaya çalışırlar. Ama sizin bir hedefiniz, sizin bir hayaliniz yoksa sorunların altında ezilirsiniz. Sorunları sizi yere seren bir yumruk gibi görürsünüz. Mazeret olarak kullanırsınız. Sorunu fırsata çevirerek, rahatlık çemberini terk etmek, farklı düşünmek, üretmek ya da sorunları başarısızlığa mazeret olarak göstermek...

Sorunlar nimettirler. Sorun; Allah'ın bize en büyük nimetlerinden bir tanesidir. Çoğunlukla içinden

geçmediğimiz kapıları açarlar bize. O sorunu görmezseniz yan taraftaki kapıdan girmezsiniz. Sorunlar, o güne kadar fark etmediğiniz güzelliklerin farkına varmanızı sağlar. O güne kadar açılmadığımız okyanuslara açılmanızı sağlar. Bir bakarsınız ki uçsuz bucaksız bir okyanusta yolculuk yapıyorsunuz. Oysa siz biraz önce dereyediniz. Ama dereye yolunuz tıkanı, bir yol açayım dediniz, mücadele ettiniz, bir baktınız ki okyanusa açılmışsınız. Bir sorunla karşılaştığınızda; “Demek ki benim yeni bir kapı keşfetmem lazım. Yeni nimetlerle karşılaşmam lazım.” olaya böyle bakın.

Sorunlar derstirler. Her yeni zorluk bizim öğretmenimiz olacaktır. Sorunlar olmasa nasıl öğreneceğiz? Sorun, sıkıntı, problem olacak, biz de mücadele edeceğiz. Bize öğretmenlik yapacaklar. Hayatta sahip olduğumuz nimetlerin farkına varmamız gerektiğini öğretecekler.

Sorunlar her yerdedirler. Sorunlardan yalıtılmış hiçbir yer ya da kişi yoktur. Yeryüzünde sorunsuz kimse var mı? Dağın başında tek başınıza gidip kalsanız da sorun var, şehir merkezinde de yaşasanız sorun var, falanca beldede yaşasanız yine sorun var. İnsanın olduğu her yerde sorun, problem var.

Problem varsa çözüm var. Çözüm olduğu için problem vardır. Çözüm kelimesi olmasaydı problem kelimesi olmazdı. Sizde diyebilirsiniz problem olduğu için çözüm çıktı. Hayır, önce çözüm var. Her şeyin bir çözümü olduğu için de Allah problemleri de yaratmıştır. Eğer problemler varsa, dersler iyi gitmiyorsa, sınavlar iyi gitmiyorsa, denemeler iyi gitmiyorsa, hayat iyi gitmiyorsa gelin problem gördüğünüz o hadiseleri nasıl çözeceğiz hep beraber bir yol haritası sunalım birbirimize.

Oysaki siz problem çözme yeteneğine sahip olmadığınız için, bakış açınız negatif olduğu için çözemezsiniz. Çoğu kişi için problem; kılık değiştirmiş bir fırsat demektir. Bu kişiler; “Problem mi var? Kesin o problemin içinde bir fırsat var bana. Allah bana bir fırsat gönderdi. Ama başkaları görmesin, başkaları hemen kapmasın diye ona problem kılıfını giydirdi. Nasıl olsa biliyor benim o fırsatı göreceğimi. Onu özel olarak bana gönderdi.” diyor.

Sözüm ona problem giriyor 30 kişilik bir sınıfa herkesin önünden geçiyor. “Aman bu problem, uzak durayım” diyor bir tanesi. Ama arka taraflardan bir diğeri sinsi sinsi; “Gel bakalım” diyor. “Bunlar seni problem olarak görsünler. Gel, ben biliyorum senin ne olduğunu. Gel...” diyor, kucağını açıyor. Kucaklıyor onu, üstesinden geliyor. Bir çıkartıyor ki maskesini; herkesin problem diye kaçtığı, meğer büyük bir fırsatmış. İşte problemlerden kaçmayanlar, problemleri kucaklayanlar, fırsatları yakalayanlardır. Problem çözmek; güveninizi arttıracak yeni beceriler edinmenize fırsat sağlayacaktır.

Problem geldi çözdünüz. Bir bakacaksınız ki kendinize güveniniz artıyor. Bugün gençlerin en büyük özgüven problemi nasıl çözülür? Özgüven probleminin; özüne güvenin problemini çözebilmenin yolu; adımlar atmak, karşılaştıkları problemleri, sıkıntıları, sorunları çözmektir. Problem çözme stratejilerini şöyle sıralayabiliriz;

1. Problemin, sorunların tanımlanması

Gençler, hayatla ilgili bir probleminiz mi var? Durumunuzu değiştirecek herhangi bir şeyi yapmaya başlamadan önce tam olarak neyin yanlış gittiğini belirlememiz gerekiyor. Değişim yapacağız, yenilik, yapacağız, adım atacağız ama önce ne yanlış gidiyor?

Bir konuda sadece mutsuz hissetmek, sizi mutsuz eden şeyin neyle ilgili ya da ne olduğuyla ilgili bilgi vermez. Genç diyor ki; “Ben çok mutsuzum” Tamam mutsuzsun da seni mutsuz eden şeyler nedir? Mutsuz olmak; sizin mutsuz olmanıza sebep olan şeylerle ilgili bize bilgi vermiyor. Bir problemi tanımlarken sizi gerçekten rahatsız eden şeyin ne olduğu hakkında olabildiğince açık ve belirleyici olmak önemlidir. Sizi ne rahatsız ediyor? Denemelerde neden kötü sonuç alıyorsunuz? Okulda neden kötü sonuç alıyorsunuz? Sınıfta kendinizi gösterememenizin sebebi ne? Sınıfta, okulda mutsuz olmanıza, okulu sevmemeniz ve gitmek istememenize temel problem nedir?

Problemi şöyle tamamlayabiliriz; neler olduğunu, kimlerin yer aldığını ve yanlış olduğuna inandığımız şeyi yazalım. Yazalım mesela; diyelim ki diyet yapacaksınız ama sadık kalamıyorsunuz. Çünkü bütün vaktiniz; yeme içme programlarıyla geçiyor. Ya da “Günde 500 soru çözeceğim ama evde rahat ders çalışacağım odam yok. Ders çalışacak zaman bulamıyorum.” Durumunuzu bir yazın. Durum; şunu yapmak istiyorum, şunu yapamıyorum, nedeni şu.

2. Dâhil olan kişilerin tespiti

Bu durumda olmanıza kimler sebep oluyor? Anneniz, babanız, arkadaşlarınız, öğretmenleriniz, çevre ya da sadece siz... Mesela zayıflamak istiyorsunuz, sadık kalamıyorsunuz. Kim yer alıyor? Sadece siz varsınız. Sebebi sizsiniz. Peki, yanlış olan ne? Mesela zayıflamak istiyorsunuz. Görünüşe göre yediklerinizi kontrol edemiyorsunuz. Yararsız yiyecekler yiyorsunuz, egzersiz yapmıyorsunuz. Sevgili gençler bir sayfanın ortasına sizi temsil edecek bir daire çizin ve etrafına da çevrenizdeki bütün iç ve dış etkileri yazın. Televizyon ders çalışmamaya dış etki olabilir. Ama unutmayın dizilere dayanmamak da bir iç etkidir. Televizyon duruyor orada bu bir dış etki, ama dizi hastalığı, program izleme hastalığı da bir iç etkidir.

3. Hedeflerin belirlenmesi

Hedefimizin belirgin olması lazım. Benim soru çözmem lazım ya da kilo vermem lazım dediğinizde. Ne istediğiniz bellidir. Fakat ne kadar soru çözmeniz gerektiği, ne kadar kilo vermeniz gerektiği, ne kadar zaman sarf etmeniz gerektiğini bahsetmediğiniz için yeterince belirgin değildir. Benim çok soru çözmem lazım derken nedir çok soru? Bir öğrenci için 100 soru, bir öğrenci için 300 soru. Bir öğrenci için 500 sorudur.

Ben bazen diyorum “Günde 400 soru çözen var mı?”

“Hocam ne 400 sorusu!”

Ama öbür taraftan da biri çıkıyor; “Hocam ben de günde beş yüz soru çözüyorum” diyor. Onun için eğer kendinize bir hedef koyuyorsanız buna ulaşıp ulaşamadığınızı ölçmenin bir yolu olmalı. Hedefleriniz belirgin ve ölçülebilir olduğu kadar gerçekçi de olması gerekiyor.

Belirlediğiniz hedeflerin beş akıllı kurala uygun olması gerekiyor. Nedir o?

Belirgin olması lazım; önümüzdeki on gün içerisinde beş bin soru çözeceğim bakın belirgin.

Ölçülü olması lazım; gelişiminizi nasıl ölçeceksiniz. Mesela bir aylık hedef belirlediniz. Haftada bir her gün çözdüğüm soruları yazacağım. Haftalık yapıp yapmadığıma bakacağım.

Başarılabilir olması gerekiyor; hedefinizin gerçekçi olduğundan emin olmanız gerekiyor. “Evet, ben günde iki yüz elli soru çözeceğim, günde bir saatten fazla televizyon izlemeyeceğim, günde elli sayfa kitap okuyacağım” evet başarılabilir bir hedef...

Hedefinizin belirttiğiniz amaca uygun olması lazım.

Hedefinize varmak için ne kadar süre ayırdığınızı belirtmeniz gerekir.

4. Seçenekler ve Sonuçlar

Bir problemle karşılaştığınızda üstesinden gelmenizi sağlayacak yollar bulmanıza yarayan düşüncenizi sınırlandırmayın. Beyin fırtınası diyorlar. Nedir beyin fırtınası; oturun, aklınıza gelen her türlü uçuk kaçık hayalleri yazın. Beyin fırtınası, seçenekleriniz genişletmek için kullanabileceğiniz bir tekniktir.

Mesela sayfanın başına konuyu yazın. Örneğin; üniversiteyi kazanmam gerekiyor, ders çalışmam gerekiyor, kilo vermem gerekiyor. Olabildiğince fikir bulabilmeniz için kendinize on dakika verirsiniz ve bu aşamada düşüncelerinizi yazarken, ne kadar imkânsız olduklarını düşünmeyin ne olursa olsun sansürlenmeyin düşüncelerinizi. Tamamen her şeyi yazın. Mesela kilo vermeye karar verdiniz; ‘Yemeği kes, mideni aldır, yediklerini tükür, meyve ye, bir zayıflama programına katıl, yiyecekleri kokla, yemene engel olacak birinin elinden tut, doktorlara git, arkadaşlarına sor, kitap oku, daha çok koşuştur, beline sıkı bir kemer tak, yediklerine sirke koy, baş aşağı dur, ağzını diktir.’ Olabildiğince ne geldiyse aklınıza yazın. Sonra bütün bunları yazıp bitirdikten sonra dönüp fikirlerinizi değerlendirebilirsiniz.

Örneğin neler yapabilirsiniz? “Ben bir zayıflama programına katılabilirim, beslenme hakkında daha fazla bilgi edinebilirim, bir diyet kitabı alabilirim, dershanedeki rehber öğretmenimle oturup bir çalışma programı çıkarabilirim, şunu yapabilirim, bunu yapabilirim” yapılabilecekleri yazın. Destek arayın ve size kim yardımcı olabilir bunu düşünün. Belki daha önce bu sorunu aşmış birini tanıyorsunuzdur. Eğer dersle ilgiliyse geçen sene çok zorlu süreçten geçmiş ama üniversiteyi başarıyla kazanmış bir ağabeyiniz, ablanız var. Danışın. Onlardan destekler alın.

5. Karar verme

Planlama yaptınız. Planınız tek bir eylem planı gerektireceği gibi birbiri üzerine kurulacak birden çok eylemi de gerektiriyor olabilir. Eğer karar veremiyorsanız bunun sebebi; bu problemi çözmek size imkânsız gelebilir ve yapabileceğiniz en iyi şey onu yönetmektir. Daha fazla bilgiye ihtiyacınız olabilir. İki ya da daha fazla eylem planından birini seçme konusunda kafanız karışmış olabilir. Öyleyse eğer problemin çözümünün imkânsız olduğuna inanıyorsanız problemi yeniden ve başka bir türlü ifade edebilirsiniz ya da daha kolay çözebileceğiniz küçük parçalara ayırabilirsiniz.

Bir anda günde beş yüz soru, bir anda üç yüz puan, şu kadar puan değil, küçük parçalara ayırın. Eğer daha fazla bilgiye ihtiyacınız varsa bunu nereden elde edeceğinize karar vermeniz gerekmektedir. Kararınızı verdikten sonra yapmanız gereken; harekete geçmek. Her türlü donanıma sahip olduğunuzdan emin olun, attığınız her adımı ve bunların sonuçlarını not etmeniz yararlı olabilir.

Bir eylem planı oluşturup bunu uygulamaya başladığınızda tamamladığınız şeyleri işaretleyerek eylemlerinizin durumunu değiştirmeye ne ölçüde katkıda bulunduğunu görebilirsiniz.

6. Eyleme geçme

Eyleme geçin ve bu eylem sürecinde hangi gün neler yaşadığınızı da not alın. Eyleme geçtikten en son sonuçlarını değerlendiriniz. Yapmak istediklerinizi başardıysanız, artık problem çözme sürecini sona erdirebilirsiniz. Eğer hiçbir ilerleme kaydedemediyseniz, attığınız adımları ve aldığınız kararları radikal bir şekilde gözden geçirmeniz gerekiyor demektir. Mesela çok fazla hırslı davranmış olabilirsiniz. O an hedefiniz size ulaşılabilir gibi görünmüş de sonrasında gerçekleşmesinin umduğunuzdan çok daha zor olduğunu anlamış olabilirsiniz.

“Seviyorsan, dalgaları da seveceksin. Uçmayı seviyorsan, düşmeyi de bileceksin. Sevilmek istiyorsan, önce sevmeyi bileceksin.”
‘Nietzsche’

Bu durumda problem çözme sürecinin en başına gitmeniz ve bu sefer yapmak istediğiniz şeyi gerçekleştirebileceğiniz küçük adımlara bölmeniz gerekiyordur. Kendi kendinize başa çıkamayacağınız, kökleri çok daha derinlerde yatan problemlerinizi olduğunu fark edebilirsiniz. Ve profesyonel yardım almak isteyebilirsiniz. Hedefler kısmen başarılıdıysa nelerin yolunda gittiğini ve nelerin zor geldiğini değerlendirmeniz gerekir. Elde ettiğiniz başarıdan yeterince mutluluk duyduğunuzu hissedebilir ya da daha az başarılı olduğunuz yanlarınızı gözden geçirip bunlar için yeni bir problem çözme sürecini başlatabilirsiniz.

“Her zaman yaptığınız şeyleri yapmaya devam ederseniz her zaman sahip olduğunuz şeylere sahip olursunuz.”

VI. Beyin Kullanma Kılavuzu...

‘İnsan beyni, sahibinin ihtiyaçlarından fazla gelişmiş bir araca benzer.’

A.r. Wallece

Beynimizi Tanıyalım

Beynimizi ne kadar kontrol edebiliyoruz? Ne kadar tanıyoruz? Hayatımıza yön verirken beynimizin bunu olumlu ya da olumsuz yönde etkilemesinin ne kadar farkındayız?

Beyin önemli bir özelliğe sahiptir. Biz beynimizi kullanmayı bilir, beynimize doğru talimatlar gönderirsek, beynimizin bizi yönetmesini değil de biz beynimizin yönetimini ele alabilir ve beynimize doğru sinyaller gönderebilirsek; başarımız, geleceğimiz ve yapmamız gerekenler için, o beyin bizim doğrultumuzda hareket edecektir.

Ama arabayı düşünün; direksiyonun kontrolü sizde değilse, birileri elini direksiyona uzatacak ve farkında olmadan sizi başka yollara, başka yerlere sevk edeceklerdir. Beynimizi nasıl idare edileceğimizi, nasıl yönetileceğimizi öğrenmemiz lazım. Bir makine alıyorsunuz; fotoğraf makinesi, cep telefonu ya da çok basit elektronik bir cihaz alıyorsunuz. Bakıyorsunuz içinde bir kullanma kılavuzu çıkıyor. Peki, küçük bir elektronik aletin bile kullanma kılavuzu varken, yaratıcının bizi bütün canlılardan ayırt edici özelliğe sahip olan muhteşem bir varlık olan beynin bir kullanma kılavuzu olmayacak mı?

Bize okullarda matematiği, fiziği, kimyayı, dağları, taşları, ovaları, krater gölünün nasıl oluştuğunu anlatan sevgili hocalarımızdan birkaç tanesi de bize beynimizi nasıl kullanacağımızı, hayatımızı nasıl idare edeceğimizi, nasıl yöneteceğimizi öğretse, “Ben neler yaparsam beynimi daha iyi kullanırım? Beynimi başarı için nasıl kullanabilirim? Daha güzel, daha başarılı bir hayata sahip olmak için beynime nasıl komut vermem lazım, nasıl mesajlar göndermem lazım?” daha faydalı olur. Keşke bize bunları da anlatsalardı. Bu bize, ülkemizin pırıl pırıl gençlerine öğretilmiş olsaydı, eminim bugün birçok anne baba rahat ederdi. Çocuğuyla boğuşmazdı. Gençlerimiz daha iyi yerlerde olurlardı.

Öncelikle beyninize doğru mesajlar gönderin. Her çözdüğünüz soruyu, her bitirdiğiniz denemeyi sizi hayallerinize ve ideallerinize götüren bir araç gibi görürseniz, her çalıştığınız saati hanenize bir kazanç olarak, her çalıştığınız dakikayı başarı çuvalınıza koyduğunuz bir altın gibi görürseniz, her bitirdiğiniz konuyu ideallerinize ulaşmada bir basamak olarak görürseniz, beyninize bu mesajı verirseniz, beyin o soruları çözerken, o konuları çalışırken, o denemeleri yaparken büyük bir mutluluk duyacaktır.

Onun için bir genç, oturup dört beş saat dizi izlediği zaman sıkılmıyor. Televizyonun başında neden

sıkılmıyorsunuz? Çünkü otururken, “Şimdi en çok sevdiğim dizi başlayacak” diyerek beyninize daha oturmadan o mesajı gönderiyorsunuz. Ya da bilgisayarın başına oturduğunuzda bilgisayar oyunuyla saatlerinizi harcayabiliyorsunuz. Sabah oturup gece geç saatlere kadar kalkmadan bilgisayarın başında vakit geçirebiliyorsunuz. Çünkü daha oturmadan; “Şimdi oturacağım bilgisayarın başına en sevdiğim oyunları oynayacağım” diyorsunuz. Bakın daha oturmadan bilinçaltınıza bilgisayarla ilgili güzel, hoş, olumlu, tatlı mesajlar iletiyorsunuz.

Ama dersin başına otururken ilk cümleleriniz; “Yine ders! Bıktım artık! Olmayacak, kafam çalışmıyor. Çalışsam da yapamıyorum. Şu okullar bir bitse de kurtulsam. Şu kitaplar bir yakılsa! Şu okul bir çökse! Şu sınav belasından bir kurtulsak!” gibi ifadeler kullandığınızda siz zaten maça mağlup başlıyorsunuz. Siz bu düşüncelerden sonra derse oturduğunuz zaman, bilinçaltınıza gönderdiğiniz mesajlar zaten sizi çoktan bitirmiş oluyor. O duygu ve düşüncelerle sizin başarılı olma şansınız yok ki. Her çözdüğünüz soru sizin için bir işkence. Her çözdüğünüz soru kalbinize, yüreğinize saplanan bir ok gibi gelir. Oysaki böyle bir hadise yok. Neden böyle düşünüyorsunuz?

“Kendinizi kabullenmenin zor bir iş olduğunu unutmayın gerçekleşmesi için enerji, kesin kararlılık ve tutarlı bir çaba gereklidir.”

Beyninize dersle, gelecekle, hayalleriniz ve ideallerinizle ilgili doğru mesajları, olumlu mesajları gönderdiğiniz zaman işte orada başarıyı yakalarsınız. Okulu, dersleri; hayallerinize götüren bir yol olarak görürseniz, çözdüğünüz soruları bir amaç değil de sizi amacınıza ulaştıracak bir araç olarak görürseniz, severek oturursanız işte o zaman derslere, okula, öğretmenlerinize dolayısıyla hayata bakışınız farklı olacak.

İbadetler de böyle değil mi sevgili dostlar? Biri namaz kılıyor, zevk almıyor. Biri namaz kılıyor, haz alıyor. Biri sadece görev için bunu yaparken; “Müslüman’ız namaz kılmamız lazım. Hadi şu öğleni de aradan çıkaralım” düşüncesine sahipken, beynine namazı ibadeti böyle algılatırken, bir başkasının namaza, ibadetlere bakışı çok daha farklı oluyor. “Rabbim sana şükürler olsun ki yatsı vakti geldi. Yatsıya beni kavuşturdu, seninle buluşmamı sağladın. Şimdi senin huzuruna geleceğim ve seninle konuşup, seninle hemhâl olacağım. Sadece ben ve sen... Yaratıcı ve yaratılan... Kul ve Rabbi...” Bilinçaltına bu mesajları gönderdiğinde namazı algılaması nasıl olacak?

Her şey için böyle; okul için, ders için, hayat için... Hayatınızı güzel, hoş yaşamak istiyorsanız, yaşadığınız hayattan zevk almak istiyorsanız beyninize güzel mesajlar gönderin. Onun içindir ki, Mekke’de müşriklerin en acımasız işkencelerine maruz kaldıklarında, bir avuçlarken dahi, Resulullah (as.), o kendisine inanmış bir avuç insana umut aşıliyordu. Onlara o çölün ortasında, o acıların tam ortasında, ızdırabın zirvede olduğu noktada onlara cenneti vaat ediyordu. O insanları o ızdırapla dolu olan dönemlerde ayakta tutan neydi? O insanları ayakta tutan kalplerine, gönüllerine, beyinlerine, bilinçaltılarına gönderdikleri Allah ve peygamberleriyle ilgili sevgilerdi, duygular ve düşüncelerdi...

Beynin Çalışma Tarzı...

Sahip olduğumuz beynin bir işleyişi, çalışma tarzı vardır. Okuruz, çalışırız ve okuduklarımızı beynimize kaydederiz. Ama hiç merak eder miyiz bu sistem nasıl işliyor? Merak ediyorsanız buyurun inceleyelim;

Örneğin; Biri ders çalışmak için masasına oturduğu zaman kısa süreli bellekte yani iki ile dört milisaniyelik süre içinde kümelerle bu bilgileri uzun süreli belleğe gönderir. Kısa süreli belleğin kapasitesini ne kadar etkili bir biçimde kullanırsa bilgi o denli etkili biçimde uzun süreli bellekte arşivlenir. Çocuk da sınav zamanı gelince uzun süreli bellekte arşivlenmiş olan bilgileri sınavda sorulmuş sorulara yanıtlar.

Çok çalışmak mı, etkili ve verimli çalışmak mı? Çok çalışmak etkili ve verimli çalışmak değildir. Önemli olan etkili ve verimli çalışmaktır. Etkili ve verimli çalışmak bilinçli bir biçimde çalışmayı gerektirir.

Doğan Cüceloğlu'nun Başarıya Götüren Aile kitabında çok çalışan ve etkili çalışan arasındaki farkı şöyle anlatmıştır:

İki zengin düşünün, bunlardan her ikisi de bulunduğu kente bir kitaplık armağan etmek istiyorlar. Paraları ve güçleri istedikleri büyüklükte bir kitaplık açılmasına olanak sağlıyor. Kollarını sıvayıp işe koyuluyorlar. Birinin adı bay çok çalışan, diğerinin adı da bay etkili çalışan olsun. Bay çok çalışan, şehrin ulaşılabilir güzel bir semtinde büyük bir arazi üstünde çok büyük bir kitaplık binası inşa ettiriyor. Ve güçlü bir bütçe ayırarak kitap alımlarına başlıyor. Diyelim ki Türk alfabesinin kabulünden sonraki bütün çıkan kitapları toplamaya başlıyor. Bay etkili çalışan, kentin yine gözde olan başka bir semtinde yine büyük bir arazi üstüne büyük kitaplık inşa ettiriyor. O da kitap alımı için yüklü bir para harcayarak çıkan bütün kitapları topluyor.

Bay çok çalışan kitaplığı daha önceden bitirip önceden sunmak için geceli gündüzlü insanları çalıştırıyor ve inşaatı erkenden bitiriyor. Kamyonlar dolusu kitaplar geceli gündüzlü taşınarak kitaplığın raflarına diziliyor. Ve gerçekten de öbür kitaplıktan önce kentlilerin hizmetine açılıyor. Kentliler kitaplıktan kitap almak için geldiklerinde kitaplık görevlileri kitabı bulmakta büyük zorluk çekiyorlar. Kitaplar kamyonlarla gelip raflara yerleştirilirken herhangi bir düzene uyulmamış olduğu için istenen kitabı bulmak tamamen tesadüflere kalmış oluyor. Bir kitabı bulmak bazen günler ve haftalar aldığı için kentli yavaş yavaş bu kitaplığa gitmekten vazgeçiyor. Ve öbür kitaplığın açılmasını beklemeye başlıyor.

Bay etkili çalışan kitapları yerleştirirken her kitabı belli bir düzen içinde sisteme kaydını geçiriyor. Böylece kitabın yazarı, yayınevi, basıldığı yıl, hangi konuda olduğu, kaç bölümden oluştuğu ve kaç sayfa olduğu kitaplık sistemine kaydediliyor. Ancak bu kayıttan sonra kitaplar konularına göre belirlenmiş raflara konuluyor. Kitapların kaydı tamamlanıp raflara koyduktan sonra bay etkili çalışan kitaplığını kentlilerin hizmetine açıyor. Kitaplıktan kitap almak için gelen bir kitabın adını, yazarın da adını verince kitap hemen bulunuyor. Belirli bir konuda kitapları incelemek istediğini söyleyen olduğu zamanda görevliler onlara yardımcı olabiliyor. Bir süre sonra kitaplığa gitmek isteyenler çoğaldığında da bay etkili çalışanın kitaplığı daha da işlevsel hâle geliyor. Bay çok çalışanın kitaplığı ise o kadar emek ve paraya rağmen, işlevsizliğinden dolayı başarısız oluyor. "Hemen şimdi yap! Zorluklar zamanında yapmamız gerekip de yapmadığımız kolay şeylerin birikmesiyle oluşur."

'Henry Ford'

Bay çok çalışan nerede hata yaptı? Çok çalışmak isteyen öğrencilerin yaptığı hatanın, aynısını yaptı. Kamyon kamyon gelen kitaplar önce kitaplığın ön ofisine geldiler. Bu beynin kısa süreli belleği demektir. Bay çok çalışan, ön işlem ofisinde çalışanlara “Gelen kitapları depoya çabucak aktarın” dedi. Ve onlar da süratle gelen kitapları depodaki raflara aktardılar. Ama bir düzen yoktu. Öğrenci de okuduğu bilgiyi öğreneyim diye hemen ezberlemeye, uzun süreli belleğe aktarmaya çalışıyor.

Bay etkili çalışan ise, kamyon dolusu gelen her bir kitaba ön işlem ofisinde teker teker emek verilmesini istedi. Kitaplar sınıflanacak, her biri gözden geçirilecek ve sistem içindeki yeri ve anlamını bulduktan sonra depodaki rafa gidecek. Öyle de yaptılar. Kentlinin kitaplığa gelip kitabını istemesi; sınav zamanını gösteriyor. Kitaplığa gelip her kitap isteyen; sınavdaki soru gibidir. Öğrenci sorunun kendisinden ne istediğini anladığı zaman hangi kitabın istendiğini bilen bir kitaplık görevlisi gibidir. Eğer kitaplık bir düzen içinde kurulmuşsa o istenen kitabı hemen bulabilirsiniz. Eğer öğrenci etkili ve verimli bir biçimde çalışmışsa sorunun yanıtını oluşturan bilgiyi hemen bulabilir.

Eğer böyle bir düzen yoksa sorunun yanıtını bulması tesadüflere kalmıştır. Bildiğiniz gibi hiçbir başarı tesadüf değildir. Demek ki kitaplığın başarısı o kitaplığın ön işlem ofisinin daha kitaplık kurulurken nasıl çalıştığına bağlıdır. Bir öğrencinin de sınavdaki başarısı derse çalışırken kısa süreli belleği nasıl kullandığına bağlıdır. Kısa süreli belleği nasıl kullanacağını bilmek başarının sırrıdır.

Kısa Süreli Belleğin Kapasitesini Düşüren Etmenler...

Kısa süreli belleğin kapasitesini düşüren ve bu nedenle etkili ve verimli çalışmayı engelleyen en temel üç tane etmen var. Bunlardan bir tanesi kaygı, hemen arkasından stres ve panik... Şunu belirtmekte fayda var; bir dereceye kadar kaygılı olmak, stres hissetmek kişiye dikkatli bir şekilde çalışmaya hazırlar. Buna dinamik gerilim adı da verilebilir. Yani bir vizyon belirlemenin yol açtığı stres, o vizyonu önemsemekten oluşan kaygı; kişi kendine güveniyor ve inanıyorsa onu eyleme geçirir. Ve başarıya götürür. Ama kişi kendini çok baskı altında hissediyorsa o zaman verimli ve etkili çalışma yeteneklerini kaybetmeye başlar. Yani kaygı ve stres tamamen kötü değil, kontrol edebiliyorsa, verimli çalışmasını sağlıyorsa, bir vizyon oluşturuyorsa, o vizyonu oluşturup gerçekleştirmek için harekete geçiriyorsa bir problem olmaz.

Kısa süreli belleğin kapasitesini etkileyen en belirgin etmenlerden biri kaygıdır. Kaygı ne kadar büyükse kısa süreli belleğin kapasitesinde de o kadar çok pay alır. Diyelim ki bir öğrenci ne kadar çok kaygılı ise dersin başına oturduğu zaman kısa süreli belleği son derece verimsiz kullanacaktır. Çünkü kaygı kısa süreli bellekte sürekli kalır ve onu sürekli meşgul eder. Örneğin; bir baba üniversiteye hazırlanan oğlunun yanında “Aklını başına almazsan sen de hiçbir yere gelemezsin. Bak komşunun oğlu tıpı kazandı. Sakın bizi mahcup etme” bunları söylerken, bunun yanı sıra komşu, akraba, eş, dost herkes bir şeyler söylediği zaman sözde destek veriyorlar ama oysaki öğrenci

kaygılanıyor. Bu kaygı 24 saat onunla birlikte. Ve genç uyurken bile kaygılı rüyalar görür.

Gencin kaygısını 2 bit büyüklüğünde sayalım. Ortalama 7 bit büyüklüğündeki bellek, 2 biti kaygıya tahsis edildiği için işlemez hâle gelir ve geriye 5 bitlik bir kapasite kalır. Kaygı stresi doğurur. Stres; kişinin iç organlarının çalışma tarzını ve kasları etkiler. Stresli kişinin kalbi tam verimli atmaz. Hatta stres kan damarlarını büzer, daraltır ve bu nedenle de kaygılı, stresli kişinin beynine de bol kan gitmez. O nedenle beyin tam beslenemez ve görevini tam olarak yerine getiremez. Bağırsaklar, ciğer, tüm solunum sistemi, böbrekler, kısaca tüm iç organlar stresten etkilenir ve gencimizin stresinin de kısa süreli bellekte 2 bitlik bir kapasite kaybına yol açtığını varsayalım. Ve bunun dolayısıyla kalan 5 bitlik kapasite 3'e düşmüş olur.

Bir de panik var. Babanın öfkesi, annesinin konuşması, bakkalın, komşunun sözleri gençte bazen paniğe neden olur. Sınav gününde sınav süresince panik had safhaya gelir. Öyle anlar olur ki kişi kendi adını dahi hatırlamayacak hâle gelir. Sınavdan önce söylenen imalı bir söz, sert ya da güvensizlik ifade eden bir bakış, sınav kapısına kadar getirmeler, okunmuş pirinç yutturmalar çocuğu daha paniğe sürükler. Adeta çocuğu savaşa gönderiyormuş havası meydana getirmiş oluruz. Kısa süreli bellek kapasitesinden 2 bitini de paniğe verirsek zavallı çocuk sınav boyunca ancak geriye kalan 1 bitlik bir kapasiteyle sorulara yanıt vermeye çalışır.

Gencimiz kendine güveni eksik, kaygılı, stresli ve panikleyen, bir başka öğrencinin sakin ve kendine güvenen bir hâlde olduğunu düşünelim. Diğer öğrenci kısa süreli belleğin tüm kapasitesini kullanarak sınavdaki soruları yanıtlayacak ama panik, kaygı ve stres içerisinde olan kardeşimiz ise maalesef başarılı olamayacaktır.

Şöyle bir durum düşünelim; gencin bir tanesi babasının ve annesinin korkusuyla kaygı ve stres içerisinde günde altı saat çalışarak sınava hazırlanmış olsun, tüm yıl kendini sıkıp çalışarak sınav gününe kadar uzun süreli belleğinde bilgi biriktirmiş olsun. Kolaylık olsun diye de bu bilginin miktarına 500 diyelim. Bu gencimizin takip ettiği strateji çok çalışma stratejisi olmaktadır. Günde altı saat ders çalışıyor ama anne baba ve çevre baskısı, kaygısı ve stresi dâhilinde. Başka bir evde de bir başka öğrenci etkili ve verimli çalışma stratejisini kullanarak günde iki saat çalışmış olsa ve o da 500 sayısıyla ifade edilebileceği bir bilgi biriktirmiş olsun. Sınava girdiklerinde sınava getirdikleri bilgi bakımından aslında her iki öğrenci de eşit. Sınav süresi de eşit.

Gencin bir tanesi çalışması etkili ve verimli olmadığından kapasitesinin çoğunu kaygı, stres ve paniğe kaptırmış olduğundan geriye kalan ancak bir bitlik bir kısa süreli bellek kapasitesiyle çalışmak zorunda kalmış ve depodaki 500 bilginin ancak 120'sini 3 saatlik sınav süreci içerisinde cevap kâğıdına aktarabiliyor. Sınav bittikten sonra o öğrencinin duygusu şu oluyor; "Hepsini biliyordum, tutuldum, kaldım. 3 saat yerine 6 saat verselerdi soruların hepsini yapardım. Ben bu konuları çok çalıştım ama sınavda bir türlü aklıma gelmedi. Kilitlendim, çözemedim, anlayamadım. Sanki o gün ben gittim başka biri geldi." Bunları çok kullanıyorsunuz değil mi?

Üç saatlik sınav süresince diğer etkili ve verimli çalışan öğrencimiz de çalışma alışkanlığı uygulamış olan ve 500 bilginin tümünü sınav kâğıtlarına aktarmış ve aktarma bittikten sonra da bir de

gözden geçirme yaparak verdiği yanıtların doğruluğundan emin olmak istemiş. Sınav bittikten sonra da o öğrencimizin duygusu da şöyle oluyor; “İyi hazırlanmıştım, herhangi bir sürpriz durum ortaya çıkmadı. Beklediğim gibiydi. Çok iyi sonuç bekliyorum”

Sevgili gençler kaygı, stres ve panikten uzak duralım. Kısa süreli belleğinizin kapasitesini küçültmeyin ki, sınavlarda çalışmış olduğunuz, uzun süreli belleğe depolamış olduğunuz bilgi birikimlerine gereksinim olduğu zamanlarda depodaki raflardan kolaylıkla erişebilelim...

VII. Duyarlı Gencin Ders Programı ve Tercih

‘Okul, hayata hazırlanış değil, hayatın kendisidir.’

F. CHATELAIN

Ders Çalışırken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

Ders çalışmayla ilgili bütün davranışlarımız ‘Çalışma kuralı ciddi bir faaliyettir.’ düşüncesiyle uygun olmalıdır. Ders çalışma ile dersle ilgili bir şeyler yapmayı birbirinden ayırmadığımız sürece bizim için en uygun neticeyi elde edemeyiz. Bundan dolayı evimizde bir çalışma köşemiz olmalı ve her gün bir başka yerde çalışılmamalıdır. Bu şekilde daha dikkatli ve verimli bir ders çalışma imkânı yakalayabiliriz.

Bazı gençler ders çalışmayla, dersle ilgili bir şeyler yapmayı karıştırıyorlar. Dersle ilgili bir şeyler yapmakla ders çalışmak farklıdır. Çalışma kuralı ciddi bir faaliyettir. Bunu benimsememiz lazım. Bir atletin en önemli çalışması; antrenman ve yarışır. Bir futbolcunun hayatındaki en önemli yaptığı faaliyetleri; antrenmanlar ve 90 dakikalık maçıdır. Bir yüzücünün en önemli hadisesi; yüzmesidir. Aynı şekilde öğrencinin hayatına da baktığımızda en önemli nokta, en dikkat etmesi gerektiği nokta bilgisayar oyunlarında aldığı puanlar değil, ders çalışma noktasında ayırdığı zaman, ders çalışırken yaptığı işidir. Ders çalışmak ciddi bir işidir. Dersi doğru çalışacaksınız, dersi ciddiye alacaksınız ki sınavda başarılı olasınız.

Taşıyamayacağımız bir yükün altına girersek bir süre sonra o yükü sırtımızdan atabiliriz. Uygulanması mümkün olmayan bir planda çalışmak bize fayda getirmez. Kaldırabileceğiniz kadar yük alın. Az da olsa sürekli çalışın. İki saat ama her gün iki saat, günde 100 soru ama her gün çözülen 100 soru olsun. Her gün onu uyguladığınız zaman zaten olayın ciddi bir bölümünü halletmiş olursunuz.

“Canım sıkılıyor, hazır değilim. Sonra çalışırım” gerekçesiyle çalışmayan çok öğrenci var. Çalışmaya başladıktan sonra; “Canım sıkıldı, yapamayacağım” gerekçesiyle çalışmayı yarıda bırakanlar sayısı da maalesef az değil. Can sıkıntısına teslim olmak seçkin bir davranış mı? Başarılı bir öğrencinin, kaliteli bir insanın yapacağı bir davranış değil. Bizi başarıya ulaştıracak gayretlerde sürekli eğlence aramak mantıksızdır. İleride eğlenceli bir işinizin olmasını hedefliyorsanız şimdiki can sıkıntısıyla savaşımayı öğrenmelisiniz. Öğrenci istiyor ki her şeyde eğlence olsun. Ders ciddi bir iş, geleceği belirliyor. Her şeyde de eğlence olmaz ki. İleride eğlenceli bir hayatın olmasını istiyorsanız şimdi bu sıkıntıları göze alacaksınız, bu sıkıntıları kabul edip benimseyeceksiniz.

Canınız sıkılırken de çalışabilmeniz mümkündür. Kaçmanıza sebep olan, can sıkıntısının süreceğinin düşüncesidir. Hâlbuki ilk boğucu dalgaları savuşturabilirseniz birden bire rahatladığımızı

göreceksiniz. Demek ki direnmek gerekmektedir. Bu direnmenin ödülü de var. Can sıkıntısıyla başarabileceğinizi görmek size müthiş bir keyif verecektir. İradenizin sonuç alması sizi eskisinden daha güçlü yapacak, böylece planlarınızı aksatmadan çalışabilecek bir duruma geleceksiniz.

Yapmanız gereken ne varsa çalışmaya başlamadan önce yapıp bitirmeliyiz. Çalışırken bunlardan birinin aklınıza gelmesi çalışmanızın kalitesini derhal düşürür. Daha kötüsü yerinizden fırlayıp ihmal ettiğiniz işi yapmaya koştüğunuzda o günkü çalışma bitmiş demektir.

İçinizdeki coşkun bir çalışma arzusunun sardığı anları çok iyi değerlendirmeli, çalışmayı hemen gerçekleştirmelisiniz. Bu özel anlar öyle kuvvetli gelir ki çok uzun sürecek zannedersiniz. Hâlbuki o kısa bir sonra gitmek isteyecek bir şeydir. Bundan dolayı sizi saran çalışma arzusunu hemen kullanmalısınız. Böyle anlarda daha iyi anladığımız, kavradığımız gerçektir. O an, o duyguyla öğrendiğiniz bilgiler ömür boyu kalıcıdır, hiç unutmazsınız.

Verimli Ders Çalışma Yöntemleri...

Öğrenci neyi, niçin öğrenmek istediğini iyi düşünmeli ve bu konuda açık seçik bir fikri olmalıdır. Niçin ve ne çalışacağına karar vermiş bir öğrenci; “Ne zaman çalışmalıyım? Ne kadar çalışmalıyım? Hangi kaynakları kullanarak çalışmalıyım? Hangi aralıklarla tekrarlamalıyım?” sorularına kendi kafasında yanıt bulmuştur.

1. Öğrenme sırasında not tutulmuşsa ilk tekrar, notların gözden geçirilmesi şeklinde yapılabilir. İlk 24 saatte yapılan tekrar, öğrenilenlerin ortalama olarak bir hafta saklanmasına yardımcı olur.

Okulda konuyu işledikten sonra notlar tuttuğunuz zaman akşam eve geldiğinizde o tuttuğunuz notları hızlı hızlı gözden geçirdiğinizde o ilk 24 saat içerisinde öğrendiğiniz konuyu tekrar ettiğinizde ortalama o konuyu bir hafta saklamış oluyorsunuz. Tabiri caizse bir haftalık saklama kabına koymuş oluyorsunuz. Öğrenmeden sonraki ilk bir hafta, yapılan çalışmalar öğrenilenlerin tekrar edilmediğinde ilk bir haftalık zamanda büyük bir bölümü unutuluyor. Bu nedenle bir hafta içinde ikinci bir tekrarın yapılması doğru olacaktır. Bu tekrar öğrenilenlerin ortalama olarak bir ay o bilgiyi saklamalarına yardımcı olacaktır.

Öğrenmeden sonraki bir ay sonunda yapılacak yenileyici bir tekrarla da öğrenilenlerin uzun süreli hafızaya son derece kuvvetli bir biçimde yerleştirilmiş olduğunu çok net bir şekilde görüyoruz.

İnsanoğlu fitrat olarak unutmaya meyillidir. İnsan dünyaya geliş nedenini bile unutuyor. Etrafında gördüğü bütün güzelliklerin Rabbin kendisine bir armağanı olduğunu göremeyen, unutan bir insanın öğrendiği bilgileri de unutmamasından daha doğal bir şey yoktur. Unutmamak için bol bol tekrar etmemiz gerekiyor.

2. Başta ve sonda öğrenilenler daha çok akılda kalır.

Öğretmen derste bir konu anlatırken o bölümlerin ilk başı daha verimli olur ve bir de son noktayı koyarken de çok hatırda kalır. Öğrenirken baş ve son bölümlerinin daha çok hatırda kaldığını bildiğiniz için konunun ana temasını başta çok güzel irdeleyin. Sonrasında da olayın temel felsefesi ve ana fikrini çözmeye çalışarak toparlayın. Bunun daha fazla uzun süre hafızada kalacağını unutmayın.

3. Dikkatimizi çeken, göze çarpan kelimeler, şekiller daha iyi hatırlanır.

Ders çalışırken, konuyu ezberlerken o konunun ana fikrini anlatan özel kelimelerin hemen altına çizin. Yuvarlak içerisine alın, renkli kalemlerle. Kendinize göre önem derecesini hatırlatacak renkler ya da semboller kullanın. Öğrenirken olabildiğince abartmamız, olabildiğince farklı kılıflara sokmamız, ilginç hâle getirmemiz o öğrendiğimiz bilgilerin daha kalıcı olmasını sağlar.

4. Uzun bir listeyi öğrenmek yerine onu küçük parçalara bölmek öğrenmeyi kolaylaştırır.

Öğrenmeniz gereken 20 tane madde var, ya da 5 sayfa yazı var. Olayı bütün olarak aldığınızda gözünüz korkar. Ama bunu küçük parçalara bölerek öğrenmeye çalışırsanız daha kolay olur. Mesela şiiri ezberlerken bütün olarak ezberlemektense mısra mısra ezberlemek daha kolay olacaktır.

5. Verimli çalışma için çalışma süresi belli aralıklara bölünmelidir. Bu genelde 45-60 dakikalık çalışmalar öğrenme alanına göre ideal olabilir. Çünkü çalışmaya ara vermeden çok uzun süre devam etmek dikkati ve konsantrasyonu azaltır.

Özellikle bu dönemde gençlerin en büyük problemi uzun süre odaklanmak yani bu dersine göre 30 dakika, 45 dakika şeklinde olabilir. 60 dakikayı geçmemesinde fayda var. Konsantrasyon açısından böyle bölerek aralarda da dinlenme bırakmakta fayda var.

6. Her çalışma seansından sonra belli bir dinlenme aralığı olmalıdır.

Ama bu aralar 10 dakika dediyseniz lütfen 10 dakika olsun. Yarım saat olmasın. Şöyle bir ara vereyim, müzik dinleneyim, dolanayım evin içerisinde dediniz. 10 dakika; yarım saat olmaya başladıysa bilin ki orada ciddi bir sorun var demektir.

7. Hiç tekrar yapılmadığında, öğrenilenlerin ortalama olarak yüzde 80 i unutulur.

Çok iyi öğrendiğiniz bir konu bile olsa tekrar yapmadığınızda öğrendiklerinizin yüzde 80 i unutuluyor. Bunu unutmayın. Yüzde 20 lik hatırlama olur ama asıl önemli yüzde 80 lik bir bölüm unutulmaya yüz tutar.

8. Not tutmak, yazarak çalışmak, düzenli ve aralıklarla tekrar yapmak öğrenilenlerin kalıcılığını önemli oranda artırır.

9. Yorgunluk, stres, hastalık, isteklendirme eksikliği, umutsuzluk ve benzeri duygular öğrenmenizi olumsuz etkileyen unsurlardır.

Eğer motivasyonunuz bozursa, eğer niçin ders çalışmanız gerektiğinin farkında değilseniz, okumuş olduğunuz hiç bir şey bir anlam ifade etmez. Onun için motivasyonumuzun yüksek olması lazım.

10. Öğrenme bir amaca yönelik olmalıdır.

Öğreneceğim de neden öğreneceğim? Bir amacı olması lazım. Dil öğrenmedeki problem de bu yüzdendir. 8-10 senedir okullarda dil öğrenmemizin nedeni öğrenme amacımızın olmamasıdır. Biz dört yıl, beş yıldır dil öğrenemeyen okuma yazma bilmeyen amcaların şakır şakır turistlerle konuştuklarını görüyorsunuz. Neden? O insanların ekmek paralarını kazanabilmenin yolu o dili öğrenmeden geçiyor da ondan. O konuyu en güzel bir şekilde öğrenmenizin yolu amacınızın ne olduğudur.

Ders Çalışırken Dikkatimizin Dağılmaması İçin Ne Yapmalıyız?

Bugün ilköğretimden tutun da lise son sınıfına kadar, hatta büyükler arasında da en büyük problemlerden biri de dikkat problemidir. Ama tabii büyüklerin bunu fark etmeleri belki biraz daha zor oluyor. Çünkü direkt olarak bir şeyle muhatap olmuyorlar. Bunun çeşitli nedenleri var örneğin görselliğin çok artması var, televizyonlar, internetler, atariler birçok neden var.

Sınavlara hazırlanan öğrencilerin en az iki buçuk, en çok dört saat başka hiçbir şeyle meşgul olmayıp o soruları çözmesi lazım. İlginç olan bir şey var ki, sınavı kazanamayan öğrenci arkadaşlarla yaptığımız konuşmalarda neden kazanamadın dediğimizde; ders çalışmayan, bilgi eksiği olan, kazanma umudu olmayan insanlar var. Ama kazanamayanların büyük bir bölümününse şu ifadeleri kullandığına hepimiz şahit oluyoruz; “Aslında yapamadığım sorulara baktığım zaman, en iyi bildiğim sorular olduğunu gördüm. Çok rahat yapabileceğim sorular. Çalıştığım konular, bildiğim konular olduğunu gördüm. Ama soruyu o an yanlış anlamışım, dikkatli okuyamamışım” gibi cevapları çok sık alıyoruz. Sizler de bunları bizzat yaşıyorsunuz.

Cevap anahtarını yanlış işaretleme, okuduğunu anlayamama bakın bunlar hep dikkat problemleridir. Ama bugün bir nevi sınavlar dikkat ölçme sınavı gibi bir hadiseye geldi. O noktaya geldi. Dikkatini en iyi toparlayan, en iyi en uzun süre kullanabilen, adeta sinirlerine en iyi hâkim olan başarılı sonuç alıyor. Sınavlarda sadece bilginiz ölçülmüyor. Belki öyle gibi görülüyor ama eğer öyleyse her sene binlerce okuduğu liseyi birincilikle bitiren, ek puan alan öğrenci neden kazanamıyor?

Eğer öyleyse her sene derece beklenen ya da gerçekten çok başarılı olan birçok öğrenci kazanamazken, düşe kalka zar zor dersleri geçen birçok insan neden kazanıyor? O zaman bunların bir izahının olması lazım. Bilgi ölçülmüyor. Bilgi boyutu belki de en önemli boyut ama bu bir strateji savaşıdır. Burada sinirlenmeye hâkim olacaksınız, dikkatinizi toplayacaksınız. Kaygı, stres yapmayacaksınız. Zamanı iyi kullanacak ve kendinizle barışık olacaksınız. Sınavda birkaç soru yapamadığınızda, olumsuz gitmeye başladığınızda, iç konuşmalarınızı, iç disiplininizi kontrol edeceksiniz. Disiplin altına alacaksınız. Bunları yapamazsanız o zaman sizin çok şey biliyor olmanız hiçbir anlam ifade etmiyor. Çok çalışıyor olmanız bir şeyler ifade etmiyor.

Derslere konsantre olamamak pek çok öğrencinin ortak sorunu. Ders çalışırken dikkatin dağılmasının nedenleri var ve bunun başında da yoğunlaşma süresinin aşılması gelir. Verimli bir çalışma gerçekleştirmek için konsantrasyon eşiğini aşmamak gerekiyor. Aştığında öğrenme gerçekleşmez. Bu durumda çalışmaya ara vermek gerekiyor. Daha sonra yeniden çalışmaya başlanmalı.

Konsantrasyon eşiği; kişinin dikkatini yoğunlaştırdığı şekliyle çalışabildiği sürenin sınırlandırmasıdır. Dikkatimiz bozulduğunda okuduğumuzu ya da dinlediğimizi anlamayız. Hatta ne okuduğumuzun ne dinlediğimizin farkında bile olmayız. Sayfalar veya sözler kendiliğinden akıp gider. Fakat dikkatin dağıldığı an çalışmayı bir süre bırakıp; on dakika kadar dinlenmekte fayda var. Bu süre sonrasında tekrar çalışmaya döndüğünde daha verimli çalışabildiğinizi göreceksiniz.

Dikkatinizi derse vermek için çalışılan ortamda, dikkat dağıtıcı şeylerin olmaması önemli. Duvarlarda resimler, çevredeki sesler konsantrasyonu bozabilir. Radyo açık, televizyon açık, dışarıdan sesler geliyor, duvarlarda posterler var. Şuan duvarlarınızda tek bir poster olacak o da; kazanmayı hayal ettiğiniz üniversitenin kampüsünün resmi. Ama tabii bu posterlere dalıp dalıp da gitmeyin. Orada yaşayabilmeniz için atmanız gereken adımları atın.

Bir masada çalışmak da dikkati toplamak için yararlı olabilir. Standart bir masa. Çünkü o masaya geldiğiniz zaman o masa size ders çalışmayı hatırlatır. İnsan yatağa gittiği zaman aklına yatmak gelir. Ama yatak odasında yatarak, uzanarak ders çalışmayın. Yatıp uzandığınız zaman vücut otomatik olarak beyine mesaj gönderiyor. Bu yoruldu, yatmak istiyor. Onun için mutlaka masada çalışın. Mutlaka bir çalışma alanınız olsun ki, o alana girdiğiniz an artık beyin burada ders çalışılacak diyebilsin. Hani burası yaz köşesi, burası kış köşesi deniliyor ya, beyin de bunu diyebilsin; burası ders çalışma köşesi. Buraya oturduğu zaman burada ders çalışır.

Ders çalışmaya başlamadan önce kısa bir süre dinlenin. Okuldan ya da dershaneden geldiniz, ders çalışmaya başlamadan önce kısa bir süre verin kendinize dinlenmek için. Biraz rahatlayın ama bu rahatlama uzun olmamalı. Çünkü nefis hemen devreye girer.

Ders çalışırken kısa süreli aralar verin. Yaklaşık olarak kişiye göre ya da dikkatinizi sürdürme gücünüze göre değişebilir. Bir saat ders çalıştıktan sonra ders çalışmaya devam etmeniz gerekiyorsa 10 ya da 15 dakika ara verin ve ders dışında bir şeyler yapın. Gidin mutfaktan bir bardak su alın, meyve alın 10 dakika atıştırın. Dikkat toplamanız gerektiği zaman ayağa kalkıp birkaç adım odanın içinde yürüyün. Odanızın camını açıp, odanızı havalandırın gerinin ve birkaç tane derin nefes alın. Bu egzersizlerden sonra ders çalışmaya hemen geri dönün.

Basket maçı izleyenler bilirler. İzlediğiniz zaman dikkat edin. Serbest atış yapacakları zaman önce bir derin nefes alır ondan sonra atar. Çünkü o kanın beyne daha hızlı gitmesini sağlıyor. Diyafram nefesinde dolması gereken yerler tamamen kanla doluyor. Öbüründe sadece üçte biri doluyor. Onun için nefes egzersizlerini ders çalışmadan önce bol miktarlarda yapalım ve bu egzersizlerden sonra hemen başlayın çalışmaya.

Beynimizi ne kadar doğru yönetirsek o kadar insanlaşırız ve gelişiriz.

Çalışmalarınızda çeşitliliğe yer verin. Uzun saat boyu tek bir etkinlik ya da tek bir ders üzerinde çalışmak yerine, bu zamanı bloklar hâlinde değişik dersler ve konulara ayırın. Benim gencim tarihi seviyor diye üç saat boyunca tarih çalışıyor. İki saat matematik çalışıyor. Olmaz... Varsa derse karşı olumsuz tutumunuz nedenlerini araştırın ve bu tutumu değiştirin. Derslerin sizi sevme mecburiyeti yok onun için biz seveceğiz.

Önce kısa bir süre içinde bitirilebilecek olan ödevleri bitirmeye gayret edin. Çalıştığınız konuyla ilgili değişik ve çeşitli örnekler bularak konuyu ilginizi çekecek bir formata dönüştürün. Bunlar çalıştığınız konunuzun hafızanızda, zihninizde daha uzun süre kalmanızı sağlar. Çalıştığınız konuyla ilgili hikâyeler üretin, abartın. Farklı örnekler, modeller... Benim tarihçi bir arkadaşım vardı. Bir gün dedim ki; “On yıldır tarih okudun. Aklında ne kaldı?” “Kapitülasyonlar kaldı” “Anlamadım, o kadar tarih okudun da bir tek kapitülasyonlar mı kaldı aklında?” diye sordum. “Evet, tarih hocamız bize kapitülasyonları o kadar güzel anlatmıştı ki.” “Nasıl anlattı?” dedim. “Arkadaşlar, kapitülasyonlarla Avrupalılar bize elma şekeri verdi. Şekerini yaladık. Elimizde sadece sapı kaldı.”

Kapitülasyonlar bu kadar güzel anlatılır. Onun için böyle çalıştığınız dersleri, konuları abartın. Formüller bulun, hikâyeleştirin. Farklı örnekler bulun, değişik örnekler bulun ki, ders zihinde kalıcı olsun. Dersi eğlenceli hâle getirin. Bir mecburiyet hâline getirirseniz başarılı olma şansınız yok. Ders eğlenceli hâle gelmeli, oyun havasında olmalı. Severek yapmalı. Adeta dersle dans etmelisiniz arkadaşlar. Hoşunuza gitmeli. Yoksa beddua ederek; “Allah kahretsin. Yine mi ders!” Böyle bir ders çalışması olmaz ki.

Her çalışma öncesi bir konuyu bitirmeyi hedefleyin ve o hedefe ulaşmaya çalışın. “Bu konuyu bitirmeden bu masadan kalkmayacağım! Bu konuyu anlayacağım, bu konuyla ilgili yirmi soru çözmeden bu masadan kalkmayacağım!” gibi hedefler koyun. Yoksa oturuyorsunuz, çalışıyorsunuz, kalkıp gidiyorsunuz. Bir hedef olmadığı zaman az ya da çok çalışmanız size artı getirmez. Ama hedeflerle beraber gittiğiniz zaman, daha verimli çalışıyorsunuz. Moraliniz bozulduğunda, canınız sıkıldığında, dikkatiniz dağıldığında bırakıyorsunuz ama derse başlarken kendinize bir hedef koymuşsanız dersinizi bitirmeye çalışıyorsunuz.

Düşünün arabanıza bindiniz Ankara’ya gidiyorsunuz. Ankara’ya girmeye 50 kilometre kaldı. “Of ben çok yoruldum artık gidecek hâlim yok. Yeter ben artık durayım.” Olur mu? Biliyorsunuz Ankara’ya gideceksiniz 50 kilometre kaldı. Ne yaparsınız? Yola devam edersiniz. Ama Ankara’ya gitmek istediğiniz gibi bir hedefiniz olmadığı zaman Bolu dağlarında durur kalırsınız. Hedef olduğunda; “Hadi az kaldı. Birazcık daha gayret etmeliyim.” Motive etme noktasında katkı sağlayacaktır. Onun için çalışmaya başlamadan önce planlarınızı, programlarınızı, ne kadar konu çalışacağınızı, hangi konuları bitireceğinizi kararlaştırın ki bu kararlar sizin daha hızlı, daha verimli, daha anlaşılır bir şekilde çalışmanızı sürdürmenize katkı sağlasın.

Öğrenmeye Karşı Geliştirilen Tutumlar...

Öğrenmeye karşı istek ve olumlu tutum; motivasyonu artıran en önemli etkidir. Öğrenmeyi istemek sadece yetmiyor buna karşılık olarak olumlu tutum sergilememiz gerekiyor. Sadece istemek yetmiyor. Araştırmalar; öğrencilerin öğrenmeye karşı tutumlarını genel olarak üç ana başlıkta topluyor sevgili genç kardeşlerim.

1. Öğrenmeye, odaklanma tutumuna sahip öğrenciler

Bu tarz öğrenciler öğrenmeyi istiyorlar, odaklılar. Bunların genel özellikleri;

a. Başarısızlık korkusu yoktur.

İstekliler, olumlular, odaklanmışlar. Bu öğrencilerde acaba matematiği başarabilir miyim, acaba öğrenebilir miyim gibi bir korku yoktur. Ben istekliyim, arzuluyum, bu konuyu başaracağım. Bu sınavın üstesinden geleceğim diye kendilerine net bir güvenleri vardır. Onların literatürlerinde başaramama gibi bir duygu yoktur. Onların kitabında başaramama korkusu yoktur. Korkuya yer yoktur.

b. Özgüven sahibidirler.

“Allah’ın izniyle bu işin üstesinden geleceğim. Bende bu işi başaracak güç olduğuna inanıyorum. Bende bu işi başaracak yetenek olduğumu biliyorum. Ben kendime güveniyorum. Ben neden sınavdan korkayım ki sınav benden korksun.” Düşüncesiyle kendilerine olan güven duygusunu kaybetmezler.

c. Motivasyonları yüksektir.

Motivasyon; öğrenmeye karşı istek, arzu, aşk, şevktir. Birileri size “Sen başaramazsın” dediğinde ya tasdiklersiniz; “Doğru iki milyon kişi girecek ben mi kazanacağım? Başaramam ben haklı, doğru söylüyor” diyerek. Ya da pozitif, olumlu yönde motivasyonunuzu yükseltip; “Göreceksiniz kazanacağım ve herkese kim olduğumu göstereceğim.” Motivasyonu yüksektir.

Başarıya odaklanma tutumuna sahip öğrencilerin başarılı olamama korkusu yoktur. Motivasyonu yüksektir.

d. Sistemli çalışma ve çalışma stratejileri geliştirme konularında bilinçlidirler.

Rastgele çalışmazlar. Kafalarına estiği gibi çalışmazlar. Bugün iki saat, yarın on saat değil, planlı çalışırlar.

e. Ne için öğrendiklerinin farkındadırlar. Bu onları hayat amaçlarının farkında olmalarını sağlar.

2. Başarısızlıktan kaçma eylemindeki öğrenciler

a. Başarısızlıktan korkarlar.

“Tamam, çalışacağım ama ya başaramazsam, ya üstesinden gelemezsem. Ben bu işi acaba başarabilir miyim? Galiba bu iş olmayacak.” gibi kaygılarla başaramama korkusu hâkimdir.

b. Başarısızlığa odaklanmışlardır.

Yani kazanma şansı ve kaybetme şansı eşittir. Üniversite ve liseye giriş sınavına milyonlarca insan girecek. Kimin kazanıp kazanmayacağı sınavdan sonra belli olacak. Ama başarılı olan insanlar şimdiden kazanma odaklıyken başarısızlar genelde başarısızlığa odaklanmışlardır.

c. Motivasyonları düşüktür.

O işi başarmayla ilgili hevesi, aşkı, cesareti, coşkusu azdır. İçinde patlamaya hazır bir volkan yoktur adeta.

d. Başarısızlığın nedenlerini kendi zekâ kapasitesinde veya derste ararlar. Bu nedenle öğrenmeyi değil genelde dersin geçmesini isterler.

Kendi yeteneklerinde veya zekâ kapasitesinde ya da dersin içeriğinde bir şeyler bulur. Bahaneler üretir. Öğrencinin tek isteği bir an önce o dersi geçirmektir.

e. Anlamak yerine ezbere dayalı çalışmayı tercih ederler.

“Yani şu konuyu öğreneyim, ilerde bana lazım olur. Bu bilgi önemli, kalıcı hafızama yerleştireyim” demezler. “Yarın sınav var, benim bu sınavdan geçmem için 50 almam lazım. 50 puan alacak kadar ezberleyeyim” şeklinde düşünürler. Bakın onun için her sene okuduğu liseyi birinci olarak bitiren 2500 öğrenci ek puan almasına rağmen üniversiteye yerleşemiyor. Maalesef bizim okullarımız çok iyi papağan yetiştiriyor. Çok iyi ezberleyen ama o ezberlediği bilgileri hayatına uygulayamayan veya bir süre sonra sınava girip çıktığında unutan öğrenci yetiştiriyor.

3. Başarısızlığı kabul eden öğrenciler

a. Başarısızlığı mutlak son olarak görürler.

Başarısızlığı kader olarak görür. Bir sonuç olarak görür.

b. Çalışmak için bir neden görmezler. Düzenli ders çalışmak için çaba sarf etmezler.

Arkadaşlar bir işi başarmak için nedenleriniz ne kadar çoksa o işi başarma ihtimaliniz o kadar yüksektir. Okul hayatınızdaki sınavları kazanma nedenleriniz ne kadar çoksa, o işi başarmak için nedenleri ne kadar çok yazdıysanız başarma ihtimaliniz o kadar yüksek. Üniversiteye hazırlanan bir genç oturup bir kâğıdı, kalemi eline aldığı anda yirmi, otuz tane kazanma nedeni yazabiliyorsa o öğrencinin kazanamaması için engel yoktur. Gerekli çalışma aşkı ve heyecanlarını oluşturacak nedenleriniz olmayınca da düzenli ders çalışmak için de çaba sarf etmiyorsunuz.

c. Sürekli dışsal destek ararlar ve kendi başlarına çaba sarf etmezler.

Düşmüştür. Kafasını kaldırır bakar. “Yok mu elimden beni tutup kaldıracak?” Ya kalksana koca adamsın! Çukura düşmüştür, hafif mücadele etse çıkacak, başaracak, üstesinden gelecek. Ama öyle yetişmiş, öyle alışmış ki en basit şeyde bile etrafına bakıyor. Mutlaka birileri destek olacak. Sınavı kazanması için, başarılı olması için, hayatın üstesinden gelebilmesi için, işe girmek için... Böyle bir şey yok. Sürekli bir dışsal desteğe ihtiyaç duyuyorlar. Başkalarından beklediği için de kendisi çaba sarf etmiyor.

d. Başarısızlığın nedenlerini araştırmak yerine, bahanelerle sorumluluktan kaçarlar.

Başarısız insanların mazeretleri, başarılı insanların maharetleri vardır. Öğrenci istediği notları alamamış, yapması gerekenleri yapamamış. Ama bir bakıyorsunuz ki bu nedenleri araştırması lazımken tembellik yapıyor ve mazeret buluyor.

e. Zamanlarını ders dışı aktivitelere ayırırlar.

Yukarıda ifade edilen 3 tür öğrenci tutumunda bir öğrencinin sürekli olarak aynı grupta kalması söz konusu değildir. Gruplar arasındaki bu geçişler öğrencinin göstereceği çaba ile doğru orantılıdır. Başarısızlığı kabul etme tutumu en tehlikeli tutum olarak görülebilir.

Başarı İstiyorsak, Planlı Çalışalım...

Başarılı olmak için planlı çalışmalıyız. Plan; kişiyi belli zamanlarda belli işleri bitirmeye zorlayacaktır. Mesela; “2 saatte şu dersi bitireceğim, şu kadar soru çözeceğim” dediniz. Diyelim ki; 100 soru çözeceğim dediniz, beyin 100 soruyu çözme aşamasında sizi motive ediyor. Ama planlı olmazsa kafanıza göre çalışırsınız. 50’de yorulduysanız gayret etmez; yeter bu kadar dersiniz. Ama o zaman dilimine 100 soruyu koyduysanız ve bitirmeden kalkmayacağım dediyseniz onu bitirmeden çalışmayı bırakmazsınız. O sizi motive eder, o işi bitirmeye zorlar.

Planlı çalışabilmek için, günlük zaman cetveli hazırlamak ilk adım olmalıdır. Sabah kalkışımız, okulumuz, boş zamanlarımız, ders çalışma zamanlarımız. Bunu çok iyi yapmak lazım. Günlük planımıza uymak başlarda çok yorucu, zor hatta gereksiz gelebilir. Ama zamanla planlı hareket etmek alışkanlık hâline gelecek ve zamanın ne kadar verimli kullanıldığını rahatlıkla gözlemleyebileceksiniz.

Plan hazırlarken amaçlar ve öncelikler iyi belirlenmelidir. Plan hazırlayacağız ama bu planı hazırlama amacımız ve önceliklerimizin neler olduğunu iyi belirlememiz lazım. Bir amaç yokken plan yapıyorsanız bilin ki bu plan uygulanmaz. Önceliklerinizi bilmiyorsanız o zaman en verimli zamanınıza o öncelikleri koyamazsınız. Önceliklerinizi doğru belirlemelisiniz ki plan hazırlarken onları en güzel yerlere, en verimli yerlere koyabilesiniz ve planınızı o kritere göre hazırlayabilesiniz. Zamanı ayarlarken, bölerken ona göre bölersiniz. Çalışma planı hazırlarken dikkat etmeniz gereken hususları şöyle sıralayabiliriz;

1. İlgiler, yetenekler, ihtiyaçlar ve amaçlar belirtilmelidir.

İlginiz ne? Yeteneğiniz ne? İhtiyacınız ne? Matematik ihtiyacın yok, koymuşsun oraya günde üç saat matematik. Bu bir anlam ifade etmiyor. Şuan soru mu çözmemiz lazım, yeni bir konu çalışmak mı doğru olur? Bunları dikkate almak gerekiyor.

2. Derslerle sosyal etkinlikler arasında dengeli bir düzen kurulmalıdır.

Bir oturmada 3 saat ders çalışılmaz. Ara vermek lazım. Ama ara derken de bir saat ders, bir saat televizyon. Kusura bakmayın ama bu da dengesiz. 1 saat ders, 1 buçuk saat bilgisayar. Bu da uygun bir çalışma tekniği değil. Mantıklı ve dengeli olacak.

3. Planı belirlerken adım adım ulaşılabilecek geniş kapsamlı amaçlar seçilmelidir.

Hedeflerimize adım adım gideceğiz. Gençler yakınıyor; moralleri, motivasyonları bozulmuş. Neymiş; “Hocam denemeleri yapamıyorum, istediğim puanları alamıyorum.” Bu sözler futbol maçını anımsatıyor bana. Maç 90 dakikayken ve daha 85. dakikada gencimiz bırakıyor olmuyor yapamıyorum diye. Siz bilmiyor musunuz son dakika golüyle şampiyon olanları? Daha maç bitmeden niçin pes ediyorsunuz, karamsar oluyorsunuz? 90+ 5 ile gol atıp da şampiyon olan, bir yıllık emeğini en güzel şekilde başarıya ulaştıran ve karşı takımın da bir yıllık emeğini çöpe atan takımları hiç duymadınız mı?

4. Mümkün ölçüde günün benzer zamanları çalışılmalıdır.

Çalışmaya ayırdığınız zaman mümkünse aynı olmalıdır. Mesela akşam 8’de 1 saatse ertesi gün ve sonraki gün de aynı olmalıdır. Her gün aynı saatte aynı işi yapın ki, beyin otomatik olarak o saat geldiğinde hemen hazır olsun ve daha büyük bir verim elde edilsin.

5. Dinlenme, beslenme gibi temel ihtiyaçlar ihmal edilmemelidir.

Bazı arkadaşlar çok yoğun bir çalışma temposuna giriyorlar. Beslenmelerine dikkat etmiyorlar, dinlenmiyorlar. Bir süre sonra beyin artık arabanın buz üzerinde patinaj yapması gibi çalışıyor, çalışıyor ama bakıyorsunuz ki algılayamıyor. Dinlenmemize de beslenmemize de dikkat etmemiz lazım. Tabiri caizse arada baltayı bilemek lazım.

6. Plana uyulmalıdır.

Birçok arkadaşımız çok plan yapıyor ama planlarına uyma noktasında çok ciddi zaafı var. Vazgeçiyorlar, plan olmasa da olur diyorlar. Ama bu planı uygulama konusunda kararlı olun. Doğru bir plan uyguladığımız zaman Allah’ın izni keremiyle sonucu, mükâfatı mutlaka başarılı olacaktır.

7. Planlar ihtiyaç duyulduğunda geciktirmeden güncellenmelidir.

İhtiyaç duyulduğunda hiç geciktirmeden, zaman kaybettirmeden planlarınızı belli ölçülerde değiştirebilirsiniz.

Tercih Yaparken Nelere Dikkat Etmeliyiz?

İnsan hayatında belli karar süreçleri var. Üç tane önemli karar süreci var. Bunlardan birincisi liseyi bitirdikten sonra üniversite yaşamına geçmeden önceki süreç; üniversite tercihler dönemi. İkincisi; üniversiteyi bitirdikten sonra hayata atılırken yaşadığı süreç. Üçüncüsü de evlilik aşamasında karar verirken yaşadığı süreç hayattaki en önemli yaşadığı olaylardan bir tanesidir. Birinci süreçte öğrenciler tabi ki sıkıntılı dönemler yaşayacaklar. Tercihlerinde nereleri tercih edecekler, ne yapacaklar? Bunlarla ilgili karar sürecinde zorluklar yaşayacaklar. Rakamların sonuçları belirleyeceği bir dönemde, bir sonuç belirlerken, kendileriyle ilgili bir tercihte bulunurken aynı zamanda rakamlar da onlarla ilgili bir sonuç belirleyecektir. Burada hata yapmamaları gerekir. Hata

yaptıklarında hayatlarını etkileyebilecek önemli kararlar oluşacak.

Üniversite tercih noktasında özellikle araştırma çok önemlidir. Kulaktan dolma bilgilerle gidildiği zaman çok kısıtlı çerçevede bazı tercihler yapılmak zorunda kalıyor. Bu tercih ciddi manada insanın uzun yıllarını etkileyecek bir tercihtir. Araştırma faslına çok önem vermek gerekiyor.

“Taşıyamayacağımız bir yükün altına girersek bir süre sonra o yükü sırtımızdan atabiliriz. Kaldırabileceğiniz kadar yük alın.”

Özellikle tercih etmeyi düşündüğünüz üniversitelere bizzat kendiniz gitmeniz daha yararlı olacaktır. Sonra bu üniversitede okuyan kişilerle ve öğretim görevlileriyle görüşmeniz faydalı olacaktır. Artık üniversitelerde bu imkân var. Gidip bölümleri, bölümde okutulan dersleri görmeyinizde fayda var. Hemen birden karar verip bölümleri belirlememelisiniz. Sadece üniversiteli olmak önemli değil. Kendi yeteneklerinize uygun meslekleri seçmelisiniz. Özellikle meslekler hakkında bilgi edinmeniz, hiç bilmediğiniz meslekleri tercih etmemelisiniz. Kendi kişilik yapınıza uygun meslekleri tercih etmeniz lazım.

Bunun haricinde bütün verileri elden geldiği kadar toplamaya çalışmalısınız. Çünkü veri eksikliği olduğu zaman karar kesinlikle eksik alınıyor. O sebeple verileri düzgün almak lazım. Bu verileri aldıktan sonra aileyle istişareler çok önemlidir. Sizin bilmediğiniz durumları aileleriniz bilebilir. Fakat en nihayetinde o bölümü okuyacak olan, o üniversiteye gidecek olan sizsiniz. Belki babanızın sizinle ilgili çok güzel hedefleri, hayalleri olabilir. Genelde de öyledir. “Benim çocuğum mühendislik okuyacak, bir makine icat edecek. O makineyi pazarlayacak ve köşeyi dönecek.” Bunun gibi bir hayat planı hazırlıyorlar. Ama tabii istişare etmek de, onların tercihlerini göz önünde bulundurmak da önemlidir.

Tercih yaparken bölümlere de bakmak lazım. Akademisyen kadrosuna bakmak gerekiyor. Verdikleri programlara bakmak gerekiyor. Mesela iyi bir üniversitede okuduğunuzda belli bir başarıyı yakaladığınız zaman okuduğunuz bölümün yanı sıra bir bölümde daha okuma şansı da yakalıyorsunuz. Bunlar çok önemli. Bu imkânları bilerek hareket edilmelidir. Okuldaki eğitim farklı bir altyapı sunar. Eğitim, hocalar kaliteli olacak ki, hocalar ufuk verecek ki bu üniversiteye giren gençler de kendini geliştirme, ufku geliştirme adına başarılarla imza atabilsinler.

Aynı zamanda onlara o ufku, vizyonu verecek ön sınıflarda okuyan kişilerdir. Böyle bir ekol olmadığı zaman sadece yerinde sayılır. Onlara bakıyorsunuz; birkaç tane dil biliyorlar, sağınıza bakıyorsunuz iki bölümde okuyor, solunuza bakıyorsunuz İngilizce mükemmel, Rusça da öğreniyor. Herkes bir şeylerle uğraşiyor. Herkes kurumlara gidiyor. Siz de mecbur hissediyorsunuz kendinizi. Bu ortamı oluşturmak lazım.

Tercih çok ciddi, çok önemli, çok hassas bir nokta. Bütün emeklerinizi yakabiliyor. Bu nedenle karar aşamasında aceleci olmamalı, kriterlerimize uygun en doğru kararı vermeye çalışmalıyız.

Kitabımızın önsözünde de söylemiştik: “Duyarlı gençliği arıyoruz. Gençlerin duyarlı olması için elimizden gelen her şeyi yapacağız.” diye. Evet, yapacağız ama yalnızca bizim söylememiz yetmez. Siz de elinizden gelen gayreti göstermelisiniz. İçinizdeki muhteşem potansiyelin farkına vararak hedeflerinize doğru adımlarınızı atın. Attığınız her adıma çelme takmak isteyen organizasyonlara,

sistemlere ve etkenlere karşı duyarlı olan gencin başarılı olması kaçınılmazdır.

Yolunuz açık olsun...